Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Bauditz, Sophus.; af Sophus Bauditz.
Titel | Title:	Absalons Brønd
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	2. Opl.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Gyldendal, 1901
Fysiske størrelse | Physical extent:	427 s.

DK

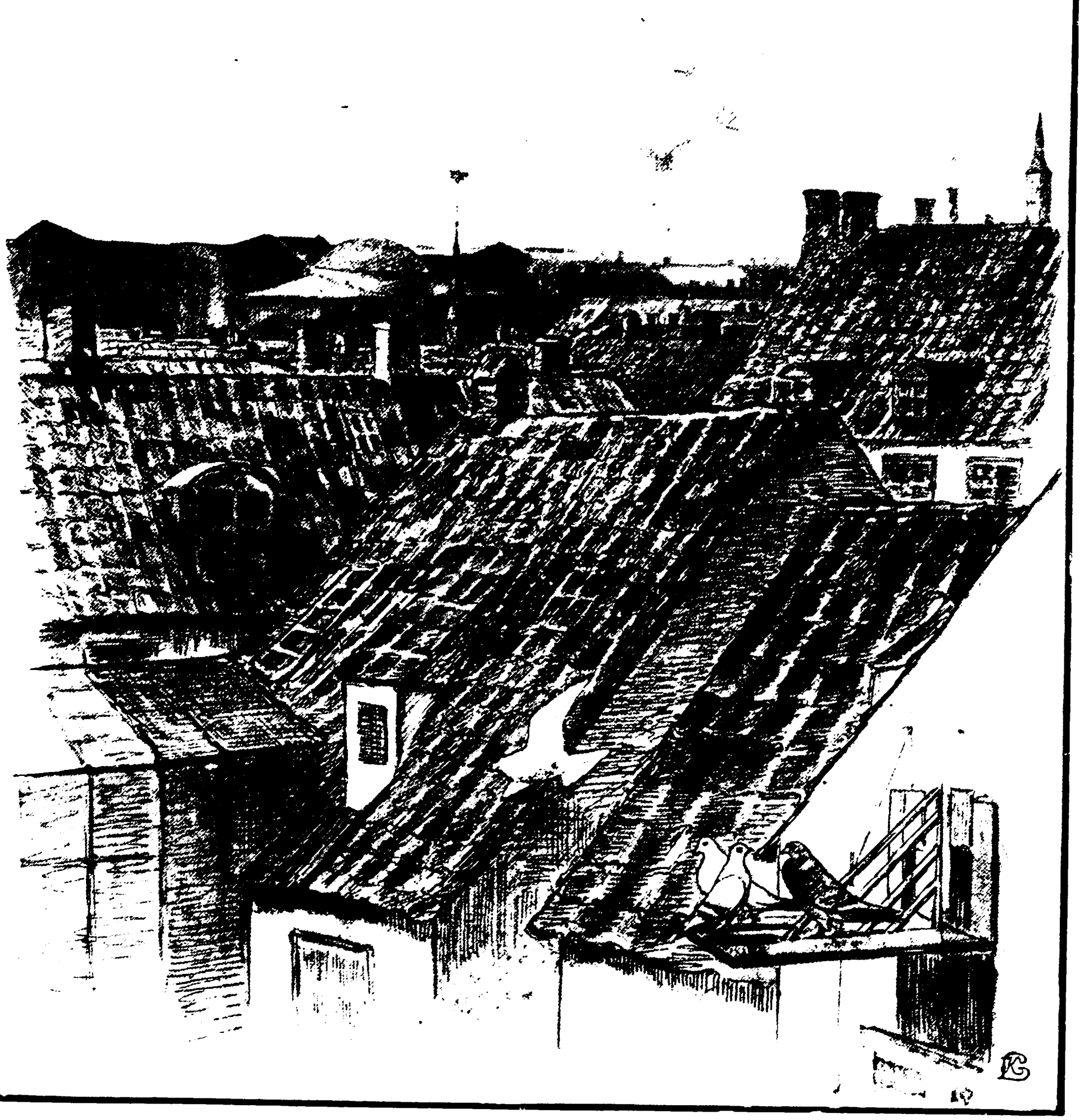
Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

SOPHUS BAUDITZ

ABSALONS BRØND

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG

ABSALONS BRØND

102. Nr. 962.

Af „Absalons Brønd“ udkommer samtidigt en svensk Udgave (*Alb. Bonnier,* Stockholm), og en tysk (*Fr. Wilh. Grunow,* Leipzig).

ABSALONS BRØND

AF

SOPHUS BAUDITZ

ANDET OPLAG

KJØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG

FR. BAGGES BOGTRYKKERI

1901

Fjerde til femte Tusende.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Øverst oppe i et Hus i Gothersgade, nær ved Kongens Nytorv, stod der To og saae fra et Dueslag ud over Kjøbenhavn.

Et stivnet Bølgehav af spidse, mørkerøde Tage med utalte Skorstene og nysgjerrige Luger; Gaarde, snevre og dybe som Skakter, Gaarde, der ligesom visse indeklemte Fjelddale kun een Gang om Aaret fanger en Solstraale i deres Bund; aabne Vinduer og lukkede Vinduer, Smaavask paa Tørresnore spændte fra Kvist til Kvist, og hist og her, hvor man mindst venter det, Trækroner, indesluttede af Mure som Stueplanten af Urtepotten — det er det Nærmeste.

Rundt omkring voxer Taarne og Kirkespir op over den røgslørede Tagvrimmel; de irrede Kobbertage paa Christianborgs Sidefløie, paa Slotskirken og paa Thorvaldsens Musæum ligger som smilende, lysegrønne Enge, men glider Øiet længere ud, er der ikke mere lystige røde Spidstage eller Farver overhovedet: kun graa Skifer,

død, flad Skifer — en ensformig Stenørken som i alle moderne Storbyer.

Langt borte blinker til den ene Side Sundet med Søforterne og den svenske Kyst i Baggrunden, til den anden Side, nordpaa, strækker sig „Landet“ — hvor langt det gaaer, veed ingen Kjøbenhavner.

— Det var bagende varmt, Himlen var blaa og Havet blaat, og naar den tumlende Dueflok pludselig slog et Slag, glitrede Vingerne i Solen.

— „Jeg kjender dog ellers mit Kjøbenhavn,“ sagde den Ene, „men seet i Fugleperspectiv tager det sig jo rigtignok noget anderledes ud end seet nedefra!“

„Ja, se De kjender nu Gaderne,“ svarede den Anden med kjendeligt jydsk Tonefald, „jeg kjender bedst Tagene og Skorstenene.“

Den Første var en halvhundredaarig Mand, beskedent men soigneret, næsten pillent klædt; mager og skjægløs var han, et Par Guldbriller sad tæt ind til de graa, rolige Øine, Frakken — lang, sort — saae ud til at være for stor til ham, men var det alligevel ikke: han lignede nærmest en gammeldags Professor eller en Adjunct fra en Provinsby.

Det var cand. phil., Kommunelærer Berner.

Den Anden saae ud til at være nogle Aar ældre. En gammel Kaskjet var skudt tilbage i

Nakken, saa det graasprængte, krusede Haar stak frem under den knækkede Skygge, eet Øie havde han kun — et fiffigt, polisk Øie — og det runde, rødmussede Ansigt var stubbet — kjøn var han ikke og soigneret saamænd heller ikke.

Det var Boghandler — antikvarisk Boghandler — Terndrup.

— „Ja, heroppe kan man da faae en Mundfuld frisk Luft," vedblev Sidstnævnte.

„Det kan man da heldigvis ogsaa i Gaderne," sagde Berner.

„Aa, ja — ja, saagu," indrømmede Terndrup, „men hvad er det for Luft! Den er brugt noget rigeligt, før man faar den — ligesom de fleste af de Skolebøger, Drengene vil sælge til mig. Nei, Kjøbenhavn —"

„Ja, Kjøbenhavn er en velsignet By — eller har i alt Fald været det!" afbrød Berner ham og saae frem for sig.

— „Naa, De kigger over til det ny Raadhus," sagde Terndrup efter en Pavse, „ja, det bliver et grumme Taarn efter Tegningen at dømme, og det vil alligevel pynte svært op paa Revieret!"

„Jeg saae nu forresten ikke efter Raadhuset," svarede Berner alvorligt. „Jeg saae paa Christiansborgs Ruiner — de pynter ikke!"

„Aa, nei, saagu, ikke saadan — men saa maa Kjøbenhavnerne trøste sig med, at de faaer Raadhuset."

„Ja, det er mig dog ikke tilstrækkeligt. Det er meget godt, at Kjøbenhavn udvider sig til alle Sider, at der kommer Hotel efter Hotel, Butik ved Butik — en By af Jern og Glas — og at det ny Raadhus skygger over det Hele, men som der over enhver By maa løfte sig Kirketaarne — Klokkeklangen maa kunne række over alle Tage og ned i alle Gaarde — saadan maa der midt i en gammel Kongestad kneise et Slot med Tinder og kronet Spir.“

„Aa, ja, saagu, der kan være Noget i det.“

„Det er ganske naturligt,“ vedblev Berner, „at man nu vil stille en Statue af Den, der grundede Byen, op over Hovedindgangen til det ny Raadhus, men for mig er der dog noget underlig Trist i at gjøre det, saa længe som der ikke ligger et Slot, men kun sodede Ruiner paa Absalons Holm og over Absalons gamle Brønd. — Ja, De veed jo nok, at den djærve Bisp nu engang er min Helt; han værnede ikke blot Kirken men ogsaa Landet, han sloges selv som den Bedste mod Venderne, og han reiste den Borg, som Kjøbenhavn er voxet op om.“

„Ja, han gjorde jo saa.“

„Men kan De saa ikke forstaa, at der i „Kongens Kjøbenhavn“ maa være et „Kjøbenhavns Slot“ som Midtpunct paa den ældste historiske Grund!“

„Aa, jo, saagu,“ indrømmede Terndrup atter,

„men det ny Raadhus kommer jo ogsaa til at ligge paa historisk Grund: det var da der, Borgerne i 1659 slog Stormen tilbage — jeg gad nu ellers vidst, om Kjøbenhavnerne vil bære sig ligedan ad som dengang, om der igjen skulde komme en Fjende og ligge for Voldene.“

„Det kan De stole paa — i saa Tilfælde føler Enhver sig som Borger af sin By! Men de gamle Volde og Grave fra dengang — ja, nu er der fem Etages Huse, hvor de laa! — Aa, hvor var der deiligt, Terndrup, nede ved Stadsgraven! Jeg kan slet ikke tænke mig noget mere Frodigt end den Vegetation: alle de mange forskjellige Træer — sjeldne Salix — og Gifttyde, Arum, Calmus og Krebsklo — der var Noget at samle! Og hvor var der fredeligt dernede en Sommeraften! Min Fader havde Baad og Fisketegn, og naar vi laa udenfor Rørene, ude i det stille, sorte Vand, mens Nattergalen slog i Buskene, og Myggene dansede over den oliegrønne Andemad — De kan tro, det glemmer man ikke!“

„Aa, nei, det kan jeg forstaa! — Der var nok ogsaa god Jagt ved Stadsgraven, har jeg ladet mig fortælle: der blev lagt Ællinger ud og —“

„Ja, der var Dyreliv!“ afbrød Berner ham ivrigt. „Jeg har Snese Gange truffet baade Odder, Ræv og Grævling dernede; de hule Piletræer var fulde af Flagermus, og i strenge Vintre kunde der komme et helt Træk af Sidensvanser — ja, een

Gang har jeg seet Isfuglen dykke! — og hele den Flora, der var i Kirsebærgangen og paa Voldene: *Tulipa silvestris* og de to Arter *Ornithogalum* og —“

„Naa, ja, Planterne, veed De nok, kerer jeg mig nu ikke saa meget om, men Jagten — hvor fik man Skydetegn fra?“

„Det veed jeg virkelig ikke!“

„Ikke? — Naa, ja, man kunde vel ogsaa ramme uden at have Tegn!“

Der blev igjen en Pause, og denne Gang var det Berner, der gjorde Ende paa den ved at spørge:

„Hvad staaer De nu egentlig og seer saa vist efter?“

„Aa, ikke saadan efter Noget,“ svarede Terndrup. — „Jo, jeg troer ellers, jeg saae ud over Dyrehaven og tænkte paa, at derovre, ud ad den Kant til, der ligger Jylland!“

„Ja, er det nu ikke underligt nok,“ sagde Berner, „det gaaer med en Bys Befolkning som med dens Flora: der er en fast Bestand, som ikke skifter, men ny Arter forvilder sig stadig herind mellem Brostenene, og nogle acclimatiseres, andre ikke — De er nu aldrig bleven det!“

„Nei, det veed Gud, jeg ikke er!“ erklærede Terndrup.

„Og jeg,“ vedblev Berner, „jeg er knyttet saa fast til min By, at jeg slet ikke kunde tænke mig

at leve noget andet Sted i Verden end her. — Det kommer vel ogsaa af, at jeg er født paa Slottet, paa selve Absalons Holm," tilføiede han med et Smil — han blev formelig kjøn ved det Smil — „og døbt med Vand fra Absalons Brønd!"

„Ja, og jeg er født ved Ringkjøbing," sagde Terndrup, „det gjør strax en Forskjel!"

— De var ved at gaa ned fra Dueslaget, da Terndrup pludselig interesseret udbrød:

„Nei, vil man se, hvor Jomfruens Pralbønner skyder op, det var da svært!"

„Hvor?" spurgte Berner.

„Dernede — i Kassen udenfor det Vindue paa fjerde Sal! Ja, hun har baade Pralbønner og Purløg og Karse og Radiser, det er en hel Have."

„Hvilken Jomfru?" spurgte Berner igjen.

„Herregud, Jomfru Buxbom! — De veed, hende, der holder Skole!"

„Naa, hun!"

„Ja, hun er da omtrent lige saa god Kjøbenhavner som De!"

„Er hun det?"

„Ja — det vil sige, hun er rigtignok ikke født paa Slottet!"

Og saa gik de ned, ned ad de mange slidte, mørke Trapper, hvor indegjemt Petroleumsos og gammel Kjøkkenlugt slog dem imøde, og da de

stod i Gadedøren, følte Berner sig aabenbart igjen paa hjemlig Grund, medens Terndrup egentlig saarest saae ud som en Mand, der har sagt Farvel tll Frihed, Lys og Luft.

— „Saa kommer jeg altsaa paa Lørdag Aften," sagde Berner, „og saa gjør vi en Excursion til Amager."

„Ja, det er saa meget godt — Farvel!"

„Farvel!"

Terndrup var en ægte Vesterjyde, Søn af en fattig Skolelærer. Da han var tolv Aar skjød han sin første Hare inde paa Sognefogdens Pløiejord, og da han var bleven sexten, vidste intet løbende eller flyvende Vildt indenfor en Omkreds med ham som Centrum og en Radius af tre Mil sig sikkert for hans Skud.

Han kom paa Seminariet, gik ogsaa, mens han var der, paa Jagt, men fik dog Examen — med hvad Characteer er det ikke værd at tale om — og var derefter saa heldig, eller uheldig, at blive kaldet til Skolelærer et Sted vesterpaa i Jylland, hvor der var godt med al Slags Jagt.

Det var en Skolelærer, som Ungerne kunde bruge! I Jagttiden — og den spændte for ham over Størstedelen af Aaret — hændte det nemlig hveranden Dag, at Skolen fik fri, saa under det og saa under det Paaskud, og var et Stykke Vildt fra et af Godserne i Omegnen bleven seet i Amtsplantagen — hvor han forresten slet ikke havde

Jagtret — saa belønnedes en halv Snes Stykker af de flinkeste Drenge med at faae Lov til at klappe Plantagen igjennem for ham. Det gik endda — mærkeligt nok — men værre var det, at han sommetider, naar der ikke vilde gaa Streifvildt i Amtsplantagen, selv gik ind og hentede et Stykke paa det nærmeste Gods. Det blev naturligvis baade opdaget og meldt, han fik skrappe Advarsler, siden Bøder — hans Stilling blev efterhaanden stærkt truet.

Og saa kom Katastrophen: Bispevisitatsen, den, han af og til, naar han havde spist rørig Mad til Aften, kunde drømme om som i Mareridt. Børnene havde naturligvis Ingenting — bogstavelig Ingenting — lært, Examinationen blev en Skandale, og han fik Afsked paa graat Papir.

Saa levede han et Par Aar paa Gjæsteri hos gode jydske Venner, gik paa Jagt og drak Kaffepunscher — mange Kaffepunscher og stærke Kaffepunscher — men da han en skjønne Dag mærkede, at han rystede lidt paa Haanden i Aftrækket, og at man ligesom begyndte at blive en Smule kjed af ham, tog han en kraftig Beslutning, solgte sin Bøsse for ti Rigsdaler, lovede sig selv hverken at røre Skyder eller Punscher mere og drog til Kjøbenhavn.

Her begyndte han i en mørk Baggade at handle med gamle Bøger og Naturalier, og efterhaanden fik han en fast Kundekreds af Skole-

drenge i skiftende Generationer, saa at han efter en Del Aars Forløb kunde flytte hen i Gothersgade, i et af de høie, kjedelige Huse, der hverken har nogen bestemt Farve eller nogensomhelst Architectur, men kun gjør et Indtryk af tilfældigt Graat i Graat. I Stueetagen her aabnede han sin „Handel med brugte Bøger og Naturalier“ — senere kom Frimærkernes Tid; de sidste blev han lidt efter lidt tvungen ind paa, men skjøndt han egentlig bestandig dybt foragtede dem, maatte han dog indrømme, „at man ligegodt ender med at faae saadan en Slags Interesse for det Kram, naar man hver Dag maa staa og pille ved det.“

Efterhaanden kjendte han sine Kunders forskjellige Samlinger omtrent lige saa godt, som de selv kjendte dem: vidste, om Peter manglede et Turn og Taxis Mærke, og Hans et Æg af den store Tornskade, og huskede, hvem der havde byttet Skolebøger for Morskabsbøger, og hvem der havde gjort det Modsatte.

Pige holdt han ikke, og Hund heller ikke; han nøiedes med at have Duer og Stærkasser, og sin Mad lavede han selv, tarvelig til det Yderste — han var ikke for Ingenting Jyde. Vilde han imellem delicatere sig, gik han om Efteraaret tidlig paa Morgenen til Grønttorvet og kjøbte et halvt Fjerdingkar gule Blommer eller ned til en Pæreskipper ved Gammelstrand og fik et rødternet Tørklæde fyldt med Løgæbler, som han selv bar

hjem og stegte i Kakkelovnen; Vinteraftener kunde han fristes af en Lageagurk eller af Rødbederne i et Spækhøkervindue — det var den høieste Luxus.

Adskillige Gange om Dagen heftede han et Stykke Pap med Paaskriften „Kommer strax“ paa Døren; det betød, at han var oppe at trække frisk Luft paa Slaget. Stod han der og saae sine Duer tumle omkring og kæntre paa Vingerne, glemte han for en Stund Butiken og Gaderne — han var hævet over det Hele.

Men „nede“ havde han af og til sine Anfægtelser. Andre Mennesker har Foraarsfornemmelser, han havde Efteraarsfornemmelser. Naar de første Agerhøns viste sig udenfor Vildthandlernes Vinduer, og naar der hang Knipper af Brokfugle, saa længtes han dobbelt efter det forjættede Land. Og mødte han en kjøn Hønsehund paa Gaden, stod han stille og saae efter den, og hørte han pludselig et ægte, uforfalsket Jydsk lyde midt i Kjøbenhavn, saa standsede han ogsaa og lyttede som til en liflig Musik.

Søndag Aftener kunde han gaa ad Damhussøen og Rødovre til forat høre Solen blive ringet ned fra en Landsbykirke, og kom han hjem fra saadan en Tur, var han gjerne hel vemodig stemt, ligesom naar han i Efteraarsnætter havde hørt Regnspoverne fløite paa Trækket over Kjøbenhavn. Saa maatte den gamle Violin frem — den var

det eneste ydre Minde fra hans Skolemesterdage — og inde i den lille Stue bag Butiken spillede han sig til Ro ved gamle Melodier, Bondeviser og Danse fra Høstgilderne.

En fremmed Fugl i den store By var og blev han, men helt anderledes end tidligere formede dog hans Liv sig fra den Tid af, da han havde lært Berner at kjende.

Det var nu en femten Aar siden, at Cand. phil. Berner første Gang var kommen ind i hans Butik og havde spurgt efter et gammelt naturhistorisk Værk; han var oftere kommen igjen, de passiarede sammen, de mødtes i en fælles Interesse, og tilsidst var de, til Trods for al Forskjel i Dannelse, Anskulser og Sympathier bleven Venner.

Den fælles Interesse, i hvilken de mødtes, var Interessen for Kjøbenhavns Fauna.

Berner, der var Søn af ret velstillede Forældre — Faderen havde været kongelig Livkusk og havde som saadan havt Embedsbolig i den vestre Sidefløi af Christiansborg Slot — vilde oprindelig, da han var bleven Student, have taget Magisterconferens i Naturhistorie, men efterhaanden blev det, der tiltrak ham ved Studiet, saa udelukkende Kjøbenhavns Fauna og Flora, at han forsømte alt Andet og ikke fik Examen. Saa blev han Lærer ved de offentlige Skoler, passede

sin Undervisning samvittighedsfuldt, men brugte saa godt som al Fritid til sit Yndlingsstudium.

Terndrup havde i Begyndelsen slet ikke villet tro, at der overhovedet kunde være nogen Fauna og Flora at studere paa Kjøbenhavns Grund, og han gjorde store Øine, da han første Gang hørte, at der endnu var Odder i Christianshavns Grave, at Vandrefalken hvert Foraar og Efteraar holdt til ved Frederikskirken, hvorfra den gjorde sine Razziaer efter Duer rundt omkring i Staden, og at der i enkelte gamle Huse maaske endnu kunde findes Exemplarer af den sorte Rotte. Jægerblodet skjød op i ham; kunde — og vilde — han end ikke mere skyde, saa var det dog en Slags Surrogat for Jagt at følge Berner paa hans Excursioner, opdage en rugende Graaand i Frederiksberg Have og iagttage Fugletrækket ved Kallebodstrand.

Byens Flora lærte Terndrup derimod aldrig at faae nogen rigtig Interesse for, og end ikke Berners Fortælling om en saadan forsvunden Raritet som den italienske Kløver — *Trifolium resupinatum* — der i sin Tid fandtes paa Slotsholmen, paa Pladsen omkring Thorvaldsens Musæum, formaaede at fængsle ham videre.

Som Berner levede for sin Fødebys skiftende Fauna og skiftende Flora og dyrkede den med en næsten pietetsfuld Kjærlighed, saaledes dyrkede han ogsaa selve Byen, den gamle By, elskede — lidenskabeligt men ensidigt — Alt, hvad der i den

mindede om Fortiden, og saae med historisk Glæde paa hver gammel Mur og hvert gammelt Træ.

Og denne Kjærlighed og denne Glæde søgte han efter Evne at meddele sine Elever. Om Søndagen gjorde han næsten altid Ture med en Flok Drenge fra Kommuneskolen; det var naturligvis Drengenes egen Sag, om de vilde møde, men der meldte sig altid Frivillige nok, for Berners Excursioner havde et godt Lov paa sig. Snart gik han rundt med dem i selve Byen — først og fremmest paa Slotsholmen, „Absalons Holm“, som han aldrig glemte at tilføie — viste dem Grænserne for det gamle Kjøbenhavn, Ruinerne af Jermers Taarn og den Linie udenfor Stormgade, hvor det var gaaet hedest til under Kampen, og derfra kunde han gjøre en Runde gjennem Gader som Knabrostræde, Kattesundet, Snaregade og Hyskenstræde blot for paa selve Stedet at forklare de underlige Navne og for i et gammelt Hus at vise dem en indmuret Bombe fra 1807; snart var man i Byens Udkanter med ham, paa Fælleden og paa Christianshavn, og saa var det nærmest Dyre- og Plantelivet, det gjaldt, men hvert Øieblik bragte dog ogsaa her en historisk Bemærkning, en Oplysning om gamle Dage — „for en kjøbenhavnsk Dreng kan aldrig vide for meget om Kjøbenhavn,“ pleiede han at sige.

Reiser havde han aldrig gjort, knap nok været borte fra Byens Territorium. Rosenborg Have

og Frederiksberg Have, Castelsvolden og Christianshavns Vold, Lindetræerne paa Helligaands Kirkeplads og Kastanietræet i Holbergs Gaard, det var for ham Skov nok: her kunde han jo følge Udspring, Blomstring og Løvfald, og her var „historisk Luft“ under Trækronerne.

Conservativ paa alle Omraader var han, conservativ af Opdragelse, Overbevisning og Temperament. Ikke for Intet var han jo, som han nok holdt af at fortælle, født paa Absalons Holm, paa selve Slottet, og „døbt med Vand fra Absalons Brønd“, og ikke for Intet havde hans Slægt — en ganske jevn Borgerslægt — været bosat i Byen saa langt tilbage, at en af hans Forfædre under Kjøbenhavns Beleiring 1659 vidstes at have staaet i Gevær under Gyldenløve og gjort det store Udfald med gjennem Dronningens Have.

Stilfærdigt og uden synderlig Omgang levede han efter Faderens Død i sin Ungkarleleilighed i Nyhavn — han var naturligvis Pebersvend — og som han aldrig havde været egentlig ung, syntes han heller ikke at ældes med Aarene — maaske kom det ogsaa af, at han Livet igennem aldrig havde slaaet en Streg uden efter Lineal.

Lørdag Formiddag bankede det paa Døren til Terndrups Butik, og et kjønt Pigebarn paa en halv Snes Aar, lille og fin, med store blaa Øine og gule Krøller kom ind.

„Goddag, Goddag, bitte Marie!“ raabte Terndrup, „hvad vil Du? Er Du ikke i Skole?“

„Jo,“ lød Svaret, „men jeg skulde hilse fra Jomfru Buxbom og bede, om De ikke kunde komme op til hende strax, for der var noget meget Vigtigt, hun endelig maatte tale med Dem om.“

„Meget Vigtigt?“ brummede Terndrup. „Vrøvl naturligvis! — Er Papegøien bleven syg?“

„Nei, den feiler vist Ingenting.“

„Naa, ja, saa sig, at jeg skal komme.“

Pigebarnet gik, Terndrup hængte Placaten med „Kommer strax“ paa Døren og. stavrede saa op paa fjerde Sal.

En Porcelainsplade paa en skjæv Dør bar Inscriptionen:

Emilie Buxbom.
Privat Undervisning.

Her bankede han paa, og en skingrende Stemme raabte: „Kom ind!“

Omkring et udslaaet Klapbord sad en halv Snes Pigebørn i syv, otte Aars Alderen og stavede høit eller skrev paa Tavle. Marie sad ved Vinduet paa en Forhøining og læste, men Jomfru Buxbom var ikke i Stuen — det var Papegøien i Messingburet, der havde raabt „Kom ind!“

Terndrup sagde Goddag til Børnene og gik husvant rundt og pillede ved Smaatingene henne paa Commoden, hvor en Christus i Gibs velsignende strakte Hænderne ud mod Ganymedes og Psyche i Biscuit, og hvor forresten Photographier af Hovedstadspræster og tidligere Elever faldt over hinanden.

Døren ud til Kjøkkenet gik op, og ind trippede Jomfru Buxbom selv, lille, indskrumpen men væver som en Lækat til Trods for sine halvfjerdsindstyve Aar; sort, slidt Kjole, Kappe med flagrende Hængebaand over en mørk Paryk, der faldt i det Rødlige, sorte, spillende Øine, Ravhjerte i en Snor om Halsen og store Guldringe i Ørene.

„Gud, er De allerede kommen, Terndrup!“ udbrød hun og gjorde et Knix. „Det var kjønt af Dem at se herop! — Skriver I flittigt, I smaa Guds Lam? Det var Ret! — Jeg hørte slet ikke, De gik med Døren!“

„Jo, jeg pikked paa, og saa skreg det gamle

Asen der „Kom ind“,“ sagde Terndrup. — „Det lyder omtrent, som naar man filer en Sav!“

„Det maa De ikke sige,“ indvendte Jomfruen ivrigt. „Det er min Oldefaders Røst, der taler ud af Poppe — min salig Moder sagde altid, at det var, ligesom hun hørte sin Bedstefader!“

„Saa? — Ja, De skulde nu ligegodt vride Halsen om paa det Kræ, Jomfru — den kan jo jage En ud af Huset!“

„Gud, hvor vil De hen! Jeg har jo tyve Kroner om Aaret i Familielegat, saa længe Poppe lever, for at passe og pleie ham!“

„Det er sgu ogsaa sandt! — Men hvad var det saa, De vilde mig?“

„Jo, seer De — ja, det er en meget vigtig Affaire. — Puds din Næse, lille Petra, saadan! — Det er en Datter af den fine Spækhøker henne i Grønnegade — han betaler altid sine to Kroner i Skolepenge præcis den første i Maaneden!“

Det er nok ikke alle Børnenes Forældre, der gjør det!“

„Nei — nei, ikke alle — det kan jo nok knibe sommetider.“

„Ja, de fleste gaaer vel ogsaa frit?

„Nei, egentlig frit gaaer kun fire!“

„Naa, ikke flere!“

„Nei — men har De seet det yndige Billede af Pastor Jespersen! Ligner det ikke storartet!“

„Det gjør det formodentlig nok.“

„Ja, han er en deilig Mand — det er ogsaa min Præst!“

Det Sidste blev sagt med en saadan Betoning, at man fik en bestemt Fornemmelse af, at Vedkommende egentlig ikke havde anden Præstegjerning end at være hendes Sjælesørger, og at hun paa den anden Side underholdt ham som sin private Huscapellan.

„Jeg troede ellers, De hørte Pastor Illum?“ bemærkede Terndrup.

„Ja — ja, sommetider — navnlig tidligere — men han er gaaet tilbage: der er ikke den Kraft i hans Forkyndelse, som der har været. Nei, Pastor Jespersen, ham skulde De høre! Naar man gaaer hjem fra hans Præken, saa føler man sig saa glad og saa tilfreds med sig selv, og det er saa trøsteligt. — Saa, nu maa I have Lov at spise Frokost, I smaa Lam! — Har Du kun bart Smørrebrød med, lille Fie! Bi lidt, det er der Raad for!“

Ud vimsede Jomfru Buxbom i Kjøkkenet og kom strax tilbage med en uhyre Spegepølse. — „Den har jeg faaet sendende fra Frøkenerne paa Vennebjerg, De veed,“ sagde hun forklarende til Terndrup, „den er hjemmelavet. — Nu skal Fie faae Spegepølse! Ja, I Andre skal ogsaa nok faae Lov at smage! — Luk Vinduet op, lille Marie, der er Liremanden! — Jeg skal sige Dem, Terndrup, den Liremand, der kommer om Lørdagen,

han har altid de nyeste Melodier — Revueviser og saadant noget — i Kassen, og man vil jo dog gjerne følge lidt med Tiden. Men De kan tænke Dem, forrige Lørdag var det saa grumme uheldigt, for da kom han sammen med Gaardmissionairen, og ham vil jeg ogsaa gjerne høre, for man skal dog tage den Opbyggelse, man kan faae, ikke sandt? — Aa, han har en velsignet Røst! Man kan høre hvert Ord, han siger, helt her op paa fjerde Sal, og saa taler han saa deiligt; der er altid Noget af, hvad han siger, som man kan tage op og gjemme paa — som nu forleden, saa sagde han: „Vi er alle Syndere," sagde han, og det er vi, det er meget rigtigt — De ogsaa, Terndrup! Jo, De er! — Men sæt Dem dog ned! Sæt Dem i Lænestolen der — den skal Pastor Jespersen have til Erindring om gamle Mille Buxbom, naar jeg er død og borte — det har jeg ogsaa sagt til ham!"

„Jeg troede ellers, Pastor Illum skulde have den," bemærkede Terndrup, „for det har De da sagt til ham!"

„Saa? Nei, det troer jeg ikke, jeg har sagt — det kan jeg da i alt Fald ikke huske! — Naa, nu maa I have spist af, Børn! Tør Dig om Munden, lille Sine, saadan! Skriv nu flittigt paa Tavlen — rigtig pæne Bogstaver — saa skal jeg siden, naar Hr. Terndrup er gaaet, fortælle Jer Indholdet af „Røverborgen": det er saadan et deiligt Stykke fra min Ungdom! — Jo, seer De, Terndrup, det,

jeg egentlig vilde spørge Dem om, var — kom ind! — Nei, er det Dem, Frøken Hansen! — Hr. Boghandler Terndrup — Frøken Hansen, der synger i Garnisons Kirkes Kor!“

Frøkenen vilde blot give Jomfru Buxbom en Billet, der gav Adgang til at overvære et Bryllup samme Eftermiddag, og efterat hun som en dyb Hemmelighed havde betroet hende, at General Tapto var meget daarlig, og at det vilde blive en deilig Begravelse med Masser af Uniformer indenfor og militair Honneur udenfor, tog Frøkenen Afsked og fik et Stykke af Spegepølsen med hjem.

„Ja, nu maa De se at fatte Dem i Korthed, bitte Jomfru,“ sagde Terndrup, „for jeg maa sgu ned i Butiken!“

„Det skal ske! — Aa, et Øieblik!“ —

Jomfru Buxbom gik hen i en Krog og tog sig en Pris. Hun snuste stærkt, men vendte sig altid bort, naar hun gjorde det, og antog derfor, at hendes Brug af Tobakken var en lige saa stor Hemmelighed for Alle, som at hun bar Paryk.

„Nu skal De høre,“ begyndte hun igjen, „det angaaer den lille Marie — aa, hun er et velsignet Barn, og saa god! Kom hun ikke idag og forærede mig en lille Buket, hun havde i sit Belte, og som hun selv havde faaet til givende af Grossererens Poul — der kan De se! Ja, det er ikke andet end simple Blomster hjemme fra Gaarden,

men det er det Samme, de skal blive gjemt alligevel — kom ind!“

Det var Kogekonen, Madam Siegler, der boede i Huset, og som altid samvittighedsfuldt gav Rapport om de Middage, hun havde været til. Hun kom forat bringe Menuen fra et Sølvbryllup i et større Herskabshus, men da Terndrup begyndte at blive urolig i Lænestolen, fik Jomfruen dog Madamen til at gaa med Løfte om at ville komme igjen senere.

— „Jo, seer De,“ begyndte hun igjen, „De kjender jo Maskinmanden paa tredie Sal?“

„Maskinmanden?“

„Ja, fra det kongelige Theater — ham, der er med at heise Bagtepper op og ned og flytte Coulisser.“

„Naa, ham!“

„Ja, han kommer herind forat faae en halv Flaske Saft til Konen, der lige har bekommet sig en Lille.“

„Det har hun jo altid!“

„Naa, ja — ja, jeg kan nu godt lide Manden alligevel — han drikker lidt, men han banker aldrig Konen — og De veed, det morer mig imellem at høre Noget ovre fra Theatret: Repertoire og røde Placater og nye Decorationer — Herregud, min salig Fader var jo Korist ved det Kongelige og —“

„Ja, det veed jeg,“ skyndte Terndrup sig at forsikre.

„Naa, jeg har jo ikke Raad til at holde Aviser, saa jeg maa have al min Visdom fra gode Mennesker og —“

„Det var sgu vist alligevel billigere at holde Aviser!“

„Troer De? Nei — men det var Maskinmanden, vi kom fra — det var Dem selv, der afbrød mig! Seer De, just som han — Maskinmanden — sidder der i den samme Lænestol, De nu sidder i, og som med Guds Hjælp engang, naar jeg er død og borte, Pastor Jespersen skal sidde og memorere sine deilige Prækener i, saa kommer Liremanden, — Fredags Liremanden — og han spiller en Dans — en ganske ny en: la, la, la—la, la, la—la — og Marie giver sig til at danse — jeg skal sige Dem, vi havde Frikvarteer.“

„Det har de nok i Reglen heroppe!“ bemærkede Terndrup og kom uvilkaarligt til at mindes sin egen Skolemestertid.

„Nu veed De nok, at hun har lært at danse forrige Vinter — ikke? Jo, Grossereren betalte saamænd for hende, og De skulde se hende flytte sine smaa Fødder som Trommestikker: det er som at se en Guds Engel — især i Hopsa! Saa siger jeg til Maskinmanden, som jeg nu siger til Dem: „Er det ikke som at se en Guds Engel?“ siger jeg, og han svarer strax: „Jo, det er, Jomfru!“

— der var nu heller ikke Andet at svare til! Men saa fortæller han mig, at de ovre ved Theatret i næste Uge skal antage en tre, fire Børn til Balletten, og accurat ligesom ved en Indskydelse ovenfra foreslaaer han, at man skulde lade Balletmesteren se paa Marie og sige, om hun ikke kunde bruges. — Tænk Dem en Lykke for en fattig Enke som Madam Lund — eller Frue, skal kun vel kaldes nu — at faae sit Barn til det Kongelige: fri Undervisning, baade Tysk og Fransk, foruden Dansetimerne, og Skolepenge og gratis Komedie hver Lørdag Aften fra den lille aparte Loge i Galleriet — er det ikke storartet!“

„Aa, jo — maaske sgu — men hvad siger Moderen? For hun maa da vel ogsaa have en Stemme med!“

„Gud, hun sidder jo nede i Store Kongensgade og aner ingen Verdens Ting! — Men hende skal jeg nok tale med!“

„Hvad skal jeg da egentlig?“

„De skal tale med Grossereren!“

„Om hvad?“

„Herregud, Terndrup, naar han bestandig har taget sig af Madam Lund — eller Fru Lund — og ladet hende have to Værelser og Kjøkken og Adgang til Tørreloft gratis i Baghuset og nu i tre Aar har betalt mig to Kroner hver Maaned i Skolepenge for Marie, saa er det da ikke mere end

rimeligt, at man spørger ham, om han har Noget imod, at Pigebarnet kommer i en anden Skole!“

„Hvor han ikke skal betale for hende — det har han sgu Ingenting imod! — Men De mister jo to Kroner om Maaneden, naar Marie gaaer!“

„Ja, det gjør jeg jo — men man slaaer sig vel igjennem uden dem. Og tænk saa paa, hvad Marie kan fortælle ovre fra Theatret, hvis hun kommer til Balletten! — Men hvad jeg vilde sige, det er nu alligevel kjønt, som Grossereren altid har været imod Fru Lund!“

„Synes De?“

„Ja, det veed Gud, jeg synes! — Aa, gaa lidt ud i Kjøkkenet, lille Marie, og hent mig et Glas Vand — men lad Hanen løbe længe, at det kan blive rigtig koldt! — Jo, seer De, fordi hendes Mand i sin Tid havde været Reisende eller Agent, eller hvad det var, for Grossereren, derfor havde han da virkelig ingen Forpligtelser overfor Enken og Barnet, naar den salig Mand saa skammelig havde misbrugt Grossererens Tillid!“

„Aa, var det saa farligt?“

„Jo, veed De hvad, Terndrup, Grossereren handler med Klipfisk og Hørkram o. s. v., det veed Gud og Hvermand, og det skulde Lund have reist i, men han drev Geschäft paa egen Haand, gjorde han, og smuglede, og det taalte Vorherre ikke i Længden, for det blev opdaget, at der var Silketøier paa Bunden af de Kasser med Appel-

siner, som han fortoldede for egen Regning, og saa blev han sat fast, og saa døde han — heldigvis!“

„Ja, Ja, lad nu det være godt!“ — Tal saa i Guds Navn med Fru Lund, og vil hun have Barnet til Dansen, saa kan De skikke mig Bud om det iaften med Marie, saa skal jeg nok, siden De endelig vil have det, snakke med Grossereren imorgen. — Farvel, Jomfru!“

Lørdag Aften har Alle travlt.

Arbeiderne har faaet Ugeløn, og Konerne gjør indkjøb hos Spækhøkerne i Smaagaderne — der er ligefrem Beleiringstilstand. Ud ad Vesterbro til, ad „Strøget“, gaaer den Sværm, der vil more sig: til Tivoli, til Variétéerne og til Frederiksberg. Men de, der maa blive bjemme, har det lunt nok inde i Byen den varme Septemberaften, og seer man ned ad en Gade, seer man næsten kun aabne Vinduer.

Udenfor Terndrups Butik staaer der til Stadighed en tre, fire Drenge og betragter de Bøger, der ligger fremme, betragter Conchylierne, Fugleæggene, Hugormen i Spiritus og Frimærkerne, der er klistret op paa gamle Papbind. Lørdag Aften er ogsaa Terndrups travle Dag: saa har hans Kunder faaet Characteerpenge — eller i alt Fald Ugepenge — og Capitalerne skal strax omsættes.

Inde i den mørke Butik er der foran Disken kun Plads til et Par ad Gangen. Fra Gulv til

Loft staaer der op ad Væggen umage Reoler fyldte med Bøger; Bøger ligger i Stabler og Bunker, paa Gulvet og paa Disken — det er næsten umuligt at røre sig herinde, vanskeligere endnu, skulde man tro, at orientere sig.

En eiendommelig muggen, støvmættet Lugt slaaer En imøde — den ubeskrivelige Lugt, som gamle Bøger, og kun gamle Bøger har, men Terndrup generer den ikke. Munden staaer ikke paa ham, han giver Besked, og han handler, raader og skjænder, og Alt i en høi, skrattende Skolemestertone, som Drengene har vænnet sig til og sætter Pris paa.

— „„Gjøngehøvdingen“? Jo, Du kan faae et meget pænt Exemplar for 50 Øre; der mangler rigtignok et Par Blade henimod Slutningen, men naar Du kommer saa vidt, skal jeg fortælle Dig, hvad der staaer paa dem. — Naa, nu skal Eskildsen nok sælge sin Frimærkesamling? Ja, jeg sagde Dig det nok: Du skulde være bleven ved Fugleæg, det veed man, hvad er! — Bi lidt, lad mig faae Piben tændt først!“

Terndrup tænder en lille Snadde, der strax gaaer ud igjen — han bruger flere Penge til Tændstikker end til Tobak.

To unge Piger kommer forlegne ind; den Ene puffer til den Anden, Ingen vil begynde, og først da Terndrup spørger, hvad der er til Tjeneste,

faaer den Dristigste af dem, gloende rød i Hovedet, spurgt, om han har den og den moderne, „uartige“ Bog — nei, Terndrup har den ikke, og saa gaaer de, men de er ved at falde over hinanden for at komme først ud ad Døren.

Der kommer Berner.

— „Goddag, Goddag! Værsgod at komme indenfor Disken!“ sagde Terndrup. „De kan nok finde en Plads, for De maa vente, til jeg er færdig med Forretningerne! — Om jeg har „Peter Simple“? Jo, jeg troer sgu nok, jeg har den, men hør hellere herind paa Mandag, for jeg skal først have flyttet den Bunke. — Nei, er Du der, Poul! Er Du allerede flyttet ind fra Landstedet?“

Dette Spørgsmaal henvendtes til en kjøn, fjortenaars Dreng, frisk og solbrændt, sund og freidig.

„Hvad samler Du paa for Tiden? I Foraaret var det Conchylier, og før Sommerferien var det Frimærker — Du skulde sgu hellere give Dig til at samle paa Penge! — Det gjør hans Fader,“ hviskede Terndrup til Berner, „det er den rige Grosserer Lange henne i Store Kongensgade. — — Naa, Du vil sælge dit latinske Lexicon? Er Du kommen i Realklassen? Ja, jeg tænkte nok, det gik ikke med Dig og Klassikerne! — Værsgod: fire Kroner og femogtyve Øre for Lexicon'et — jeg kan se, Du har ikke slidt ret meget paa det! Nu skulde Du saamænd kjøbe

Dig Dyr i Spiritus for Pengene — her er en pæn Bændelorm og en Blæksprutte — ikke? Naa, Du skal i Tivoli, ja, saa god Fornøielse da!“

Kunderne udtyndedes efterhaanden, og Terndrup tænkte allerede paa at lukke Butiken, da den lille Marie — Jomfru Buxboms ældste Elev — kom ind.

„Naa, hvad sagde saa Moder?“ spurgte Terndrup.

„Jo, jeg skulde bede, om De vilde tale med Grossereren.“

„Det skal jeg! — Hun vil til Dansen,“ forklarede Terndrup Berner, „det er en Datter af Enkefru Lund, som boer i Baghuset hos Grosserer Lange. — Hvordan har din tamme Hane det? Naa, den har det godt, det var jo rart!“

Berner, der havde siddet og seet skarpt paa Noget, reiste sig pludselig op, bøiede sig ned og tog med varsom Haand et Par visne Smaablade ud af Pigebarnets Belte, saae vist paa dem og sagde:

„Hvor i al Verden har Du faaet dem fra, min Pige?“

Marie blev rød i Hovedet, slog Øinene ned, saae derefter op paa Terndrup og svarede:

„Det er vist nogle af de Blomster, jeg har faaet af Poul imorges.“

„Hvem er Poul?“ spurgte Berner.

„Det er jo ham, der var her før — Grossererens Søn fra Forhuset," forklarede Terndrup.

„Og hvor har han faaet dem fra?" spurgte Berner ivrigt.

„Jeg troer nok, han har plukket dem hjemme i Gaarden," svarede Marie. — „Men han har Lov til det," tilføiede hun, „for det er bare Ukrudt."

„Ja, det er saa meget godt," sagde Terndrup. „Gaa Du nu kun hjem, bitte Marie, og sig til din Moder, at jeg nok skal tale med Grossereren imorgen. — Farvel, min Pige, og hils hjemme!"

— „Er der ellers noget Mærkeligt ved de Blade?" spurgte Terndrup, da Marie var gaaet.

Berner, der havde faaet en Lupe frem og omhyggeligt havde undersøgt Bladene, rystede betænksomt paa Hovedet og svarede:

„De er ganske vist saa forkrøllede og visne, at det er umuligt at sige noget Bestemt, men det er ligefrem forbausende, saa de ligner *Trifolium resupinatum*."

„Hvad er det for Noget?"

„Men Herregud, Terndrup, det har jeg jo fortalt Dem om: den udenlandske Kløverart, som engang dukkede op paa Pladsen omkring Thorvaldsens Musæum, men som nu i lange Tider har været forsvunden."

„Naa den! Det var jo ellers morsomt nok!"

„Men hvordan skulde den være kommen i Grossererens Gaard?"

„Ja, det er jo ikke godt for mig at sige.“

„Men det vilde dog være uhyre interessant, hvis det virkelig skulde være *Trifolium resupinatum!* — Troer De, Grossereren kan give nogen Oplysning om Plantens Forekomst!“

„Nei, jeg troer sgu ikke — men De kan jo spørge ham ad foruden Betaling!“

„Ja, det troer jeg ogsaa, jeg vil. — Har De noget imod, at vi opsætter Turen til Amager et Par Dage, for jeg har alligevel ingen Ro paa mig, før jeg har faaet rigtig Besked om den Trifolium!“

„Nei, gaa De kun, Berner — og Lykke paa Reisen!“

Nede i Store Kongensgade, paa venstre Haand fra Gothersgade, og kun et Par Steder fra denne, laa der et toetages, ældre Hus.

Da det i sin Tid blev bygget, var der vistnok ikke nogetsomhelst Fornemt ved det, men nu, da Husene rundt omkring alle havde fjerde Sal og Kviste, gjorde det med sine to Etager og den fugede Kalkpuds mellem de mørkerøde Sten næsten Indtryk af et Patricierhus.

Her boede Grosserer Lange.

Hans Fader var en Proprietairsøn fra Sjælland, der som Dreng var kommen i Handelslære i Kjøbenhavn og i Slutningen af Tyverne havde aabnet en Hørkramforretning paa Vestergade. Den havde han nu for en halv Snes Aar siden afstaaet til Sønnen, men Sønnen havde opgivet Detailhandelen og handlede kun som Grossist — hovedsagelig med Klipfisk og Sild.

Af Sildelage og Klipfisk lugtede der i Baghuset, hvor Lagrene var, og hvor Enkefru Lund

havde to Værelser og Kjøkken, men i Forhuset lugtede der af levende Blomster, af ægte Maria Farina og fine Stege — der betragtedes Klipfisken og Silden som Noget, der kun omtaltes og kun existerede i Handelskorrespondance.

— Grosserer Lange sad Søndag Formiddag inde i sit private Kontor, hvis fornemste Prydelse var et stort, brunet Verdenskort „i Mercators Projection“, der muligvis kunde bibringe Besøgende den Forestilling, at Husets Forbindelser spændte over hele Jordkloden. Grossererens rundladne Ansigt, som det var umuligt at kjende igjen efter et flygtigt Bekjendtskab, fordi det lignede hundrede andre, var rødt og kun udstyret med et Par tynde, blege Whiskers; i Øieblikket saae han anstrengt ud, skrev en Linie eller to, stregede ud og skrev igjen.

— „Er det Calculen over den sidste Sending, Du er ved, Fader?“ spurgte Datteren Ragna, der stod ved en Pult henne i den anden Ende af Kontoret.

Det var en høi, smuk Pige paa et Par og tyve Aar, med store, graablaa, rolige Øine, regelmæssige Træk og en kraftig, ualmindelig elegant Figur, der kom godt til sin Ret i en drapfarvet, *tailor-made* Kjole.

— Frøken Ragna havde gaaet i en af Byens bedste Pigeskoler og i ti Aar faaet Undervisning i

Klaverspil, men opgivet det, da hun blev confirmeret, havde som Barn besøgt alle de vigtigste Musæer een Gang, og som Voxen havt abonneret i det Kongelige med den øvrige Familie hver Lørdag.

Da hun var fyldt tyve Aar, havde hun imidlertid pludselig erklæret, at hun vilde have noget Ordentligt at bestille; hun gjennemgik en Handelsskole for Kvinder, forlangte derpaa Plads som Bogholderske hos Faderen, tiltvang sig Pladsen og var efterhaanden bleven ham fuldstændig uundværlig, saa at han nu Intet foretog sig uden at have confereret med Datteren.

— „Er det Calculen, Du er ved," gjentog hun, da hun ikke fik noget Svar.

„Nei," svarede Grossereren, „nei, det er ikke saadan noget med Calcule. — Det er saamænd Listen over, hvem der skal bedes til Herreselskabet."

„Herregud!" sukkede Frøken Ragna. „Allerede! — Enten h a r vi Selskab, eller ogsaa skal Du ud i Selskab — saa var der dog meget bedre ude paa Landstedet!"

„Ja, seer Du, Ragna, Tingen er, man skal bede Folk tidlig paa Eftersommeren: saa er de endnu ikke forspiste af alle de Middage, de har været til, og saa er der mange flere Retter at

vælge imellem — det siger ogsaa Madam Siegler. — Har Du seet Julius?“

„Nei, han er formodentlig ikke kommen op endnu.“

„Naturligvis! Der var nok Sportsfest igaar — Cycleløb eller Fodbold, eller hvad Pokker det var — hørte Du, naar han kom hjem?“

„Nei, jeg sov.“

— „Vil Du saa se Listen over, hvem der skal bedes?“

Og Grossereren læste op. Der var een General og to Etatsraader mellem de projecterede Gjæster — der havde været den Tid, da han var glad for en Kammerraad ved sine Middage, men den Tid laa saa langt tilbage, at han ikke mere kunde huske den.

Ragna hørte efter af Pligt, ikke interesseret, men da hun ingen Bemærkninger gjorde, ansaaes Listen for approberet.

„Aa, kald paa din Moder,“ bad saa Grossereren, og Fruen kom.

Hun var det bedste Mennneske og den bedste Kone under Solen, og hun havde kun to Sorger her i Verden: den ene var, at hun med Aarene blev noget corpulent, og den anden, at hendes Mand ikke længere tillod, at hun selv gik i Kjøkkenet — det passede sig ikke, mente han. Kun Syltningen maatte hun have med at gjøre, det var

en Indrømmelse fra Mandens Side, og Syltetiden var derfor ogsaa hendes bedste Tid.

Invitationslisten blev læst op for Fruen, og Grossereren erklærede derefter, at hun skulde have Generalen tilbords.

„Det havde jeg jo sidst," tillod Fruen sig at bemærke.

„Ja, det kan ikke hjælpe! Du maa have ham: ellers bliver han fornærmet!"

„Aa, saa holder han Tale for mig!"

„Ja, lad ham bare det — det er sgu det, han bliver bedt for!"

„Men kunde Du ikke lade være med at byde Velkommen — saa har han da ingen Forpligtelser!"

„Nei, Velkommen vil jeg byde — og han taler forresten i alle Tilfælde — han taler nu storartet! Han kan saadan gribe et eller andet Ord, som en Anden har sagt og sætte Noget om det ind i den Tale, han har lavet hjemme — det beundrer jeg. — Hvor bliver Julius af?"

„Han kommer vist strax," skyndte Fruen sig at sige, „han var saa træt."

„Ja, det vil jeg tro! — Naa, der er Du — Dagdriver!"

Den saaledes Tiltalte var en stor Pløk paa atten Aar. Haaret var redt ned i Panden som paa en Bologneser, og Øinene stod kun paa Klem;

gabende kom han ind i Stuen med begge Hænder i Lommen, og efter et søvnigt Nik til Deling mellem Familien smed han sig i en Stol.

Det var Grossererens ældste Søn Julius — Sportssønnen.

Det er muligt, at et tidligere Slægtleds physiske Opdragelse var forsømt, men Julius tilhørte den yngre Slægt, hvis hele Uddannelse saa at sige er legemlig.

I en Alder af ti Aar vandt han Præmier for Skøiteløb og figurerede jevnlig i Aviserne, og da han var fjorten, vurderedes en Anbefaling af ham for en ny Cycle-Model som en Udtalelse af en Autoritet. I Begyndelsen havde Faderen været stolt af Sønnen, naar han kom hjem med Præmie-uhre, Potageskeer og Vandrepocaler; men efter-haanden som det viste sig, at det Eneste i Verden, Julius overhovedet bestilte, var at traine og starte, og at han — i Modsætning til Samson, der jo havde sin Styrke i Haaret — kun havde sin Styrke i Læggene, blev Grossereren ligefrem gal i Hovedet ved blot at se ham. Faderen skjældte ham ud — i Tide og Utide — Moderen forkjælede ham og gav ham de Penge, der var nødvendige til at dyrke Variétéerne og Forstadstheatrene for; thi helt uden aandelig Interesse var Julius heller ikke: han læste ganske vist ikke Andet end Cycle-cataloger og Sportsblade, og han gik ikke i Thea-

tret, men Parodier og Revuer kjendte han grundigt — kunde endogsaa sommetider fløite et særlig actuelt Refrain temmelig rigtigt — og af dem lærer man jo dog ogsaa saa meget, at man med lidt Freidighed kan snakke med om, hvad det skal være.

„Uh, den Dragt, Du har uglet Dig ud i," vedblev Grossereren. „Man kan faae Kvalme af at se paa Dig!"

„*English fashion!*" nedlod Sønnen sig til at bemærke.

„Hold Mund, Flab! — Jeg troer ikke, at jeg i to Aar har seet Dig paa Kontoret uden i ternede Knæbuxer og svedt Uldskjorte!"

„Herregud, lille Mand, han skal jo ud at bentraine," sagde Moderen.

„Hvorfor kom Du først hjem imorges?" spurgte Grossereren.

„Jeg *pacede* Hansen-Rod", svarede Julius gnavent — det kostede ham øiensynlig Anstrengelse at overvinde sig til at tale, „og saa festede vi ham bagefter."

„Rod — hvad for en Rod?"

„Ham, der var lige ved at vinde Verdensmesterskabet i Rotterdam."

„Aa, de forbandede Cycler, man kan snart ikke gaa for dem."

„Ja, hvad skal ogsaa alle de Fodgængere drive om paa Gaderne for — de kan jo blive hjemme!

Det er sgu næsten ikke muligt at komme frem med sin Maskine, uden at vælte idetmindste en gammel Kone og et Par Barnevogne!“

„Laban! — Naa, hvad er der nu?“

Pigen kom ind og meldte, at Madam Siegler var ude i Entreen, og Madam Siegler — Kogekonen, der boede Dør om Dør med Jomfru Buxbom — blev strax indladt, hvilket Julius benyttede sig af til skyndsomt at forsvinde.

Der udspandt sig nu en længere Forhandling om Menu'en med Madam Siegler, og Grossereren spurgte tilsidst, om hun ikke havde et eller andet Nyt at foreslaa, saadan en fix lille Ret, der kunde stikkes ind mellem det allerede Vedtagne.

Jo, Madamen foreslog en Chartreuse, det havde de nylig havt hos den spanske Minister, vidste hun.

„Chartreuse?“ sagde Grossereren. „Det er jo ingen Ret! Det er det grønne Skidt, Julius blev saa daarlig af ifjor!“

Madam Siegler forklarede nu, hvad hun mente med en Chartreuse, Menuen fik sin endelige Form, og Grossereren og Ragna blev alene, da Fruen havde en yderligere Kjøkkenforhandling med Madamen.

— „Hvad siger Du til, at Poul vil være Søofficeer?“ spurgte Grossereren sin Datter.

„Ja, hvad skal man sige — naar han har Lyst til det, saa ––“

„Det er den forbandede Plasken i Baad ude ved Landstedet, der har gjort Ulykken, og saa, at vi havde to Cadetter med til Julius' Bal sidste Vinter! Poul skulde have været i Forretningen — Julius bliver dog aldrig til Noget! — Naa det kan maaske alligevel ikke være saa galt — der er jo flere Prinser i Marinen.“

„Ja, hvad saa?“

„Hvad saa, hvad saa — man kan aldrig vide — ja, det kunde jo dog tænkes, at man engang gjennem Poul kunde se en Kongelig Høihed ved sit Bord!“

Ragna nøiedes med at smile, og Grossereren studerede meget omhyggeligt Verdenskortet.

„Veed Du, hvor Yocobora ligger?“ spurgte han pludselig.

„Nei — jo, er det ikke en Republik i Mellemamerika?“

„Troer Du? — Ja, her er den sgu! Den seer ikke ud af Meget! — Veed Du, hvad Sprog de taler d e r?“

„Det er vel Spansk, tænker jeg.“

„Spansk — mon det er meget svært at lære?“

„Ja, det er det vel nok.“

„Ja, jeg mener ikke saadan rigtigt — men saa meget, at man f. Ex. kunde holde en Tale — den skulde naturligvis være skreven i Forveien —

dersom der kom en Orlogsmand fra Yocobora hertil — de har en Orlogsmand veed jeg!“

„Men hvad vedkommer det Dig?“

„Aa, ikke saadan — ja, jeg kan forresten gjerne betro dig det: Møller, der har været Generalconsul for Yocobora, flytter fra Byen og vil derfor sælge — ja, ikke ligefrem sælge, naturligvis, for det kan man ikke — men han vil mod en Affindelsessum anbefale mig til Regjeringen derovre, saa at jeg kan blive hans Eftermand.“

„Men Fader dog!“

„Ja, Du skal ikke saadan uden videre slaa det hen min Pige. Ganske vist er Yocobora kun en Republik — og Ordener har de ikke, jeg har forhørt mig — men Uniformen er sgu storartet: trekantet Hat, Kaarde og Guldbroderi i Masse, baade paa Kjolen og Benklæderne — jeg har prøvet Møllers Kjole: den passer mig, som den var syet til mig, og han har kun havt den paa to Gange.“

„Men tænker Du da virkelig —“

„Ja, det veed, Gud, jeg gjør! — Det er nu forresten mest for din Moders Skyld.“

„For Moders Skyld?“

„Ja, seer Du, jeg er Grosserer — „Grosserer Lange“, det kan man baade sige og skrive — men din Moder er slet og ret Frue — „Fru Lange,“ hverken mer eller mindre. — Kunde Du nu ikke unde din egen Moder at hedde General-

consulinde, og troer Du ikke, hun vilde have Glæde af Uniformen?“

„Skal Moder maaske ogsaa have Uniform?“

„Snak! Men hun kan da vel glæde sig over min! — Hvad er der nu?“

Pigen meldte, at den Herre, der havde spurgt efter Grossereren igaar Aftes, var her igjen.

„Hvad for en Herre?“

„Candidat Berner.“

„Kjender Ingen af det Navn — ja, lad ham saa komme i Guds Navn!“

Berner kom ind.

Han var i sort Diplomatfrakke, og da hans Diplomatfrakker altid, endnu mere end hans daglige Tøi, saae ud, som de var for store til ham, og havde et Snit, som om de var syet til hans Bedstefader, gjorde han ikke noget egentlig imponerende Indtryk.

Det gjorde derimod Grossereren. Han stillede sig op ved Pulten, slog ud med Haanden som en Minister, der første Gang giver Audiens, og spurgte i en nedladende Tone:

„Hvad er til Deres Tjeneste?“

Roligt og sagligt begyndte Berner at fortælle, at han den foregaaende Aften havde seet en lille Pige, der nok boede her i Baghuset, og i hendes Belte havde han opdaget et Par visne Blade, som hun paa Forespørgsel erklærede at have faaet af Grossererens yngste Søn.

„Hm," hostede Grossereren og saae fortrædelig ud.

Disse Blade, vedblev Berner, der tydelig nok hidrørte fra en Plante af Slægten Kløver, var desværre i en saa forkrøllet Tilstand, at det var ganske umuligt med blot nogenlunde Sikkerhed at afgjøre, fra hvilken Art de hidrørte, men saa vel Stængel som Blade — Blomst var der uheldigvis ikke — mindede alligevel paafaldende om en Kløver — *Trifolium resupinatum* — som ellers nærmest hørte hjemme i Italien, men som i sin Tid havde voxet paa Pladsen omkring Thorvaldsens Musæum, hvorhen den bevislig var bleven bragt med det Hø, som havde været brugt ved Indpakningen af Marmorstatuerne nede i Rom, og da det nu var ham, Berner, af største Interesse at erfare, hvorledes denne Plante — hvis det virkelig var den — kunde være kommen her, saa tillod han sig —

„Jeg behøver vel ikke at gjøre Nogen Regnskab for, hvad der groer eller ikke groer i min Gaard!" foer Grossereren op.

„Men Fader dog!" udbrød Ragna uvilkaarligt, og Grossereren tog sig i det og erklærede i en noget høfligere Tone, at Gaarden og Baghuset var Noget, der ikke interesserede ham, og som han derfor heller ingen Besked vidste om.

Berner tillod sig at spørge, om Grossereren

muligvis havde, eller havde havt, Handelsforbindelse med Italien eller med sydlige Lande overhovedet, men saa foer Grossereren atter op og svarede:

„Klipfisk og Spegesild, det handler jeg med“ — nu var han jo nødt til at vedkjende sig Forretningen — „og de Varer veed De vel som en studeret Mand kommer ikke fra Italien! — Er der mere, jeg kan være Dem til Tjeneste med?“

Nei, det var der ikke, og Berner gik.

— „Men hvorfor var du dog saa uhøflig, Fader?“ spurgte Ragna.

„Uhøflig! Jeg? — Det var jo ham! Saadan en Næsvished, at trænge sig herind til mig og spørge mig ud, som om jeg var i Forhør! Maa jeg være her! — Men er der Ukrudt i den lille Plaine omkring Lindetræet i Gaarden, saa er det en Uorden, og saa skal det naturligvis luges op — jeg vil give Karlen Ordre til den Dag idag at grave Plainen om — og Pouls Intimiteter med Baghustøsen skal ogsaa have en Ende! — Han giver hende Blomster — det er nydeligt! — Nei, det er vist meget godt, han kommer ud at seile — væk fra det Hele! Man har kun Ærgrelser! — Ja, vi skulde vel have fat paa den Calcule!“

Men det var nu aabenbart bestemt, at Grossereren den Søndag Formiddag idelig skulde forstyrres: nu kom Terndrup.

Grossereren brugte ham imellem som en Slags Commissionair, dels, naar det gjaldt om paa en fin Maade at skaffe Oplysning om Den og Dens Soliditet, dels naar der var Tale om at anbringe Penge i et eller andet halvt obscurt Foretagende; thi det var en Eiendommelighed for Grossereren, at det morede ham, ved Siden af sin egentlige Forretning, at vove mindre Summer paa tvivlsomme Forretninger, der under særlig heldige Conjuncturer kunde give en forholdsvis stor Gevinst.

Terndrup indledede da ogsaa sit Besøg med at tale om en anden Prioritet i en Eiendom ude i Saxogade men endte med at bringe Spørgsmaalet Marie paa Bane og udbad sig Grossererens Sanction paa hendes mulige Overgang til Theatret.

Den var let nok at opnaa: Grossereren brød sig, som han smagfuldt udtrykte sig, Fanden om det Pigebarn, og hun kunde for ham gaa til Balletten eller til Dyrehavsbakken, hvis hun lystede, han var lige glad.

Med den Besked gik saa Terndrup.

Men Frøken Ragna sad i Tanker og glemte mod al Sædvane rent Calculen, og Faderen maatte to Gange spørge, hvad hun egentlig tænkte paa, før hun ligesom tøvende svarede:

„Aa, jeg tænkte paa den sjeldne Blomst, der skulde voxe nede i Gaarden — jeg synes egentlig det er umuligt, at Poesi eller Romantik, hvad

man nu skal kalde det, kan forvilde sig ind i vort Hus.“

„Ja, det Ukrudt skal nok blive luget op,“ sagde Faderen, der kun halvt havde hørt efter, hvad Ragna svarede, „og Poul skal væk — han skal ikke have sin Gang i Baghuset!“

Men det havde nu Poul alligevel.

Han sad netop imens ovre i Fru Lunds Stadsestue og fortalte hende og Marie, at han nu endelig havde faaet Lov at gaa til Søs: hans Ansøgning var inde hos Marineministeriet, og han haabede bestemt at komme ud som frivillig Lærling med Vintercorvetten.

— Intet Sted i Verden befandt Poul sig saa vel som hos Fru Lund, og Intet i Verden smagte ham, som hvad han fik der: et rørt Æg med Sukker, en tør Kage eller et Glas Saft og Vand. Fra ganske Lille var han vant til at komme der, og den beskedne Stue, der skinnede df Renlighed og formelig lugtede af grøn Sæbe, syntes ham meget, meget hyggeligere end de elegant monterede Sale i Forhuset — den forekom ham nemlig, uden at han selv gjorde sig Rede for det, at være et Hjem.

Og et Hjem havde han her, et Hjem, hvor man baade følte sig glad og beæret, naar „Gros-

sererens Søn“ kom, hvor han kunde snakke løs med Marie og lege med hendes tamme Hane, og hvor han bestandig kunde ty hen med sine Sorger og være sikker paa at faae Trøst.

Poul havde nemlig i en vis Forstand altid hørt til de „uheldige“ Børn. Havde han som Lille faaet en ren Blouse paa, var det givet, at han ganske kort efter trillede i Rendestenen; standsede hans Barnepige blot fem Minuter forat tale med en Gardist, kunde man være sikker paa, at Drengen var borte og maatte hentes paa Politistationen, og var der en nymalet Bænk i Kongens Have, skulde han nok finde den og tage en tydelig Erindring om den med sig hjem. I saa Tilfælde fik Fru Lund ham fat og vaskede og gned, til han blev nogenlunde præsentabel før Hjemkomsten og slap for Skjænd, og det paaskjønnede han i høi Grad — han kunde ikke udstaa at faae Skjænd.

Saa var Poul forresten ogsaa tidlig et „fremmeligt“ Barn: han var forlængst falden ned fra alle Grene i Lindetræet og havde efterhaanden brækket Alt, hvad brækkes kunde, undtagen Halsen; fem Aar gammel spillede han til Moderens Forfærdelse Klink paa Gaden, og paa sin syvaarige Fødselsdag havde han paa egen Haand bedt Melmandens skeløiede Søn hjem til Middag.

— Fru Lund sad med Andagt og hørte paa Pouls Udmalinger af sin maririme Fremtid.

Hun var en lille, mager Kone, altid som et pillet Æg, med Kappe, hvidt Forklæde og sort Kjole — altid ens. Hun syede for et Broderimagazin, vaskede og stoppede paa Maries Tøi og tilbragte en hel Del af sit Liv med at søge Legater, som hun aldrig fik, og med som en fjern, uopnaaelig Mulighed at drømme om engang at blive Klasselotteri-Collectrice. Grossererens og Alt, hvad hans var, saae hun op til med Ærefrygt og Taknemmelighed, levede af brugt Sol fra det rige Forhus og var i det Hele taget saa ydmyg, at hun end ikke i sin egen Stue nogensinde sad paa mere end Kanten af en Stol.

Af og til rystede hun nu betænkeligt paa Hovedet, naar Poul talte om Hundevagter, Kanonexercits og Olietøi, og i sit stille Sind ønskede hun af og til at kunne være med ombord forat tage Pletter af hans Tøi og sy Rifter sammen over Knæerne.

Marie fortalte straalende glad Poul, at hun skulde til Theatret; hver Morgen skulde hun paa Danseskole og om Lørdagen paa Komedie — Alt naturligvis under Forudsætning af, at hun blev antaget — i næste Uge skulde det afgjøres.

Omsider gik Poul og var heldig nok til at komme over i Forhuset uden at være bleven savnet.

Der var ordentligt Rykind hos Jomfru Buxbom.

Børnene holdt Frokost, og Jomfruen skar just Karse af til deres Smørrebrød fra Kassen udenfor Vinduet, da det bankede, og efterat Oldefaderens Røst havde talt ud af Papegøien og raabt „Kom ind“!“ viste Madam Siegler sig.

Hun havde meget at fortælle: om Middagen hos Grosserer Lange's og om et femogtyve Aars Jubilæum hos en velhavende Manufacturhandler.

Hos Grossererens havde de faaet Gaaselever-postei *en croûte* før den anden Steg — ikke, som tidligere, bagefter — det havde hun oplyst dem om, at man nu brugte — og Generalen havde ikke blot udbragt en Skaal for Fruen, men ogsaa for den yngste Søn, der jo nu skulde til Orlogs, og Generalen havde sagt, at han ved at vælge Havet til Virkefelt kun fortsatte de fædrene Traditioner, eftersom Huset Lange jo altid havde havt sin Levevei af Havets Producter. Den Tale havde Madam Siegler selv hørt Ord til andet ude fra Corridoren.

Jubilæet var der ikke andet Mærkeligt at fortælle om, end at der blandt Gjæsterne havde været en Vegetarianer, eller, som Madamen udtrykte sig: en „Gemysemand“ — „men han kunde jo dog faae Rødderne fra Suppen og Persillen fra Kyllingerne,“ sagde hun — hun yndede ikke Vegetarianere.

De to Menuer var neppe nok drøftede, før der kom en ny Visit: det var Madam Asters, Portnerske i et høigreveligt Hus i Bredgade.

Hun var et af Jomfru Buxboms allerinteressanteste og paa en vis Maade allerfineste Bekjendtskaber; hun sagde „vi“ om Herskabet, kunde fortælle om Baller, hvor der kom Prinser og Prinsesser, og vidste paa en Prik, om Damerne for Tiden brugte rundt eller firkantet Slæb.

Det Første, der skete efter hendes Ankomst, var, at Kaffekanden blev sat paa Petroleumsapparatet, og at et af Børnene fik Lov til at lægge Tavlen og blev sendt ned efter Wienerbrød. Kaffekanden blev i det Hele sjelden kold her i Stuen, for der var næsten altid Besøg, og Jomfruen selv hørte til de mærkelig construerede Kvinder, der i Sommermaanederne hovedsagelig ernærer sig af Rødgrød, og Resten af Aaret af Kaffe med Wienerbrød.

— „Naa, lille Madam Asters,“ begyndte Jomfruen, da der var skjænket i Kopperne, „hvad Nyt

ude fra Bredgade af? Har der nylig været Selskabelighed?“

„Gud, nei, Jomfru, hvor vil De hen!“ svarede Portnersken. „Vi har jo Sorg!“

„Det er ogsaa sandt, det veed jeg jo.“

„Det er forresten saa kjønt med Sorg,“ vedblev Madamen, „især naar Herskabet kjører ud. Tjeneren — det er nu et nydeligt Menneske og af pæn Familie: hans Fader er Skovløber ude paa Grevskabet — han seer saa gentil ud i Sort med et blaat og hvidt Silkebaand ned ad Skuldrene, og Lygterne er ogsaa helt overtrukken med Sort — det er saa høitideligt!“

Madam Siegler hørte efter med stum Andagt — hun selv kom kun til det velhavende Bourgeoisie.

„Gud veed forresten, om der bliver nogen rigtig Selskabelighed mere paa Palais'et,“ vedblev Madam Asters — „nei, Tak, kun en lille Kop!“

„Men hvorfor dog ikke det!“

„Nei, jeg har nu min egen Tro — men ikke mine Ord igjen! — Børnene lytter da ikke efter? — Jo, jeg skal sige Dem, Herskabet hører ikke mere Pastor Jespersen, som de før pleiede van.“

„Ikke det!“ udbrød Jomfru Buxbom. „Det er da ellers den deiligste Præst i hele Byen — det er min Præst — her skal De se hans Photographi! — Han skal saamænd ogsaa arve den Stol, De sidder i!“

„Nei, nu er Herskabet begyndt at høre Pastor Knastrup," vedblev Madamen. „Gudbevares, han præker storartet — min Mand og jeg er ogsaa begyndt at høre ham — men han er jo noget strix."

„Er han det?"

„Jo! — Og det mærkes naturligvis saadan allerede med den megen Gudfrygtighed paa Palais'et."

„Gjør det det?"

„Ja, det gjør, Jomfru — vi holder „Kristeligt Dagblad"!"

„Nei, tænk!"

„Ja, det er forresten et rigtig godt Blad. Der staaer baade Brylluper og Begravelser og Ulykkestilfælde ligesom i „Berlingske", og hvis man synes, man faaer for meget af Gudeligheden, saa kan man jo springe den over."

„Ja, det kan man jo."

„Saa har vi ogsaa faaet en hellig Student, som spiser hos os om Torsdagen — det vil sige, han spiser ved Mellembordet med Husjomfruen og Oldfruen — naturligvis — men han kan sagtens, for er han blot færdig med at læse til Præst, saa faaer han naturligvis nok Kald ude paa Grevskabet!"

„Gud, tænk, saa er han forsørget!"

„Det er han! — Forleden Dag havde vi

ogsaa en Missionair fra Bagindien, men han spiste ved Herskabets eget Bord.“

„Nei, gjorde han virkelig!“

„Ja, han gjorde saamænd saa — men Tjeneren sagde ellers, at han spiste med Kniven!“

„Gud, er det sandt!“ udbrød Jomfru Buxbom og Madam Siegler i forarget Kor og slog Øinene mod Himlen, ret som om de vilde kalde den til Vidne paa, at de aldrig før havde tænkt sig, at en Kniv overhovedet kunde bruges paa den Maade.

„Ja, man skal jo ikke kritisere det Herskab, hvis Brød man er i,“ sagde Madam Asters med Værdighed, „men jeg synes nu heller ikke, Greven saadan skulde byde alle Slags til sit Bord. Det kan være, det var nødvendigt, dengang han var Politiker og sad i Landsthinget — det var net Selskab, vi tidt havde den Gang, kan De tro! — men fordi man hører Pastor Knastrup, behøver man da ikke at gjøre sig gemeen med hele Slænget — vel, Jomfru? — Ja, Tak for Kaffe!“

— Da Madam Asters og Madam Siegler vel var ude af Døren, kom Maskinmanden forat meddele, at Marie var bleven antaget af Balletmesteren og næste Dag skulde begynde sin Skole i selve det Kongelige Theater, og saa stærkt virkede Meddelelsen om denne store Begivenhed, at Jomfruen knap hørte efter, da han fortalte om de ny Decorationer til „Jægerbruden“ og alt det kunstige Spøgeri, der skulde være i Ulvesvælget.

Han havde forresten ogsaa travlt, for han skulde hen og bringe det vigtige Budskab til Fru Lund, der sad nede i Store Kongensgade og anede Ingenting.

Der blev naturligvis Glæde, men samme Dag havde Marie havt sin første store Sorg: Hanen havde brækket Benet, og Maskinmanden anmodedes derfor om paa en saa vidt muligt lempelig Maade at tage Livet af den og begrave den under Lindetræet.

Det lovede han beredvilligt, og om Aftenen græd Marie ved Hanens Grav samtidig med, at Maskinmandens Familie spiste Hønsefricasée.

Det lider hen paa Eftersommeren.

Anlæggene paa Kongens Nytorv og foran Christiansborg Slotsruiner har ganske vist endnu en blændende Blomsterpragt at opvise, og Gladiolus, Asters og Cactusgeorginer kappes i Farveglød med hinanden, men der ligger dog et enkelt gulnet Blad i de mørknende Plainer. I Skyggen seer den store Kastanie ved Holmens Kirke endnu hel grøn ud, men naar Septembersolen lyser igjennem den, faaer man Øie paa det gyldne Løv, som allerede er begyndt at tyndes ud.

Midt paa Dagen er „Strøget“ endnu sommerligt: der er lyse Damedragter og ingen Overfrakker, men i Butiksvinduer og Aviser læser man om „Efteraarsudsalg“, og forsynlige Folk med god Samvittighed og stor Credit — eller med een af Delene — bestiller allerede nu den ny Vinterfrakke hos Skrædderen.

Cyclerne falder i Pris — brugte ellet stjaalne er slet ikke til at sælge — Fiskesnører og Bold-

spilrekvisiter maa bag Sportshandlerens Ruder vige Pladsen for engelske røgfri Patroner, og nu kommer Vildt- og Frugthandlernes gyldne Tid: Agerhøns, Harer og Fasaner viser sig i saadanne Mængder, at Fremmede maa faae den Forestilling, at Kjøbenhavn hovedsagelig lever af Vildt, og Tomater, Ferskener og Druer fryder Øiet rundt omkring.

Skinnende hvide Theaterplacater er traadt i Stedet for de skidne, krøllede Laser fra Mai Maaned, der har maattet døie hele Sommerens Sol og Regn, Tivoli holder Høst- og Fyrværkerifester, og om Søndagen er der vel endnu stærk Trafik til og fra Dyrehaven, men Folk kommer tidligt hjem, og det er broget Løv til Kaminvaserne, som de bringer med fra Skoven.

Nu har Grønttorvet sin Glansperiode — der kjøbes ligefrem ind til Vinterforraad — og Gammelstrand ligger hver Morgen i sin feireste Pragt: hele Kanalen er stuvende fuld af Sildebaade, der tørrer de røde Seil, Fiskerne vader i det sølvskinnende Dræt, og Skjællene blinker i Garnet — det er som Pailletter i et mægtigt Kniplingsklæde.

De kridtede Ruder forsvinder, de sidste Efternølere flytter omsider ind; Landliggerne har længe kjedet sig gudsjammerligt i de mørke Aftener ude paa Villaerne, men for en Ordens Skyld klager de dog over at have maattet tage ind.

Husmoderen faaer travlt: Pelsværket hentes fra Bundtmageren, der syltes Sveskeblommer og

Asier — hele Byen lugter surt — Efteraarsrengjøringen ligger i Luften, og Ægtemændene gruer.

Om Aftenen, især efterat Lampen er tændt, begynder man at fryse ved at se paa de hvide Gardiner — Stemningen er trykket.

Med Vemod stirrer Hotelportier'en efter hver kuffertlastet Droske, der ruller bort, og en skjønne Dag opdager de unge Spurve i Tivoli, der endnu ikke kjender Livets Kamp, at Saison'en er sluttet, og at de fra nu af selv maa sørge for deres Udkomme.

Sommeren er forbi, det er Efteraar.

— Terndrup havde Efteraarsfornemmelser, Efteraarsanfægtelser.

Bøgerne var ikke fri for at lugte ham noget muggent — det gjorde de aldrig om Sommeren — Handelen med brugte Frimærker forekom ham endnu foragteligere, end den pleiede, og saa vidste han oven i Kjøbet, at det var et særlig godt Aar med Høns.

Hyppigere end ellers og længere ad Gangen end tidligere stod han derfor ogsaa paa Jageslaget, fulgte sine Duers Flugt og saae „over ad den Kant til, hvor Jylland ligger", og hvor Brokfuglene flokkedes, og endte saa med at falde i Staver.

Som han saadan stod en Eftermiddag, og hans Øie forvildede sig over Gaarden forbi en nøgen, sværtet Brandmur og ind imellem et Par spidse Gavle, opdagede han pludselig noget Nyt: oppe i en gammel Rønne var der ud fra Kvisten bygget et lille Glashus, og paa en Stump fladt Tag, hvortil der var Adgang fra Glashuset, stod en Kasse med blomstrende Solsikker og store, rødbrune Lerkrukker med Canna og Nerier.

Hvor vel bevandret Terndrup end var i Fugleperspectivets Geographi, var det ham dog ikke muligt strax at afgjøre, om det Hus, han saae paa, vendte ud til Grønnegade eller til Hovedvagtsgade, og det varede en god Stund, inden han blev paa det Rene med, at det alligevel maatte være i Grønnegade, i Marskandiserens Sted, at der var bleven indrettet et photographisk Atelier.

Det kunde jo i og for sig være ham ganske ligegyldigt, men nysgjerrig var han — som de fleste Mennesker jo er — og han vilde dog nok, blot for en Ordens Skyld, vide, hvem det var, der var flyttet ind derovre, og som paa en Maade var bleven Nabo paa Afstand til hans Dueslag.

Da Jomfru Buxbom, hvis Stue jo var en Slags Centralstation for al Sladder rundt omkring fra, maaske kunde antages at vide Besked om Photographen, stak han Hovedet ind ad Døren til hende, da han gik forbi, og spurgte sig for.

Nei, Jomfruen vidste saamænd ikke engang,

at der var indrettet noget photographisk Atelier, men det var jo høist interessant, var det, og hun skulde nok gjøre sit Bedste forat faae Klarhed i Sagen. — Om Terndrup ikke vilde sidde lidt ned? Jo, det maatte han endelig! Og Terndrup satte sig.

— „Ja, jeg slider vel i Grunden alt for meget paa Pastor Jespersens Stol," sagde han. „Pastoren maa da vist koste nyt Betræk paa den, naar han engang faaer den!"

Jomfruen blev kjendelig nerveus og svarede efterat have rømmet sig et Par Gange:

„Ja, nyt Betræk maa der — men jeg har forresten de to sidste Søndage hørt Pastor Knastrup."

„Naa, det har De — ja, saa kan Pastor Jespersen nok selv se sig om efter en Lænestol!"

Uden at udtale sig videre om Arvespørgsmaalet vedblev hun:

„Han er jo noget strix, Pastor Knastrup, som Madam Asters ogsaa sagde, men deiligt taler han, vækkende og indtrængende, saa man føler, man er en stor Synder — hvad man jo ogsaa er, og hvad han, Gaardmissionairen, ogsaa sagde!"

„Naa gjør han d e t!"

„Ja, det veed Gud, han gjør! Jeg kjender ogsaa et helt greveligt Hus, der hører ham til Stadighed, og i Søndags var han bedt til Herskabets eget Bord, hvor en Tjener i Sort og med

blaa og hvide Baand paa Skuldrene vartede op med Handsker paa.“

„Der kan man se,“ sagde Terndrup, „man skulde have været Præst, skulde man, og have faaet et Kald i en god, jydsk Egn, hvor Bønderne ikke selv gjorde noget af Jagten!“

— „Marie var her ellers igaar,“ vedblev Jomfruen. „Aa, hun har saa meget at fortælle ovre fra Theatret — De maa endelig komme op og høre paa det en Dag!“

„Ja, det skal jeg — men nu maa jeg gaa!“

„Aa, Terndrup, De kunde gjøre mig en Tjeneste: vil De ikke laane mig en eller anden god, ny Bog?“

„Jo, men hvad skulde det være for en Bog?“

„En, der ender godt!“

„Dem er der sgu ikke mange af for Tiden!“

„Ja, ellers vil jeg ikke have den — man læser da forat blive i godt Humør og forat være i godt Selskab! — I gamle Dage var det altid saa beroligende at læse en Bog, for Forfatteren caverede for sine Personer, og naar Helten eller Heltinden fik et Barn paa sidste Side, saa vidste man, at det ogsaa gik Barnet godt Resten af Livet — og det var saa hyggeligt!“

„Ja, ja, nu skal jeg se at finde en Bog og skikke den op til Dem — Farvel Jomfru!“

„Farvel, Terndrup!“

Om Eftermiddagen kom Berner. Han havde „Fjortendags Lov“ fra Skolen og vilde i den Anledning benytte Eftermiddagen til at gjøre sin tidligere omtalte Excursion ud paa Amager, og paa den maatte Terndrup være med.

Butiken var aaben, men Terndrup var der ikke.

Saa gik Berner ud i det lille Lukaf bagved, der baade var Sovekammer og Spisestue, og der saae han Terndrup sidde ubevægelig ved det aabne Vindue og stirre ud i Gaarden.

Berner sagde Goddag, men Terndrup svarede ikke, dreiede kun Hovedet halvt om og gjorde Tegn, at Berner skulde være ganske stille.

Der gik et Par Minuter, saa lød der et Smeld, Terndrup vendte sig om med en Salonbøsse i Haanden og sagde:

„Den blev der sgu!“

„Hvad for En?“

„Rotten, naturligvis — ja, det var ingen af de sorte, men jeg har havt Kig paa den en halv Time, før jeg kunde faae Ram paa den.“

„Naa, saa De jagter!“

„Nei, jeg gjør sgu ikke! Jeg har lovet mig selv aldrig mere at røre en Skyder, men saadan en Legetøistingest kan man da ikke kalde en Bøsse — og Rotter er da heller ikke Vildt! — Nei, hvad man har lovet, det skal man holde! — Hvad vil De ellers idag?“

Ja, Berner vilde da have ham med ud paa Amager, men Terndrup vidste ikke, om det gik an at lukke saa tidligt.

„Aa, hvad — nu er Fugletrækket for Alvor begyndt?“ bad Berner.

„Ja, det er jo saa — lad gaa!“

Mens Terndrup gjorde sig istand, satte Berner sig ude i Butiken paa en Stabel Bøger, der gyngede frem og tilbage, tændte en Cigar og grundede.

— „Hvad sidder De og speculerer paa?“ spurgte Terndrup.

„Aa, jeg sad egentlig og tænkte paa den *Trifolium resupinatum* — om det virkelig skulde være den! Jeg listede mig ind i Grossererens Gaard imorges ganske tidligt forat se, om jeg kunde finde et Exemplar til, men der var gravet op omkring Lindetræet og altsaa Ingenting at finde — hvor kunde det dog være, at den Grosserer var saa ubehagelig imod mig?“

Terndrup smaafløitede. „Han har for mange Penge — og han er kommen for nemt til dem — det er det Hele!“

„Er det et gammelt Handelshus, det Lange'ske?“ spurgte Berner.

„Nei, det var først Faderen, der begyndte.“

„Naa, det tænkte jeg nok!“

„Hvorfor det?“

„Jo, fordi der i et gammelt Handelshus — ganske som i enhver anden Slægt, der har en Tradition — altid som Regel raader en urban Tone. — Det er forresten mærkeligt,“ vedblev han, „saa faa Handelsdynastier, der overhovedet er ældre end et Par Generationer i samme Familie. Det maa vel sagtens komme af, at der kræves en særlig Finhed og Fornemhed i Forretninger og en særlig udviklet Familiefølelse, forat et Firma kan vedblive at gaa i Arv fra Fader til Søn.“

„Maaske, sgu,“ svarede Terndrup. „Se, hvad Finheden i Forretninger angaaer, saa trykker den nu heller ikke Grossereren, og Familiefølelse troer jeg ikke, den ældste Søn har Synderligt at give hen af!“

„Men Datteren er en ualmindelig tiltalende Pige,“ vedblev Berner med Varme, „saa rank og saa damesikker!“

„Ja, hun er sikker nok! — Hende skulde De tage, Berner — hun kunde føre deres Regnskaber med dobbelt Bogholderi!“

„Nei, virkelig!“

„Ja, hun kunde sgu: det er et grov dygtigt

Stykke Fruentimmer! — Men De vil maaske ikke alligevel?“

„Nei, jeg troer dog ikke — hun vil vist heller ikke —“

„Aa, nei, det kan være troligt nok!“

„Ja, lad os saa komme afsted!“

Og afsted vandrede de, Berner med Straahat og Botaniseerkasse, Terndrup med Kaskjet og Knortekjep.

Ad Frederiksholms Kanal og over Langebro gik de, saa standsede de udenfor den gamle Accisebod, der ligger for Enden af Christianshavns Vold, Acciseboden med de grønne Skodder og det fremspringende Halvtag.

— „Er det nu ikke meget kjønnere end hele det moderne Kjøbenhavn!“ udbrød Berner. „Acciseboden i Forgrunden, de lave „Holms Huse“ paa den anden Side af Gaden, og nedenfor Volden Reberbanen under Lindetræerne — Herregud, det er vel næsten den eneste Reberbane, en kjøbenhavnsk Dreng nu kan faae at se!“

„Ja, han har ellers godt Øl inde i Siseboden — det er en rar, kjølig Kjelder,“ bemærkede Terndrup, og Berner overhørte ikke det fine Vink, men gik strax hen og satte sig ved et af de smaa Borde foran og bestilte to Glas Øl.

— „Lagde De egentlig Mærke til den gamle

Proviantgaard, da vi før gik forbi den?“ spurgte Berner.

„Nei — er der ellers noget Mærkeligt ved den?“

„Det er da for det Første en af Christian den Fjerdes Bygninger.“

„Naa, er det d e t!“

„Ja, kan De ikke ogsaa se, at de vældige Gavle og det vældige Tag seer anderledes solid og imponerende ud end de nye Bygninger?“

„Aa, jo!“

„Og saa ligger den lige opad Tøihusgaarden med de mange gamle, udrangerede Kanoner, der har tjent mere end een Konge og været med baade tillands og tilvands — jeg bliver formelig høitidelig tilmode, naar jeg gaaer der forbi!“

„Aa, ja — ja, saagu — Skaal!“

— „Ja, vi skal vel videre,“ sagde Berner, da Øllet var drukket. „Men har De noget imod at gaa om ad Volden — det Stykke, man endnu k a n gaa ad? Det er nok lidt længere, men betydelig kjønnere, og jeg vilde ogsaa gjerne have Frø af *Lathyrus latifolius* — den findes deroppe.“

— Kjøn er Christianshavns gamle Vold. Lind og Kastanie, Ahorn og Elm voxer i lige Rader paa dens Ryg, og ned ad Skraaningerne til Graven er der en hel tæt Underskov af Tjørn, Hassel og Hyld.

Drengene har lavet hulslidte Stier mellem Krattet, og gaaer man ned ad en af dem, kan man komme for Skade med at overraske et elskende Par eller en upriviligeret Fisker, der har faaet anbragt sin Snøre udenfor den brede Rørbræmme med de mumlende, blaagrønne Spydblade. Graven selv — sine Steder bred som en Sø, andre Steder smal som en Aa — er saa stille, saa byfjern som Vandene omkring Torneroses Borg, og naar Smaafisken slaaer, bliver man helt forundret over, at Fladen virkelig kan sætte Ringe og ikke springer som skjørt Glas.

Oppe paa Bastionerne leger Børnene Tagfat og Enkemand, eller de slaaes om nedfaldne Kastanier; gamle Folk ryger en Eftermiddagspibe paa Bænkene, og selv Hammerslagene fra Christianshavns Maskinværksteder forstyrrer ikke Idyllen men fremhæver den kun end mere gjennem Modsætningen.

Ude paa det rigtige Amager gik de hen ad Kløvermarksveien, forbi Colonihaverne.

Det er jo som en hel By af Lysthuse, smaa, grøntmalede Træhuse med Døre, Vinduer og Flagstang — de ligner strandede Badehuse. Vild Vin, Humle og Pralbønner snoer sig op ad Væggene, og som den lille Haveplet udenom dyrkes, saadan dyrkes ingen Plet i Verden! De Radiser, her faaes, smager bedre end noget Andet, den Buket,

her skjæres, overgaaer Orchideerne fra Dina Schuldts Vinduer, og har det lille Æbletræ virkelig omsider bekvemmet sig til at bære et enkelt Æble, er dets Trivsel og Rødmen Gjenstand for en hel Families udelte Interesse Sommeren igjennem.

— „Det er sgu kjønt," sagde Terndrup.

„Ja, det er Trangen til at se Andet end Glas og Jern, der her finder sit Udtryk," svarede Berner. „Det minder om Sporskifteren paa Jernbanestattionen, der laver sig en tre Alens Have mellem de krydsende Skinner."

De passerede den store Losseplads, hvor Rotterne løb husvant om mellem Kjøkkenaffald, Rester af fordums Bohave, Murbrokker og rustne Blikdaaser, og Berner modstod ikke Fristelsen, men kom strax ind paa sit Yndlingsemne: den sorte Rotte contra den brune.

„Ja, nu er den sorte snart forsvunden overalt," sagde han, „dens Mission er vel sagtens endt."

„Hvad for en Mission?" spurgte Terndrup.

„Det veed jeg ikke, men ligesom jeg fuldt og fast troer paa, at hvert enkelt Menneske har sin Mission, stor eller lille, her i Verden, saadan troer jeg ogsaa, at de enkelte Folkeslag, Slægter og Arter af Dyr og Planter har det, og naar et Individs eller en Races Mission er endt, saa døer Individet eller Racen. — Noget af det Tungeste, et Menneske kan opleve, maa da ellers være, at

det Folk, han tilhører, udslettes af Tilværelsen som saadant, fordi det ikke længere har nogen Mission — eller fordi det ikke længere magter den, det har!“

„Aa, ja, saagu — men saa maa man da ønske, at De aldrig maa faae Deres Bog skrevet,“ bemærkede Terndrup, „for den er da vel Deres Mission!“

„Det var et fromt Ønske!“ svarede Berner leende. „Men det kunde jo dog tænkes, at jeg ogsaa havde en anden Mission.“

„Hvad skulde det være for en?“

„Aa, f. Ex. at lære mine Drenge at kjende Kjøbenhavn og give min Skjærv til deres historiske Opdragelse.“

„Aa, ja, det kunde jo tænkes. — Ja, saa kan De jo godt give Bogen ud og maaske leve lidt alligevel!“

— Det var Krudttaarnsveien, Veien langs Kysten indenfor Mellemfortet og Prøvesten, der var Dagens Maal; Berner havde Tegn, og det, han nærmest vilde, var gjennem Kikkert at constatere, hvilke Vadefugle der nu paa Efteraarstrækket gjæstede Stranden og altsaa for saa vidt kunde siges at tilhøre Kjøbenhavns Fauna i videre Forstand.

Af saadanne Excursioner gjorde Berner flere hvert Aar, og paa dem var Terndrup ham en værdifuld Støtte, thi med sit ene, høire Øie saae

han glimrende, og selv om han kun havde hørt en Fugls Fløiten, var han næsten altid Mand for strax at kunne sige, hvad Fugl det var. Af og til, navnlig naar det var en Bekasin, der lettede, kunde han kaste Stokken til Kinden, men saa tog han den halv skamfuld ned igjen og sagde regelmæssigt: „Nei, de Tider er forbi — hvad man har lovet, det skal man holde!“

Turen blev ikke uden Udbytte, thi foruden at finde *Onopordon Acanthium* paa et nyt Voxested — bagved Strickers Batteri — lykkedes det Berner at iagttage baade en Flok Islandsryler og en Kobbersneppe, og da dette var henholdsvis en Uge og ti Dage tidligere, end disse Trækfugle ellers pleiede at komme her, berigedes jo hans Optegnelser med to nye Data.

Fyret paa Trekroner var allerede tændt, da de brød op og lagde Hjemveien om ad den ydre Grav, udenfor Orlogsværftet — her havde Berner Aaret iforveien seet Odder.

Som gravet op af Jorden mødte de her ved en Omdreining to Mænd, begge oppe i Trediverne.

Den Ene var mørk, med opadstrøget Overskjæg, spids Fip og spillende Øine; hans Halstørklæde var bundet i en flot Sløife, Frakken var af sort Fløil, og under Armen og i Haanden havde han en Malerkasse, et sammenslaaet Staffeli og en Feltstol.

Den Anden var der ikke noget Flot ved, men det var en Kjæmpeskikkelse med blond Fuldskjæg, store, blaa Øine, klædt ganske som almindelige Dødelige.

— „Godaften, Høistærede!“ sagde han med Fløilsfrakken. „Ja, undskyld, at jeg spørger saa ligefrem, men hvad i Alverden har De bestilt ude paa Krudttaarnsveien? Mens jeg sad og malede, har jeg seet paa Dem i en stiv Klokketime: De pegede udefter, og de satte Kikkerten for Øiet — ja, undskyld, men jeg er nysgjerrig!“

Berner forklarede, saa godt det lod sig gjøre i faa Ord, hvad der havde ført ham herud, og præsenterede sig selv.

„Ja, mit Navn er Holst — Carl Holst — jeg er Maler.“

„Nei, er det Dem!“

„Ja, det veed Gud, det er! Og min tause Ven der, det er Hans Duborg.“

„Hans Duborg! Var det da Dem, som —“ begyndte Berner.

„Ja, det var!“ afbrød Holst ham. „Det var ham, som for fire Aar siden gjorde den uhyre Lykke med sit store Billede, som baade fik Udstillingsmedaillen og blev kjøbt af Galleriet, og det er ham, som siden ikke har rørt Pensel og Palet!“

„Maa jeg præsentere,“ sagde Berner: „Boghandler Terndrup.“

„Ja, det veed vi," svarede Holst. „Vi har seet Dem oppe paa Dueslaget."

„Har De det!" sagde Terndrup. „Det var sgu da ellers morsomt!"

„Ja, oppe fra Atelier'et!"

„Er De da ogsaa Photograph?" spurgte Ternnrup interesseret.

„Hvad for Noget!" raabte Holst. „Kalder De mig Photograph? Nei, hør nu, det maa jeg dog paa det Bestemteste frabede mig! Vel udmærker mine Billeder sig ved den mest slaaende Naturtroskab og indgaaende Redegjørelse for Detaillerne, men med Photographer ønsker jeg dog ikke at concurrere! Nei, jeg er sgu da Kunstner — Maler i alt Fald — og Duborg og jeg har nu for en forholdsvis billig Penge indrettet os et fælles Atelier oppe paa Taget af No 67 i Grønnegade, i det maaske — og desværre rimeligvis — forfængelige Haab, at Lykken der skal tilsmile os."

Man fulgtes nu ad, og Berner spurgte underveis Duborg, hvorfor han ikke mere malede.

„Aa —", begyndte Duborg, men Holst afbrød ham og svarede:

„Det skal jeg sige Dem: han er bange for, at hans næste Billede ikke skal blive lige saa godt som det forrige, og derfor maler han slet ikke det næste! Saa har han siden slaaet sig paa Decoration af Porcelain og anden Husflid — meget hæderligt! — men Malerier tør han ikke mere give

sig i Lag med, for han siger, der er Ingenting at male. — Gudbevares, havde jeg noget af hans Talent og Teknik, og havde han noget af min Hitten-paa og Gaaen-paa, saa havde Verden ikke seet to større Kunstnere siden Michelangelo's og Raffael's Tid!“

„Gud veed, hvor Du gider!“ indskjød Duborg.

„Jo, jeg gider! Det kan da ikke hjælpe som Du i Taushed at gaa rundt og betragte Tilværelsen med store Øine og et svagt Smil,“ svarede Holst. „Jeg snakker for meget — det veed Gud, jeg gjør — men Du siger Ingenting, og saa maa det Ene bøde paa det Andet!“

— „Har De malet et Billede her fra Amager?“ spurgte Berner Holst.

„Ja, jeg har — et lille et.“

„Men Du var da nær ikke kommen længere end til Frederiksholms Kanal,“ brummede Duborg.

„Nei, jeg skal sige Dem,“ sagde Holst til Berner, „jeg faldt i Begeistring over Proviantgaarden, da vi kom der forbi, og saa maatte Duborg trække af med mig.“

„Det er sgu accurat ligesom Berner“, bemærkede Terndrup.

„Ja, men Proviantgaarden er ogsaa storartet!“ vedblev Holst. „Det er det eneste ordentlige Tag i hele Kjøbenhavn: mægtig skraanende som en Bjergside og af den rigtige gamle Kulør — ikke ækelt carmoisinrødt eller brandgult som den

moderne Tegl er, men varmt rødbrunt med en Tinte af Blod — gjort til at sees i Eftermiddagssol! Og saa Tøihusgaarden ved Siden af — ja, jeg er Antimilitarist — naturligvis — men Græsset, der groer op mellem de ærværdige, sorte Kanoner og Morterer — det er et Billede! — Jeg vil ogsaa male det!“

„Ja der er en ualmindelig historisk Stemning over det Parti,“ sagde Berner.

„Naa, ja, historisk — ja, det ligger nu ikke saadan for mig,“ erklærede Holst, „men det er malerisk, og det kan jeg bruge! Jeg skal sige Dem, de pæne Landskaber med Bøgetræer og Bukøer, dem maler jeg med Gurkemeie og Spinatgrønt forat leve, men for min egen Fornøielses Skyld og forat affinde mig med min kunstneriske Samvittighed maler jeg smaa Billeder rundt om fra Kjøbenhavn. — Der er jo tidt stor Forskjel paa, hvad man lever af, og hvad man lever for!“

„Holder De da saa meget af Kjøbenhavn?“ spurgte Berner interesseret.

„Om jeg gjør! Jeg elsker den — der er ikke Mage til By i hele Verden!“

„Vaas!“ snærrede Duborg.

„Nei, det er slet ikke Vaas! Jeg kjender da i alt Fald ikke saa en smuk By — og Du heller ikke — nei, Du gjør ikke! — Ja, jeg veed meget godt, hvad Du vil sige! Gudbevares, Italien har sine Fortrin: Klimaet medfører, at Menneskenes

Børn dernede kan nøies med saa faa Beklædningsgjenstande, at man i al Uskyldighed kan se det Meste af de deilige Former, Vorherre har givet dem — hertillands aner man jo slet ikke, hvor mange smukke Arme og Ben, Kvinderne gaaer rundt med — og Italien er et Vinland, hvor ogsaa Andre end det velhavende Bourgeoisie kan drikke sig glad og god i ædel Druesaft — det er sandt, men hvad Skjønhed angaaer, maa jeg saa bede om Kjøbenhavn!“

„Det er virkelig høist interessant at høre en Kunstner udtale sig saaledes,“ bemærkede Berner, kjendelig oplivet.

„Ja, men hvorfor har ikke Alle den samme rigtige Opfattelse?“ vedblev Holst. „Hovedsagelig fordi Kjøbenhavnerne slet ikke kjender Kjøbenhavn!“

„Det er sandt,“ indrømmede Berner. „De Allerfleste kjender egentlig ikke Andet af deres By end de Gader, de daglig passerer, og af dem kjender de endda kun Stueetagerne, for det falder dem saamænd aldrig ind at se tilveirs, undtagen naar der er Ildløs paa Kvisten.“

„Eller naar en kjøn Stuepige polerer Vinduer,“ tilføiede Holst, „det har De Ret i! — Jeg vil nu slet ikke tale om, at der ikke er Een blandt Hundrede eller Tusinde af vore Bysbørn, som nogensinde har faaet Syn for de enkelte Gaders eller Kvarterers Physiognomi, eller som overhovedet

har noget Begreb om, at en By ogsaa har sine forskjellige Landskaber, der i og for sig er lige saa characteristiske som Skoven og Stranden, Marken og Mosen, og ligesom de kan skifte Stemning efter Aarstiden og Belysningen.“

„Ja, det er sandelig vist,“ sagde Berner. „Som nu, for blot at nævne Noget, Forskjellen mellem en af de gamle, bestandig borgerlige Gader som Grønnegade, og saa den rolige, aristokratiske Amaliegade.“

„Men hvor Mange, troer De, staaer stille paa deres Vei i Amaliegade og glæder sig ved at se Frederik den Femtes Rytterstatue tegne sin Silhouet gjennem Colonnaden?“ spurgte Holst. „Næsten Ingen, og det skjøndt der maaske ikke existerer mere end et Par Rytterstatuer i hele Verden, der er bedre, og Ingen, der har Mage til Indramning! Nei, Folk er utrolige — jeg er, i Parenthes sagt, overbevist om, at heller ikke een af ti saakaldte Kunstforstandige aner, at de to smaa Porttaarne paa den anden Side Marmorbroen er en Perle af Barokstil — paa sin Vis lige saa god som Pavillonerne i Dresdens Zwinger — har De været der?“

„Nei, jeg har aldrig været udenlands.“

„Det er saamænd heller ikke det Vigtigste! Ministeriet giver hvert Aar saa og saa mange Umuligheder af begge Kjøn Stipendier til Udenlandsreiser: det skulde meget hellere give Mulighederne Stipendium til at blive hjemme og studere

Kjøbenhavn for! Og veed De, hvad saa jeg skulde være?“

„Nei!“

„Jeg skulde være Fører for Stipendiaterne! — Første Dag begyndte vi med „Strøget“ — naturligvis en Sommerdag, naar Damerne har lyse, lette Dragter og tynde, sorte Silkestrømper, som man accurat kan ane det Blegrøde igjennem — den Farvecombination er slet ikke til at gjengive! — Naa, jeg indrømmer naturligvis, at ogsaa Morgenstunden kan være bedaarende, den tidlige Morgen, hvor man seer Byen vaagne, Vinduerne lukkes op og de fornøielige Tjenestepiger gaa til Bageren — ja, jeg elsker ligefrem Morgenen, den friske, liflige Morgen — i alt Fald theoretisk — og en Regnveirsaften kan nu ogsaa have sin Charme, en Regnveirsaften, naar Buelamperne speiler sig i den vaade Asphalt — bleggult, dirrende Lys — charmant! Men lad os nu alligevel holde os til Middagstiden! — Tænk blot, hvad der er at se paa Gammeltorv og Nytorv! Jeg vil slet ikke tale om, at Folk saamænd i Reglen ikke veed, hvilket der er hvilket — det kan ogsaa være det Samme! — men her er Borgerbyens, City'ens Centrum, her er alle Tidsaldere, alle Stilarter samlede paa eet Sted, her er Motiver nok for tyve Kunstnere og tredive Forfattere! Portalen til det gamle Raad- og Domhus à la Pantheon giver Torvet noget Classisk, „Sukkenes Bro“, der fører

over til Varetægtsarresten, minder om Venedig, og Duerne baade om Lagunestaden og Florents. Springvandet er maaske nærmest gammeltysk i Characteren, men det er blevet os saa hjemligt, fordi vi er opfødt med det: vi har seet med Andagt paa det, naar Guldæblerne sprang paa Kongens Fødselsdag, og vi har seet Stenkummen blive restaureret og Sokkelen blive forsynet med de mærkelige Kobber-Knurhaner; vi kjender det en Sommerdag, naar Bassinet er en hel, kjølig Sø, og naar det om Vinteren i Frostveir staaer tomt — det er storartet! — Og saa selve de to Torve! Nytorv er Svinenes, Gammeltorv Fjerkræets. Se blot paa Nytorv en Morgenstund, naar de rødgule, hovedløse Svinekroppe ligger i Lag ovenpaa hinanden paa Vognene — det er malerisk! Jeg har, i Parenthes sagt, en Bekjendt, der baade er Vegetarianer og Fredsven — jeg er nu kun Fredsven! — han siger, at det minder ham om nøgne Menneskekroppe efter et blodigt Slag, og Sjouerne, der bærer Svinene ned i Victualiekjelderne, det er Ambulancesoldaterne — men det kan jeg nu ikke være med til — jeg har aldrig seet noget Slag. Nei, saa synes jeg snarere, det minder om det stockholmske Blodbad — som jeg forresten heller ikke har seet — men deiligt er det! Og Gammeltorv, hvor Konerne sidder om Springvandet med slagtet Fjerkræ: Ænderne, hoved- og halsløse, ligger ganske upersonlige, men Hønsene, med slapt

nedhængende Hals og Fjer paa Hovedet, de seer formelig intelligente ud, skjøndt de hænger med Næbbet. Og Kalkunerne med den gulnede, halv gjennemsigtige Hud — de ligner gamle Hofdamer, der er stærkt nedringede — pragtfuldt, siger jeg!“

„Er Du ikke snart færdig med „Strøget““? spurgte Duborg.

„Færdig?“ gjentog Holst. „Det bliver jeg aldrig! — Tænk saa blot paa Pladsen om Helligaandskirken, og Helligaandshuset — se paa Trappegavlene der! Der er ikke noget andet Land i Verden end Danmark — og Skaane, naturligvis — hvor Kirkebygninger har Trappegavle. Og Lindeskyggerne over de gamle, slidte Gravsten — hvadbehager! — Anden Dag skulde man se Fællederne og Udsigten fra Rundetaarn — der er ikke noget Pompøsere end heroppefra at se Nyrops Raadhus skyde i Veiret og Christiansborg ligge i Ruiner.“

„Kalder De Ruinerne smukke?“ udbrød Berner forbauset.

„Ja, det gjør jeg da rigtignok! Jeg vil heller ikke haabe, man igjen bygger en Kasse op der, for den kan da aldrig blive tilnærmelsesvis saa kjøn som Ruinerne. — Det var ogsaa stor Synd, de kuplede Marmorkirken færdig — den var ti Gange mere malerisk som Ruin!“

„Det giver jeg Dem Ret i,“ sagde Berner, „og da Marmorkirken aldrig havde været Andet end en Begyndelse, var der ingen Forpligtelse til at bygge

den op. — Der var ogsaa en meget eiendommelig Flora paa Kirkepladsen: *Papaver Rhoeas* og mange andre sjeldne Planter midt inde i Byen, — ja, Ruiner har nu altid en interessant Flora: jeg veed, der skal voxe fire Hundrede forskjellige Planter paa Colosseum i Rom."

„Det kan der maaske ogsaa med Tiden komme paa Christiansborgs Ruiner — og det er altsaa een Grund mere til ikke at bygge dem op!"

„Men seer De da slet ikke historisk paa dem?" spurgte Berner skuffet.

„Nei — jeg seer selvfølgelig kun malerisk paa dem!"

„De er maaske saadan radical?"

„Ja, hvad i al Verden skulde man ellers være! De vil da vel ikke have, jeg skal være conservativ? — Nei, duer en Kunsner noget, maa han altid være i Opposition — beredt til at holde den hellige Ild vedlige, selv om der imellem gaaer et af Borgerskabets Stoleben eller et Afgudsbillede i Løbet."

„Talemaader!" indskjød Duborg.

„Nei, aldeles ikke! Jeg vil have Frihed men ikke Lighed — Gud fri os for den. Saadan almindelig Nivelleren og Udstykning over det Hele, saa Tilværelsen kom til at se ud som en af de lige Sidegader ude paa Vesterbro, det vil jeg dog bede mig fritaget for! Nei, Liv og Farver maa der

til! Derfor holder jeg ogsaa — skjøndt jeg er Republikaner af Princip — naturligvis — det er vi vel forresten Allesammen —“

„Nei, jeg er da for den Sags Skyld saadan Høiremand,“ forsikrede Terndrup. „Bønderne har sgu alt for megen Frihed: de skulde aldrig havt Lov selv at drive Jagten, og de er ogsaa bleven alt for storsnudede af at være med at kalde Skolelærerne. — Naa, det er nu ikke for det: Kjøbenhavnerne er ogsaa storsnudede — ja, undskyld, at jeg siger det saa ligefrem — men de troer, at Kjøbenhavn er hele Landet!“

„Kjøbenhavn er Landets Hjerte!“ udbrød Holst begeistret.

„Gud veed, hvor Du gider!“ brummede Duborg.

„Ja, jeg er Høiremand,“ erklærede Terndrup igjen, temmelig umotiveret, „og Berner er da ogsaa —“

„Hver Mand sin Lyst!“ afbrød Holst ham. „Men hvad jeg vilde sige, var kun, at skjøndt jeg som sagt er Republikaner — naturligvis — saa holder jeg dog ubetinget paa Kongehus, Hof, Adel, Uniformer og Vagtparade — malerisk, forstaaer sig — det liver nemlig op i Landskabet og giver Kulører.“

Berner smilte. — „Det var jo ogsaa et Forsvar for Kongedømmet!“ sagde han.

„Ja, kan De levere et bedre?“ spurgte Holst.

„Om det vilde blive bedre, beroer jo ganske paa, hvad Standpunct man seer Sagen fra, men at det vilde blive et andet, er sikkert nok — jeg er nemlig til en vis Grad nærmest en Beundrer af Enevælden.“

„Det var som Pokker!“ udbrød Holst og saae uvilkaarligt forbauset op. „Kan man virkelig være det!“

„Ja, man kan,“ svarede Berner. „For en Del kommer det maaske af, at min Stammefader, der sloges paa Volden 1659, var med at overdrage Frederik den Tredie Souverainiteten, og at jeg selv baade er født paa Slottet og døbt med Vand fra Absalons Brønd. Men hvad jeg forresten navnlig altid har beundret ved Enevælden — baade herhjemme og andensteds — er dens Evne til at drage Dygtigheden frem, hvor den findes, uden Hensyn til Anciennitet, Fødsel eller Familieforhold overhovedet. Den constitutionelle Stat derimod — jeg vil slet ikke tale om et socialistisk Fremtidssamfund — den bliver ganske naturligt alt for let en Forsørgelsesanstalt for Middelmaadigheden.“

„Det maa jeg sige,“ erklærede Holst, „det er, ærlig talt, noget af det Stiveste, jeg endnu har hørt! Men troer De da ikke, at Friheden i al Almindelighed er nok til —“

Berner rystede paa Hovedet.

„Naa ja, De har jo Lov at mene, hvad De vil. Fremskridtsmænd og Conservative trækker

hver fra sin Side i Tovet, men jeg synes nu rigtignok, det maa være noget Trist at høre til den Side, der kun holder igjen, saa vi Andre kommer langsommere frem!“

„Ja, var der Ingen, der holdt igjen, saa faldt sgu de, der trak, paa Enden,“ bemærkede Terndrup.

„Nei, vi gjorde ikke, Høistærede,“ indvendte Holst, „for saa behøvede vi ikke at tage saa haardt fat, som vi gjør!“

„Det er sandt,“ sagde Berner, „men var der Ingen til at holde igjen eller, rettere sagt, til at drage i en anden Retning, saa løb vi grassat og var snart derude, hvor der endnu hverken er Vei eller Sti — og hvor vi slet ikke skal hen.“

„Hvad mener De egentlig med, at „vi slet ikke skal derhen“ — hvor skal vi ikke hen?“

„Ligeud!“ svarede Berner. „Har De aldrig tænkt over, at Menneskeheden, Culturen, eller hvad De nu vil kalde det, aldrig nogensinde har bevæget sig i lige Retning mod det, vi forstaaer ved Maalet, men altid har krydset sig frem?“

„Jo, det kan saamænd gjerne være,“ indrømmede Holst.

„Og det, troer De er tilfældigt! Indseer De da ikke, at det er, fordi Forsynet leder Menneskekaravanen ad den Vei, den skal! — De husker nok, der er noget i Physiken, der hedder „Kræfternes Parallelogram“, ikke sandt? Den ene Kraft

drager f. Ex. mod Øst, den anden mod Syd, men det, der drages, føres saa hverken i den ene eller den anden af de to Retninger, for naar Kræfterne er lige stærke, maa det følge Diagonalen og altsaa føres mod Sydost.“

„Ja, hvad saa?“

„Saa synes jeg,“ svarede Berner, „at begge Kræfter, baade den, De vil kalde det absolute Fremskridt, og den, som De formodentlig helst vil kalde Reactionen, har ganske samme Betydning og lige stor Ære af at have ført Udviklingen det paagjældende Stykke Vei.“

„Ja, jeg vil nu alligevel med Deres Tilladelse helst være noget af den Kraft, som repræsenterer Fremskridtet,“ sagde Holst.

„Men hvilken er det?“ spurgte Berner med et lunt Smil. „Er det, forat blive i Billedet, den, der drager En mod Øst, eller den, der drager En mod Syd — man kan jo paastaa begge Dele!“

Holst betænkte sig, lo saa og svarede:

„Det er den, der trækker i ret Sydost — naturligvis — jeg forstaaer mig ikke paa at krydse! — Men jeg kommer jo rent bort fra, hvad jeg vilde have sagt — det gjør jeg nu forresten altid! — Det var Farverne, troer jeg, jeg slap ved — jeg elsker Farver!“

„Ja, Du er jo farvegal!“ sagde Duborg.

„Det skulde Du nødigt bebreide mig, for Du har da havt rent Farvedelirium! — Ja, jeg kan

ganske vist godt give mig til at male et Billede alene for Farvesammenstillingernes Skyld, det vedkjender jeg mig. Som nu i Forsommeren: Jeg kom gaaende ad Skindergade, ned imod Kjøbmagergade — det var et storartet Syn! Gaden var som klippet ud af en Holbergsk Komedie — spidse Tage og glade Kviste, naar man saae op, et skinnende Messingbækken dinglede udenfor Barberen, og hængende Sørgefaner udenfor Farveren; Rundetaarns Top som Afslutning i Baggrunden til Venstre, og grønne Lindekroner — jeg troer da, det er Lindekroner — ud over den teglstenstækte Mur om Ehlers Collegium — jeg sværmer, i Parenthes sagt, for Lindetræer!“

„Og for Parantheser!“ knurrede Duborg.

„Ja, det er Linden, der danner Oaserne i den store By,“ sagde Berner, „og Linden er et fornemt Træ: det havde allerede Middelalderens Folkeviser Blik for, Linden med de sorte Stammer og de silkeblanke Blade, og kun de, der har Tro paa deres Slægts og deres Eiendoms Fremtid, planter Lind — Parvenuer nøies med Elm — den groer hurtigere!“

„Det er meget muligt — men vi slap ved Skindergade, altsaa: grønne Linde, nylig udsprungne, over den gamle Mur, og midt i Gaden holdende en kanariegul Postvogn med Postillon paa Bukken — jeg beder Dem blot erindre: rød Frakke og lyseblaa Buxer — der er ikke saa pragtfuld en

Uniform i hele Armeen! — Det blev ogsaa, naar jeg selv skal sige det, et storartet Billede!“

„Hvem kjøbte det, med Forlov?“ spurgte Terndrup.

„Det var der sgu Ingen, der kjøbte — naturligvis — det hænger hjemme paa Væggen og længes efter at blive solgt!“

— Paa Hjørnet af Gothersgade og Kongens Nytorv skiltes man ad — alle Fire oplivde ved det ny Bekjendtskab, som man lovede hinanden — og sig selv — at fortsætte.

Hver Fredag Eftermiddag, naar Marie kom fra Theatret, stillede hun hos Jomfru Buxbom — det blev en fast Regel. Saa kunde hun jo nemlig meddele Repertoiret for den kommende Uge, hvilket Jomfruen, skjøndt hun næsten aldrig mere kom paa Komedie, dog havde den største Interesse af at vide Besked om to, tre Timer førend almindelige Dødelige kunde læse sig det til i Aftenaviserne. Repertoiret refereredes, og Repertoiret kritiseredes, og saa fortalte Marie Løst og Fast derovrefra — Jomfru Buxbom gjorde ligefrem Kaffegilde paa hende, og selv Madam Asters udbad sig speciel Invitation til et saadant.

Det var jo endnu kun Smaatræk af det daglige Liv og den daglige Undervisning paa Theatret, som Marie kunde fortælle, men ogsaa det var jo høist interessant; i alt Fald var hun selv uhyre optagen deraf og syntes, at alle Andre ogsaa maatte være det.

Øverst oppe i Theatret, paa „femte Sal“, laa „Dansebørnene“s Værelse med Ovenlys, Skabe med struttende hvide Skjørter langs den ene Væg, og langs den anden Toiletbordene med de bevægelige Speile og Skuffer til Sminke og Pudder.

Med bankende Hjerte traadte hun hver Morgen præcis Klokken Halvni ind i Dansesalen. Gulvet her skraanede som Scenens Gulv, der var Barrer af forskjellig Høide langs med Siderne og store Speile — man kunde næsten blive bange for sig selv, syntes hun.

Paa den høie Stol med Lædersædet placerede Repetiteuren sig med sin Violin, saa kom Børnenes Lærer, i sort Fløils Frakke og bred, hvid Krave, Pigerne neiede og Drengene bukkede, og saa begyndte Undervisningen.

Naar d e n efter en god Times Forløb var endt, kom man igjen op paa Værelset, fik Dansetøiet af og „Gadetøiet“ paa, blev stundom sendt et Ærinde i Byen for en af de Voxne, spiste Frokost og begyndte saa paa „Læseskolen“ Klokken Halvtolv.

D e n var ikke fuldt saa morsom som Danseskolen, men hyppig — alt for hyppig, mente Lærerne og Lærerinden — blev Undervisningen afbrudt af Prøver. Man var iforveien sagt til af Ballettens Bud og sad i spændt Forventning —

Tankerne var langt fra Geographien eller Naturhistorien — endelig ringede det, og man skyndte sig ned paa Scenen.

Det var helt underligt ved de forberedende Prøver at se Herrerne i almindeligt Dansetøi med Sværd ved Siden og de Underofficerer, der blev brugt som Statister, kjæmpe i Uniform pan Grathe Hede uden rigtige Decorationer, og det var forfærdeligt irriterende hvert Øieblik at høre Capelmesteren slaa to skarpe Slag med Tactstokken i Nodepulten, standse Orchestret og bede det tage saa og saa mange Tacter om.

Generalprøven, det var rigtignok noget Andet: det var som en complet Forestilling. Tilskuerpladsen var oplyst, Chef og Embedsmænd sad paa Kongesiden paa en af de første Rækker, og Alle, der hørte Theatret til, Costumerede og Ikke-Costumerede, fyldte Parkettet. Der blev kritiseret — og kritiseret skarpt — Theatermaleren saae første Gang sine nye Decorationer med den rette Staffage, og Theaterskrædderen beundrede sine egne Dragter.

Men selv om der ikke var Prøver, var der dog nok at se, nok at drøfte.

Hver Formiddag blev de Dragter, som Børnene skulde bruge om Aftenen, bragt op paa deres Værelser, og broget kunde der da se ud derinde, naar Englevinger, Troldemasker, Spyd og Skjolde

hang paa Knagerne mellem de pailletterede Skjørter.

Til daglig Brug var der interessantest paa Forbindelsesgangen over Heibergsgade. Her laa nemlig Rekvisiterne, som skulde bruges om Aftenen: gyldne Bægre, Frugter, Fjerkræ, Skinker og Kransekager — Alt kunstfærdigt fremstillet af Pap — og stod en Ballet som „Napoli“ eller en Opera som „Aladdin“ paa Repertoiret, var der en hel Opdækning af Muslingeskaller og Kurve fyldte med Juveler, som repræsenterede mindst to Keiserdømmers Skatkamre.

Smaa Udflugter paa forbudent Territorium havde Marie ogsaa gjort. Inde paa Maskinloftet over Sidekulisserne havde hun været med en ældre Kamerat — de listede sig derind fra Dansesalen forat høre paa en ny Tenor, der gjorde Prøve for Capelmesteren og Directionen. Her gjaldt det om ikke at snuble i Mørket, thi Tove, stramme og „slikkede“, krydsede vildsomt hinanden, som Takkelagen paa en gammel Orlogsmand, og der var hundrede Blokke og Tailler at falde over. Bøiede man sig ud over Rækværket og saae ned paa Scenen, var der saa dybt som i en Afgrund, men saae man opad, op mellem Soffiter og Herter, syntes Afstanden endnu større: Løbebroerne hang som gyngende Fjeldstier oppe mellem Bagtæpperne, og allerøverst oppe, hvor Øiet slet ikke kunde naa hen, dér var Snoreloftet.

Det var et stort Øieblik for hende, da hun første Gang nede i Regisseurens Værelse hentede sine Skopenge for den forløbne Maaned; stort var Beløbet ikke, men det var selverhvervet Formue. Regisseuren var lidt nerveus: han havde just faaet to Sygemeldinger, saa der maatte spilles paa rød Placat, men et Par venlige Ord havde han dog til hende, og hun var ikke lidt stolt, da hun med sine Penge i Haanden ganske langsomt gik forbi Skuespillernes Foyer, hvor Døren stod aaben, og kastede et Blik ind i den fornemt hyggelige Sal, med Portraiterne af de henfarne Koryphæer paa Væggene.

Om Alt det og om meget, meget Andet kunde Marie fortælle. Jomfru Buxbom var lutter Øre og lutter Beundring — og denne Beundring var medvirkende til, at Jomfruen igjen skiftede Præst.

Pastor Knastrup havde nemlig en Søndag, da han prædikede til Aftensang, talt mod Theatret og tilladt sig at kalde dette for „Satans Tempel“, og det var dog Jomfru Buxbom for meget. — „Theatret, som min salig Fader har virket ved syvogtyve Aar,“ sagde hun til Terndrup, „Theatret, hvor jeg selv har havt mine skjønneste og uskyldigste Glæder, og hvor Mie, den lille Guds Engel, danser rundt med hvide Vinger paa

— det kalder han for Satans Tempel! Nei, jeg vil ikke høre den Person tiere!“

Og efter dette mente Terndrup, at Pastor Jespersens Actier i Lænestolen igjen maatte siges at staa al pari.

Poul var ude med Vintercorvetten.

Han var bleven ekviperet og photographeret i Orlogstøiet, havde gjort Afskedsvisiter og faaet de nødvendige Formaninger. Moderens og Fru Lunds gik navnlig ud paa, at han endelig ikke maatte forkjøle sig og saa vidt muligt ikke falde ned; Faderens gik navnlig i Retning af, at han ganske vist skulde se at holde sig gode Venner med de andre frivillige Lærlinge, men dog fortrinsvis søge nærmere Kameratskab med en lille Grevesøn, der var med blandt Lærlingene og saa i det Hele gjøre Familien Ære. — „Hvem veed, lille Poul," sagde han, „om ikke din Fader naar Du kommer hjem igjen til Foraaret, kan komme ombord og byde dig velkommen til dit Fædreland i Uniform — og saa skal der saluteres for mig: en General-consul skal have Salut!"

Inden Poul reiste, supplerede han sine Lomme-penge ved at gjøre en større Forretning.

Han havde altid omhyggeligt samlet de islandske Frimærker, som Faderens Klipfiskecorrespondance bragte til Huse, og solgt dem til Terndrup, men ved at ransage et Par støvede Kasser paa Loftet havde han fundet hele Pakker gamle Forretningsbreve med ældre Frimærketyper paa, og den Skat havde han inden Afreisen omsat i klingende Mønt.

Poul var saare vel tilfreds med Handelen — og det var Terndrup ogsaa. Han læste nemlig Brevene — det gjorde han altid, naar han kjøbte Frimærker udenpaa Breve — og eet af dem læste han med særlig Interesse, læste det baade to og tre Gange, betænkte sig en hel Aften og brændte det saa i Kakkelovnen — naturligvis efter først at have klippet Frimærket af.

En Morgen i Begyndelsen af December stod Grossereren ved Pulten i sit Kontor, Ragna ligeoverfor.

— „Julius er vel ikke oppe?“ begyndte han.

„Nei — der var Brydekamp paa en af Variétéerne iaftes,“ svarede Ragna, som var det den naturligste Ting af Verden.

„Laban!“ sagde Grossereren. „Sportslaban! At det skal være min Søn! -- Og Moder!“

„Hun er til Strikkemøde i Asylselskabet.“

„Aa, Asylselskabet! — Lad de Proletarbørn gaa med bare Ben! Nei, hun skulde se at komme ind i den finere Velgjørenhed; i en Comité med Geheimeraadinder og Baronesser og Resten af de tre høieste Rangklasser — eller allerhelst i en Bazar, som de Kongelige protegerer, det gav Relief! Naa, lad mig nu bare først blive Generalconsul, saa kommer det nok Altsammen af sig selv. -- Har vi faaet noget Tilbud om Lagerrum efter Avertissementet?“

„Nei, endnu ikke.“

„Ja, vi maa have mere Plads, men det er ærgerligt nok at leie Lagerrum hos Fremmede, naar man i og for sig har Plads i Huset!“

„Hvad vil det sige?“

„Fru Lunds Leilighed, naturligvis!“

„Ja, men Du kunde da ogsaa leie en Leilighed til hende — meget bedre end den, hun har — og saa lade hendes Værelser indrette til Lager.“

„Ja, det kunde jeg, det kunde jeg — men det kan jeg alligevel ikke!“

„Hvorfor ikke?“

„Nei — nei, det gaaer ikke! Jeg har lovet hendes Mand, lige før han døde, at hun skulde blive boende, saa længe jeg levede. Han var ganske vist en stor Kjeltring — meget større, end Nogen aner — men alligevel — nei, det kan jeg ikke! — Jeg er ikke overtroisk, men Fru Lund tør jeg ikke lade flytte, skjøndt jeg af flere Grunde nok ønskede, jeg kunde det. — Nei, man har dog Samvittighed — og Hjerte — men det er dyrt at holde den Artikel paa Lager — meget dyrt! — Veed Du forresten af, at jeg har kjøbt et Maleri!“

„Har Du?“

„Ja, kjøbt og kjøbt — Du veed, der var en Post paa 150 Kr. for Høstsild, som jeg ikke kunde faae betalt hos C. J. Thomsen & Søn — naa, saa bød han mig en Fordring paa 100, som han havde paa en Maler — Holst, hed han — og saa

gik jeg igaar op til Fyren — han har Værksted henne i Grønnegade — og ledte mig et Billede ud. Det er ganske livligt — her skal Du se, det staaer der! — Er det ikke meget net? Den gule Postvogn og Postillonen — man kan strax se, hvad det skal forestille!“

„Hvor skal det hænge?“ spurgte Ragna.

„Jeg har tænkt mig inde i Dagligstuen over Sophaen — det vil glæde din Moder!“

„Ja, jeg troer nu ellers, Moder hellere vilde have nyt Betræk paa Sophaen.“

„Saa? — Naa, ja, men det kunde jeg jo ikke faae hos Maleren! Du veed ogsaa, der er en Fugtplet der i Muren, som ikke vil gaa bort — det er nu meget for den Plets Skyld, jeg har kjøbt Billedet.“

„Naa, ja, til at dække med kan det jo altid bruges,“ sagde Ragna, og saa taltes der ikke mere om Billedet.

— Poesi og Kunst var Frøken Ragna aldrig kommen i nærmere Forhold til.

I Skolen havde hun læst Literaturhistorie, og paa Foraarsudstillingen havde hun i Reglen været een Gang hvert Aar — det var omtrent det Hele. Poesi og Kunst var for hende en Luxus, som man kunde beskjæftige sig med, om man havde Lyst, og Kunstnerne og Poeterne selv en Pariakaste — Folk, der aldrig førte ordentligt

Regnskab, og store Egoister, som kun brød sig om deres Kunst og lod Familien suge paa Labben.

— Og dog havde der været een Gang i hendes Liv, hvor hun havde faaet et andet Indtryk af Kunsten og af et Kunstnerhjem.

Hun var som Skolepige bedt til Fødselsdag hos en Kamerat, hvis Fader var Maler — Kunstmaler. Hjemmet var vistnok temmelig tarveligt, og Tractementet ligesaa, men de spiste til Aften i Atelieret, hvor der hang fuldt op af Studier, og Veninden — Datteren — kjendte dem alle udenad, deres Tilblivelse og senere Skjæbne, fremhævede særlig den, hvorefter det Billede, der fik Aarsmedaillen, var malet, og var tydelig nok stolt af sin Fader — stolt af at have netop en Kunstner til Fader.

Den Veninde havde Ragna aldrig villet have hjem i Store Kongensgade — om det nu var, fordi hun syntes, at Store Kongensgade var for god til hende, eller hun til Store Kongensgade, det var hun vist knap klar over selv.

— Julius kom ind, naturligvis gabende, og Faderen gav ham den sædvanlige Overhaling for hans sene Tilsynekomst, men den idrætlige Yngling erklærede, at naar de blot vilde lade være med at kalde paa ham, skulde han nok komme op i ordentlig Tid: det var den evindelige Banken paa Døren, der forstyrrede ham i hans Toilette, saa

det tog dobbelt saa lang Tid, som det ellers vilde gjøre.

Saa kom Posten.

„Tak!“ udbrød Grossereren, da han saae Udskriften paa et af Brevene. „Nu har vi Vennebjergerne til Terminen!“

— „Vennebjergerne“ var hans to gamle, ugifte Fastere, der i Sorø Kanten eiede en større Gaard, „Vennebjerg“, efter hvilken de i Reglen benævnedes.

„Ja, jeg holder nu af Tanterne, og de af mig,“ sagde Ragna.

„Det er sgu en underlig Smag!“ erklærede Julius.

„Fra deres eller fra min Side?“ replicerede Ragna, men uden at faae noget Svar.

— „Aa, det skulde forbydes Familie fra Landet at komme ind og genere Folk!“ raabte Grossereren arrigt. „Og saa skal vi have Fader hængende her i de Dage — han bestiller jo ikke Andet end at gaa rundt og ærgre sig og være ondskabsfuld!“

„Bedstefader kommer da sjeldent nok!“ sagde Ragna.

„Er det maaske min Skyld! — Aa, husk at lade Moder vide, at Tanterne er under Opseiling!“

„Vennebjergerne“ havde saa at sige til-

bragt hele Livet — de var nu om ved de Halvfjerds — paa deres Fødegaard.

Den Ene hed Hanne, den Anden Sine.

Hanne saae ikke godt, og Sine hørte ikke godt, men den Ene hørte, og den Anden saae for dem Begge — de mindede i saa Henseende om Troldene i Eventyret, der tilsammen kun havde eet Øie, som de skiftedes til at bruge.

Forresten havde de et Jernhelbred — „Nerver af Staaltraad," sagde Grossereren — forstod ikke, at Nogen kunde være syg og foragtede i Grunden dem, der var det.

De talte altid i første Person Pluralis og sagde virkelig ofte ganske det Samme omtrent paa samme Tid — det vil sige, Sine, der ikke hørte saa godt og var en Smule langsommere i Vendingen end Hanne, sagde ikke sjeldent det Samme, som Søsteren havde sagt lige iforveien, og heraf kom det, at Ingen nogensinde tænkte paa at citere en Replik af en enkelt af Søstrene, men man sagde altid: „Tanterne siger" og „Tanterne mener".

De lignede ogsaa hinanden som to rynkede Tvillingæbler, gik altid i ens Dragt og saae nærmest ud som forklædte Mandfolk. Gaarden drev de i Endrægtighed ganske paa egen Haand, og de drev den, saadan som deres Fader havde drevet den — fordelagtig var Driften neppe.

Nutiden og nyere Opfindelser overhovedet saae de ned paa. Postvæsenet betragtede de som

en Institution, man til Nød kunde betro mere ligegyldige Forsendelser, men vigtigere Meddelelser maatte kun sendes pr. Bud, og aabne Brevkort bragte dem ligefrem i Harnisk: „dem kan jo Landposten læse i, hvad man skriver," sagde de, „og det er da ikke Meningen!" Jernbanerne benyttede de ikke, men naar de i Terminstiderne skulde til Byen, kjørte de altid hele Veien i den gamle Calesche, bedede i Ringsted og Roskilde, og havde skaaret Smørrebrød og Solbærrom med i Magazinet under Sædet.

Som ugifte nærede de et indgroet Had til Ægteskabet og betragtede det egentlig nærmest som staaende lige med at begaa et Feiltrin, naar en ung Pige af Familien gik hen og giftede sig. — „Ragna, hende kan man stole paa," sagde de, „hun gifter sig aldrig", og Ragna elskede de.

At de saae ned paa Kjøbenhavn og Livet der, er en Selvfølge. — „Det har ikke været Vorherres Mening, at Menneskene skal klumpe sig sammen og bo i sex, syv Lag ovenpaa hinanden," forsikrede de — men kom de til Byen, vilde de dog alligevel nok se, hvad Nyt der var, og gjerne høre Noget om det moderne Sodoma for siden i Ro at kunne forarges over det hjemme paa Gaarden — det gik de lange Aftener saa godt med.

Til Klokken Fire om Eftermiddagen den 11. December havde Vennebjergerne meldt deres Ankomst, men allerede flere Timer iforveien var Alt i Orden til deres Modtagelse i Grossererens Hus.

Fruen gik nerveus rundt og tørrede for tyvende Gang det Støv, som ikke var, af Møblerne, rensede Nøglehullet med en Fjer og gjorde smaa Afstikkere ud i Kjøkkenet forat se til Maden; vel erklærede nemlig Vennebjergerne altid, at de ikke satte mindste Pris paa Mad og Drikke, og at Levemaaden i Kjøbenhavn var alt for overdaadig, men ikke desto mindre holdt de dog nok af, at der kræsedes lidt op for dem, thi — som de engang havde sagt — „kogt Lax, Kalvesteg og Lagkage, det kan være meget godt, men det er dog ikke det, man tager til Kjøbenhavn for!“

Grossereren havde længe før Tiden trukket sig tilbage fra Kontoret og sad i Julius' Værelse til Gaarden, hvor han ærgrede sig saadan over Photographier af Bech-Olsen og andre halvnøgne „stærke

Mænd“, at han næsten Ingenting fik bestilt. Til Gaden vilde han imidlertid ikke sidde, for han ønskede ikke at overvære „den afdøde Diligences Ankomst med Tanterne og se Melmanden lige-overfor ligge i Vinduet og grine.“

Paa Slaget Fire kom Caleschen — den gamle Andrees satte en Ære i at være lige saa præcis som en kongelig Kusk.

En stor, slidt Sælhundeskinds Kuffert, to Hat-æsker og en Uendelighed af Kurve blev læsset af Vognen og baaret op, og først da begge Tanterne havde forvisset sig om, at hele deres Bagage var i Behold og Intet glemt, løb de op ad Trappen — to Trin tog de i hvert Spring.

Hænge deres Overtøi i Entreen kunde de imidlertid ikke — det maatte nødvendigvis lægges paa Sengen, og før Kufferterne var pakket helt ud og Pyntekapperne anbragt paa medbragte Stativer foran Toilettespeilet, var der ikke Tale om at formaa dem til at gaa tilbords.

Endelig var dog Forberedelserne endt, og Tanterne kom ind i Dagligstuen, opdagede strax Maleriet — som de fandt græsseligt — følte paa de nye Portièrer og kyssede skiftevis Ragna hvert andet Minut.

— „Hvor er vores Broder?“ lød det pludselig paa een Gang fra dem Begge, da Døren til Spise-stuen blev lukket op.

Grossereren forklarede dem, at hans gamle Fader var til Møde i „det forenede Begravelsesselskab af 1762“, men at han vilde komme næste Dag; hermed erklærede Tanterne sig nogenlunde tilfreds, tog dygtigt for sig af Retterne men raisonnerede over, at de fik Conditor-Is og ikke hjemmelavet Dessert.

Aftenen gik ellers med Udspørgen om alle mulige Forhold fra Tanternes Side og detaillerede Besvarelser fra Familiens Side.

Pouls Valg af Livsstilling misbilligede de i høi Grad: „der har aldrig før været Nogen af vores Familie, der er gaaet til Søs,“ sagde de, „men vi er blevet paa Landjorden og har ernæret os mere eller mindre honnet — Pjank!“

— Næste Morgen var de oppe Klokken Sex og var saa heldige, da de aabnede deres Sovekammerdør, at møde Julius, som netop nu kom hjem. Da de ikke kunde tænke sig en saadan Afgrund af Fordærvelse som at være ude om Natten, fik Julius — for første og sidste Gang i sit Liv — Ros af dem. — „En Døgenigt er han,“ sagde de altid siden, „men han er alligevel den Eneste i Huset, som er Morgenmand — hvad sandt er, skal være sandt!“

Førend det endnu var rigtig lyst, var de paa Gaden. Tage en Droske kunde naturligvis ikke falde dem ind, og i Sporvogn maatte man jo sidde

ved Siden af Hvemsomhelst, følgelig gik de — hele Dagen — op og ned ad Gaderne og op og ned ad Trapper. — „De bentrainer sgu!“ sagde Julius.

Ærinder havde de mangesteds. Rundt i Butiker forat gjøre Indkjøb — de saae nu paa betydelig Mere, end de kjøbte — henne hos Procuratoren, som besørgede deres Pengeaffairer, og oppe hos Jomfru Buxbom, deres gamle Barndomsveninde.

— „Nei, Sine! Og Hanne!“ udbrød Jomfruen. „Er det virkelig Jer! Velkommen skal I rigtignok være — og tusind Tak for den deilige Slagtemad, jeg fik forleden!“

„Ja, Du gav den naturligvis væk strax, Mille!“ sagde Hanne, og et Øieblik efter sagde Sine: „Du forærede den formodentlig bort, ligesom Du havde faaet den!“

Kaffen kom paa Bordet, Søstrene kritiserede Fløden og drøftede det interessante Spørgsmaal, om den var forfalsket med Kartoffelmel eller med Maizena, og saa kom — som lokket af Kaffelugten — Frøken Hansen, der lige havde været henne at synge til en civil Begravelse i Garnisons Kirke.

Hun kunde en ganske ny, styg Historie om en ung Kone, der var bleven forladt af sin Mand, og dette gav Vennebjergerne Anledning til at fremhæve sig selv som dem, der ikke havde indladt

sig paa saadanne tvivlsomme Vidtløftigheder som Ægteskab.

Jomfruen tillod sig en beskeden Bemærkning om, at hun jo da heller ikke var gift, men den skulde hun hellere have holdt for sig selv, thi som stukket af en Brems udbrød begge Søstrene i Munden paa hinanden:

„Nei, tal Du bare ikke med, Mille, for det er saamænd ikke din Skyld: Du har aldrig været paalidelig! Havde Du kunnet faae en eller anden Bierfiedler eller Bajads, havde Du taget ham med Kyshaand, for der er Gjøglerblod i Dig, Mille — din Fader var jo ogsaa Korist!“

Efterat denne Salve var afgivet, skyndte Frøken Hansen sig forskrækket bort, og dette benyttede Vennebjergerne sig af til at spørge „Mille“ ordentlig ud om hendes Skole.

„Du har ni Elever,“ sagde de, „naa, de fire gaaer frit, og de tre betaler ikke regelmæssigt — det kan Du umuligt leve af, Mille! — Maa vi se en Statusopgjørelse?“

Var der Noget, Mille Buxbom vidste sin Samvittighed fri for, saa var det Statusopgjørelser og Regnskab overhovedet. Hun saae derfor ogsaa overordentlig ulykkelig ud, men hendes Veninder rystede paa Hovedet og sagde:

„Paa den Maneer kan Du aldrig lægge Penge op, Mille!“

Mille indrømmede stiltiende og angergivent

Factum, og efterat have givet mange Formaninger og en klækkelig contant Julegave forlod Vennebjergerne hende.

— Til Middagen kom deres Broder — „den gamle Grosserer“, som han kaldtes.

Han var henved de Firs, men rask og rørig, lille og indskrumpen med smaa, stikkende, urolig flakkende Øine og et grimt Smil.

Da han i sin Tid trak sig ud af Forretningen, flyttede han til Frederiksberg og levede der hovedsagelig af at ærgre sig — navnlig over Sønnen.

— „Han slaaer stort paa, gjør Jesper,“ sagde han, „Gud maa vide, hvor længe det kan holde — men af mig faaer han ikke en Skilling!“ og Sønnen paa sin Side sagde: „Fader tænker og calculerer stadigt en detail — han mangler det mercantile Overblik!“

For den Gamle var og blev Vestergade Jordens Centrum, og Vestergade passerede han, hvor i Byen han end skulde hen. — „Men der lugter ikke mere, som der gjorde i min Tid,“ sukkede han, „dengang kunde man mærke Sildelagen og de harske Klipfisk helt ud paa Halmtorvet — det kan man ikke nu!“

Tiden gik brillant for ham, thi han traskede gjerne paa sin Fod helt ud til Østerbro, naar han havde hørt, at man der kunde faae Risengryn to

Øre billigere Pundet end andre Steder, og havde han ikke Andet at bestille, kunde han godt tilbringe en halv Dag med at pille rustne Søm ud af gamle Pakkasser og banke dem lige — saa havde han dog baade udrettet Noget og tjent Noget, syntes han.

Udenfor det Daglige undte han sig ogsaa smaa uskyldige Adspredelser af den Slags, som ikke kostede Noget. Sommer Søndage stillede han saaledes jevnlig ved Klampenborg Stationen forat fornøie sig over dem, der kom for sent til Toget, og i stærk Blæst kunde han godt et helt Kvarteer tage Post paa et Gadehjørne, hvor der var rimelig Udsigt til, at Hattene hyppig vilde blæse af, saa at han kunde more sig ved at se de barhovede Eiermænd løbe efter dem.

I Aviserne var det først og fremmest Falliter, der interesserede ham. — „Naa, nu er han da endelig røget af Pinden!“ kunde han sige med et særeget Behag. „Ja, jeg har længe ventet paa det!“ Og saa var han i forholdsvis godt Humør den Dag og gik om med et Smil over hele Ansigtet. Det Samme var Tilfældet, naar han uformodet hørte noget Ondt om en Mand, især naar han hidtil ikke havde hørt noget Ufordelagtigt om ham, men han var for saa vidt nøisom, som han ogsaa, i Mangel af Bedre, tog til Takke med at høre, at en Mand havde en Søn, der ikke artede

sig vel — det bestyrkede dog hans Tro paa Menneskeheden.

Saae han i et Kjeldervindue en Reclameseddel fra et af Smaabladene, hvoraf det fremgik, at En eller Anden maatte være taget rigtig under Behandling, kunde han gjerne staa fem Minuter og betænke sig, men det endte dog altid med, at han gav sine to Øre ud for Bladet, og selv om han ikke kjendte Den, der blev skjældt Hæder og Ære fra, gned han sig dog i Hænderne og mumlede: „Den er sgu god! Den kan han være længe om at hoste af sig!“

Familien frygtede ham og hadede ham, og af sine egne betragtedes han nærmest som et Slags Husspøgelse eller *spiritus familiaris*, der gik igjen ved høilys Dag og altid varslede Ondt. Selv hans gamle Søstre var i Virkeligheden gladest, naar han var borte, og Ragna forsvarede ham nok til en vis Grad, men kunde alligevel ikke udstaa ham.

— „Godaften i Stuen,“ sagde han, da han kom ind. „Godaften, Hanne, og Godaften, Sine! — Nei, hvor I har skjæmmet Jer, siden jeg saae Jer! Det bliver nok sidste Termin, vi sees!“

Denne Vending gjorde imidlertid ikke den tilsigtede Virkning, thi han havde regelmæssigt benyttet den de sidste ti Aar, og man gik tilbords uden flere Giftigheder.

Den Gamle passede sin Mad, og først da der ved Desserten blev budt Æbler om fra Familiens eget Landsted, blev han livlig og morede sig med at regne ud, hvad hvert Æble stod Sønnen i, og efterat Regnskabet var opgjort, tilføiede han smilende: „Ja, har Du Raad til det, lille Jesper, er det jo godt!“

Kort efter Kaffe gik han, medtagende tre Stykker Sukker i Vestelommen; det tog han altid med til sin The næste Morgen, og han lod pligtskyldigst, som om han troede, at Ingen saae eller vidste det.

Hen paa Aftenen vilde Julius knibe ud fra Familietheen, men Faderen mærkede det og sagde snærrende:

„Nu skal Du vel paa Variété — Laban!“

„Hvad er egentlig en Variété for Noget?“ spurgte saa Tanterne. „Vi har saa tidt læst om det i Aviserne, men vi har aldrig seet saadan en!“

„I kan jo gaa med mig!“ sagde Julius grinende, men rigtignok uden noget Øieblik at kunne tænke sig blot Muligheden af at blive taget paa Ordet.

„Top!“ sagde Tanterne imidlertid. „Vi vil ikke gaa i vores Grav uden at have seet en Variété!“ Og til Trods for den øvrige Families lydelige Protest tog de Overtøiet paa og kjørte ad

Vesterbro til med Julius, der fandt det hele sjou nok for en Gangs Skyld.

Ret længe blev de dog ikke i Kunstens Tempel. Hanne sagde hvert Øieblik: „Sine, hvad er det, man seer nu?“ og Sine spurgte hvert Øieblik: „Hanne, hvad er det, hun synger?“ saa tilsidst var en af Tjenerne lige ved at vise dem ud, fordi de forstyrrede Forestillingen.

Indignerede reiste de sig, og da de var kommen vel udenfor, havde hver af dem for første Gang i længere Tid en virkelig selvstændig Replik. Hanne sagde nemlig: „Sine, Du kan være glad ved, Du ikke hører saa godt, for der var en tysk Mamsell, der sang en meget uanstændig Vise,“ og Sine svarede: „Hanne, vær Vorherre taknemmelig for dit svage Syn: der var et fransk Fruentimmer, som havde næsten Ingenting paa!“

Næste Dag reiste Vennebjergerne og rystede Støvet af deres Fødder, og Grossererfamilien trak lettet Veiret.

Midt i Terminen blev det Vinter i Byen.

Himlen mørknes og bliver hel blaasort, i to Timer gaaer man og venter som paa et optrækkende Uveir — endelig begynder det.

Først løber der over Torve og Pladser som hvide, bølgende Røglinier af fin, fygende Sne, og et Par Øieblikke efter er Mellemrummene mellem Brostenene hvide, saa at Torvet seer ud som en Mur med Kalk mellem Fugerne.

Saa først kommer det rigtige Snefog med de store Fnug, der hvirvler og jager rundt — man forstaaer ikke, hvordan noget kan naa ned, thi følger man med Øinene et enkelt, hvirvles det rundt, til Siden og opad, og forsvinder i Sværmen, den tætte, rastløse Sværm, gjennem hvilken Kirkespirene kun skimtes som Skygger bag et Florteppe.

Folk slaaer Kraverne op om Ørene, dækker sig, holder paa Hattene og seer ud, som om de hele Tiden skulde hilse, men Alle er de fornøiede,

vexler Ord med tilfældig Forbipasserende, som de aldrig før har truffet — det er ganske anderledes end i Regnveir, som kun gjør Menneskenes Børn gnavne.

Stormen tager til. Aabne Pladser skyes saa vidt muligt af Fodgjængerne, Paraplyen maa slaaes ned, inden man dreier om Hjørnet, og skrøbelige gamle Koner venter taalmodigt paa, at en Betjent eller anden barmhjertig Sjæl skal lodse dem over Gaden.

Saltvognen med fire dampende Heste for søger at holde Sporveisskinnerne farbare, men det gaaer kun til en Tid, saa standser Trafiken. Det ryger fra Tagene, og det fyger langs Husrækkerne, Kjeldervinduerne dækkes, og naar en Butiksdør aabnes, smutter en nysgjerrig lille Lavine med ind.

Endelig standser Stormen, og Fodsporene faaer Lov at blive staaende ude i den hvide Ørken; snart er der hele Stier over Torvene, Skovle og Koste faaer travlt, Vognmændene begynder at kjøre Sne bort, en enkelt Kane viser sig i Gaderne, og Terndrup faaer landlige Anfægtelser, tænker paa Sporsne og Klapjagt og maa have Violinen frem om Aftenen.

— Frosten tager til, og dobbelt koldt synes Alt, naar man seer paa de døde Springvandskummer eller paa Statuerne, der har hvid Kalot og hvidt Skjæg. Henne paa Frue Plads bombarderer Drengene Broncebusterne med Sneboldte — Kirke-

skolerne kiler løs paa Martensen og Mynster, Metropolitanerne lader det fortrinsvis gaa ud over Madvig.

Sultne Krager skriger fra et enkelt, afsides Tag, Musviten hakker i den frosne Steg udenfor Kjøkkenvinduet, og Spurvene tager Standkvarteer ved Droskernes Holdepladser, hvor de lever høit paa den spildte Havre og stundom gjør et samlet Choc imod en forsulten Bogfinke, der er kommen til Byen uden at være Medlem af den stedlige Fagforening.

Folk, der spadserer og har Tid til at spadsere, gaaer ind i Kongens Have og Ørstedsparken — i Ørstedsparken er der kjønnest.

Nedenfor den saarede Galler er der aabent Vand, og ved Solnedgang falder der messinggule Lysreflexer hen over det. Skrænten ligeover for er hvid — et Par Graner og Thujaer tegner sig helt sorte paa den. Hundreder af Maager er trukne herind fra Stranden, svømmer husvant om eller sidder ubevægelige paa Iskanten. Af og til letter hele Sværmen ganske umotiveret, flyver nogle Gange frem og tilbage, holder sig vippende med Vingerne paa samme Plet og seer undertiden ud som en Flok af mægtige, hvide Snmmerfugle.

Mod Aften kommer Krager langsomt trækkende, og pludselig suser med Iltogsfart to Vildænder gjennem Luften og kaster sig i Vaagen. En Svane kommer majestætisk brusende hen imod

dem, men standser pludselig, betænker sig og vender om — det „Vilde“ imponerer den uvilkaarligt.

Herinde mødes Berner og Terndrup, Holst og Duborg.

Holst maler med valne Hænder et af de smaa Billeder, han gjør for sin egen Fornøielse, Berner og Terndrup bestemmer Vildænderne som Brunnakker, *Anas Penelope*, og Duborg erklærer, at det Smukkeste, han overhovedet kan tænke sig, er Sollys, der falder gjennem en hvid Maagevinge — „men det kan ikke engang gjengives i Underglasurfarver!“

Saa skilles de Fire igjen ad efterat have aftalt at mødes en Aften mellem Jul og Nytaar.

Nu ligger Julen i Luften, Alt er Travlhed. Butiksvinduerne pyntes med Gran og hele smaa Juletræer, de Handlendes private Leilighed maa gjøre Tjeneste som Udstillingslocaler, og Alt figurerer nu under Navn af „Julegaver“: nyttige Julegaver og billige Julegaver, belærende Julegaver for Børn og Julegaver for voxne Herrer.

Alt fixes op og pyntes, Slagterne giver Grisen Citron i Munden, og Tobakshandleren sætter Mavebelte om alle sine Cigarer. I Hovedgaderne kjører Herskaber rundt i egen Vogn og gjør deres Indkjøb i god Tid, og unge Piger „hjælper“ hinanden med — til Kræmmerens Fortvivlelse — at vælge Julekort.

Godstogene bringer hele Ladninger af Graner — Skoven kommer til Byen — og paa Amagertorv sidder Mutter mellem alle sine Juletræer med uldent Tørklæde om Hals og Hovede, og mens Handelen gaaer livligt, og Bydreng efter Bydreng tager et solgt Træ paa Nakken og skridter afsted,

nyder hun alt imellem en Slurk af den varme Kaffe, der damper i Spølkummen.

Paa Posthusene staaer Folk i Queue forat faae afleveret deres Pakker, og de gule Postvogne og Char-à-banc'er med de mange røde Postbude kjører tre Gange saa hyppigt som ellers og tager sig dobbelt saa godt ud paa den hvide Sne — det er Noget for Holst at se paa!

Nye Bøger vælter ned fra Himlen, ligesom Sneen, Anmelderne maa sidde oppe hele Natten, og Aviserne udkommer med tre Tillæg.

Udenfor Victualiehandlerne hænger Knipper af Gjæs, Julens nationale Fugl. I de fine Gader er de pænt plukkede, men i Smaagaderne og ude paa Broerne er Skindet revnet og hullet; fattige Børn seer med store Øine paa dem og taber Næse og Mund over Udstillingen i deres egen Urtekræmmers Vinduer: her er hængt et halvt Dusin blege Appelsiner op paa et Par Grangrene, og under dem ligger et Hav af simpel Confect i skrigende, giftige Farver — tænk, hvilken Herlighed! — hvad bruges der ikke af Indpakningspapir, og hvor mange Mile Seilgarn gaaer der ikke med!

Alt er Travlhed, Alt er Forventning. Men Julius tænker med Gru paa de mange forestaaende Helligdage, da Alt er lukket, den gamle Grosserer ærgrer sig over de Penge, som Sønnen naturligvis giver ud, og Ragna flygter fra Selskabeligheden, ud paa Landet til Vennebjerg. Forinden har hun

været ovre hos Fru Lund med en Foræring til Marie og med et Brevkort fra Poul; det var fra Malta: han har det godt og er kun een Gang falden ned ad en Trappe men slap — mærkeligt nok — med kun at brække Kravebenet.

Mille Buxbom har frygtelig travlt: i flere Uger har Børnene omtrent ikke bestilt Andet end at klistre Julestads, og selv laver hun Snese af smaa Papirs Danserinder med korte, luftige Florsskjørter; de hænger paa Traade over hele Værelset, og hun synes, de ligner Marie allesammen. En Kasse ankommer fra Vennebjerg; den har været ventet med Længsel, ikke blot af hende, men ogsaa af Maskinmandens Kone og af Madam Siegler.

Og saa kommer omsider Juleaften. Alle Juleroser i hele Byen er udsolgt — baade Blomsterhandlernes og Ernst Bojesens — Kirkeklokkerne kimer, og fra Frue Kirke falder Lyset i Strimer ud paa Sneen. Her er Berner og Terndrup til lithurgisk Gudstjeneste, og fra den gaaer de hjem til Berner — det er en fast Regel.

Efter truffen Aftale mødtes Holst og Duborg sammen med Terndrup hos Berner en Aften mellem Jul og Nytaar.

Berner boede paa en første Sal i Nyhavn ligeoverfor Charlottenborgsiden, og her havde han boet, lige siden han efter Faderens Død havde maattet flytte fra Slottet og „Absalons Holm“.

Nyhavn tiltalte ham, mest vel fordi dette Kvarteer midt inde i Byens Centrum, lige op til „Hallandsaas“, har bevaret saa Meget af det gamle, det maritime Kjøbenhavn.

Mast ved Mast viser der sig i Kanalen, ikke Skyskrabere med Mers og Ræer, som man seer dem paa Indrerheden, men Smaamaster i Everter og Galeaser, der farer paa Island om Sommeren, men som med strøgen Stang og skalkede Luger overvintrer i Nyhavn.

Husrækkerne er — heldigvis, finder Berner —

af meget forskjellig Høide og kan i Halvmørke næsten gjøre Indtryk af et takket Fjeldlandskab; adskillige spidse Gavle vender ud til Gaden og forøger det „hollandske“ Indtryk, og enkelte stilfulde Huse er her fra gammel Tid med Neptun og Mercur i broderligt Sandstensrelief over Porten.

I saadant et Hus boede Berner. I Kjelderen var der til den ene Side Forhyringskontor og Logis for Søfolk, kjendetegnet ved to af de engelske Fayencehunde — med forgyldt Halsbaand og Hængelaas — og en hvid Koralblok i Vinduet; til den anden Side var der Skibsproviantering shandel med en grønmalet Skibskiste udenfor, og Seler, kulørte Prospectlommetørklæder og Shagpiber indenfor Ruden. I Stuen var der Dampskibsexpedition for et Par udenlandske Linier, og her saaes i Vinduet en Kjæmpedamper, der uden saa meget som at krænge hjulede sig frem over Atlanterhavets let krusede Flade.

Til bestemt Tid kom Selskabet. Berner havde hørt sine Gjæster paa Trappegangen — en deilig bred Trappegang med lave Trin og Mahognirækværk — og lukkede selv op; de fik Tøiet af ude i Entreen og kom ind i den forreste, store men lavloftede Stue.

— „Her er forfærdelig hyggeligt!“ udbrød Holst.

Og hyggeligt var her.

Perlemalede Reoler stod fra Væggene ud paa Gulvet, Møblerne var af gult poleret Birketræ fra Aarhundredets Begyndelse, og overalt, paa Væggene, Dørene og Enderne af Reolerne, hang i gamle Rammer Kobberstik af det forsvundne Kjøbenhavn.

Duborg gik rundt og saae paa de mange Bøger med en uvilkaarlig Respect for den Lærdom, de repræsenterede, Holst betragtede Rammerne, og Terndrup gjorde sig det strax mageligt i en Lænestol.

Berner skjænkede til en Begyndelse selv The og bød sine Gjæster den af kulørt decorerede Kopper af kjøbenhavnsk Porcelain — selvfølgelig gamle — Cigarerne blev tændt — selv røg Berner lang Pibe — det Hele tegnede til at blive en rigtig behagelig Aften.

— „Jeg har egentlig aldrig tænkt mig, at Thevand var Noget, man saadan kunde drikke, undtagen naar man havde Influenza," sagde Holst, „men det smager i Grunden godt!"

Man saae paa Kobberstikkene, og man mødtes i skjøn Enighed om, at det gamle Kjøbenhavn var smukkere end det ny — „Nyrops Raadhus naturligvis undtaget," tilføiede Holst.

„Og man gjør det Muligste for at ødelægge det Kjønne, der endnu er tilbage," vedblev han. „Som nu f. Ex. Nyhavn! Hvor i Verden findes der Mage til det Prospect, som Nyhavn har frem-

budt og kunde frembyde, seet fra Kongens Nytorv! Men hvad gjør man: man lægger Bethelskibet og det uartige Hus foran, saa at Prospectet gaaer fløiten! — Nei, den Dag, da Bethelskibet af Holmens Provst — som det vel sagtens maa sortere under — faaer Ordre til at stryge Commandoen, og da Huset synker i Jorden, den Dag giver jeg Bourgogne! — Bourgogne er nemlig, i Parenthes sagt, den ædleste af alle Vine, den eneste, der i Grunden fortjener Navn af Drueblod, Bourgogne er herlig — men til daglig Brug kan den desværre kun nydes af det velhavende Bourgeoisie.“

Fra Kobberstikkene gik Samtalen over til Berners egentlige Studium.

Holst og Duborg lyttede som til et Eventyr, da Berner fortalte dem om Kjøbenhavns Fauna og Flora, om Fugletræk og Plantevandringer — Haveplanters Udvandring til Marken, og nye Planters Opdukken og Forsvinden paa Lossepladser og Ruiner. Med stor Interesse hørte de om *Trifolium resupinatum*, der havde voxet ved Thorvaldsens Musæum og senest muligvis var funden i Store Kongensgade i Grosserer Langes Gaard, og med endnu større Interesse hørte de om den sorte Rotte — Terndrup saae imens i en Bog.

Ikke uden en vis Veltalenhed skildrede Berner, hvordan den sorte Rotte i umindelige Tider havde været eneherskende paa sit Omraade i det hele

Europa, i Kjelder og paa Loft — navnlig dog paa Lofter. Men i Slutningen af det attende Aarhundrede vældede der pludselig en Hær af brune Rotter, et hidtil ukjendt Dyr, frem fra Asien — „fra Asien“, sagde han, „hvorfra Alt, Godt og Ondt, er kommet, hvorfra alle Verdensreligioner stammer, og hvorfra vi har faaet alle Landeplager: Hunner, Pest, Tyrker og Cholera — Asien, hvorfra vi maaske ogsaa en Gang faaer den gule Kineserbølge ind over os, som bringer Europa til at slutte sig sammen og til for en Tid at føle sig som eet Land.“ Seirrigt og skaanselsløst som Hunnerne drog den brune Rotte fra Land til Land, kjæmpende paa Liv og Død med den sorte. Her i Kjøbenhavn havde Parvenuen først rigtig viist sig efter Englændernes Bombardement 1807, og nu var der maaske i hele Byen ikke et eneste Exemplar mere tilbage af den sorte — senest var den iagttaget ude i Dragør, men dertil var den formodentlig bragt ved et Skib.

Og uden maaske egentlig selv at ville det symboliserede Berner gjennem Fortællingen om den sorte og den brune Rotte den ene Races Fortrængen af den anden, Arternes, Generationernes og Tidsaldrenes Vexlen, Indvandring og Udvandring til og fra den store By. Han kom ind paa Jordlagenes Afleiringer; dette førte atter til Samtaler om „Byens Afleiringer“, hvorledes man hver Gang, der gravedes Grund, stødte paa gamle

Murrester, der atter hvilede paa endnu ældre Fundamenter, Minder om graa Tider, der nu var glemte, og tilsidst talte man om, hvordan den skiftende Smag, den vexlende Stil, prægede sig i de gamle Bygninger, hvor Rundbuerne var tilmurede, og Spidsbuen havde trængt sig frem.

— „Men De maatte jo kunne skrive en forfærdelig god Bog om Alt det," sagde Holst, „om den forsvindende Dyreverden og den skiftende Plantevæxt her i Kjøbenhavn — det maatte jo blive et rigtig videnskabeligt Værk!"

„Ja, kan De faae ham til at skrive Bogen, saa tager jeg min Hat af for Dem," sagde Terndrup — „han skulde have skrevet den for længe siden!"

„Jeg skriver virkelig ogsaa paa en Bog," svarede Berner, „men videnskabelig kan man ikke kalde den — jeg er kun Dilettant. Kunde jeg, inden jeg døer, opnaa at faae gjort noget Lignende for Kjøbenhavns Fauna og Flora, som en gammel Student, der hed Peder Kylling, i det syttende Aarhundrede gjorde for Danmarks Flora, og specielt for Gyldenlunds — skaffe en Samling af paalidelige Iagttagelser, saa forlanger jeg ikke mere. Men jeg trænger til et „Puf" udefra, en Impuls, ellers er jeg bange for, det gaaer mig, ligesom det gik Historikeren Anders Sørensen Vedel, der samlede og samlede, men aldrig kunde bekvemme sig til at blive færdig."

„De veed dog voldsomt meget!“ udbrød Duborg imponeret.

„Ja, saagu veed han saa!“ attesterede Terndrup.

„Nei, saamænd om jeg gjør,“ indvendte Berner, „men Lidt veed jeg naturligvis — saa Meget i alt Fald, at jeg tør sige, jeg har nogen historisk Sans, og det er det, som vort Folk, og vor Tid i det Hele taget, mest trænger til. Opdragelsen er alt for lidt historisk!“

„Er den det?“ spurgte Holst. „Jeg mener da netop, at det, der skulde lægges mest Vægt paa ved Skoleundervisningen, var det Reale, Naturfagene — Alt, hvad der kan aabne Øiet og lære Ungdommen at se og forstaa Skjønheden i Tilværelsen!“

„Naturfagene i Ære,“ svarede Berner, „jeg er vel nærmest til at forsvare dem, og jeg er ogsaa villig til at gjøre det, om det skulde blive nødvendigt. Men man maa blot ikke tro, at det er tilstrækkeligt ensidigt at udvikle Børns Erkjendelse, det er at give dem Stene for Brød: Udviklingen af deres Phantasi og Følelse er mindst lige saa vigtig, og dertil hjælper Historien som intet andet Fag.“

„Naa—aa, Aarstal og Kongerækker,“ indvendte Holst, „de er da ikke egentlig udviklende!“

„Men Aarstal og Kongerækker er jo heller

ikke Historie," svarede Berner, „lige saa lidt som Bogstaver er Literatur eller Tal er Mathematik. — Nei, hele Undervisningen skal paa en vis Maade være historisk: vise, hvordan Verdensudviklingen paa alle Omraader er gaaet for sig, og hvordan man har levet, tænkt og troet til de forskjellige Tider — det vilde være en gavnlig Lærdom: for historisk Opdragelse, den er baade religiøs, ethisk og national. Og De kan tro, ni Tiendedele af alle de Misforstaaelser, som Menneskenes Børn nu gjør sig skyldig i overfor hinanden, de vilde forsvinde, hvis man blot havde noget mere historisk Sans og historisk Syn!"

„Ja, jeg vilde nu alligevel foretrække, at man først og fremmest søgte at aabne Børnenes Øine for Kunst og Skjønhed," sagde Holst, „det mener jeg er mest udviklende!"

„Kunst i Skolen er god — men man kan ikke leve et Liv paa Skjønhed alene!".

„Heller ikke paa Tradition alene!"

„Bedre i alt Fald! — Har De ikke lagt Mærke til, at det, der har en Fortid, en historisk Baggrund bagved sig, virker ganske anderledes betagende end det, der ikke har det?"

„Aa, jeg veed ikke — naar der bydes En virkelig Skjønhed, troer jeg, den tager En ganske umiddelbart."

„Til en vis Grad, selvfølgelig. Men De, som

Kunstner, maa da bedre end de Fleste have Blik for den Betydning, en Baggrund har, og —“

„Ja, i Maleriet!“

„Sandelig ogsaa i Livet! Og den virkningsfuldeste Baggrund, Noget kan springe frem af, det er netop den historiske. — Hvorpaa beroer den forventningsfulde, festlige Glædesmumlen, der som et Bølgebrus kan gaa gjennem et helt Theater, naar en feiret Kunstner blot viser sig paa Scenen? Simpelthen derpaa, at han i Øieblikket har sin egen Fortid til Baggrund og spiller paa den; Tilskuerne tænker uvilkaarligt paa de mange glade Minder, som han og de har sammen, og det vækker Stemningen. — Og hvorfor valfarter man til Forum Romanum?“

„Fordi Tempelresterne og Triumphbuerne og det Hele er saa ualmindelig malerisk!“

„Nei, det er slet ikke Grunden. Det er, fordi man der staaer i Verdenshistoriens locale Centrum; deroppe ligger det Capitolium, som frelste Rom fra Gallerne, her har Cato og Cicero talt, og i Titusbuens Reliefer seer man endnu Triumphen efter Jerusalems Indtagelse og selve den syvarmede Guldstage. — Og hvorfor valfarter man til Wartburg? Ja, jeg har ikke været der, lige saa lidt som paa Forum —“

„Det har jeg,“ sagde Duborg, „der er kjønt!“

„Jeg tvivler ikke paa det, men det er saa-

mænd alligevel hverken Architecturen eller Udsigten over Thüringens blaanende Skovbølger, der gjør Wartburg til et Valfartssted; det er Borgen kun bleven, fordi den er Reformationens Vugge, det Sted, hvor den nyere Verdenshistorie begynder. — Og saa kan alligevel hverken Forum Romanum eller Wartburg give mig som Nordbo den høitidsfulde Glæde, den Følelse af Betagethed, der ligesom paatvinges mig, naar jeg møder Noget, der har Bud til mig fra min egen Slægts, mit eget Lands Fortid. Jeg bliver sjeldent paa rent ydre Maade greben af et Skuespil, men jeg skammer mig ikke ved at tilstaa, at jeg kan faae Taarer i Øinene blot ved at se Fanen, mit Lands gamle Flag, blive hilst med militair Honneur, eller ved at høre f. Ex. det finske Rytteris Marsch fra Trediveaarskrigen — med den er jeg som Dansk jo i saa nær Slægt, at den ligefrem bliver mig nationale Toner — og jeg troer fuldt og fast, at den Følelse, den Betagethed, er i Slægt med det Allerbedste i os Mennesker."

„Og det er Følelsen for Kunsten maaske ikke?" spurgte Holst.

„Jo, ubetinget! Men Menigmand, det store Flertal, kommer nu engang lettere under Paavirkning af en historisk end af en kunstnerisk Stemning."

„Det benægter jeg!"

„Men saa tænk dog blot paa, hvordan For-

holdet er Verden over: hvilke Musæer er mest besøgt paa Søn- og Helligdage, de historiske eller Kunstsamlingerne? Det er virkelig de første. Og hvad er det for Billeder, der samler flest Tilskuere paa Gallerierne! Det er dem, der giver et Optrin af Folkets, af Slægtens Historie, og deri, synes jeg, ligger ogsaa et Fingerpeg i Retning af, at det Land, hvis Kunstnere og Digtere forsømmer Folkets historiske Opdragelse, forsømmer en væsentlig Del af sin Opgave."

„Ja, jeg kan ikke male Historie!"

„Jo, De kan!"

„Hvadbehager?"

„Der er saamænd mere „Historie", end De formodentlig selv troer, i Deres Billeder fra Kjøbenhavn!"

„Mener De virkelig, at —"

„Ja, det gjør jeg rigtignok!"

„Det var som Pokker! „Historiemaler Holst", det lyder ligefrem af Noget!"

— „Ja, jeg er nu egentlig tidig til Aftensmad," sagde Terndrup, og saa ophørte Discussionen.

Man gik ind til et velbesat, sirligt dækket Bord, senere drak man Toddy, og det var over Midnat, da Gjæsterne stod paa Gaden.

— „Han, Berner, han er god nok," sagde Duborg til de to Andre, da de gik langs Kanalen. „Der er ingen Humbug ved ham!"

„Det er sandt," svarede Holst. „Da jeg første Gang traf ham ude paa Amager, syntes jeg nok, han smagte mig noget af hjemmebagte Kager, men det har fortaget sig — han er, som Du siger, god nok!"

Terndrup sluttede sig uden nogetsomhelst Forbehold til disse Udtalelser, og Holst, hvis Specialitet det var, aldrig at kunne gaa hjem, naar han var ude om Aftenen — og det var han altid — fik Duborg og Terndrup smuglede bagfra ind paa en Café, og ved „et sildigt Aftenbæger" — som Giveren euphemistisk kaldte det — drøftede de endnu en rum Tid Berner, d. v. s. Holst talte, og de Andre sagde Ja og nikkede paa de rigtige Steder.

Ugedagen efter var der travlt oppe hos Holst og Duborg: Berner og Terndrup ventedes om Aftenen.

Travlheden var nu omtrent udelukkende paa Holsts Side — Duborg indskrænkede sig i det Væsentlige til at sidde ned og se interesseret ud, og saadan havde det stadig gaaet i en Række af Aar.

Holst og Duborg var jevnaldrende — et Par og Tredive — havde været Kamerater paa Academiet og havde ogsaa siden, til Trods for al Forskjel, fulgtes troligt ad gjennem Livet; de boede sammen, arbeidede sammen og skjændtes sammen.

Duborg var en Bondesøn fra Jylland, hvem en kunstelskende Præst havde „opdaget“ og faaet sendt til Kjøbenhavn.

Han ansaaes i Kunstnerkredse for en Slags

Autoritet paa forskjellige Omraader: Meget sagde han ikke, men sagde han Noget, havde det Vægt, mente man.

Da han i femogtyve Aars Alderen havde faaet Udstillingsmedaillen for sit store Billede og solgte det til Galleriet, troede Alle — og han selv maaske med — at nu skulde han for Alvor producere, men han holdt tvertimod pludselig helt op med at male — som Holst sagde, fordi han var bange for ikke oftere at kunne gøre noget saa Godt, men efter hvad han selv paastod, fordi han manglede Inspiration, og fordi han, utilfreds med den traditionelle Teknik og haabende paa en ny Renaissance, ad forskjellige Veie ledte efter „den ny Stil".

I nogen Tid experimenterede han med Temperafarver, var først Impressionist og saa Prærafaelit, og prøvede siden paa at fremkalde en Slags musikalske Stemninger ved brogede, halv rhytmiske Farvesammenstillinger, som han snart gav Navn efter bibelske Skikkelser, snart efter kjendte Digterværker. Men saa kastede han sig pludselig over Keramik og fandt en Forløsning i Porcelainets sarte Underglasurfarver, som han nu erklærede for de eneste, der ikke virkede brutalt; desuden illustrerede han af og til Bøger og tegnede Titelblade — hyppigst med stiliserede Friser og med blot decorative Motiver — og kritiserede forresten strengt, hvad Holst og alle Andre malede.

Holst var Kjøbenhavner, født af fattige Forældre, Student og begavet med ikke ringe practisk Sans — Forretningssans, vilde Grosserer Lange have kaldt det.

„Den gamle Teknik er sgu god nok," paastod han, „bare man forstaaer at bruge den," og saa malede han løs og sørgede for at faae sine Arbeider solgt — helst naturligvis til Bestillere eller i alt Fald til private Kjøbere, men i Mangel heraf ved Auctioner, naar han trængte stærkt til Penge. Ogsaa Duborgs Affairer tog han sig af, bestemte Priserne for hvad han leverede, incasserede Pengene og styrede den fælles Husholdning.

— Der var helt festligt den Aften hos de to Kunstnere.

Holst havde ryddet op i, hvad han kaldte „Modtagelsesværelset", støvet af og flyttet om paa de utallige Smaating, der til daglig bedækkede ikke blot Borde og Skabe, men ogsaa Stolene og „Løibænken" — Duborg taalte ikke Ordet „Sopha".

Der stod Foglietter med rød og hvid Vin paa Chatolklappen og gamle, slebne Glas; i et Par Messingstager lyste Voxlys ned over Opdækningen — Holst elskede Voxlys — det Hele var høist tiltalende.

Og inde i Atelieret var der fyret i, saa den lille Kakkelovn var rødglødende, Hængelampen kastede sit Lys over levende Planter, over Studier,

Billeder, Statuetter og Krukker — „over Godt og Ondt," som Duborg sagde — nu kunde Gjæsterne komme, naar det skulde være.

Og Gjæsterne kom, og Gjæsterne var imponerede.

Berner havde den gjennemdannede Mands Respect for Kunsten uden paa nogen Maade at være særlig kunstforstandig og uden paa nogen Maade at give sig Mine af at være det, og i et Kunstnerhjem havde han ikke før været. Terndrup var smigret over at være bedt i, hvad han kaldte fint Selskab; han var ogsaa til Ære for Festen nybarberet — henne i Grønnegade, det var ikke hjemmegjort Arbeide — og havde sort Frakke paa, men det klædte ham egentlig ikke.

Man begyndte med at se paa Billederne — det var næsten allesammen Holsts — man spurgte og fik Forklaring.

— „Har hun nu staaet saadan — jeg mener uden nogen Klæder paa?" spurgte Terndrup og pegede paa Billedet af en kvindelig Model.

„Ja, hun har," svarede Duborg, „jeg malede hende nede i Italien."

Berner fandt en lille Studie af en gammel Herregaard med Spir og Tinder og Grave omkring. „Det er kjønt," sagde han.

„Ja, det er ude ved Skovnæsholm," svarede Holst. „Jeg var der en fjorten Dags Tid ifjor, efter Bestilling. — Gudbevares, jeg er god Demo-

krat, men jeg tilstaaer, at det — naar man endelig skal være borte fra Kjøbenhavn — er Pokkers tiltalende at hentes ved Stationen af en grevelig Kusk med fire Heste for Landaueren, spise paa Sølv og hver Dag drikke forfærdelig god Cognac til Kaffen."

„Du spiste jo slet ikke paa Sølv," bemærkede Duborg.

„Nei, det gjorde jeg nu forresten heller ikke," indrømmede Holst, „men de fire Heste og Cogna'en er i det Væsentlige sandt — ja, skal vi saa gaa tilbords!"

Det var en hel anden Slags Opdækning og en hel anden Slags Mad end hos Berner. Her var varme Nyrer, som Holst selv havde ristet, grøn Salat med lidt Eddike og megen Olie, stuvede Muslinger, og som Dessert Druer, en stor Skaal fuld af deilige, gjennemsigtige Druer. Og Vinen flød: Bourgogne og hvid Capri.

„Jeg har faaet en hel Kurv fuld," forklarede Holst, „foruden rigeligt Honorar, blot for at tegne Vinhandleren henne paa Hjørnet en Reclameplacat, der opfylder alle moderne Fordringer: den er grim, den har grelle Farver og ulæselige Bogstaver — mere kan man da billigvis ikke forlange!"

Cigarer og Cigaretter blev tændt ved Bordet, og Tungebaandene løstes — selv Duborg blev talende. Han og Terndrup mødtes nemlig i at

være Jyder og Jægere, og i over en Time drøftede de Andejagt og Bekasinjagt med Alvor, Sagkundskab og correct Terminoligi.

— „Ja, var jeg enevældig Konge af Kjøbenhavn," sagde Holst som Afslutning paa et for Berner holdt, indgaaende Foredrag, „saa skulde De se Løier! For det første skulde Alt, hvad der nu er lukket, aabnes for Alle og Enhver — først og fremmest det chinesiske Lysthus i Frederiksberg Have! De maa gjerne kalde det barnagtigt af mig, men saa langt tilbage, jeg kan huske, har jeg havt en brændende Længsel efter at komme over til det, og endnu den Dag idag troer jeg i Grunden, at der er et eller andet Mystisk — en sovende Prinsesse eller en glemt Eremit eller saadan Noget derovre. Det irriterer mig ligefrem, at jeg ikke kan komme over paa den Ø!"

„Men troer De ikke," indvendte Berner, „at al Charme saa vilde forsvinde? Troer De ikke, at Øen netop ved sin Afspærring — og kun ved den — virker, som den skal?"

„Aa, jo, saagu, der kan være Noget i det — men det irriterer mig nu alligevel!" svarede Holst og faldt et Øieblik i Tanker. Pludselig saae han op paa Berner og sagde:

„Veed De, hvad jeg egentlig misunder Dem? De har Pietet, det har jeg ikke! Jeg vilde ikke have det, om jeg kunde faae det — ikke for Alt

i Verden! — men de Mennesker, der har det, er vist alligevel de lykkeligste!“

„De maa ogsaa huske, jeg er født paa Absalons Holm,“ sagde Berner smilende.

„Ja, og „døbt med Vand fra Absalons Brønd“, det er jeg ganske vist ikke,“ indrømmede Holst. „Men jeg er ellers ogsaa en god Kjøbenhavner: jeg er da født paa Gammelholm!“

„Men Gammelholm er nærmest opfyldt Grund,“ svarede Berner og lo. „Det er en senere Afleiring, der ikke har nogen rigtig Tradition!“

Bordet blev ryddet, Holst tog Guitaren frem og begyndte til eget Accompagnement at synge, med ganske god Stemme og med ypperligt Foredrag: italienske Folkeviser, gamle, franske Sange og danske Kjæmpeviser.

„Kan De ogsaa spille?“ udbrød Berner.

„Nei, i Grunden ikke,“ svarede Holst. „BDur Accorden f. Ex. faaer jeg aldrig i Fingrene, men saadan kimpre lidt Musik af Guds Naade, det kan jo de fleste Kunstnere.“

„Ja, det er sgu da meget bedre end en hel Variété!“ erklærede Terndrup, formelig begeistret.

„Nei, virkelig! Er det det!“ svarede Holst. — Nu skal jeg sige Dem noget: var jeg, som jeg før sagde, enevældig Konge af Kjøbenhavn, saa skulde en af mine første Regjeringshandlinger være at jevne alle Variétéer med Jorden. De ødelægger Menneskenes Børn —“

„Og de fordærver Smagen — den er daarlig nok i Forveien!“ supplerede Duborg.

„Det er simpelthen Idioti!“ sagde Holst.

„Internationalt Idioti!“ vedblev Duborg helt ivrig. „Det er ens over hele Verden! Jeg gik en Aften nede ved Santa Lucia i Neapel og saae paa Middelhavet og syntes, det var for tidligt at krybe under Moskitonettet. Saa hørte jeg Musik og Kvinkeleren lyde ud fra en Sal, og saa gik jeg derind. Men hvad fik jeg at høre! Troer De, det var Viser paa Landets Maal, de sang? Nei! Et Fruentimmer i lang Kjole, der gav sig paa Tysk, og et andet i kort, der hvinede Fransk. Publicum forstod naturligvis ikke et Ord, men alligevel hylede de op af Glæde — ligesom herhjemme — over hvert Nummer, klappede med Næverne og stampede med Stokkene. Bagefter kom der saa et Par Negerkomikere og —“

„Negerkomikere!“ afbrød Holst ham. „Ja, det uappetitlige Griseri vover man jo at byde En! — Negerkomikere! Deres Optræden var ikke bleven taalt paa Arenaen i Roms værste Forfaldsperiode — man havde i det Høieste brugt dem til at kaste for vilde Dyr — om de ellers gad ædt dem, hvad jeg meget betvivler! — Man vilde saamænd heller ikke finde sig i dem paa Dyrehavsbakken!“

„Ja, Dyrehavsbakken er nu ellers ogsaa noget

simpelt Gjøgl, der skulde afskaffes!“ sagde Duborg.

„Dyrehavsbakken!“ raabte Holst og Berner i Kor.

„Ja, jeg kommer der da i alt Fald ikke!“

„Men Dyrehavsbakken er jo et Stykke Folkeliv,“ indvendte Berner, „og Dyrehavsbakken har jo baade sin Historie og sin Poesi — hvor kan De dog sammenligne den med Variétéerne!“

„Aa, det er, fordi han ikke har Begreb om det Hele! svarede Holst. „Kan man tænke sig noget Kjønnere, noget Festligere end en Eftermiddag oppe paa Bakken at se Folk myldre omkring eller ligge i Græsset! De hvide Telte med Dannebrogsflag i Toppen — der er ikke et Flag i Verden, hvis Farver staaer saa godt sammen — Tørverøgen fra Beværtningerne, som mørkeblaa strækker sig op under de grønne Bøgekupler, ja, selv hele den disharmoniske Symphoni af falske Lirekasser, skrattende Trompeter, Harmonikaer og Skrigeballoner midt inde i den stolte Skov — det er Stemning! — Nei, maa vi beholde Dyrehavsbakken!“

„For mig gjerne,“ brummede Duborg, „men man skulde indrette Forstadstheatre — rigtige Folketheatre — ude paa Broerne, saadanne Theatre, hvor der for halvtredsindstyve Øre — eller allerhelst gratis — blev spillet god Komedie — eller

hvor der i alt Fald blev budt paa gode Stykker, daarligt spillede — det var en Samfundsopgave!“

„Og man skulde have store, lyse Concertsale med gratis Entré, billig Vin og billigt Øl,“ sagde Holst, „og saa Pokker i Vold med de simple Syngepiger!“

„Ja, i Absalons Kjøbenhavn hører de da ikke hjemme,“ sagde Berner.

— „Mine Herrer!“ begyndte Holst og slog med en Pensel paa Glasset. „Vi er uenige om Meget. Vi er uenige om Politik —“

„Nei, vi er ikke,“ protesterede Duborg, „for jeg har ingen politisk Mening og har Gudskelov aldrig i mit Liv været til et politisk Møde. — Du har da forresten heller ingen politisk Mening, Holst!“

„Har jeg ikke!“

„Nei! — Har Du glemt, dengang Du var Stiller, eller hvad det hedder — det skulde Du fortælle de to Herrer!“

„Ja, hvad skulde afholde mig fra det? — Det var for en tre, fire Aar siden, da var jeg Stiller for en af Folkethingscandidaterne her i Byen — naturligvis en af de radicale — det var det Hele: han var min personlige Ven, saa det var jo ikke mere end rimeligt!“

„Men Du glemmer det Vigtigste,“ sagde Duborg. „Du husker nok ikke, at Du samtidigt gik rundt

ude paa Nørrebro og agiterede for en Høire-candidat!“

„Ja, hvad saa?“ svarede Holst. „Det var jo i en hel anden Kreds! Han var ogsaa min personlige Ven, og han havde bedt mig om at tage mig lidt af hans Affairer — men jeg vidste, at han ikke kunde blive valgt, saa det gjorde da Ingenting!“

„Gud veed, hvor Du gad! — Nei, Høire og Venstre, Conservatisme og Socialisme, det er mig knusende ligegyldigt Altsammen, naar jeg blot maa have min Frihed!“

„Ja, den personlige Frihed, det er Hovedsagen,“ sagde Berner.

„Friheden leve!“ raabte Holst.

„Men den personlige Frihed,“ vedblev Berner, „den, man har kjæmpet for lige siden 1789, den maa vi sandelig efter Evne værne om nu.“

„Naa, De mener Reactionen og Provisorierne o. s. v.,“ udbrød Holst.

„Nei, jeg taler ikke om politisk men om personlig Frihed,“ svarede Berner. „Nu for Tiden har man jo knap Lov til overhovedet at mene eller tro Andet, end hvad den Fagforening, man tilfældig sorterer under, decreterer, at der skal menes eller troes her paa Bjerget — det er ikke Frihed!“

„Aa, hvad,“ indvendte Holst, „det er kun en Overgang!“

„Det troer jeg ogsaa, men det er altid ubehageligt at leve i en Overgangstid.“

„Tvertimod!“ raabte Holst. „Jeg vilde ikke for Alt i Verden have levet paa nogen anden Tid end netop nu — og De skal se, det bliver saa meget desto bedre, naar Overgangen først er forbi!“

„Ja, jeg nærer selvfølgelig heller ingen Tvivl om, at Udviklingen, nu som bestandig, bærer fremad,“ sagde Berner — „troede jeg ikke det, var det jo ikke til at holde ud at være Lærer for den opvoxende Slægt! Jeg troer ogsaa fuldt og fast paa, at vor Landalmue er, og at vort Socialdemokrati i Virkeligheden vil blive et nationalt Parti, der viser sig lige saa interesseret som alle Andre i at hævde Landets Ære og Selvstændighed, og desuden —“

„Troer De da, Socialdemokraterne nogensinde bliver Militarister?“ udbrød Holst.

„Nei, ikke Militarister — det er nu forresten et af de mest misbrugte Ord, Sproget har — men Venner af det nationale Forsvar, selvfølgelig. Jeg tvivler heller ikke om, at dersom en Fjende imorgen laa for Kjøbenhavn, saa vilde dens Arbeiderbefolkning vise sig saa fædrelandssindet og saa offervillig som Nogen — det var jo en Fornærmelse at tro Andet.“

„Ja — ja, det kan være sandt nok,“ indrømmede Holst, „men jeg er rigtignok noget for-

bauset over, at De — stokconservativ, som De er — virkelig troer paa, at —“

„Hvorfor undrer det Dem?“ spurgte Berner med et Smil. „Radical og conservativ, det er jo blandt hæderlige Mennesker væsentligst kun en Temperamentsforskjel: der er dem, som glæder sig over Noget, blot fordi det er nyt, og der er Andre, som føler den samme Glæde ved at møde Noget, blot fordi det er gammelt. Begge Betragtningsmaader kan være lige forsvarlige og lige honnette — men jeg synes nu rigtignok, det er mere rationelt at glæde sig over det, som paa en eller anden Maade har staaet sin Prøve, end nøies med at haabe paa det Ny, der først skal udvikle sig, og som man slet ikke kjender.“

„Det var nu ellers Militarismen, vi kom fra,“ sagde Holst — „jeg kommer jo forresten altid fra det, jeg taler om! — Seer De, var der Krig, saa mødte jeg ogsaa paa Skansen, Gudbevares —“

„Men De vilde alligevel hellere staa bag en Barricade end paa en Skanse!“ afbrød Berner ham.

„Der kan være Noget i det! Jeg vilde ellers blot have sagt, at under Krigsforhold, saa slaaes man — naturligvis — men Rustninger i Fredstid og navnlig Befæstninger, dem er jeg afgjort imod. Jeg skal sige Dem, jeg troer, at det bærer hen imod den almindelige Verdensfred — troer De ikke ogsaa?“

„Maaske. — Om den evige Fred forresten

vilde være et saa absolut Gode for Menneskeheden, det drister i alt Fald jeg mig ikke til at afgjøre, men der er dog vist et Stykke til den endnu, og derfor synes jeg egentlig ikke, det er rigtig practisk allerede nu at indrette sig, som om den var proclameret og garanteret. — Det er jo ogsaa gjerne muligt, at Menneskene engang bliver saa gode, at der hverken er Vagabonder eller uartige Drenge mere, men indtil den Tid kommer, synes jeg virkelig, det er ganske fornuftigt at sætte Stakit om sin Have — navnlig naar den vender ud til Alfarvei!“

„De har det nu altid med Billeder!“ sagde Holst. „Men naar jeg troer paa den kommende Verdensfred, saa er det, fordi jeg i det Hele troer paa Udviklingslæren, vor Tids Evangelium: vi gaaer fremad til større og større Fuldkommenhed — troer De ikke ogsaa det?“

„Jo,“ svarede Berner, „i visse Henseender ubetinget. — Men hvor kan det være, at de fleste svorne Tilhængere af Evolutionslæren i Reglen er saa mærkværdig inconsekvente eller ulogiske, hvad De nu vil kalde det?“

„Hvordan det?“

„Jo, har De ikke lagt Mærke til, at de for det Første, snurrigt nok, ynder at kokettere med Samfundets revolutionaire Tendentser, endskjøndt jo netop Alt, hvad der blot ligner en pludselig Omvæltning eller et Spring i Bevægelsen, er lige-

frem utænkeligt efter Evolutionstheorien, og derfor dog vel ogsaa skulde synes at være i alt Fald irrationelt, naar Mennesker gjør det. Og dernæst hævder de bestandig den skete Udvikling paa alle Omraader, men paa det ethiske, det moralske Omraade, der kan de aabenbart ikke tænke sig Muligheden af, at der ogsaa maa være skeet en Udvikling. Saa snart Talen er om det Ethiske — eller i alt Fald om den sexuelle Ethik — saa er det jo nu godt Latin strax at møde op med „Menneskedyret“ og de animalske Drifter, men har vi udviklet os fra Aber til, hvad vi nu er, saa er der dog virkelig ikke noget saa Unaturligt i, at vi heller ikke længere kan nøies med en Abemoral.“

„Det kan vi ikke,“ sagde Holst, „men hvad der er skjønt, har sin egen Moral eller, rettere sagt: jeg troer nu paa, at hvad der er skjønt, ogsaa maa være godt — det troede de gamle Grækere. — Men hvor var det forresten, jeg slap? Det er sandt, det var ved Militarismen! Men den er nu heller ikke det Værste i vore Dage: det Værste er den perverse Religieusitet, den sneverhjertede Pietisme, som igjen er ifærd med at faae Vind i Seilene — det minder mig ligefrem om Vegetarianerne!“

„Om Vegetarianerne!“

„Ja! Baade de og Missionsfolkene mener jo aabenbart, at Menneskenes Børn kun er skabt til

at nyde Fastespiser. — Jeg kan ikke taale Vegetarianere — allermindst deres forlorne Videnskabelighed og deres Fanatisme!“

„Jeg ynder virkelig ikke Pietismen,“ sagde Berner med et Smil, „tvertimod! Men beskylde den for at kokettere med Videnskabelighed, det kan man ikke! Forresten maa jeg tilstaa, at af to Onder foretrækker jeg alligevel Troens Intolerance for Vantroens — som jeg overhovedet altid foretrækker det Positive for det Negative — og naar der nu, baade af Myndige og Umyndige — mest naturligvis af de Sidste — raabes op mod den indre Mission, som ganske vist har gjort umaadelig Fortræd, saa glemmer man helt det Gode, den mange Steder har bragt. Og hvem er det, der raaber høiest? Det er saamænd ikke dem, der i den indre Mission seer en ensidig Opfattelse af Christendommen og derfor raaber Vagt i Gevær, nei, det er dem, der bruger Angrebene paa den til at komme Troen overhovedet og den religieuse Følelse til Livs!“

„Det benægter jeg bestemt!“ indvendte Holst. „Det gjælder da i alt Fald ikke om mig selv. — Men jeg begyndte for lang Tid siden paa en Tale, hvor var det nu, jeg slap? — Jo, det var ved Uenigheden! — Altsaa, mine Herrer!“ — han slog igjen paa Glasset — „Vi er uenige om det Meste, men om Eet er vi enige, hver paa sin Vis: vi føler os høit hævede over det Kjøbenhavn,

der kun lever for Valgagitation, Variété-Premièrer, Fagforeninger, Speculationer og Demonstrationer; vi staaer udenfor — eller over — Massen, det er maaske en Feil —“

„Ja!“ brummede Duborg.

— „men vi gjør det nu engang. Folk troer, at hele Myretuen er een Organisme — det er den ikke! Naar Duborg og jeg sidder paa vort flade Tag — der er ialt tyve Kvadratalen — og naar D’Hrr. Berner og Terndrup staaer paa Dueslaget og seer ud over Byen, saa lyder den store Bys uharmoniske og philistreuse Larmen op til os i afdæmpet og harmonisk Form. Og hvorfor? Fordi vi, skjøndt vi lever i den og ikke vilde leve noget andet Sted — jeg i alt Fald ikke — alligevel har den paa Afstand. Og det har vi forresten ogsaa, naar vi gaaer nede i Gaderne — naturligvis — og derfor en Skaal for godt Gjenboskab over Tagene!“

„Det er jo Sludder det Meste af, hvad Du siger,“ erklærede Duborg, „men det Sidste er jeg med til — Skaal!“

„Du er saa ualmindelig veltalende iaften, Duborg,“ sagde Holst, „jeg har flere Gange hørt din indsmigrende Baryton! — Bare Du ogsaa vilde begynde at male igjen!“

„Vrøvl!“ svarede Duborg mut. „Troer Du maaske, Du kan inspirere mig? Ja, skaf mig et

Motiv, der duer noget, saa skal jeg nok tage fat — men Motiver voxer ikke paa Træer!“

Holst sang endnu et Par Sange, et Par Foglietter tømtes, og Klokken blev henad To, før man endelig skiltes.

Der var kommet Brev fra Poul, fra Athen.

Juleaften havde han og de andre Lærlinge været oppe paa Slottet, og Grossereren gjentog til Alle og Enhver, han traf:

„Min Søn har været Kong Georgs Gjæst, og begge Majestæterne var særdeles allernaadige imod ham!“

Grossereren havde ellers godt Haab om at blive Generalconsul nu, for Møller havde skrevet til Yocobora, og Republikens Præsident stillede sig velvilligt til Sagen. — „Men hvem veed“, tænkte han, om det ikke blot er en Begyndelse, for europæisk Generalconsul — f. Ex. græsk — var rigtignok bedre, og har man først Frelserens Officeerskors, bliver man nok bagefter Ridder af Dannebrog — man kan godt begynde med at være „p. p.“!“

Marie havde ogsaa faaet Brev fra Poul, men det vidste Grossereren ikke noget af. Hun gjorde

gode Fremskridt baade i Dans og i Skolekundskaber, og Mille Buxbom var ude af sig selv af Beundring og Rørelse, da hun hørte, at hendes fordums Elev havde været Gadedreng i „Carmen“ og som Gnom i „Hans Heiling“ var gaaet ned i en Forsænkning.

Nu begyndte det saa smaat at lide mod Foraar.

Det er jo — som Holst ogsaa altid sagde — en ren Overtro, at Aarstidernes Vexlen kun mærkes paa Landet og ikke i Byen — de mærkes kun paa anden Maade.

Midt i Februar opdager de faste Strøgspadserende pludselig en skjønne Dag om ved Klokken Fire, at Dagen virkelig længes; Smaafuglene kvidrer i Kor i Lindene ved Helligaandskirken, og naar man fra Gammeltorv gaaer ud ad Frederiksberggade, kan man se Gaden fyldt af et glødende Solnedgangsskjær. Kuplen paa Panoptikon ligger i farvemættet, violet Skygge som Kuplen paa San Pietro seet fra Monte Pincio, og saa faaer En og Anden, der ellers kun traver regelmæssigt mellem Kongens Nytorv og Raadhuspladsen, den underlige Idee at vandre helt ud ad Vesterbro — derud ad, hvor Solen gaaer ned.

I Begyndelsen af Marts seer man en Morgenstund, at Stæren er kommen; husvant og selvbevidst sidder den paa Pinden foran sin gamle Kasse og lader, som om den slet ikke har været borte, fløiter efter Varme og koketterer i Solskinnet med sin mørkegrønne, hvidprikkede Silketrøie.

Det er næsten ganske lyst, naar man gaaer til Theatret — Overtøiet taaler ikke altid Dagslyset. Der hænger Snepper i Vildthandlerens Vinduer, og paa Blomstertorvet, paa Høibroplads, begynder Glasvognene med den brændende Petroleumslampe inde mellem Palmerne og Azaleaerne at forsvinde — først i April er hele Torvet een Foraarspragt af Tulipaner og Tazetter, Hyacinther, Paaske- og Pintselilier.

Bananerne bag Frugthandlernes Vinduer er bleven plettede, og Æblerne faaer endnu fler Rynker. Damer og enkelte Herrer viser sig allerede i bar Figur, Drengene paa Frue Plads spiller Klink, og Pigerne i Grønningen leger Paradis.

Om Søndagen begynder Karusellerne paa Alleenberg og Sommerlyst igjen at gaa, og man seer, at „Hestene“ er bleven malet op: Skimlerne straaler ligefrem, og de chocoladefarvede Arabere glinser fedt.

Tjørnehækkene ude ved St. Jørgens Sø og Ligustrumbuskene i Villahaverne faaer en grøn

Tone, Holbergs Kastanie svulmer, Skjællene bøier sig nedad, og Knopperne seer ud som heraldiske Lilier.

Saa kommer Udstillingens Aabning: Splitflaget smelder i Luften fra Charlottenborg, de kongelige Kjøretøier med røde Kuske holder udenfor, og nu veed hele Kjøbenhavn, at der er rigtigt Foraar i Luften.

Caféerne sætter Laurbærtræer og Vedbendkasser ud paa Fortovene, de Handlende skynder sig med Foraarsudsalget, og Selskabsherrer, der har gjort hele Vinterens Campagne med, begynder at tænke paa Carlsbad.

Efter Fyraften er der travlt i Colonihaverne udenfor Byen: der graves, rives, saaes og plantes — det er Forhaabningernes Tid. Grossereren tager ud og seer til sit Landsted, giver Gartneren Ordrer og bestiller Maleren — han kommer saa sent hjem, at han maa stavre op ad Trappen i Mørke, for Husværten holder naturligvis op med at tænde Gassen den 15. April!

Om Boulevardernes Lindekroner hviler endnu som en stillestaaende, grønlig Bisværm: det er Knopperne, der betænker sig paa at skride, men snart er de i Udspring, Folk kommer fra Skoven med Anemoner og Bøgeløv, Tivoli lukker op, og de „faste“ Spurve pipper af Fornøielse — og saa — ja, saa er det Foraar i Kjøbenhavn.

Poul kom hjem, glad og seig.

Han havde Smaaforæringer med til hele Familien, men til Marie havde han det Bedste: et Syskrin med Træmosaik, som han havde kjøbt i Neapel — det havde sin Historie.

En Nat paa Hundevagten havde Poul i aldeles usædvanlig Grad følt den blandt Lærlingene ombord meget almindelige Trang til at faae et eller andet „Extra“ — ligegyldigt hvad — i Livet, og just som denne Trang var paa sit Høieste, saae han en Kamerat, en Grosserersøn som han selv, tage et Par Figen op af Lommen og ganske langsomt spise dem — det var ikke til at holde ud.

„Sei, Du! Giv mig en!“ sagde Poul.

„Nei, jeg har kun fire tilbage,“ lød Svaret.

„Vil Du sælge dem?“ spurgte Poul saa.

„Nei, jeg har jo ingen Brug for Penge nu.“

„Hvad vil Du da have for dem?“

„Aa, jeg veed ikke — jo, Du kan faae dem for det Skrin, Du kjøbte i Neapel!“

Det blev nærmest sagt i Spøg, men Poul var bleven hidset, netop fordi det Attraaede syntes ham uopnaaeligt, og han slog til — han havde i Øieblikket givet baade Skrinet, Førstefødselsret, og hvad det nu ellers skulde være, for de fire Figen.

Næste Morgen skammede han sig — skammede sig som en Hund. Han havde kjøbt Syskrinet til Marie, og hun skulde have det, hun og ingen Anden.

Han bød Kameraten fem Kroner, ti Kroner, Alt, hvad han eiede og havde, for at lade Handelen gaa tilbage, men i rum Sø synker Pengenes Værdi, ganske ligesom den stiger med Udsigt til Landlov, og den Anden vilde beholde sit Skrin — Poul var fortvivlet. „Om der da ikke var nogensomhelst Maade, han kunde faae det tilbage paa?“ — „Nei! Jo, det Eneste skulde være, om Poul for Resten af Togtet hver Dag vilde afstaa sin Ration Vin?“

Og det gjorde han. Det ene Øiebliks Letsindighed paa Hundevagten kostede ham et dagligt og føleligt Afsavn, men Gaven til Marie havde da ogsaa faaet dobbelt Værdi, syntes han selv, og han var ikke helt fri for at være lidt stolt, da han afleverede den.

Nogen Bitterhed nærede han fremdeles mod den mercantile Kamerat, der saa godt havde for-

staaet at benytte sig af Conjuncturerne, men Bitterheden fortog sig, da Denne, der havde faaet nok af Søen, forlod Marinen og blev anbragt paa et Handelskontor, hvor han efter Pouls Mening vistnok hurtigt vilde avancere.

En smuk Mai Morgen, ganske tidligt, stod Duborg alene oppe i Atelieret — Hólst var taget paa Landet „forat male Bøgeskov og Bukøer“, som han pleiede at sige.

Som Duborg nu stod og saae tvers over Gothersgade, aabnedes der pludselig et Kvistvindue ud til en Gaard, og en ung Kvinde kom til Syne. Den høire, helt op til Skulderen blottede Arm strakte hun langt ud forat faae Stormkrogen sat paa, med venstre holdt hun Linnedet sammen over Brystet.

Det Hele stod kun paa et Øieblik, saa var hun forsvunden, men Duborg blev idetmindste i fem Minutter ved at stirre over Tagene, hen til Vinduet, som efter en tabt Skjønhedsaabenbaring.

Den unge Kvinde, der aabnede sit Vindue, det var jo et Motiv, det var Noget at male! De røde Tage i Baggrunden og de hvide, hvide Arme — hvor havde hun dog holdt den venstre Haand gratiøst! Der var en ubevidst Kyskhed i den hele

Stilling, og hun var ganske sikkert smuk, meget smuk — det var han overbevist om, skjøndt han naturligvis paa Grund af Afstanden Intet havde kunnet opfatte af hendes Ansigt.

Duborg gik op og ned i Atelieret i en Time, fløitede og nynnede afvexlende — begge Dele hvinende falskt — kigede til det stadig aabne Vindue og saae ud som en Mand, hvem der er vederfaredes en stor Lykke. — Ja, vist skulde det males, hun skulde males — men netop hun, ingen anden Model i Verden vilde han have!

Han tog Peiling af Stedet, gik ned paa Gaden og recognoscerede, stjal sig til at se ind i forskjellige Gaarde — nei, Vinduet var ikke til at finde — hvem var hun?

Han gik op igjen, tog endnu nøiagtigere Sigte paa Huset og forsøgte at finde, men atter forgjæves.

Saa hentede han Terndrup op paa Atelieret, viste ham Kvistvinduet og spurgte, hvor det var.

„Tøv lidt," svarede Terndrup, „derovre i Store Kongensgade? — Men det er jo Grosserer Langes Gaard!"

„Og hvem boer paa Kvisten?"

„Det gjør hans Datter."

Duborg følte selv, at det var Vanvid, men ti Minuter senere stod han i Grossererens Gaard. Inde under Lindetræet stod han, kastede sky Blikke til Kvisten, som om han ventede, at Synet skulde

komme igjen, og betænkte sig paa, om han virkelig skulde gaa op og ringe paa.

Grossereren gik ud ad Porten i det Samme. Han saae noget mistænksomt paa Duborg og drøftede et Øieblik med sig selv Muligheden af, at det igjen kunde være en næsvis Naturforsker, der vilde lede efter sjeldne Planter, men den Fremmede saae slet ikke ned, kun op, saa var det jo ligegyldigt, og Grossereren gik.

Duborg tog en rask Beslutning, skridtede op ad Trappen, ringede paa, spurgte efter Frøkenen og kom ind til Ragna, der heldigvis var alene paa Kontoret — hvad han vilde have gjort, om hun ikke havde været det, er ikke godt at sige!

Forgjæves bestræbte Duborg sig senere i Livet mangen god Gang for at gjenkalde i sin Erindring, hvad han egentlig sagde, hvordan han begyndte, og hvordan han endte, men det var ham ganske umuligt. Kun saa Meget vidste han, at han havde fortalt om sit Morgensyn fra Atelieret, sagt, at han følte med sig selv, at han nu — nu og maaske aldrig mere — kunde gjøre et godt Billede, men at hun maatte være hans Model — blot for Armenes og Skuldrenes Vedkommende — Ansigtet var der ikke Tale om, hvis hun ikke ønskede det — men hun maatte endelig, endelig sige Ja, og ikke blive vred over hans Dristighed.

Og Ragna! Ja, hun følte for anden Gang i sit Liv, at der midt i det nøgterne Kontor kunde

komme som Bud fra en anden Verden, en Verden, som hun ikke kjendte, og som laa langt, langt borte fra Journalen, Hovedbogen og hele Store Kongensgade.

Et lille Øieblik blev hun fornærmet, men det fortog sig i næste Nu, da hun slog Øiet op, for Duborg saae paa een Gang saa troskyldig og saa betagen ud.

Fra sin Skoletid mindedes hun Plougs Digt „Et Kys“. Der kom en ung Mand op til en ung Dame og bad hende om at give ham et Kys ved Vinduet, mens Vennerne saae paa det — det var da meget værre; men den unge Pige i Digtet gav ham alligevel Kysset, for hans Livslykke afhang deraf. — Maleren her sagde jo ogsaa, at det beroede paa hende, udelukkende paa hende, om han skulde gjøre sin Lykke — fattig var han formodentlig, det var jo alle Kunstnere — og hvad var saa i Grunden det Hele? At møde som til Bal, ikke Andet. — Hun havde nu forresten næsten aldrig været nedringet som Voxen — men hendes Arme kunde godt taale at sees, vidste hun, og Skuldrene med — og hans Blik var saa aabent og saa discret — hun sagde Ja.

Men hun sagde det saa tilkjæmpet overlegent som muligt, tvang et lille Smil frem, der skulde antyde, at hun egentlig fandt det Hele ret komisk, og tilføiede saa, at hun foreløbig vilde staa til hans Disposition i Atelieret fra Tolv til Et; paa

den Tid var Kontoret lukket, og hendes Fader og Broder henne at spise Frokost paa d'Angleterre — Moderen var nemlig allerede flyttet ud paa Landstedet Dagen iforveien.

Duborg gik efter forinden at have klemt hendes Haand mellem sine, saa den blev ganske øm — det var nu hans Maade at udtrykke sin Taknemmelighed paa.

Paa Slaget Tolv næste Dag kom Ragna ind i Atelieret.

Duborg modtog hende næsten ærbødigt og bad hende forlegent gaa ind i Dagligstuen.

Der tog hun Livet og Underlivet af, saae sig om efter et Speil, men fandt intet, stod et Øieblik og betænkte sig og gik saa rolig ind i Atelieret med en lignende Fornemmelse, som naar hun første Gang om Sommeren sprang i Vandet ude fra Landstedets Badehustrappe.

Duborg viste hende den Stilling, han ønskede, hun skulde staa i, rettede lidt paa den, da hun havde stillet sig op, og begyndte saa — først uden egentlig at se rigtigt paa hende — at tegne Omridsene op paa Lærredet med Kul.

Ragna ventede stadig, at han skulde conversere hende — ikke fordi hun ønskede det, men fordi Tausheden ligefrem generede hende — men han tegnede kun, begyndte at undermale, saae paa hende og saae paa Lærredet — det var ikke til at holde ud.

Pludselig reiste han sig op, satte Armene i Siden, lagde Hovedet paa skraa og udbrød:

„De har dog et Par deilige Arme, Frøken!“

Ragna havde en bestemt Følelse af, at hun blev rød i Hovedet. Hun var efterhaanden bleven vant til at betragte sig selv som Bogholderske, som Procurist, og havde næsten glemt, at hun tillige var en ung, smuk Pige. Det tiltalte hende i og for sig nok at blive beundret, men Duborg sagde sin Replik saa fagligt, saa objectivt, at det formelig var irriterende.

— „Han er dog en ualmindelig Træmand,“ tænkte hun, og synderlig mere end Farvel og Tak sagde han heller ikke den Dag.

Næste Dag gik det allerede bedre.

Hun fik sig selv til „i Costume“ at gaa rundt i Atelieret og se paa Studierne, og han begyndte et Par Gange paa en Slags Conversation, der dog hurtig døde hen igjen.

Med eet gled der et Smil hen over hendes Ansigt, hun lo næsten.

„Er det mig, De leer af Frøken?“ spurgte han roligt.

„Nei, undskyld,“ svarede hun, „det er det virkelig ikke! Men jeg kom pludselig til at tænke paa, hvad min Faders to gamle Tanter ude paa Vennebjerg egentlig vilde sige, om de vidste, at

jeg stod Model nu! — Jeg troer saamænd ikke, de vilde se mig mere for deres Øine!“

„Vennebjerg,“ sagde Duborg. „Det er jo den Gaard der — er det ikke?“ — han pegede paa en af Holsts Studier.

„Jo, det er det ogsaa! Det var da morsomt! — Skal Deres Billede — det, De nu maler paa, udstilles?“

„Det skal det vel nok — hvis det ellers lykkes.“

„Hvorfor skulde det ikke det?“

„Aa, man veed jo aldrig iforveien —“

„Det maa man da vide! Naar man overhovedet kan male, og man sætter al sin Energi ind paa Arbeidet, saa maa det jo blive godt!“

„Nei — nei, det gaaer nu alligevel ikke saadan,“ svarede Duborg, og der blev en længere Pause.

Ragne hvilede — efter hans Opfordring — nogle Minuter, skjøndt hun erklærede, at hun slet ikke var træt, og lod imens Blikket streife rundt paa Væggene. Det standsede uvilkaarligt ved den samme kvindelige Modelfigur, som havde fanget Terndrups Blik, og da hun instinctmæssigt mærkede, at Duborg havde seet, hvad det var, hun saae paa, vilde hun ikke faae Udseende af, at der kunde være Noget at genere sig for, og spurgte derfor ganske ligefrem:

„Har De malet det?“

„Ja, jeg har saa,“ svarede Duborg.

„Det er altsaa en Model?“

„Ja, det var det — hun var fra Capri.“

— „Var det nu virkelig — ja, jeg mener en anstændig Pige?“

Nei, saadan hvad man herhjemme vilde kalde en anstændig Pige — nei, det mente da Duborg ikke, det havde været.

Ragna fortrød i samme Nu sit Spørgsmaal og sagde:

„Hvorfor bruger Kunstnerne dog den Slags til Modeller — hvorfor er det ikke Damer?“

„Aa,“ svarede Duborg sindigt, „hvor skulde man egentlig faae Damer fra til at staa for det Hele?“

Og saa spurgte Ragna ikke videre.

— En Dag lagde Duborg pludselig Penselen og erklærede, at nu kunde han ikke mere for den Gang, det gik ikke.

„Men jeg kan jo blive en halv Time endnu!“ sagde Ragna.

„Ja, men jeg er ikke oplagt idag.“

„Oplagt?“ gjentog hun. „Hvad vil det sige? Fordi jeg en Dag har Hovedpine, fører jeg virkelig alligevel Bøgerne og besørger Correspondancen lige til Middag!“

„Ja,“ indvendte Duborg, „men det er vel ogsaa noget Andet med Kunst end med Bogholderi.“

„Det kan jeg aldeles ikke indrømme! Arbeide er Arbeide! — Mal nu blot: De har mig en halv Time endnu!“

„Nei, jeg kan ikke idag.“

Saa gik hun halvfornærmet bort men kom næste Dag igjen til sædvanlig Tid — Duborg havde slet ikke mærket, hun var vred.

— „Hvorefter vil De male Hovedet paa Billedet?“ spurgte hun, da der var gaaet en Ugestid.

„Aa, jeg veed ikke rigtig endnu,“ svarede han. „Maaske efter en Model her i Byen, som en Bekjendt af mig har brugt, maaske efter Motiver fra den Skizze der“ — han pegede paa Capripigen.

Der var Ingenting at sige hertil, eftersom det jo netop var en bestemt Forudsætning, at Billedet ikke maatte ligne hende, men ubehagelig berørt følte hun sig dog ved Tanken om, at en simpel Model — rimeligvis en fordærvet Pige —

skulde ligesom give Personlighed til Billedet — hendes Billede, for det var og blev det alligevel, følte hun — hendes og ingen Andens.

Hun blev forstemt og taus Resten af den Time.

Holst kom uventet en Dag til Byen.

Han skulde kjøbe Farver, hed det, „Gurkemeie og Spinatgrønt“, men i Virkeligheden kom han nok nærmest forat gaa en Tur nedad Strøget, se de kjendte Omgivelser og de kjendte Ansigter og indaande lidt kjøbenhavnsk Luft, som han kunde have at tære paa ude mellem alt det Grønne.

Han gik naturligvis op til Duborg, men blev modtaget underlig forbeholdent, og da han vilde gaa ind i Atelieret, stillede Duborg sig omtrent i Veien for ham.

„Hvadbehager?“ sagde Holst forbauset. „Maa jeg ikke komme ind til mig selv! — Har Du Damebesøg?“

„Nei, det har jeg ikke, men —“

„Naa, det manglede ogsaa kun, at Du skulde benytte Dig af min Fraværelse til den Slags Vidtløftigheder — ja, var det mig, der var alene i Byen, det var en anden Sag! — Vil Du saa behage at flytte Dig!“

Holst kom ind i Atelieret og saae Maleriet.

„Naa, saa det var Hemmeligheden!“ udbrød han. „Du er igjen begyndt at male — maa jeg gratulere! — Og det tegner jo ligefrem udmærket: det er den gamle Niels Duborg lyslevende opstaaet fra Porcelainet! Og sikken en Model, det maa være! Vidunderlig deilige Arme — det er Noget, jeg forstaaer mig paa! — og hele Skikkelsen kysk og jomfruelig — hvor Pokker har Du hittet det Pigebarn?“

„Det er ikke noget Pigebarn,“ brummede Duborg.

„Er det ikke noget Pigebarn! Hvad er det da, om jeg maa spørge?“

„Det er en Dame.“

„En Dame! — Nu staaer Verden ikke til Foraarsudstillingen! — Men hvem er hun da?“

„Det kan jeg virkelig ikke sige Dig!“

„Men hvordan, i Himlens Navn, har Du dog —“

„Ja, det kan jeg heller ikke sige Dig.“

„Naa saaledes! — Ja, jeg respecterer din Discretion — naturligvis — men vil Du da blot sige mig, med hvem hun er forlovet — om det er med en Kunstner, mener jeg, for jeg under ikke en Bourgeois at være den lykkelige!“

„Hun er slet ikke forlovet, det jeg veed,“ svarede Duborg og blev umotiveret rød i Hovedet, „det troer jeg da ikke, hun er.“

„Og de Arme er ikke forlovede!“ udbrød Holst begeistret. „Det er jo umuligt! Saa maa Ingen have seet dem — men det er jo ogsaa umuligt! Det skulde nu lige rent ud forbydes vedkommende unge Dame at vise sig høihalset — sig det til hende fra mig!“

„Gud veed, hvor Du gider!“

„Ja, Du har da vel fortalt hende, at der ikke er Mage til de Arme i Kjøbenhavn? — Ikke engang det! — Du er jo umulig! Den Slags Ting fortæller jeg altid unge Damer: mig er det en Lettelse at sige det, og dem fornøier det at høre det, selv om de meget godt veed det!“

„Er Du snart færdig?“

„Nei, jeg kunde gjerne blive ved en halv Time endnu! — Men forat komme tilbage til Billedet: det bliver brillant, gamle Duborg! Det er jo som en Personification af selve Foraaret, eller snarere af Morgenstemningen i den store By, der vaagner — Du veed, jeg elsker den tidlige Morgen — theoretisk i alt Fald — Morgenens Friskhed repræsenteret af den skjønne Kvinde, som aabner sit Jomfrubur og —“

„Vrøvl! — Det er da ikke Andet end en ung Pige, der lukker sit Vindue op,“ indvendte Duborg.

„Prosaist, som Du er!“ raabte Holst. „Du veed, Gud hjælpe mig, ikke engang, hvad det er, Du selv gjør! Det kan man rigtignok kalde kunstnerisk Umiddelbarhed!“

„Du kan for mig kalde det, hvad Du vil!“

„Ja, man kan ogsaa kalde det Philisteri, Aandsforladthed eller plebejisk Syn paa Tilværelsen, hvis Du foretrækker d e t! — Men godt bliver Billedet sgu alligevel — og d e t er egentlig det irriterende!“

Lidt efter gik Holst.

Grosserёren og Julius spiste, som Ragna havde sagt, om Sommeren deres Frokost paa d'Angleterre mellem Tolv og Et, men Ragna havde altid sin Pakke Smørrebrød med fra Hjemmet og nød den til et Glas Melk paa Kontoret, som hun ellers aldrig forlod.

Stor var derfor ogsaa Julius' Forbauselse, da han en Dag mellem Tolv og Et tilfældigvis kom tilbage paa Kontoret forat hente sit Cigaretetui og ikke fandt Søsteren ved Pulten, og da Faderen senere gav ham en Overhaling, fordi han ikke passede Kontortiden, udlod han sig gnavent med, at han da ikke var den Eneste, der sløiede den af, for Ragna var saamænd ikke bedre, osv.

„Vaas!" svarede Grossereren.

En Gang til traf Julius Kontoret tomt mellem Tolv og Et og rapporterede det samvittighedsfuldt til Faderen. Denne gik saa tilbage noget før Et — nei, Ragna var der virkelig ikke!

Grossereren fandt nu selv Sagen saa besynder-

lig, at han nedlod sig til at opfordre Julius til at udspionere Søsterens Veie, og det gjorde Julius med en god Villie og med saa godt Resultat, at han et Par Dage efter kunde meddele Faderen, hvor det var, hun gik hen, men hvad hun bestilte der, det vidste han rigtignok ikke.

Ragna stod imidlertid oppe paa Atelieret uden at ane Noget om, at man udspeidede hendes skjulte Skridt.

Forholdet mellem hende og Duborg havde noget skiftet Characteer.

Hun var ham ikke længere blot Modellen med de deilige Arme og de runde Skuldre, men hun var bleven en Personlighed, der mere og mere fyldte ham og navnlig imponerede ham ved sin i alt Fald tilsyneladende uanfægtelige Sikkerhed i Eet og Alt. Hun havde en bestemt Mening om Alt, Principer og en færdig Dom, og desuden var hun saa behagelig ladylike, saa smuk og saa sund — navnlig ladylike.

Og han var heller ikke længer for hende Træmanden eller den fattige Kunstner, som hun gjorde vel imod ved at stille sin Deilighed til Skue; han var et stort Barn, uden al Forstand paa Livets almindelige Krav, det var sandt, men hvor var det alligevel velgjørende at høre ham tale — sindigt og jevnt og med lange Pauser mellem de enkelte Ord — som om der Intet i

Verden var til, der var værd at leve sit Liv for uden Kunsten, og hvor høit stod han ikke over hende og hele den Kreds, hun hidtil havde bevæget sig i! Aldrig før havde hun vidst, hvad Begeistring — stilfærdig men glødende Begeistring — var; nu fik hun en Anelse om det.

Og heller aldrig før havde hun vidst, hvad det vil sige, naar en Mands Blik med taus Beundring hviler paa en Kvinde: hvordan man kan føle Blikket uden at møde det, varmes af det og fyldes af en dulgt Glæde, en Stolthed, som man ikke selv forstaaer.

— Billedet var snart færdigt: Omgivelserne, Kvistvinduet, de røde Tage i Baggrunden og hele Skikkelsen stod omtrent, som det skulde — han arbeidede ogsaa flittigt, naar hun ikke var til Stede — og skjøndt Hovedet kun var løst anlagt, uden nogen Individualitet, havde hun dog, da hun saae paa Billedet, en bestemt Følelse af, at det allerede var et Hele — Morgenstemningen aandede ud af det.

En Dag var han særlig ivrig, næsten febrilsk, talte mindre end ellers og var underlig nerveus, naar hun spurgte ham om Noget.

Da hun var færdig og paaklædt til at gaa, saae hun, at det var Hovedet, han havde malet paa, og — hun tog ikke feil — det var hendes Træk!

— „Skal det Billede udstilles?“ spurgte hun.

„Ja, det tænker jeg da,“ svarede han roligt. „Jeg har aldrig før gjort Noget, der var saa godt.“

„Men det er jo mig — mit Ansigt!“

„Ja, det er det nok blevet — det er saadan kommen ganske af sig selv. Jeg skal sige Dem, der er alligevel ikke noget andet Hovede, der kan passe ind i det Billede, saadan som jeg har tænkt mig det.“

„Men De lovede jo bestemt, at —“

„Ja, jeg gjorde saa, og jeg troede saamænd ogsaa, jeg kunde have holdt, hvad jeg lovede — dengang kjendte jeg Dem jo kun paa saa lang Afstand, maa De huske.“

Ragna vidste ikke selv, om hun i Øieblikket nærmest var glad over, hvad der var skeet, eller dybt krænket, men sin Glæde kunde hun jo dog i hvert Fald ikke give Udtryk, og derfor kom det, tilsyneladende kun indigneret og overlegent, fra hende:

„Jeg burde have betænkt det i Forveien: en Kunstners Ord er selvfølgelig ikke bindende — end ikke overfor en Dame — hvis blot hans Kunst — eller, forat bruge det rette Ord: hans Egoisme — kræver, at det brydes! Men det Billede skal ikke udstilles — forstaaer De mig!

— Hvor meget koster det? Jeg faaer vel Raad til selv at kjøbe det.“

I det Samme gik Døren op, og ind traadte Grossereren og Julius.

„Fader!“ udbrød Ragna og blev blodrød.

„Maa jeg spørge, hvad Du tager Dig for her?“ spurgte Grossereren fnysende. „Oppe hos en fremmed Maler — Du er maaske Model — eller har Stævnemøder — hvadbehager?“

Duborg stod foran Billedet med Ansigtet vendt mod Døren. I samme Nu, som han forstod Situationen, gjorde han med Penslen et Par hurtige Strøg over Billedet, saa Hovedet helt udviskedes; derefter saae han op paa Grossereren og sagde roligt:

„Nei, Deres Datter er kommen herop forat bestille et Billede af Vennebjerg efter den Skizze — hun vidste, at min Ven Holst havde malet derude.“

Strax da Ragna saae, eller snarere instinctmæssigt forstod, hvad Duborg havde i Sinde, gjorde hun en uvilkaarlig Bevægelse som forat forhindre ham fra det, men da det var skeet, skjød Blodet op i hende, hun rakte ham sin Haand med et straalende Blik og sagde til Faderen:

„Her er en Mand, der holder af mig — og jeg holder af ham!“

Saadan blev Duborg forlovet.

En Forlovelse hører jo altid til de Begivenheder, der kan glæde sig ved at omfattes med almindelig Interesse, men Duborgs og Ragnas Forlovelse vakte mere end almindeligt Røre.

Aviserne meddelte naturligvis Nyheden. De fleste benyttede Vendinger som: „den udmærkede Maler“ eller „vor berømte Kunstner“ og fortalte tillige, at Ragna var Datter af „den i Forretningsverdenen vel bekjendte Grosserer Lange“. Det tiltalte naturligvis den for offentlig Berømmelse ikke ufølsomme Grosserer, men forresten var han, til en Begyndelse, ædende gal.

„Min Datter giftes med en Lærredsmører!“ sagde han. „En, der kun lever af Haanden og i Munden! Og jeg, som troede, at hun skulde have været min Alderdoms Forretningsstøtte — Julius er umulig, og Poul vil være Søofficeer — nei, Verdens Løn er Utaknemmelighed!“

Grossererfruen var glad, lige rent ud glad — hverken mere eller mindre — over at have

faaet sin Datter forlovet, og paa Forhaand syntes hun, at hendes Svigersøn maattte være et udmærket Menneske.

Poul, der efter sin Hjemkomst fra Vintertogtet gik paa Cursus for at forberedes til Adgangsexamen til Søofficeersskolen, syntes, det var morsomt at have faaet en forlovet Søster, og navnlig at have faaet En at være Svoger med — det sagde han ogsaa til Fru Lund og Marie, der som Ragnas Husfæller var stærkt interesserede i Begivenheden — og Julius, ja, han var sgu i og for sig lige glad, men det var dog ham, paastod han selv, der egentlig var Skyld i det Hele.

Holst skrev strax et længere, overstrømmende Brev til Duborg, et Brev, der begyndte med en Bemærkning om, at „de Arme selvfølgelig ikke kunde blive ved med at være uforlovede“, og forresten hovedsagelig handlede om, at Kvinderne i al Almindelighed var en mærkelig Race, for den Klasse Mandfolk, som de elskede inderligst og mest opofrende, var altid elendige Karle som Loke, Faust, Adam Homo og Peer Gynt; men til Trods herfor haabede han, at den ubekjendte Dame, hvem han, Carl Holst, endnu ikke havde den Fornøielse at kjende, vilde holde lige meget af ham, Hans Duborg, skjøndt han jo ikke ubetinget var nogen elendig Karl.

Berner mindedes stadig fra sit eneste Besøg hos Grossereren den smukke, ranke Pige, hvis

Forekomst i Kontoret egentlig var lige saa mærkelig, som om *Trifolium resupinatum* virkelig skulde være funden i Gaarden, og Terndrup erklærede med Sikkerhed, at Ragna og Poul var de Bedste af Familien.

Oppe hos Mille Buxbom blev der ligefrem holdt Kaffegilde paa Forlovelsen. Kogekonen Madam Siegler syntes, at Ragna var en yndig Pige, og mente, at hun under kyndig Veiledning nok kunde tilegne sig de nødvendige Kundskaber i Husholdning og Madlavning, hvilket var og blev Basis for et lykkeligt Ægteskab, og Frøken Hansen haabede bestemt paa at komme til at synge ved hendes Bryllup — det skulde naturligvis staa i Garnisons Kirke — og lovede paa Forhaand Jomfruen en Billet til Kirken. Maskinmandens Kone, der atter var i velsignede Omstændigheder og derfor noget tilbøielig til altid at tro det Værste, havde paa fjerde Haand en skrækkelig Historie om, at Grossereren skulde have overrasket sin Datter oppe i Malerens Atelier, hvor hun stod Model som Havfrue med saa godt som slet Ingenting paa, og at han i den Situation skulde have givet Parret sin faderlige Velsignelse, men Mille Buxbom følte strax i sin Samvittighed, at der ikke var et Ord sandt i den Krønike, og Madam Siegler erklærede med Sikkerhed, at Frøkenen rigtignok ikke var af den Slags.

— „Men Gud skal vide, hvad Vennebjergerne siger!“ udbrød Mille Buxbom ganske umotiveret.

Ja, hvad sagde Vennebjergerne?

De sagde foreløbig ikke et Ord, for de var bleven saa rystede over Begivenheden, at de ikke engang gratulerede skriftligt.

Forlovelsen kom forresten, særlig paa dette Tidspunct, Grossereren meget ubeleiligt.

Han havde, allerede da Begivenheden indtraf, bedt til en mindre Middag ude paa sit Landsted; afsige Middagen kunde han jo ikke, men da den nu nødvendigvis maatte blive en Forlovelsesmiddag, maatte der jo Flere med.

For det Første den gamle Grosserer. Dernæst maatte Duborg spørges, om han havde Familie eller meget nære Venner, han ønskede med, og Duborg erklærede sig fuldstændig renonce paa Familie, men udtalte Ønsket om, at Holst og Berner maatte blive bedt, og det blev de. Han havde ogsaa gjerne seet Terndrup ved denne Leilighed, men da han havde en bestemt Fornemmelse af, at han ikke vilde passe i Omgivelserne — og navnlig ikke vilde more sig — foreslog han det ikke.

Klokken Sex mødte de Indbudte paa Landstedet — den gamle Grosserer var dog kommen

forinden. Han optraadte af Princip altid i Frakke, aldrig i Kjole — vistnok nærmest forat drille Sønnen.

Der var Generalen, den store Taler, som ikke med sin gode Villie forsømte nogen Middag; der var en Etatsraad med tre Ordener — den ene af dem om Halsen — der var Directeuren for det amerikanske Exportselskab, to, tre Ligegyldigheder og endelig Duborg, Holst og Berner.

Et lille Skaar i Feststemningen havde det paa Forhaand gjort, at Julius Aftenen forud paa Strandveien havde havt et Sammenstød, dels med en anden Cyclist, dels med Nordre Birks Politi, og derved havde erhvervet sig to Skrammer og Udsigt til en større Bøde. Nu mødte han op til Middagen med en ny, ganske sindssvag Flip, der gik helt op i Nakken og snærede Halsen ind, saa at Hovedet saae ud, som det, hvad Øieblik det skulde være, kunde trille af Pinden, men da Faderen tillod sig en kritisk Bemærkning desangaaende, fik han ikke andet Svar end et medlidende: „*English fashion*“!

Poul, der naturligvis havde ligget ude og rakket med Jollen lige til det Sidste, optraadte med Tjære paa Benklæderne, men det var jo af den Slags Gjenvordigheder, som Verden giver, og som egentlig ikke Andre end hans Moder saae eller i alt Fald tog sig nær.

De Gjæster, der for første Gang var ude paa Landstedet — det hed „Kildehøien“, rimeligvis fordi der hverken fandtes nogen Høi eller nogen Kilde — gik før Bordet rundt og beundrede pligtskyldigst Bygningen og Haven.

Haven var nok værd at beundre, for den gik skraanende lige ned til Sundet og stod jo netop nu i sin feireste Pragt med blomstrende Syrener og Guldregn, med Kastanier og Rødtjørn. Villaen derimod var i den mærkelige Blandingsstil, der characteriserer saa mange Villaer i de forskjelligste Lande: et Miniaturtaarn, nærmest passende for en gothisk Ridderborg, hævede sig over Skifertaget, korinthiske Pilastre prydede Sidemurene og en Loggia udgik fra den store Gavltrappe, som bevogtedes af to støbte Cementløver, der begge saae uhyre menneskevenlige og gjæstfri ud, og af hvilke den ene fuldstændig havde Udtryk som en soigneret *père noble* fra en Scribe'sk Komedie.

Den gamle Grosserer gik rundt med Hænderne paa Ryggen og ludende Hoved, men han kigede op alligevel, saae Alt, ærgrede sig over Alt og smilede.

Duborg var saa glad og saa stolt som et Barn, og Ragna, i hvid, luftig Sommerkjole, saae ud, som om hun var bleven ti Aar yngre, og som om der hverken havde existeret Klipfisk eller Hovedbøger.

Holst følte sig paa Vennens Vegne forpligtet

til at conversere Alle og være behagelig mod Alle — han drev det endogsaa til i Grossererens Paahør at rose de to Familieløver — og Berner, hvem Grossereren syntes at skulle kjende, men alligevel ikke kjendte, gik om og var stille begeistret ved at se paa Ragna.

Middagen var udmærket, og Champagnen — fortræffelig frapperet — flød i stride Strømme. Grossereren udbragte, ganske kort og uden overdreven Varme, de Forlovedes Skaal, og Duborg talte — endnu kortere — for Ragnas Forældre. Generalen talte, efter Opfordring, for den gamle Grosserer — han fordrede nemlig, at der altid skulde henvendes en speciel Tale til ham — og saa vidt var Alting gaaet godt, men da man var naaet længere hen i Middagen, forbi det Stadium, hvor ældre Gentlemen med eet bliver klar over, at de maa skynde sig med at tømme deres Glas Bordeaux inden Desserten, og derfor udleder sig en eller anden beskeden Yngling, som de til hans store Forundring hædrer ved at drikke et Glas med, da reiste til alt Uheld Generalen sig anden Gang og holdt en Tale for Duborg, en Tale, der i det Væsentlige gik ud paa, at den Mand maatte misundes, der ledet af Kjærlighedens Genius var saa lykkelig at blive indført i en Familie som Grosserer Langes.

Dette var mere end Holst, som allerede var noget oplivet, kunde sidde rolig ved.

Neppe havde Generalen sluttet, før han slog paa sit Glas og reiste sig — Duborg saae ængstelig og advarende hen paa ham.

„Mine Damer og Herrer!“ begyndte han. „Den sidste, meget ærede Taler sagde, at den Mand maatte være lykkelig, der var bleven indført i den Lange'ske Familie, hvor jeg for Øieblikket har den Fornøielse at befinde mig — og befinder mig vel. Jeg troer nu ogsaa, at min Ven Duborg er lykkelig — jeg kan se det paa ham! — og han har jo ogsaa forsaavidt god Grund til det, som det er en ualmindelig bedaarende Pige, han har faaet sig til Kjæreste og — rimeligvis — senere vil faae til Kone. — Skaal, gamle Dreng, hun gjør din Smag Ære! — Men er der forresten Nogen, der skal være stolt, og er der Nogen, der er bleven hædret, saa er det da den Familie, i hvilken en Kunstner som Duborg har indforlovet sig og — rimeligvis — senere agter at indgifte sig. Menneskeheden bestaaer jo nemlig, som vi Alle veed, af to, i og for sig ganske incommensurable, Verdener: Kunstnerne og Borgerskabet. Det sidste kan overhovedet kun komme i Berøring med Kunsten paa tre Maader: dels ved Giftermaal, dels ved at kjøbe Malerier — det skeer nu forresten saa forbandet sjeldent! — og endelig gjennem de bedre Middage, som det er Bourgeoisiets lykkelige Privilegium imellem at kunne give. Og derfor, mine Damer og Herrer — jeg haaber at

have motiveret tilstrækkeligt — et Leve for Kunsten!“

Der blev en pinlig Pause, og midt under den sagde den gamle Grosserer fornøiet smilende til Sønnen:

„Jeg troer sgu, han gjør Nar af Dig i dit eget Landsted, lille Jesper! — Ikke? Naa, ja, jeg tager maaske feil, jeg hører jo ikke saa godt mere!“

Etatsraaden søgte at redde Situationen ved at holde en særlig Tale for Grosserer Lange, „hvis Forretningsskjold var uden nogen Plet, lige saa blankt som Messingpladen med hans Navn udenfor Porten.“ Det havde imidlertid kun til Følge, at Holst gemytligt afbrød ham ved at sige:

„Ja, men selv om Pladen skulde blive anløben, saa kan den jo pudses — jeg er ogsaa anløben, men jeg kan ikke pudses — det er hele Forskjellen!“

Fruen skyndte sig nu at faae Bordet hævet, og man gik ud i Haven forat drikke Kaffe og ryge Cigar.

Den gamle Grosserer reddede sine tre Stykker Sukker, Sønnen benyttede sig af Leiligheden til at betro Generalen og Etatsraaden sine Fremtidsplaner om Yocobora, og Holst, hvem den friske Luft strax gjorde godt, faldt i Begeistring over Sundet.

— „Hvor i Verden har man en Kyst som

her!“ udbrød han. „Ingensteds! Det skulde være ved Sorrent, naar man om Aftenen sidder under Vinløvet og seer over til Capri — men vi har ogsaa et Capri: Middelgrundsfortet derude! Jeg er naturligvis Anti-Militarist og Fredsven — Gud-bevares! — men Middelgrundsfortet, decorativt seet, er en afgjort Vinding for Sundet — her er vid-underligt!“

Herrerne satte sig i Lysthuset, drak Cognac og Likør, og drøftede forholdsvis neutrale Emner.

En kom til at nævne Amerika, og Direc-teuren, der hørte til Oppositionen, udbrød pludselig med den beherskede Lyrik, der kommer til Orde efter en Sommermiddag: „Ja, Amerika, det er et Land!“ og saa tilføiede han, velvilligt henvendt til Berner, der sad ham nærmest; „De vilde for-modentlig ogsaa gjerne se Amerika?“

„Nei,“ svarede Berner paa sin stilfærdige Maade, „det brød jeg mig da egentlig ikke om.“

„Ikke det! Tør man spørge hvorfor?“

„Aa, fordi Parvenu-Stater interesserer mig lige saa lidt som Parvenu-Byer: de har jo hverken Historie eller Tradition! Det er da ogsaa charac-teristisk nok, at Amerika, til Trods for sin Ud-strækning og sin Folkemængde, endnu ikke har frembragt nogen Aandens Stormand.“

„Nu har jeg sandelig hørt det med!“ raabte Directeuren. „Hvad forstaar De ved en Aandens Stormand, Høistærede?“

„Derved forstaaer jeg simpelthen en Mand, uden hvem Verdens aandelige Habitus vilde være betydelig anderledes, end den er," svarede Berner. „Shakespeare og Linné, Goethe og Thorvaldsen f. Ex. kalder jeg Aandens Stormænd, og mange, mange Andre."

„Og Edison skulde ikke være lige saa stor som Nogen af dem!" haanlo Directeuren. „Han, Menneskehedens Velgjører!"

„Menneskehedens Velgjører!" gjentog Holst. „Den er ualmindelig god! — Nei, seer De, Edison er fingernem, og —"

„Er Edison fingernem!" fnysede Directeuren og saae næsten forfærdet ud.

„Ja, han er sgu," forsikrede Holst. „Baade hans Phonograph og hans levende Billeder er brillante Variéténumre, det indrømmer jeg, men —"

„De glemmer Telephonen, min Herre," sagde Etatsraaden.

„Nei, jeg gjør ikke. Telephonen sparer os adskillige Støvlesaaler, og vil en velhavende Bedsteborger inde fra sit Kontor i Byen bestille en bedre Middag ude paa Klampenborg eller Skodsborg og være ganske sikker paa, at Champagnen er isafkjølet, naar han kommer, saa er Telephonen ligefrem uvurdeerlig. Men Verdens aandelige Habitus, som Candidat Berner kaldte det, vilde saamænd være accurat den samme, hvad enten Edison havde existeret eller ei!"

„Amerika — Amerika er dog sikkert Fremtidens Land!“ henkastede Generalen og behagede sig saaledes i Repliken, at han gjentog: „Jeg siger Fremtidens Land, mine Herrer!“

„Det er høist rimeligt,“ indrømmede Berner, „men det hjælper da ingen af os. Englænderne siger, at der skal syv Generationer til for at skabe en Gentleman, og er det sandt, kan man vel nok gaa ud fra, at der hører idetmindste adskillige Aarhundreder til at skabe et Folk. For mig i alt Fald er Amerikanerne endnu kun dygtige men ucultiverede Barbarer, og jeg synes ogsaa, at det er saa betegnende, at den eneste ordentlige Krig, de siden Uafhængighedskampen har ført mod Europa, var Røvertoget mod Spanien — og det var de oven i Kjøbet Hyklere nok til at kalde en Befrielseskrig“.

„Ja, vist er de Barbarer!“ brummede Duborg. „Se blot paa den Smag, de saakaldte Dannede derovre har for Kunst og Digtning og Musik: det, de klapper i Næverne for, er jo det Samme, som Pøbelen herhjemme himler over“!

„Ja, Negerkomikere!“ indskjød Holst.

„Amerikanerne boxer da storartet,“ sagde Julius, der endelig fandt en Anledning til at blande sig i Samtalen, „det kan man se af „*Police Gazette*“, og der er heller Ingen, der kan tage det op med dem i at bygge Cycler!“

„Man maa nu heller ikke skjære hele Amerika

over een Kam," mente Grossereren. „Fristaterne ynder jeg ikke, men i Mellemamerikas Republiker rører der sig et fremadstræbende Liv, og jeg veed f. Ex. at Yocobora —"

„Amerikanerne er det sande Demokratis og den sande Fordomsfriheds Folk!" afbrød Directeuren ham.

„De er da slet ikke noget Folk," tillod Berner sig at bemærke.

„Er de ikke noget Folk! Hvad er de da?"

„De er endnu kun Indbyggere."

Etatsraaden saae uforstaaende op paa Berner, og imens tog Holst fat.

„Det er en rar Fordomsfrihed!" sagde han. „Der er da ikke saa snobbet en Race til i Verden! Fortæl en Amerikaner, at en Mand er berømt, og han kliner sig op ad ham — giv en amerikansk Millionair Udsigt til, at hans Datter kan blive gift med en forgjældet Greve og faae Krone paa alt sit Nattøi: han byder strax det halve af Millionerne i Medgift!"

„Amerika er og bliver Frihedens Land!" sagde Directeuren irriteret, og denne Udtalelse vilde sikkert have affødt adskillige Bemærkninger, hvis ikke den gamle Grosserer, der netop rokkede forbi, havde opfanget et Par af de sidste Ord.

„Frihed!" sagde han. „Jeg synes, der blev talt om Frihed? Aa, ja, vi har da ogsaa havt Frihed her i Landet, lige til vi fik den forbandede

Grundlov, men nu har man jo ikke engang Lov at slaa sine egne Tjenestefolk paa Snuden længer! Aa, ja, Herregud!“

Efter denne Replik følte Ingen mere Kraft til at føre Samtalen tilbage til Amerika, og man bevægede sig fra nu af i almindelige Talemaader og i den Velvillie, der følger med at have spist og drukket mere end absolut nødvendigt.

Duborg var med Ragna gaaet ned til Stranden. Aftenen var lys som Dæmring, Maanen slog en gylden Bro over Sundet helt over til den svenske Kyst, og bløde Smaabølger, blaa som en svag Svovllue, skyllede klirrende ind mod Bredden.

— „Din Ven var rigtignok ikke ganske heldig som Taler,“ sagde Ragna.

„Aa, hvad Herregud — Du maa huske, han er Kunstner,“ svarede Duborg.

„Men han er da ogsaa Gjæst i vort Hus,“ indvendte Ragna.

Der blev en Pause, Hver tænkte Sit.

— „Hans er saa god og saa opofrende,“ tænkte Ragna, „Ingen af alle de Andre er som han, og alligevel — alligevel har han lidt — ganske lidt — af Kunstnernes Hovmod og Formløshed. Men det forsvinder nok, naar han faaer et godt Hjem, et roligt Hjem med Hygge og Orden.“

Og Duborg tænkte: „Ragna er den deiligste Kvinde under Solen, fin og klog; den Smule

Spidsborgerlighed, hun har taget i Arv fra Hjemmet, gaaer nok af hende, naar hun bliver revet ud af de vante Forhold!“

Saa drog han hende tættere til sig, hun lagde sin Haand paa hans Skulder, og saa tænkte Ingen af dem mere.

Da otte Dage var gaaet, kunde Duborg ikke holde det ud længere saadan at gaa om som forlovet tam Stork, og Ragna mærkede det. Hun tog derfor en rask Beslutning og telegrapherede til Vennebjergerne:

„Min Forlovede og jeg kommer i Eftermiddag med Femtoget. Hent os ved Stationen.“

Vennebjergerne havde stadig ikke ladet høre fra sig, og Ragna fandt det derfor rigtigere at telegraphere til dem end at skrive — saa levnedes der dem ikke Tid til at reflectere.

Og ved Femtoget holdt den gamle Andrees med den gamle Vogn og de gamle Heste, og et Kvarteer senere rullede de Nyforlovede ind paa Vennebjerg.

Tanterne stod opstillede paa Stentrappen, stive og stramme som Postamenter — de saae ikke nær saa menneskevenlige og gjæstfrie ud som Neveuens Cementløver — men ikke saa snart var Ragna sprungen ud af Vognen og havde givet hver af

dem et Kys paa Panden, før de i samme Nu tøede op, et Par klare Taarer trillede dem ned ad de magre Kinder, de rystede paa Hovedet og udbrød i Kor:

„Stakkels, lille Ragna!“

Ragna lo og præsenterede Duborg, og efterat Tanterne havde taget Maal af ham fra øverst til nederst, fandt de, at skulde Ulykken ske, kunde Vedkommende jo have seet værre ud, og de erklærede, at han i alt Fald var velkommen paa Vennebjerg i sin Egenskab af Ragnas Forlovede.

Saa lo Duborg ogsaa, Tanterne saae fornøiet paa hinanden, og Hanne sagde: „Sine, han leer af os!“ og Sine fortsatte: „Hanne, Mennesket er jo gemytligt!“ og dermed var Duborg introduceret paa Vennebjerg.

— Tanterne skulde sees i deres Hjem. I Kjøbenhavn gav de kun Gjæsteroller og følte sig paa fremmed Grund, men paa Vennebjerg, hvor de var født, og hvor de havde levet deres hele, lange Liv, der passede de til Omgivelserne og Omgivelserne til dem.

Selv styrede de Bedriften uden at taale nogen som helst fremmed Indblanding: de bestemte Saaning og Høst, Kjøb af Kreaturer og Udvisning i Skoven, kort sagt, det Hele, og det gik nøiagtigt, som det havde gaaet i deres Faders Tid: i det Bed, hvor der nu var Levkøier, havde der været

Levkøier i de sidste halvhundrede Aar, og gik en Busk ud, plantedes der en af samme Slags i Steden. Folkene paa Gaarden var alle gamle, Frugttræerne gamle og Kreaturerne gamle — Grossereren paastod, at de døde af Apoplexi.

Søstrenes Liv gik som et Uhrværk. Om Sommeren var de oppe Klokken Fem, om Vinteren Klokken Sex; Dagen var inddelt som en Timetabel: selv Middagssøvnen fra $1^1/_4$ til 2 var paa Klokkeslet, og i det Øieblik, de satte sig hen for at sove, sov de — „saadant Noget er kun en Vane“, erklærede de.

De skiftedes for Madlavningens Vedkommende til at have Uge, men gik forresten bogstaveligt i hinandens Fodspor Dagen igjennem: fulgtes ad, naar de lugede Gulerødderne med Grossererfruens eller Ragnas aflagte Handsker paa, og fulgtes ad, naar de om Sommeren efter Middag gik et Kvarteer i Stikkelsbærrene; saa havde de, af Økonomi, Vrangen vendt ud af Forklæderne, Ansigtet var hel skjult af en mægtig Shirtings Solhat af Form som en Kyse, og hver af dem bar sin „Skallekurv“, i hvilken Stikkelsbærskallerne omhyggeligt gjemtes til Hønsene.

Sommeren igjennem var der Gjæster paa Vennebjerg: gamle, hjemløse Damer, mere eller mindre havarerede Existenser, der var kommen paa Livets Skyggeside; Mille Buxbom blev regelmæssig bedt men kom næsten aldrig, for hun

kjedede sig frygteligt ude paa Landet og erklærede selv, at „Luften der var hende for stærk.“

Gjæsterne havde det som Blommen i et Æg, fededes systematisk og kunde gjøre og lade, ganske som de selv vilde, naar blot den rent ydre Caserneorden iagttoges.

Paa Slaget Syv om Morgenen skulde Alle være ved Frokostbordet, Klokken Tolv spistes der til Middag, og fra $1^1/_4$ til 2 skulde der være Ro i Huset. Den, der kom for sent til Bordet, havde at betale en Bøde af ti Øre, der gik til Sognets Fattigkasse, men Søstrene betalte rigtignok i de fleste Tilfælde selv Bøderne for deres Gjæster. Klokken Syv spistes der til Aften, og Klokken Otte var der staaende Dessert — Rødgrød, Smaakager eller Frugt — inde i Havestuen; det var egentlig det Maaltid, de selv satte mest Pris paa, for de var store Slikmunde, der altid hver havde sin private Krukke med Syltetøi, som de i Utide kunde tage en Skefuld af. Klokken Ti skulde Alle uden Undtagelse være i Seng, og Alt lukket og slukket, og før de selv lagde sig, gjorde de en Runde i hele Huset.

To Gange om Ugen var de og alle Gjæster paa Kjøretur i den store Char-à-banc; selv sad de lige overfor hinanden, inderst i Vognen, op til Kuskesædet, og naar de mente, der var Fare paa Færde — naar den gamle Andrees gjorde for kort en Vending ved Hovmarksveien, eller naar der i det

Fjerne viste sig en Cycle — reiste de sig op og greb hver fra sin Side i Linerne. Cycler hadede de; i deres Skov var ved alle Indgangene opslaaet Placater med Indskriften „Ingen Adgang for Cyclister!“ og den nærmest boende Læge havde de afskediget, fordi han havde tilladt sig at møde paa Vennebjerg pr. Hjul: „Vi vil ikke have en svedt Doctor ved vores Seng,“ sagde de.

Udenfor Sommertiden var der stille paa Gaarden, men Tiden gik, umærkeligt og uden et ledigt Øieblik.

Mange Timer om Dagen spandt de — alt deres Dækketøi og Linned var selvfølgelig hjemmegjort — og altid uheglet Hør; „Frøkenerne har haarde Hænder men bløde Hjerter,“ hed det derfor ogsaa almindeligt i Egnen. Om Aftenen skiftedes de til at rode op i Kakkelovnen med en Ildrager — det var en af de bedste Vinterfornøielser — og til at læse „Berlingske Tidende“ høit fra Ende til anden, og en særlig Interesse havde da Trækningslisten, ikke fordi de spillede i Lotteriet, men de havde hver valgt sig et Nummer, og det lod de, som de spillede paa; „mit Nummer er kommet ud med Hundrede Kroner,“ kunde den Ene triumpherende sige, og den Anden kunde da i nedstemt Tone svare: „denne Gang har jeg ikke vundet.“

For den nærliggende Landsby havde de en protegerende Interesse og stor Nysgjerrighed. Flere Gange om Aaret holdt de Middag for Hono-

ratiores: Præst, Læge, Skolelærer og Sognefoged, og til Trods for deres afgjorte Uvillie mod Ægteskabet var det dem dog ganske umuligt at blive hjemme, naar de hørte, at En eller Anden havde gjort Barsel nede i Byen; saa skridtede de ud som et Par Landpostbude — Sine regelmæssigt bagved Hanne — gjorde Visit, saae paa den Nyfødte og bragte Moderen en Flaske Hindbærsaft. Og de Fornøielser, Egnen bød, dem tog de. Var der en Liremand i Byen, hørte de med større Fornøielse paa hans Toner end mangt et Medlem af Musikforeningen paa Concerterne, og var der Foredrag eller Oplæsning paa Kroen, sad de i forreste Række med fine Pyntekapper og fransk Langshawl paa. Naar derimod Missionsfolkene reiste deres transportable Telt paa den hellige Husmands Udlod, kom de ikke til Bønnemøderne: „Vi gaaer i Kirke," sagde de, „og ikke i Telt," og da en Totalafholdsforening omsider fik Lov af dem at holde Fest i deres Skov, blev de ogsaa selv borte, men betalte Entreen for deres Factotum, den fordrukne Smed, i det forfængelige Haab, at Talerne skulde have en heldig Indflydelse paa hans fugtige Tilbøieligheder.

Glade og taknemmelige var de altid, og selv en vis Aarstidernes Poesi kunde der falde over dem. Æblehøsten var dem en Fest — de klatrede naturligvis som Egern — det var med formelig Andagt, de første Gang efter den lange Vinter

aabnede de tildækkede Havedøre og sagde: „Nu lukker vi Foraaret ind i Stuen!“ og naar Hanne en Dag i Mai kunde raabe: „Sine, Sine! Jeg har hørt Gjøgen kukke!“ og naar saa Sine kunde svare: „Hanne, Hanne! Jeg har seet Storken!“ ja, saa kunde Enhver paa Røsten høre, at de to Gamle følte Jubelen over Vaarens Komme lige saa varmt som nogen Ung.

Duborg var naturligvis strax bleven præsenteret for alle de liggende kvindelige Gjæster, men det holdt haardt for ham at huske Navnene og holde Personerne ude fra hinanden.

Der var den gamle, forhenværende Lærerinde, som af ren og skjær Pligt gik sine reglementerede Ture, saa hun transpirerede ved det, blot forat faae rigtig Appetit til Maaltiderne. Hun fortalte hver Morgen sine Medmennesker, hvordan hun havde sovet om Natten, og havde hun drømt, undgik Ingen at faae Drømmen i alle dens Detailler.

Der var den ældgamle, døve Dame, som aldrig kom længere end i Verandaen, og som troligt sad posteret der med Hørerøret i Haab om, at en barmhjertig Sjæl skulde raabe Noget ind i det; skete det saa, straalede hun over hele Ansigtet og holdt Vedkommende fast, saa længe det paa nogen Maade var muligt.

Saa var der Frøkenen fra Langeland, hvis Specialitet det var hver Dag at liste sig ned i Kjøkkenet forat se eller lugte sig til, hvad man skulde have til Middag, og var Missionen lykkedes, fortalte hun stolt Resultatet til de Andre.

Endelig var der Enkefruen med Datter; de var lige tynde, ens klædt og tilsyneladende lige gamle — ubestemmelig Alder. De gav Venninderne, supplerede hinandens Fortællinger og betroede hinanden, hvad de mente at have erfaret. Den største Mærkelighed var imidlertid Moderens Evne til ved Alt i Verden, hvad hun foretog sig, at give det Udseende af, at hun handlede netop saaledes, som hun gjorde, af Hensyn til sine Medmennesker, og dog gjorde hun aldrig Andet, end hvad hun havde Lyst til. Gik hun Tur, saa var det forat glæde den appetitspadserende Jomfru, og blev hun hjemme, var det forat holde den Døve med Selskab; tog hun Brystet af Anden, var det, fordi hun vidste, at Vingen var hendes Sidemands Livret, og var hun nødt til at byde en af de Andre først af Kagefadet, forstod hun, ligesom en Taskenspiller, der forcerer et Kort, ufravigeligt at faae Vedkommende til at tage den Kage, hun skulde, og lade den ligge, som hun selv vilde have. Datteren maatte, forat befinde sig fuldstændig vel, daglig kunne consumere flere Lispund høirøstet Beundring, men kneb det med Tilveie-

bringelsen af dette Kvantum paa anden Maade, var Moderen Mand for at levere mindst de fire.

— „Det er ikke nogen bedaarende kvindelig Modelsamling, der er her paa Gaarden," erklærede Duborg til Ragna, der sad og saae paa ham, mens han malede et Interieur af Bryggerset, hvor Ilden under Kjedlen og Solskinnet fra Vinduerne hver fra sin Side lyste paa Bryggerspigens kraftige Skikkelse. „Men det er det samme," tilføiede han, „jeg har Dig, og Du er mere end nok for mig at se paa!"

— „Hvor jeg dog fører et Driverliv!" sagde Ragna. „Det er egentlig ganske utilladeligt saadan at sidde med Hænderne i Skjødet!"

„Savner Du maaske Kontoret?" spurgte Duborg.

„Nej, jeg vil ikke sige, jeg savner det, men —"

„Da maa Du skam vænne Dig til at undvære det! Naar vi nu til Efteraaret har holdt Bryllup, saa reiser vi til Syden, og saa —"

„Skal vi have Bryllup til Efteraaret?" spurgte Ragna tøvende.

„Ja, hvad skulde vi bie efter!"

„Nei — ja, jeg tænkte kun — har vi — Du, mener jeg — faste Indtægter, saa vi kan leve?"

„Faste Indtægter!" gjentog Duborg forbauset og lod Haanden synke. „Nei — hvordan skulde en Kunstner have det?"

„Nei, det kan han vel hel heller ikke have," indrømmede Ragna, „men det er alligevel saa underligt at tænke paa!"

Saa blev der en længere Pause, men Duborg malede flittigt.

— „Er det Olie, De sidder og sviner med!" udbrød Tanterne, da de lidt efter kom forbi. „Faae ikke noget af det paa Tøiet, og vær endelig forsigtig med Billedet, naar de gaaer gjennem Dagligstuedøren, at der ikke bliver smurt noget af paa Portièren! Vandfarve er meget bedre og proprere — det lærte vi at male med i vores Ungdom, og det blev pæne Stykker, der tørrede hurtigt."

Duborg lo. Han kunde i Grunden rigtig godt lide Tanterne, men det generede ham skrækkeligt om Aftenen efter den staaende Dessert at maatte sidde en Time inde i den store, kjedelige Havestue med de faa, stilfulde Møbler, høre paa Gjæsternes Samtale, og af og til selv tage Del i den.

Nogen Oplivelse bragte Pouls uformodede Ankomst. Han havde faaet Ferie og var strax taget til Vennebjerg, nærmest forat være sammen med sin nye Svoger. — „Ja, vi vil ingen Ansvar have for ham," erklærede Tanterne strax til Ragna. „Tager han ud paa Søen og drukner sig,

er det paa hans egen og din Kjærestes Risico — vi kan ikke redde ham!“

Forresten morede det i høi Grad de to Gamle at høre om hans Vintertogt, navnlig om Forpleiningen ombord. — „Lutter Mandfolk, ogsaa i Kjøkkenet!“ sagde de. „Gud, sikke noget Griseri, den Mad maa være! — Lutter Mandfolk, hvad skal det ogsaa blive til!“

Men Poul følte sig krænket paa Mandkjønnets Vegne og svarede:

„Det kan gjerne være, at Kjøkkenet paa Vennebjerg er renere end Kabyssen ombord, men veed I hvad, Tante Hanne og Tante Sine: naar der ligger en Krydser med, lad os sige tre Hundrede Mand ombord paa Indrerheden, og den faaer Ordre til at lette næste Morgen Klokken Fem, saa letter den; og lyder Seilordren paa, at den skal gjøre et Togt til Vestindien og anløbe Madeira paa Udreisen og være hjemme fem Maaneders Dagen efter, saa er den hjemme og stryger Commandoen til bestemt Tid. — Troer I nu ogsaa, naar det var en Krydser med tre Hundrede Fruentimmer ombord, at den kunde holde sig sin Seilordre efterrettelig? — Nei, Mænd, om den kunde, for Fruentimmer er og bliver udisciplinerede!“

„Der er Noget i, hvad Drengen der siger!“ svarede Hanne, og et Øieblik efter sagde Sine: „Hvad der er sandt, skal være sandt: Poul har Ret!“

Fra det Øieblik af havde Tanterne vundet Pouls Hjerte, og han deres, og der var ikke den Ting, han ikke turde tillade sig, ja, tilsidst drev han det endogsaa til at indføre saadanne maritime Retter som Lobescowes og Bixemad paa Vennebjerg, og Tanterne erklærede ganske vist, at det saae fælt ud, men indrømmede, at det smagte godt.

— Duborgs Bryggersbillede var færdigt, og Ragna syntes naturligvis, det var udmærket.

„Ja, det er slet ikke saa galt," sagde han selv, „male kan jeg jo nok endnu, men det er alligevel Ingenting — saadant Noget kan Enhver, der vil, lære at gjøre. — Nei, det forrige — det, jeg blev forlovet paa — det kunde have blevet godt!"

„Men Du gjør det da færdigt en anden Gang — naar vi først er gift, og Du altid kan have mig som Model," sagde Ragna men blev uvilkaarlig forlegen ved sine Ord.

„Nei," svarede Duborg, „det kan jeg ikke."

„Hvad vil det sige?"

„Jo, kan Du ikke forstaa, at naar man *har* gjort et Billede, saa er *det* gjort, og saa kan man ikke gjøre det om igjen."

„Nei, det forstaaer jeg virkelig ikke — det maa jo være lettere anden Gang!"

Duborg saae hjælpeløst op paa hende. Han vidste slet ikke, hvordan han skulde forklare sig,

men saa fik han en lykkelig Indskydelse, syntes han selv, og sagde smilende:

„Kan Du huske, hvad Du sagde til din Fader, da Du friede til mig?“

„Men Hans dog!“

„Du sagde: „Der staaer en Mand, der holder af mig, og jeg holder af ham!“ — Se, det kunde Du heller ikke gjøre om, og det blev skam ikke lettere at sige anden Gang end første — tvertimod!“

— „Skal det Billede nu paa Udstillingen derinde?“ spurgte Tanterne siden.

„Aa, jeg veed saamænd ikke,“ svarede Duborg. „Jeg er egentlig helst fri for at udstille; Folk, de gaaer og gloer og forstaaer Ingenting, og saa er man dog selv alligevel i en Slags Spænding!“

„Ja, om man faaer Præmie eller ei!“ afbrød Hanne ham, „det er saa rimeligt!“ og Sine tilføiede: „Det kan vi saa godt forstaa, for vi var ogsaa helt æggesyge ifjor, inden vi vidste, om vores engelske Vædder havde faaet „Hæderlig Omtale“ paa Jyderup Dyrskue — det er saa sin Sag med at udstille!“

Duborg lo, saa det rungede efter, men to Dage efter sagde han til Ragna, at hun ikke maatte blive vred, men nu kunde han ikke længer holde det ud, han maatte bort.

„Dine Tanter kan jeg rentud godt lide,“ sagde

han, „og jeg troer ogsaa, jeg kunde døie det øvrige Antikcabinet en Uge eller to endnu, naar blot den Enkefrue og hendes Datter ikke var, men de tager for meget paa Humeuret — jeg seer mig gal paa dem! De snakker jo ligefrem forat snakke, bare forat høre deres egne, sprukne Stemmer — og det lige fra Morgenstunden — nei, jeg maa væk!“

Og Duborg og Ragna reiste, og Poul med — han længtes efter Saltvand, sagde han.

Midt om Sommeren er Kjøbenhavn en hel anden By.

Gaaer man ned ad Strøget, seer man lutter fremmede Ansigter, og mødes to Bekjendte, maa de nødvendigvis standse forat meddele hinanden deres Forundring.

Udlændinge med Bädeker eller Murray under Armen stiller sig op paa et Gadehjørne, studerer Kortet, seer sig forvildet omkring og ender alligevel med at spørge den nærmeste Betjent om Vei til Thorvaldsens Musæum eller Frue Kirke.

Landsbyskolelærere kommer til Byen med deres Ungdom; parvis trasker Poderne med en Bylt i Haanden bagved Skolemester, besøger Amalienborg, Rundetaarn og et Par af Samlingerne, gaaer i Zoologisk Have om Eftermiddagen og ender dødtrætte i Tivoli om Aftenen.

Vinduerne staaer aabne overalt, hvor en Lei-lighed er beboet, Gaderne vandes, og det drypper kjøligt fra Isværkernes Vogne; offentlige Byg-

ninger restaureres, og Græsset luges op mellem Brostenene paa de afsides, lidet befærdede Pladser.

Butikerne har indrettet sig paa Fremmedbesøg: det vrimler med „*Souvenirs de Copenhague*“, og i Boghandlervinduerne er det Rejsebøger, Kort, Photographier og udenlandsk Lecture, der dominerer Markedet.

Hotellerne er overfyldte, og Portier'ne blaseerte; udenfor Caféerne er der neppe en Plads at opdrive, og man faaer et Indtryk af rastløs Flid ved at se Udlændinge sidde og skrive Adresser paa Bunker af Prospect-Brevkort.

En enkelt fredlyst Plet paa Strøget er der dog, som altid bliver sig selv lig: det er Helligaands Kirkeplads. Gamle, graa Mænd sidder her under Lindeskyggerne, tegner med Stokken i Gruset, lokker for en vagabonderende Hund eller henvender et Par Ord til Børnene, der leger mellem de slidte Gravsten — „Slægt skal følge Slægters Gang!“

De hvidtede Vinduer kan gjøre En hel trist — man faaer Fornemmelsen af selv at være den eneste Indfødte i den uddøde By. Intet Hof, ingen Vagtparade af Garden; Gesandtskabspalaiserne i Bredgade staaer tomme: i det Høieste er der efterladt en overcomplet Attaché — diplomatiske Forviklinger frabedes i Sommerferien! Sognepræsterne er borte, og Capellanerne faaer Lov at øve sig om Søndagen for tomme Bænke; Aviserne

lever høit paa at bringe bekjendte og ubekjendte Mænds Ferieadresser, Søslangen er paa sin aarlige Tournée i Smaabladene, og kasserede Feuilletoner trykkes. Selv Militairet skifter Physiognomi: Infanteriet, der kommer fra Skydebanerne paa Amager, og Gardehusarerne, der trækker ad Østerbro til, er hvide — hvide af Uniform og hvide af Støv — og Officerernes Ansigter seer ud som kogte Krebs med lyst Overskjæg.

Om Aftenen bevæger der sig igjen en Strøm af Mennesker i forskjellige Retninger: Nogle ad Langelinie til, Andre mod Vesterbro — Tivoli haaber paa Tørveir, Circus paa Regn — og atter Andre tager i Skoven, til Charlottenlund og Klampenborg eller længere bort. — Men Smaafolk! Hvor er de henne?

Ja, i den gamle By, i „City“, er de jo snart en uddøende Race, ligesom Berners sorte Rotte, men i de snevre, afsidesliggende Gader er der dog endnu en varm Sommeraften et „Stillleben“, der kan minde om Frederik den Sjettes Tid eller om en fredelig Provinsidyl.

Fatter har flyttet sin Stol ud paa Fortovet og ryger sin Pibe i det Fri, af og til converserende Pigerne inde i Strygeriet, hvor der endnu arbeides for aabne Døre og i let Costume, Kjeldermanden staaer i Skjorteærmer ved Nedgangen til sin Hule, Madamen passiarer tversover Gaden, Børnene leger — der er saa mange, at de synes at gro op ad

Brostenene — fede Mopper døser med gispende Tunge, og en Trækkevogn med solhedet, halvfordærvet Frugt gjør glimrende Forretninger.

Og ude paa Broerne, i Arbeiderkvartererne, der foregaar ogsaa en hel Udvandring til Colonihaver, Marker, Grønninger og — fremfor Alt — til Fællederne.

Hvor mangen Kjøbenhavner kjender egentlig Fællederne rigtigt? Og hvor er dog Fællederne smukke, med fine Farvenuancer og med fine Curvelinier, og hvor er det dog skiftende Sommerbilleder, de frembyder! — Om Formiddagen, naar der exerceres, er Indtrykket overveiende militairt; de marscherende Colonner seer i Afstand ud som eet fremadskridende Legeme, der er mørkt og ensfarvet, men saa høres der en Commando eller et Hornsignal, en Vending følger, og der kommer et Farveskjær og et Lynblink i blanke Vaaben — Garde, Infanteri eller Husarer. — Om Eftermiddagen er her civilt fredeligt, saa dyrkes Sporten, den mere demokratisks Sport: Fodbold, Cricquet eller Langbold, og der bevæger sig hvide, blaa og røde Huer over den gulgrønne Flade. — Men Den, der vil se Fællederne i deres Glans, skal se dem en Sommeraften, naar Smaakaarsfolk leirer sig derude om de medbragte Madkurve — Mand, Kone, Børn og Hund — og ligger paa Maven og nyder Aftensmaden i det Grønne. Saa er der Liv ved „Holger Danskes Briller“: Børnene

vader, Skibe seiler og gaaer til Bunds, og en enkelt Terne vipper paa sine Vinger. Heste og Køer søger herned forat drikke, og Husdyrene vækker hos mangen kulsværtet, skjægstubbet By-arbeider halv vemodige Minder om den Tid, da han selv var en god, lille Dreng ude paa Landet — det fredelige, stille Land, Barndommens tabte Paradis.

Nu var der dem, som begyndte at længes efter, at Sommeren snart skulde faae Ende — først og fremmest Mille Buxbom. Hun kjedede sig gudsjammerligt, savnede sine sex Børn og gik ikke engang i Kirke, for hun hørte af Princip ikke Capellaner. Besøg havde hun kun faa af, og selv Maskinmanden og Marie havde intet Nyt at melde, naar de kom.

Marie var voxet stærkt, kjøn var hun bleven, dygtig til Dansen og dygtig i Læseskolen, men spinkel, meget spinkel, og noget bleg — hun trængte aabenbart til Sol og kraftig Føde. Sin daglige Gjerning og Kameraterne savnede hun voldsomt, og en Dag, da hun havde været oppe paa Theatret forat hente Noget, hun havde glemt, og var gaaet ned paa Scenen, havde det formelig været trist at se op i det mægtige, tomme Rum, hvor der nu hverken var Soffiter eller Bagtepper, og hvor Løbebroerne hang saa ensomt oppe under Snoreloftet.

Endelig kom da den femtende August; Danseskolen begyndte, Prøverne begyndte, og hun fik tildelt et Soloparti: hun skulde danse Børnemenuetten i „Elverhøi“, det var en stor Begivenhed! I Fritiden sad hun, naar Veiret var godt, gjerne sammen med Kameraterne ude paa det flade Tag over Forbindelsesbygningen og spiste sin Frokost, saae paa Folk, der gik nedenfor, og listede sig stundom ind ad et af Vinduerne paa den anden Side, ind i Malersalen, hvor de nye Bagtepper laa paa det store Gulv, og hvor Theatermaleren prøvede Virkningen af sine Decorationsskizzer paa det lille Modeltheater — det var Noget at høre om baade for Mille Buxbom og Madam Siegler, Frøken Hansen og Madam Asters.

Madam Siegler klagede ellers stærkt over den døde Tid, og det samme gjorde Frøken Hansen. „Ingen Brylluper er der,“ sagde hun, „og det kan jeg forstaa, men hvorfor der heller aldrig er fine Lig om Sommeren, det veed jeg ikke!“

Madam Asters residerede ganske alene med sin Mand i det grevelige Palais, men det var ikke morsomt, erklærede hun: „der er Betræk over alle Møblerne og Flor om Lysekronen, ikke et Menneske ringer paa Porten, og man kan ligefrem forfalde til Tungsindighed og Religionsskrupler.“

Terndrup tilbragte den halve Dag oppe paa Dueslaget; Ingen kjøbte Naturalier, Ingen byttede Frimærker, og der var endnu noget til, Drengene

skulde have de ny Skolebøger. Saa fulgtes han i Reglen om Aftenen med Berner, der nød sin Ferie, paa Excursioner, og da Holst kom til Byen, fordi han ikke længere kunde holde ud at være borte, slog de Tre sig jevnlig sammen — en Dag var de inde i Christiansborgs Ruiner.

Berner havde jo saa tidt og saa vemodig-begeistret talt om den eiendommelige Verden, Ruinerne indesluttede — „Absalons Brønd“ først og fremmest — at Holst havde faaet umaadelig Lyst til at se dem; Berner selv vilde gjerne engang igjen undersøge, om Faunaen og Floraen skulde være bleven forøget, og saa gik naturligvis Terndrup ogsaa med, for Selskabs og mulig Fornøielses Skyld.

En af Brandvagterne, som Berner kjendte fra gamle Dage, havde han faaet til at lukke dem ind — Adgangen til Ruinerne er jo ellers af Hensyn til mulige Nedstyrtninger forbudt — og forsynet med en tændt Lygte gik han da i Spidsen for Trekløveret ind gjennem Kirkeporten og ned i Kjelderne.

De mægtige, vildsomme Kjelderhvælvinger ligger endnu uberørte fra det forrige Slots Tid; Lygteskjæret flakker og skrider hen over de graalige, fugtige Flader, hvor de vaklende Skygger nysgjerrigt følger efter — man gaaer som i en Fæstnings underjordiske Kasematter.

Pludselig, efter en Dreining, staaer der en Væg af Dagslys ind i Gangen, man gaaer et Skridt til Høire og seer op som gjennem en uhyre Skakt med ru, sodede Mursider og med blaa Himmel foroven. — „Ja, der var Kjøkkentrappen," siger Berner, „og derinde er den kongelige Vinkjelder!"

„Er De saa localiseret!" udbryder Holst.

„Det er da intet Under," svarer Berner. „Husk, at jeg er født paa Slottet og har levet al min Tid her — lige til hin Octobernat, der lagde det Hele i Grus — min gamle Fader tog sin Død over det!"

— „Der ligger Kjøkkenerne," siger Brandvagten og viser dem ind til Venstre, ind i de vældige, kjølige Rum, hvor de lange, massive Plankeborde endnu strækker sig under Hvælvingerne, hvor et Par uhyre Stenmortere staar i Hjørnerne, og hvor rustne Ringe foran det aabne Ildsted engang har baaret Spiddene.

„Her er bleven lavet megen god Mad i Tidens Løb!" siger Terndrup.

„Og hentet megen god Vin!" tilføier Holst — han smækker ligefrem med Tungen.

„Ja, men Gudbevares, hvor der maa være gaaet meget til Spilde i saadan en Husholdning!" bemærker Terndrup, og saa gaaer de videre.

— „Nu nærmer vi os til Absalons Brønd," siger Berner, og hans Stemme faaer en næsten høitidelig Klang.

Henad en Sidehvælving dreier de, og fra den kommer de ind i en anden Gang, smallere og ganske lav; her er mørkt som i Graven og blød, sivende Grund — man maa føle sig for med Foden for hvert Skridt.

For Enden af Gangen ligger en simpel, rund Stenbrystning, Lygten holdes ind over den, og et Par Alen nede blinker der et lille Vandspeil.

— „Er her dybt?“ spørger Holst.

„Ja, der er vel en halv Snes Alen Vand,“ svarer Brandvagten, „og naar det ikke, som nu, staaer og bliver surt, fordi der aldrig tages af det, saa er det saamænd det bedste Vand i Kjøbenhavn. I gamle Dage, i Frederik den Sjettes og Christian den Ottendes Tid, længe før vi havde Vandværk, da var det nu ogsaa en hel Herlighed og en stor Naade for de fornemste Familier i Byen at faae Nøgle her til Brønden og have Lov at hente Vand af den; min salig Fader har fortalt mig, at der om Morgenen tidt kunde komme en halv Snes kjønne Herskabspiger paa een Gang med deres Spande — ak, ja, det var andre Tider!“

„Men hvorfor kaldes den nu egentlig „Absalons Brønd“?“ spørger Terndrup.

„Ganske simpelt, fordi den stammer fra hans Tid,“ svarer Berner.

„Ja, er d e t nu saa vist?“

„Saa vist, som at Brønden overhovedet existerer! Troer De, at der i henimod syv Hundrede

Aar holder sig en fast, uafbrudt Tradition om Brøndens Oprindelse, naar Traditionen ikke er ægte — nei! Og selve Forholdene viser jo ogsaa tydeligt, at Traditionen er rigtig. Det Første, Absalon har gjort, da han tænkte paa at bygge sin Borg her paa Holmen, har naturligvis været at sikre sig, at der var fersk Vand; Brønden er bleven gravet, og Taarnet er reist udenom den — med faste, høie Mure forat værne Livskilden i Ufredstider. Absalons Borg maatte give Plads for „Kjøbenhavns Slot“, og Kjøbenhavns Slot for det første og det andet Christiansborg, men Kjelderne hvælvedes over den gamle Brønd — Slottets eneste — og som Hovedstaden er opstaaet omkring Borgen, saadan kan man sige, at Borgen er opstaaet om Absalons Brønd — den er det inderste Centrum, Kjernen, Livskilden, hvad De vil kalde det — Byens og Landets. — Med dens Vand er jeg døbt, og af den har jeg drukket Hundreder af Gange!“

„Og ved den Daab har De faaet Deres Indvielse som Ridder af Kjøbenhavn,“ siger Holst, „og Pietet og historisk Sans har De siden drukket Dem til af den!“

„Maaske! — I saa Fald vilde jeg blot ønske, at mange, mange Flere kunde faae deres Indvielse og læske deres Tørst af Absalons gamle Brønd!“

„Ja, der skulde først og fremmest være uhindret Adgang til Ruinerne,“ siger Holst.

„Nei, først og fremmest skulde Ruinerne ryddes og Borgen reises," svarer Berner — og saa gaaer de videre, opad, op til Lyset, til den varme Dag.

Tommetykt ligger sine Steder den faldne Askeregn over de blottede Hvælvinger — i Asken opdager Berner tydelige Aftryk af Husmaarens lette Fod, og inde under en Murkant finder han en indtørret Mumie af den store Flagermus, *Vespe-rugo noctula.*

„Ja, det Stads er der nok af," forklarer Brandvagten. „De ligger i Dvale herinde om Vinteren i snesevis, og Sommeraftener kan det være hel fælt, naar man skræmmer dem op, og de flagrer lige om Ørerne paa En!"

— Gjennem en Vinduesaabning seer de ind i et uhyre, aflangt Rum, stort som Torvet i en Kjøbstad; Fordybninger i Mursiderne viser, hvor Bjælkehovederne har hvilet, sværtede Nischer, hvor der har staaet Ovne — her laa Riddersalen.

„Der har jeg som Barn to Gange været oppe paa Galleriet og seet ned paa Nytaarstaflet," siger Berner. „Og ovre i det Hjørnevindue, ud mod Slotspladsen — ved Siden af Colonnaden, hvor der var Opgang til Høiesteret — der stod Frederik den Syvende, husker jeg, en Grundlovsdag og talte til Folket. Naar man hørte ham tale, og naar man saae hans stolte Skikkelse, saa var han Kongen, og man glemte rent, at han kastede en

Slagskygge, der hed Grevinde Danner, ud over Landet!“

„Hun maa ligegodt have været et svært bjergsomt Fruentimmer,“ siger Terndrup, „saa mange Contanter hun kunde efterlade sig!“ — det lyder til en vis Grad anerkjendende, jydsk anerkjendende.

— „Det er „Kongens Trappe“,“ forklarer Brandvagten, da de gaaer op ad de massive Mahognitrin med de røgsværtede Messingbalustre paa Siderne; kulsort, trekantet Spindelvæv hænger i Hjørner paa Marmorvæggene, Støv og Aske dækker Afsatserne.

„Jeg interesserer mig nu mest for „Dronningens Trappe“,“ siger Holst, „for der stod Jerichau's „Hercules og Hebe“ — men den Gruppe blev da heldigvis reddet!“

„Ja, „Dronningens Trappe“ er derovre,“ svarer Berner, „ovre paa den anden Side af Hovedporten.“

Og gjennem Hovedporten gaaer de, det endnu helt bevarede Portrum, der er høit som en Kirke og vidtstrakt som en Hal.

— „Husker De, hvor det rungede, naar man ved Nattetide gik igjennem her og slog den lille Portlaage i efter sig!“ udbryder Holst. „Jeg kan høre det tordne endnu!“

„Ja, her er Plads!“ erklærer Brandvagten. „Naar Portene for begge Ender var lukket, holdt

der mageligt et Sexspand herinde — det tog sig ud!“

„Aa, jeg husker endnu, som var det igaar,“ siger Berner, „sidste Gang der var rigtigt Hof i stor Stil her paa Slottet! Det var i 1875, da Kong Oscar var Kong Christians Gjæst — da var her Liv! Ekvipagerne rullede ud og ind Dagen igjennem, og Gardervagten her ved Foden af Trappen havde nok at gjøre: uafbrudt maatte den træde under Gevær, og Musiken spillede — nu er der ikke Andet tilbage af dens Tids Herlighed end Ringen der, som Fanen stod i, og saa Fourchetterne ovenover!“

Ude i Slotsgaarden sætter Holst sig til at tegne, og Berner finder mellem de store Dynger af Murbrokker og Slakker allerede en hel begyndende Vegetation: flere Tidselarter, Følfod, Nelder og Fuglegræs — Planteverdenens Pariaer.

— „Men den sjeldne italienske Kløver, De har talt om,“ spørger Holst, da han er færdig, „kan den ikke være her?“

„Var den italiensk!“ udbryder Terndrup og seer pludselig interesseret ud.

„Ja, vist var den italiensk,“ svarer Berner.

„Og det var jo i Gaarden hos Duborgs Svigerfader, den siden skulde være funden, ikke sandt?“ spørger Holst videre.

„Det var det!“

— „Veed De af, at han nu skal være Generalconsul?“

„Nei!“

„Jo, han skal sgu?“

— „Veed De af, at han er en stor Kjeltring?“ siger Terndrup, tilsyneladende ganske umotiveret.

„Nei, jeg veed det ikke,“ erklærer Holst, „men det forbauser mig ikke: jeg har paa Forhaand ikke nogen synderlig Fidus til Bourgeoisiets Hæderlighed!“

„Det veed De jo slet ikke noget om, Terndrup!“ siger Berner.

„Ikke det! — Naa, ja ja, saa veed jeg Ingenting! Men jeg har da ellers engang læst et Brev, som jeg brændte, for man skal ikke lede sig selv udi Fristelse, og nu, da jeg hører, at — jo, gu er han en Kjeltring — man kan da baade stave og lægge sammen!“

„Grosserer Lange repræsenterer den ny, den indvandrede Slægt, der trænger sig frem,“ siger Berner.

„Ligesom den brune Rotte!“ svarer Terndrup, og Berner smiler.

— Inde i Buegangene falder Holst i Extase. „Se dog blot det Perspectiv, man har for Øie herinde! — Det er noget af det Fineste og mest Harmoniske i Linier, som Kjøbenhavn overhovedet har at opvise — det minder ligefrem om Fratergangen i et italiensk Kloster!“

„Men veed De saa, hvad der alligevel er mest Stemning over her i Buegangene?“ spørger Berner. „Det er saamænd over de gamle, hvidhaarede Veteraner fra Hans Majestæts Staldetat. — Ja, jeg seer naturligvis med andre Øine end De, det er rimeligt, men betragt alligevel saadan en gammel Livkusk, naar han en Sommerdag er ude at sole sig selv og de kongelige Ekvipager og Seletøier paa Ridebanen! Se det Blik, hvormed han betragter den bedagede Galakareth, som han i sine Velmagtsdage maaske selv har tronet paa Bukken af, mens hans Konge sad derinde! Firspandet, han styrede, det er forlængst forsvundet, men Karethen existerer endnu, og den vækker for ham stolte, lykkelige Minder — det er nu hans Livs Poesi!“

„Ja, de høirøde Frakker og gule Veste tager sig brillant ud paa saadan en gammel Patriark,“ siger Holst. „Han er egentlig lige saa festlig at se paa som en Postillon!“

— Ved Frederiksholms Kanal skilles man, og Holst takker Berner for Turen.

— „Nu har De da været paa Valfart!“ siger Berner.

„Valfart?“

„Ja, til Absalons Brønd!“

„Naa, saadan at forstaa!“

„Ja, den er og bliver da Kjøbenhavns „hellige

Kilde“,“ svarer Berner, „og hvis der blot med Tro og Andagt blev valfartet til den, saa —“

„Hvad saa?“

„Saa var der maaske mere Sans for Historiens Poesi og for de Forpligtelser, der følger med en Tradition, end der nu er!“

Det forholdt sig ganske rigtigt, hvad der hin Dag blev sagt i Christiansborgs Ruiner om Grosserer Lange — det vil sige det af det, der angik Generalconsulværdigheden. Grossereren var virkelig ved at naa sine foreløbige Ønskers Maal.

Den tidligere Generalconsul havde varmt anbefalet Grossereren til Præsidenten for Republiken Yocobora, og Præsidenten havde efter moden Overveielse og i Betragtning af de udmærkede mercantile og diplomatiske Egenskaber, som altid havde været et Særkjende for Grosserer Jesper Lange, bestemt sig til at meddele ham Exequatur som Republikens Generalconsul for Kongeriget Danmark. Nu manglede der kun Hans Majestæt Kongen af Danmarks Sanction — „men de smøler jo altid oppe i Ministerierne," sagde Grossereren, „saa det kan gjerne trække en Maaned eller to ud endnu." Og dette var saa meget ubehageligere, som Ragna og Duborg jo skulde have Bryllup, men der naturligvis ikke kunde blive noget Bryllup,

før Grossereren havde Ret til at optræde i Uniform. — „Den Satisfaction vil jeg dog nok have," sagde han.

Fruen havde travlt med at sørge for Ragnas personlige Udstyr — om Indbo var der ikke Tale, da Ægteparret for det Beløb, som Indboet vilde have kostet, strax efter Bryllupet agtede at reise til Udlandet paa ubestemt Tid — og næsten hver Dag tog hun ind fra Landstedet, besaae og vragede, kjøbte og byttede og spillede som en Fisk i Vandet.

Poul var utaalelig, erklærede hele Familien; han var altid værst i lange Ferier, og saa tyede Poul, naar han da var i Byen, over i Baghuset til Fru Lund, udmalede sin egen Fremtid som Cadet og hørte med stor Interesse paa Marie, der i Slutningen af Saisonen havde været Skibsdreng i „Fjernt fra Danmark".

Julius var forholdsvis skikkelig, syntes Faderen. — „Gudbevares, han møder ikke paa Kontoret i rette Tid, og møder han, bestiller han Ingenting, men han har ikke i sex Uger plustret mig for Extra-Penge, og det er store Ting!"

Sagen var den, at Julius en Søndag ude paa Traverbanen, som han nu var begyndt at dyrke, af en ren Feiltagelse havde holdt paa en Hest, som Ingen ventede sig Noget af, og da den ganske uformodet kom ind som en smuk Nummer

Eet, gav den saa store Odds, at Julius i længere Tid kunde leve paa Gevinsten — og leve flot.

Ragna var under sin korte Forlovelsestid baade stolt og lykkelig, glad og forventningsfuld, men alligevel var hun af og til en lille Smule betænkelig — navnlig efter et Kunstnergilde, som en af Duborgs gifte Bekjendte gav til Ære for de Forlovede.

Allerede det at blive bedt ud til Aften, og ikke til Middag, var saa underligt, syntes hun, og saa spiste man baade i Atelieret og i de andre Værelser, drak megen Vin af umage Glas, lo og talte i Munden paa hinanden og røg uafbrudt Cigaretter — ogsaa Damerne; det sved græsseligt i Øinene, og det hjalp jo ikke, at Duborg forsikrede, at naar hun blot selv røg, mærkede hun det slet ikke, for hun kunde ikke ryge.

Saa blev der talt om Kunst, Udstillinger og Academiet, nævnet Navne, hun aldrig før havde hørt, og hentydet til Forhold, hun ikke kjendte.

Hun sad taus, søgte at være elskværdig mod Alle, men blev alligevel nærmest opfattet som stiv og overlegen. Duborg mærkede det, han blev ærgerlig, og hun blev bedrøvet.

Man sang og spillede — Nogle Mandolin, Andre Guitar. Ragna spillede jo intet Instrument, sang ikke heller, og saa havde hun desuden saa svært ved strax at finde de anerkjendende Ord,

som Enhver, der præsterer Noget, det være nok saa Lidt, nu engang venter af Tilhørerne.

— „Det er jo lidt kjedeligt, at Du slet ikke kan gjøre noget Musik," sagde Duborg til hende, da de langt ud paa Natten gik hjem, men hun var saa træt og saa søvnig, at hun i Grunden neppe tænkte over det i Øieblikket, og først op ad Dagen huskede hun, hvad han havde sagt, gav ham i sit stille Sind Ret og syntes, at hun var en dum og kjedelig En. Men hvad der, naar hun senere tænkte paa Aftenselskabet, dog optog hende mere end noget Andet, var, at alle Gjæsterne, — alle undtagen hun — aabenbart havde moret sig storartet.

Det, at man overhovedet kunde more sig i et Selskab, det var ikke før forefaldet i hendes Praxis.

I Begyndelsen af October stod Ragnas og Duborgs Bryllup.

I sidste Øieblik havde det maattet udsættes otte Dage af Hensyn til Generalconsulens Uniform, thi vel var Formandens, som han jo havde overtaget samtidig med Stillingen, overmaade vel conditioneret, men den strammede i Ærmegabene, og Kraven var for snever. Alt blev dog ordnet, og den store Dag oprandt.

Vielsen fandt Sted i Garnisons Kirke, Frøken Hansen sang, og Mille Buxbom havde Billet til Pulpituret, hvorfra hun kunde se det Hele storartet.

Efter Vielsen Middag i Hjemmet — Madam Siegler omtalte senere altid med særlig Anerkjendelse, at Generalconsulen ikke havde holdt Festen paa Skydebanen.

Generalen var med, Berner var med og Holst ogsaa — men han havde faaet bestemt Tilhold af Duborg om ikke under nogen Omstændigheder at holde Tale.

Den gamle Grosserer tog Maal af Sønnen og sagde med sit grimmeste Smil: „Herregud, han, Petersen, som vi grinede saa meget af — han, Du veed, der var Brandmajor og altid fulgte Lig i Uniform — han var da ikke nær saa pyntet som Du!“ og Vennebjergerne stillede sig op foran den nye Generalconsul, slog Hænderne sammen og sagde: „Jesper, Du har trekantet Hat, Sabel ved Siden og forgyldte Buxer — Du kunde bruges til at ride Fastelavn ind, hvor det skulde være!“

Ellers gik Middagen rigtig godt. Generalen holdt først en Tale for Brudeparret og characteriserede træffende den nu sluttede Forbindelse som en Alliance mellem den store Forretningsverden og den mere flygtige, høitsvævende Kunst, og desuden en Tale for den nye Generalconsul, hvem han betegnede som en Mand, i hvis Hænder den fremadstræbende Republik Yocoboras Velfærd trygt kunde betroes.

Tilsidst talte Berner. Han fortalte, hvordan han en Dag var kommen ind til daværende Grosserer Lange — Grossereren nød Ordet „daværende“ — og hos ham havde søgt Oplysninger om en sjelden Plante — ja, Generalconsulen mindedes det vel neppe. Han, Berner, havde ikke fundet, hvad han søgte, men Duborg var bleven den Lykkelige: han havde fundet Den, der for

ham var Verdens deiligste Rose — et Leve for Bruden, den skjønne, ranke Frue!“

Lidt efter Middagen brød Brudeparret op — de skulde reise sydpaa med Ottetoget.

Den gamle Grosserer, der jo gjerne havde et venligt Ord til Enhver, saae op paa dem med sine smaa, rødkantede Øine og sagde:

„Aa, ja, Herregud, det gaaer jo nok en lille Tid, men naar Krybben er tom, bides Hestene, Børn — ja, de gjør saamænd! Men det kommer jeg nu ikke til at opleve, ak, nei, jeg er saa gammel!“

Holst kom til dem ude i Entreen, trykkede hjerteligt Begges Hænder og sagde til Ragna:

„Jeg vil blot sige Dem een Ting, lille, deilige Frue: Deres Mand har omtrent aldrig kysset nogen anden Kvinde end sin Moder — men det har f. Ex. jeg! Derfor skal De ogsaa skjønne paa, at det er ham, og ikke f. Ex. mig, De iaften reiser ud i den vide Verden med — Levvel!“

Og da Parret gik ned ad Trappen, sagde Duborg til Ragna:

„Er Du nu rigtig glad ved Tanken om alt det, Du skal se i Syden?“

Men Ragna saae op paa ham med sine store, klare Øine og svarede:

„Hvor kan jeg tænke paa det! Jeg er kun opfyldt af, at det er med Dig, jeg reiser!“

— Holst savnede Duborg umaadeligt.

Det var ikke til at holde ud, syntes han, at gaa alene rundt i Atelieret; der var tomt og koldt, han tænkte paa at flytte.

— „Hvad om vi To slog os sammen," sagde han en Dag til Berner, „det kunde blive hyggeligt! Saa leiede vi en større Leilighed — De faaer en stor Stue, hvor De stiller alle Bøgerne op i de perlemalede Reoler og pynter med de kjøbenhavnske Kobberstik, jeg faaer et Atelier, og saa holder vi en fælles Stue, der bliver udstyret med en Blanding af Deres og min Smag!"

Men Berner vilde naturligvis ikke fra Nyhavn. Han tænkte ogsaa med Gru paa Oliepletter, henkastede Pensler og geniale Drapperier, saa den Sammenflytning blev der ikke Noget af, men hyppig mødtes de, og glade var de for hinanden.

Terndrup var bleven lidt underlig, fandt Berner. Efteraarsanfægtelserne var stærkere, end

de pleiede at være: han faldt jevnlig i Tanker, som de allerbedst sad, spillede paa Violin midt om Dagen, og en Aften, da de var paa Expedition sammen ude ved Kallebodstrand, kastede han tre, fire Gange Stokken til Kinden blot ved at se en Ryle eller en Strandbrokfugl.

En Eftermiddag, da Berner kom ind i Butiken, søgte Terndrup omhyggeligt at skjule Noget, han sad med i Skjødet, men det mislykkedes, og corpus delicti viste sig at være en Bøsse.

„Ja, det er rent tilfældigt, jeg er kommen til til den Skyder," forklarede Terndrup undskyldende, „og naar jeg i sin Tid lovede mig selv ikke mere at røre en Bøsse, saa mente jeg begribeligvis bare, at jeg ikke mere vilde skyde, og det gjør jeg heller aldrig — nei, hvad man har lovet, det skal man holde — saa vidt muligt da! Men der kom forleden en Fyr ind i Butiken og vilde sælge den her Tingest — han troede nok, jeg var saadan en almindelig Marschandiser — og han var i Pengetrang, sagde han, og Bøssen er sgu meget god — det er Baandløb, og Fjedrene er stærke — saa kjøbte jeg den — jeg kan jo altid sælge den igjen for den Pris, jeg har givet, eller maaske tjene lidt paa den!"

Men hvad der ikke blev solgt, det var Bøssen. Den blev anbragt over Terndrups Seng paa det Søm, hvor Violinen hidtil havde hængt, og der blev den hængende.

En Fredag Eftermiddag blev Terndrup hentet op til Mille Buxbom — han maatte endelig komme strax, blev der sagt.

Neppe var han imidlertid bragt til Sæde i den Lænestol, som for Øieblikket tænktes testamenteret til den ny Catechet ved Frelsers Kirke, før Madam Asters kom. Terndrup vilde gaa, men det fik han naturligvis ikke Lov til, og saa maatte han da i en stiv halv Time døie alle Madamens Fortællinger om det grevelige Herskab, som nu endelig var kommet til Byen. — Det var rigtignok ikke som før, sagde hun, nede paa Palais'et. I gamle Dage, saa havde man Diner'er, Baller og Router — men nu! Det var kun Bønnemøder og Samtalemøder, og Missionsmøder og Tractatmøder, men økonomisk maatte den Selskabelighed da være, mente hun, for Gjæsterne fik ikke Andet end Thevand og smaa Tvebakker — Vin taaltes ikke mere i Huset. „Greven siger ogsaa altid, at Guds Rige koster ham femten Tusind om Aaret," fortsatte

hun, „det er mange Penge, saa der maa jo spares paa andre Maader. Og Grevinden og Comtesserne, de er altid klædt i Sort nu og altid høihalsede — det gaaer der jo mere Tøi med til end før, men saa faaer de jo ogsaa mere for Kjolerne, naar de sælger dem, det kan vel gaa lige op, tænker jeg. — Men et deiligt Herskab er det!“

Endelig gik da Madam Asters, og Mille Buxbom rykkede frem med, hvad hun vilde.

Marie havde faaet den største Børnerolle, der var i nogen Ballet — Fanny i „Conservatoriet“ — og Balletten skulde gaa første Gang paa Onsdag, og gamle Mille vilde da saa forfærdelig gjerne hen at se sin egen Marie.

Terndrup saae spørgende op og bemærkede først nu, at Jomfruen kun havde een Guldørenring paa. Saa vidste han af Erfaring, at den anden var paa Assistentshuset, og at der var særlig Ebbe i Portemonnaien, og med en næsten galant Haandbevægelse sagde han:

„Maa jeg have den Fornøielse at invitere Jomfruen til den Aften!“

„Tusind Tak, lille Terndrup!“ svarede hun og lod uhyre overrasket. „Det var rigtignok pænt af Dem — men De gaaer da selv med?“

„Aa, jeg veed ikke —“

„Ja, maa jeg saa ikke have den Fornøielse at invitere Dem!“ sagde Jomfruen, og Terndrup, der naturligvis intet Øieblik var i Tvivl om, at

Invitationen var paa hans egen Regning, sagde Ja, Tak og fik saa omsider Lov at gaa.

Næste Dag gik han hen til Fru Lund, hvem han traf ved Vaskeballien — der tilbragte hun en stor Del af sin Tid, navnlig efterat Marie var kommen til Theatret, hvor hun jo skulde bruge saa meget rent Dansetøi. Hun strøg Sæben af Hænderne og tørrede dem i sit Forklæde og gjorde forresten mange Undskyldninger, fordi han fandt hende saadan. Først talte hun om sin salig Mand og græd lidt, saa talte hun om Datteren med moderlig Stolthed og om Generalconsulen med ærbødig Taknemmelighed, drøftede sine Chancer for at faae et af de ledige Legater og vendte saa igjen tilbage til Marie.

Terndrup fortalte da, at han var kommen for at invitere hende til Galleriets Pladsloge førstkommende Onsdag Aften, og Fru Lund neiede, hel rød i Hovedet, og sagde saa mange Tak.

Da Berner og Holst hørte om Terndrups Invitationer, vilde de ogsaa med — de satte Begge megen Pris paa Balletten.

„Jeg er voxet op med Bournonville's Værker," sagde Berner, „og en Ballet som „Valdemar" er mere vækkende og folkeopdragende end hele den nyere Literatur!"

Det var nu stærke Ord, mente Holst, men

ogsaa han elskede den danske Ballet, navnlig „Et Folkesagn“ og „Napoli“. — „Der er festivitas over dem,“ sagde han, „Livsglæde og Skjønhed, og man trænger ligefrem til Skjønhed en Gang imellem. — Jeg glæder mig til paa Onsdag!“

Onsdag Aften mødtes Terndrups Selskab i Galleriets Pladsloge.

Mille Buxbom havde begge Guldørenringe paa, grøn Sløife i Halsen og gule Handsker — dem, hun pleiede at gaa til Bryllup i Garnisons Kirke med.

Fru Lund var sortklædt som altid — hun kunde, for den Sags Skyld, gaa til Bønnemøde hos Grevens, naar det skulde være — pibet og strimlet, og sad kun paa det Yderste af Klappladsen.

Inden Ouverturen begyndte, havde Jomfruen faaet fortalt de Nærmestsiddende om Marie: at hendes Moder sad d e r, at hun, Mille Buxbom, havde lagt Grunden til hendes boglige Viden, og at Terndrup havde inviteret dem Allesammen hen til Debut'en. Fra de Nærmestsiddende forplantede Meddelelsen sig videre, og snart vidste hele Logen al ønskelig Besked, og alle Tilskuerne i den dreiede Hovederne om efter Fru Lund.

Det første Stykke blev ikke fulgt med synderlig Interesse af Selskabet — man fandt det langtrukkent og higede kun efter „Conservatoriet“.

Endelig begyndte Balletten, og da Marie viste sig i første Act, udbrød Mille Buxbom: „Der er hun, det yndige Lam!“ og det saa høit, at hele Logen hørte det, og Fru Lund maatte tysse paa hende. Men efter den store Scene i anden Act var det tydeligt at se, at ogsaa Andre end Terndrups Selskab havde lagt Mærke til Marie: det rungede med Bifald, Mille Buxbom græd, som hun var pisket, og Fru Lund tørrede bevæget Øinene.

Da Teppet faldt, skyndte Fru Lund sig ud: hun skulde jo, som hun gjorde hver Aften, hente Marie, og saa blev Jomfruen fulgt hjem af hele tre Kavalerer — det var ikke det mindst storartede ved den uforglemmelige Aften!

— „Hvor skal vi saa gaa hen?“ spurgte Holst.

Ja, Berner havde rigtignok nærmest tænkt paa at gaa hjem: Kjedlen stod over Spritapparatet, saa han kunde lave The paa fem Minuter.

„The!“ raabte Holst indigneret. „Maa jeg være her — jeg har ikke Influenza!“

Terndrup foreslog at gaa hen paa en Ølstue i Gothersgade, hvor han vidste, at de havde god Grisesylte med Rødbeder til, men heller ikke det Forslag vandt Holsts Bifald.

„Øl vilde profanere Aftenens Indtryk“, sagde han, „og lille Maries Debut skal feires med Vin, for sød var hun! — Vi kan jo gaa hen i Ankjærs Vinstue i Lille Kongensgade,“ foreslog han, „der faaer man en forfærdelig god Burgunder til en rimelig Pris!“

Terndrup erklærede imidlertid, at i alt Fald han ikke kunde nøies med at drikke, han maatte have Noget at spise, men Holst afviste enhver Indvending. — „Spise!“ gjentog han. „Ja, naturligvis skal De have Noget at spise — troer De, jeg vil faste! Kom blot med!“

Ankjærs Vinstue var en Overlevering fra Fortiden — fra den Tid, da baiersk Øl ikke kjendtes, og da agtbare Skatteborgere, naar de ikke gik i Clubben og ikke vilde sidde hjemme, ufravigeligt om Aftenen gik hen og drak en halv Flaske Vin.

Udstyrelsen viste ogsaa, at man ikke fulgte med Tiden: i en lille, daarlig oplyst og tilrøget Stue var der tre, fire slidte Smaaborde med Stole omkring, Skjænken var af umalet Fyrretræ, og bagved den stod der Ankere med Rom, Cognac og Arrac; i Baggrunden af Rummet, i mystisk Halvmørke, laa i tilgitrede Rum Stabler af støvede Flasker, og i Gulvet fandtes en Lem, der førte ned til Kjelderen, den dybe, mørke Kjelder, hvor Fadene laa.

Et halvt Dusin Spidsborgere sad om Bordene og drak — mest Portvin — røg og smaasnakkede,

men halv sagte og i Enstavelsesord — det var tydeligt nok, at de kom for Vinens og ikke for Passiarens Skyld.

Holst anbragte sig selv og de to Andre ved et ledigt Bord, vinkede ad Kjeldersvenden, der bar et mægtigt Forklæde af Læder, og sagde blot:

„En Flaske Bourgogne af den rigtige, og Aftensmad til Tre!“

„Ja, vel, Hr. Holst!“ svarede Kjeldersvenden, tændte en Lygte, forsvandt i Dybet og vendte et Øieblik efter tilbage med en støvet, tykmavet Flaske, som han med en vis Kjærlighed satte for de nysankomne Gjæster. Saa trak han den op, nød selv fagmæssigt Buketten og satte Glas paa Bordet. Lidt efter kom han igjen med tre dybe Tallerkener, og paa hver af dem fandtes et Surbrød, en Skive Smør, to Ansjoser og en Kile Eidammer Ost — det var, hvad Ankjærs Vinstue bød — og rimeligvis i Menneskealdere havde budt — af Aftensmad.

— „Smager det saa ikke storartet?“ spurgte Holst.

„Udmærket!“ forsikrede Terndrup. „Det er en god, fed Ost!“

„Men Vinen!“

„Ja — er den ikke noget sur?“

„Sur!“ raabte Holst. „Men Menneske, kan De da ikke smage, at det er en Drue, som der maaske ikke har været Mage til i den kongelige

Vinkjelder, man viste os i Christiansborgs Ruiner! — Det er et rent Tilfælde, at den i sin Tid har forvildet sig herhen i Lille Kongensgade," tilføiede han hviskende, „og der er ikke meget tilbage af den, har Kjeldersvenden betroet mig, saa man maa nyde den, mens man har den! — Aa, hvor den smager!"

„De er vist egentlig en stor Gourmand!" sagde Berner.

„Nei, det tør jeg ikke rose mig af," svarede Holst, „men jeg skjønner paa, naar jeg faaer noget Godt, og jeg nyder det — hvor Mange gjør det! Der er jo Folk, som, hvor utroligt det end kan lyde, roser sig af at have Grød og Vælling til Livretter — som om det var noget Fortjenstligt, at have en daarlig Smag! Og der er Folk, som f. Ex. Duborg, der bilder sig selv ind at have Smag, men som i Virkeligheden ikke kan kjende Forskjel paa Slikasparges og Macaroni! — Aa, mærk den Buket! Gudbevares, jeg er en god Demokrat, men saa demokratisk, at jeg foretrækker Øl for ædel Vin, det er jeg dog ikke, og var jeg enevældig Konge af Kjøbenhavn, saa skulde alle Kjeldere i det nye Raadhus fyldes med Fade, der indeholdt det Bedste, Jorden kan byde: Burgunder og Asmannshäuser, hvid Capri og Tokayer — til Folket er det Bedste ikke for godt! Borgmestre og Raad skulde som i gamle Dage selv gjøre Indkjøb for Stadens Regning, Vinen skulde modnes i

den kjølig-lune Kjelder, og af stilfulde Glas skulde Byens jevne Borgere — ikke blot det velhavende Bourgeoisie — her for en rimelig Pris kunne gjøre sig til Gode — se, det kalder jeg en demokratisk Idee!“

Om Ideen egentlig var demokratisk, vidste Berner ikke, men han kunde godt sympathisere med Tanken om en rigtig Raadhuskjelder, forsaavidt det jo herved dreiede sig om at kalde en gammel, nu forsvunden Tradition til Live, og Holst benyttede sig strax af Berners Tilslutning til at bestille endnu en Flaske, og dette havde til Følge, at Terndrup indrømmede, at naar man havde drukket et Par Glas af den Burgunder, saa begyndte det Ramme at gaa af den.

— „Apropos hvid Capri, som jeg nævnte før,“ sagde Holst pludselig, „jeg har faaet Brev fra Capri, fra Duborg!“

„Hvordan har han det?“ spurgte Terndrup.

„Ja, og Fruen?“ tilføiede Berner.

„Meget skriver han ikke,“ svarede Holst, — „Skriveri har nu aldrig været hans stærke Side — men de er raske begge To, og han har faaet et Par Bestillinger.“

„Naa, ja, saa er jo Alting godt!“ sagde Terndrup.

Og Alting var forsaavidt ogsaa godt.

Langsomt var Ragna og Duborg reist sydpaa — første Station havde været Dresden. Der gik de naturligvis strax op paa Galleriet, og Ragna var virkelig betaget af den sixtinske Madonna. Den kjendte hun dog, baade af Navn og af Gjengivelser, men Holbeins Madonna havde hun aldrig før hørt nævne; den gjorde imidlertid stærkt Indtryk paa hende, og hun spurgte beskedent Duborg, om den ikke, paa sin Vis, var lige saa stor Kunst som Raffaels.

„Det er den dog vel knap," svarede han, „men Du er alligevel en klog lille Kone, at Du synes saa godt om den — det kan jeg lide Dig for!"

Og Ragna saae taknemmelig op paa ham og syntes, at hun blev anerkjendt som aldrig før.

Det kneb noget for hende at blive begeistret over Rubens' og Lucas Cranach's Kvinder — de første fandt hun for fede, de sidste for magre — men det maatte hun ikke paa nogen Maade have

Lov til: hun skulde have Blik for den skiftende Opfattelse af den menneskelige Idealskikkelse.

„Ja, Du maa bære over med mig, Hans," sagde hun saa, „og huske, at jeg egentlig aldrig har været udenfor Store Kongensgade — men det skal forhaabentlig nok komme Altsammen, naar Du blot hjælper mig!"

Gjerne havde hun gjort en Tur ind i sachsisk Schweiz — det var jo endnu den gode Aarstid — men Duborg erklærede, at sachsisk Schweiz var Legetøis-Natur, det var saamænd ikke Noget at se — og han maatte jo vide det, for han havde været der, og saa kom de der ikke.

I Nürnberg mødtes de Begge i Glæden over Helhedsindtrykket af den gamle By, og da de om Aftenen stod oppe paa Borgen og saae ud over alle de vildsomme, rødbrune Tage, lagde han Armen om hendes Liv, drog hende ind til sig og sagde:

„Dig saae jeg ogsaa for første Gang mellem de røde Tage — se, derhenne, bagved det Hus med de to Karnapper, der er en Kvist, hvor jeg gad se Dig staa og aabne Vinduet med din hvide Arm! — Ja, det kunde være blevet et godt Billede, det, jeg malede af Dig!"

Saa talte han om Terndrup og sagde, at Nürnberg maatte være en By for ham at holde Dueslag i, og da de lidt efter stod i Raadhusgaarden, mindedes han Holst og sagde forresten,

at Labenswolffs lille Fontaine herinde egentlig var mere værd end al Nürnbergs øvrige Kunst — bedre end selve Peter Vischer's Sebaldusgrav og Veit Stoss' Sacramenthus. Det forstod Ragna nu ikke, men hun vidste jo, at naar Hans sagde det, var det rigtigt, og bestræbte sig troligt for at se med hans Øine.

Fra Nürnberg reiste de lige til Florents.

Ragna var henrykt over Arnofloden og *Palazzo vecchio,* over Turen til Fiesole og hele det Stykke italiensk Renaissance, Medicæerstaden frembyder, men det var knebent nok, hun fik Lov at være det.

„Du seer jo kun paa det Hele saadan som i Fugleperspectiv," sagde Duborg, „men det maa man ikke: man skal se paa Enkelthederne og lære at forstaa dem. — Nu i Formiddag tager vi Ghiberti's Broncedøre og Verrocchio's Fontaine inde i *Palazzo vecchio,* saa kan vi altid se, om vi kan overkomme mere i Eftermiddag."

„Der er forresten een Ting her i Florents, jeg saa gjerne vilde se," svarede Ragna.

„Hvad er det? Er det nogle af Luca della Robbia's Majolikaer?"

„Nei, dem kjender jeg ikke — det er Metalsvinet!"

„Metalsvinet! Hvad for et Metalsvin? — Naa, jeg troer forresten nok, jeg saae det forrige Gang,

jeg var her — det staaer henne paa det lille Grønttorv. — Men hvor kjender Du det fra?“

„Men, Herregud, Hans: fra H. C. Andersens Eventyr!“

„Naa, har han skrevet om det, se, se! — Men det er da ellers ingen Grund til at rende efter det!“

Og saa kom de naturligvis ikke til Metalsvinet.

— Næste Dag skulde de i Uffizierne, men lige som de var ved at gaa ind, og Duesværmen flagrede omkring dem, opdagede Ragna, at man kunde kjøbe Kræmmerhuse med Mais og fodre Duerne. Det maatte hun prøve, og et Øieblik efter sad der til hendes store Fryd en halv Snes af de tamme Fugle rundt omkring paa hende, paa Hænder, Skuldre og Hoved. Maisen var fortæret i et Nu, og hun bad derfor Duborg kjøbe et Kræmmerhus til og række hende: hun vilde saa nødig skræmme de Duer, der sad paa hende, ved en større Bevægelse.

„Ja, jeg kunde jo gjerne kjøbe noget mere Mais,“ svarede han, „det kunde jeg saamænd godt, men det er da egentlig at spilde Tiden — Du maa huske paa, vi skal op at se paa Kunst, det er da vigtigere!“

Saa lod Ragna Duerne flyve og gik i Uffizierne med ham.

Da de kom i den Sal, hvor de store Mestres

Selvportraiter fra alle Lande er samlet, udbrød hun pludselig:

„Men, Hans! Der hænger jo Otto Bache — og Krøyer! Og der hænger jo Carl Bloch!“

„Ja, de gjør saa!“

„Nei, hvor det dog er morsomt at træffe sine berømte Landsmænd paa den Maade — synes Du ikke?“

„Aa, jo — jo — men det er da ellers ikke dem, man tager til Florents for at se!“

„Nei, det er det ikke, men alligevel — Hans, troer Du, nogensinde Du kan komme til at hænge her?“

„Nei — aa, nei — jeg maler jo heller ikke saadan Portraiter.“

Og saa gik de videre, saae paa Malerier og Haandtegninger — mest paa de sidste, for Duborg sagde, at de var interessantest.

Efter et Par Dages Ophold reiste de videre, men der var endnu for varmt i Rom, sagde han, de skulde være en Maaned paa Capri.

Her var Ragna egentlig for første Gang i sit Liv begeistret. Hvor hun gik og stod, laa det vidunderlige Hav dybt under hende med den blaa Farve, som hun kun kjendte fra Billeder — og dog ikke kjendte — og med skiftende grønt og violet Perlemoersskjær inde mellem de rødbrune Klipper; modne Druer hang i overvældende Rigdom

fra Loggiaer, Mure og Træer, Citronerne blinkede lyst mellem det mørke Løv, Solen bagte, og lette som Gemser løb Pigerne op ad Klippetrapperne med de tunge Byrder paa Hovedet.

— „Den Capripige, Du havde hjemme paa din Væg," sagde Ragna en Dag, „hende Modellen, hvad hed hun?"

„Hun hed Graziella," svarede Duborg.

„Troer Du, hun lever endnu — jeg kunde have Lyst til at se hende!"

„Det skal Du ikke ønske — hun maa nu være om ved de tredive Aar, og saa er hun her paa Capri en gammel Kone."

„Jeg kunde nu alligevel nok lide at se hende," erklærede Ragna, men der blev ikke gjort noget Skridt for at imødekomme hendes Ønske, og saa talte hun ikke oftere om det.

— De boede først hos Pagano, og her var Duborg flittig, malede det meste af Dagen og fik to Bestillinger af tyske Familier.

Ragna sad og saae paa ham, mens han arbeidede og tog sig af og til en Cigaret; oprindelig havde hun begyndt at ryge udelukkende forat glæde sin Mand, men efterhaanden smagte det hende, og nu kunde hun ligefrem daarligt undvære sin „Bostanjoglo" efter Middag. Stundom tog hun ogsaa et Arbeide frem imens, men det blev ikke til Noget: hun kunde aldrig blive træt af at se paa ham, syntes hun.

Om Eftermiddagen gik de ned til den store Marina, fik et dobbelt Badehus og svømmede sammen.

Den første Gang gjorde hun Indvendinger. — „Men Ragna dog!“ sagde han og lo. „Hvad generer Du Dig for? Jeg har jo ogsaa Badedragt paa, og kan den magre, russiske Fyrstinde plaske om her ved Siden af, saa kan Du virkelig ogsaa — Du kan godt lade Dig se!“

Saa svømmede de ud til et lille Skjær, der laa en halv Snes Alen udenfor Badehuset, satte sig der, hvilede et Par Minuter og saae over ad Sorrent til.

— „Nei, hvor Du dog er kjøn, som Du sidder der!“ udbrød han en Dag.

„Troer Du ogsaa, Tanterne paa Vennebjerg vilde finde det?“ svarede hun og lo.

„Aa, lad være at røre Dig, blot et Øieblik!“ bad Duborg. „Det er accurat, som der kom en Sølvhinde af Vandet om dine Fødder — jeg kunde male Dig som Havfrue — hvis jeg da gav mig af med at male den Slags!“ lagde han til.

Ragna smilede, lod sig glide ned i Vandet og strakte ud i lange, sikre Tag. Han svømmede efter og anstrengte sig for at række hende, men da han naaede ind til Badehuset, stod hun allerede paa Trappen.

— Af og til faldt det hende lidt underligt, at han kunde sidde i timevis uden at tale, men det

vænnede hun sig til, og Tiden blev hende sjeldent lang.

Saa flyttede de efter nogle Ugers Forløb op til Anacapri og boede i „*Paradiso*“.

Her var Forholdene jevnere, man levede paa nært Hold sammen med Værtsfolkene og de Omboende, og Duborg kunde længe ad Gangen more sig ved at pludre med Børnene, mens Ragna sad overladt til sig selv. En Aften udbrød han pludselig: „Men det er sandt: Du kan vel ikke Italiensk?“

Nei, det kunde Ragna rigtignok ikke.

„Det er ellers kjedeligt,“ sagde han saa — og Ragna modsagde ham ikke.

Ogsaa heroppe malede han et Par Billeder og flere Studier. — „Det gaaer saa let for mig,“ sagde han, „naar Du sidder og seer paa mig — saa let har jeg saamænd aldrig arbeidet før!“

Ragna smilte fornøiet — men hun begyndte alligevel saa smaat at længes efter at have en lille Smule at tage sig for, lidt Andet at bestille end blot at se paa ham, og det sagde hun ogsaa en Dag til ham, forsigtigt og følende sig for.

„Naa, Noget at bestille,“ svarede han, „det er saamænd ikke faldet mig ind, for jeg synes i Grunden, det er allerrarest Ingenting at have for. Men vent kun, til vi kommer til Rom, saa skal vi føre egen Husholdning!“

— Ragna tænkte imidlertid alligevel paa at skaffe sig Noget, der baade kunde udfylde en Del

af hendes mange ledige Timer, og, som hun haabede, tillige glæde Duborg, og uden at han anede det, gik hun en Dag ned til Signora Morgana, der i sin Café tæt ved Pagano jo handlede med alt Muligt. Her kjøbte hun for sine private Lommepenge en stor, oval Gjenstand, bar den, omhyggeligt indpakket, selv op til Anacapri og havde hver Dag siden hemmelige Sammenkomster med Datteren i „*Paradiso*“, som hun efterhaanden saa nogenlunde havde lært at gjøre sig forstaaelig for.

— Den sidste Aften, de var paa Capri, faldt Duborg ligefrem i Begeistring over en Agave, som stod yderst ude paa en brat Skrænt.

„Er den ikke deilig i Linierne!“ udbrød han. „Og saa den dæmpede, discrete Tone, den har — lige til at bruge i Underglasurfarver! Den er ti Gange mere værd end den brutalt grønne Bøgeskov derhjemme!“

Ragna sagde ikke Noget, men den Aften følte hun med sig selv, at hun alligevel med Tiden kunde komme til at længes efter Bøgeskoven.

Saa tog de til Rom.

Hvor mange Forudsætninger Ragna end manglede, saa var det dog med en naturlig Andagt, hun betraadte den evige Stad, og da hun første Gang saae Solen gaa ned oppe fra Monte Pincio, saae de gyldne Toner vige for de violette, og Peterskirkens Kuppel indrammet af Forgrundens

Løvværk, da var det Hele som Slutningen paa en Kirkegang, hvor Velsignelsen lyses, og man bøier sit Hoved.

De leiede sig en Bolig med Atelier i Via Sistina, og Ragna begyndte at føre Hus: gjorde selv Indkjøb om Morgenen og lavede Maden. Hun havde egentlig tænkt sig, at man maatte kunne leve i Rom omtrent som i Kjøbenhavn, men det gik aabenbart ikke, for man maatte jo tage, hvad man kunde faae, og prøvede hun en enkelt Gang paa at lave en hjemlig Ret som Grød, frabad Duborg sig paa det Bestemteste Gjentagelser.

„Du længes da vel ikke efter Klipfisken?“ kunde han saa sige, og det holdt Ragna ikke af at høre.

Flittig var han, og hurtigt arbeidede han, men han talte mindre og mindre med hende, mens han malede. Kom imidlertid en Fremmed til, kunde han blive livlig og forholdsvis talende, endog lægge Penselen og tænde en Cigaret, og det krænkede i Grunden Ragna lidt, at han aldrig kunde tænke sig at gjøre en Pause for hendes Skyld — hun sagde det ogsaa en Gang til ham, men han slog det hen.

Om Aftenen vilde hun helst sidde hjemme; hun indrettede ogsaa deres Opholdsstue saa hyggeligt som muligt, fik anskaffet en Lampe og et Spritapparat, lavede The og sad med sit Sytøi eller

Hæklearbeide, men saa gabede Duborg, det kunde han ikke holde ud.

„Du er da ikke kommen til Rom forat drikke Thevand og sidde og gnirke med et Hækletøi," sagde han en Dag. „Nei, om Aftenen vil vi ud, ud at drikke Vin og faae Musik — det hører sig til!"

„Du kunde nu ogsaa faae baade Vin og Musik herhjemme," svarede Ragna smilende men rød i Hovedet, gik ind i Soveværelset og kom et Øieblik efter tilbage med en Mandolin, som hun til Duborgs store Forbauselse spillede et Par italienske Folkemelodier paa, correct og musikalsk, men uhyre angst. Det var Mandolinen, hun havde kjøbt hos Signora Morgana, og den unge Pige i „*Paradiso*" havde lært hende Begyndelsesgrundene af Kunsten.

„Naa, Du spiller!" sagde Duborg. „Naar har Du lært det?"

„Jeg har øvet mig, naar jeg var alene," svarede Ragna, „men Du skulde egentlig slet ikke have hørt mig, før jeg var dygtigere."

„Aa, det er saamænd meget pænt — synger Du ogsaa?"

Ragna var ligefrem bange for at høre sin egen Stemme — men hun sang alligevel, lidt vibrerende men rent og kjønt.

„Ja, det er jo meget rart, Du har det at

more Dig med, naar jeg er ude," sagde Duborg anerkjendende, — „skal vi saa gaa!"

Og de gik hen i „Thunfisken" ved Trevi og drak Frascati; han indlod sig med hvem han traf, hun blev søvnig og træt — hun kunde jo endnu ikke følge en Samtale paa Italiensk.

En Aften traf de en fransk Familie, unge, livlige Folk, der var paa Bryllupsreise, og det morede Ragna at tale med dem; men Duborg talte ikke Fransk og var halv stødt, da de gik hjem, over at have maattet sidde saa længe uden-for Samtalen.

— Landsmænd omgikkes de i Begyndelsen slet ikke, og da Ragna en Dag paa Gaden hørte to Danske tale sammen og glad overrasket vendte sig om, skyndte Duborg sig at sige: „Giv Dig bare ikke til Kjende som Dansk — Landsmænd har vi saamænd nok af hjemme!", men efter-haanden kunde det dog ikke undgaaes, at de traf Danske, og i „Skandinavisk Forening" kom de af og til.

Her blev Ragna strax taget under beskyttende Vinger af Kunstnercoloniens kvindelige Nestor, Billedhuggerinden Asta Hansen, der uden Af-brydelse havde tilbragt en halv Snes Aar i Rom. Hun var om ved Halvtreds, meget lidt kjøn men umaadelig hjælpsom, havde et lille Talent men stor Forretningssans, var som et Forsyn for alle

tilreisende Skandinaver og tilbragte en stor Del af sin Tid med at være ulønnet Cicerone og ulønnet Commissionair.

— „Men Gud forbarme sig, lille Frue," udbrød Frøken Hansen næsten forfærdet en af de første Gange, de var sammen, „De har været to Maaneder i Rom og har ikke seet Peterskirken! — Skammer De Dem ikke, Duborg!"

„Nei, jeg gjør ikke," svarede Duborg gnavent. „Peterskirken morer mig ikke, derfor har jeg ikke viist min Kone den — men jeg har havt hende to Gange henne i *San Clemente,* den morer mig, og den er der saa Faa, der har seet ordentligt! — Forresten kan hun jo gaa i Peterskirken, naar hun vil!"

Følgen af denne Samtale var, at Ragna saa smaat begyndte at gaa paa egen Haand og at gaa paa Opdagelse, og hver Dag fandt hun noget Nyt, som hun, i alt Fald i Begyndelsen, absolut maatte vise Duborg næste Gang, de kom forbi. Snart var det et antikt Capitæl, der var muret ind i Sokkelen paa et moderne Hus, snart en Klynge frodiggrønne, spydbladede Bregner, der voxede frem mellem Fugerne paa en Brøndkarm, snart et særlig decorativt Motiv i Mosaikgulvene i Caracallas Thermer.

„Ja, aa, ja," sagde Duborg saa i Reglen, „det kan være meget kjønt, men Du skal nu ikke gaa

og se paa alt det Smaatteri: Du skal se stort paa Rom!“.

Og Duborg var egentlig ikke fri for at være fornærmet paa Asta Hansen, der var Skyld i, at hans Kone gik paa egen Haand, men Ragna tænkte i sit stille Sind, at det alligevel var svært nok at vide, naar man skulde se paa Detaillerne og naar paa Helheden.

Med Asta Hansen og Duborg gik det dog. Værre var det, naar han i Foreningen traf Maleren og Kunstkritikeren A. B. Jensen — undertiden kaldet „A. B. C. Jensen“.

Han havde i sin Tid malet lidt, men da det ikke blev til videre, slog han sig paa Kritik, og gik nu i Reglen under Navnet „Stabstrompeteren“, fordi han i det lille Blad, der stod til hans Raadighed, ved enhver Leilighed var frivillig Trompeter for den faatallige Flok af miskjendte Blænkere, der altid var formeret som helt Compagni og egentlig helst omtalte sig selv som Bataillon. Ham kunde Duborg ikke udstaa, og det skjøndt der havde været en Tid, da A. B. Jensen ogsaa trompetede for ham.

Saa var der endnu En, som Duborg havde seet sig gal paa — egentlig ganske uden Grund — det var Maleren Løvenørn-Petersen, hvem han forresten havde kjendt i mange Aar.

Løvenørn-Petersen var halvhundrede Aar og nu, som for tredive Aar siden, stadig „lovende“. Han var velhavende gift uden Børn, havde en ganske lille Kone, der beundrede ham og kun levede for ham og hans Kunst, og et Par skikkelige Svigerforældre, af hvilke han levede.

I sine unge Dage havde han oprindelig tænkt paa først at erhverve sig europæisk Berømmelse og derefter at anlægge et genialt Ydre med tætklippet Haar, blød Skjorte o. s. v., men da det trak noget ud med den europæiske Berømmelse, bestemte han sig til at begynde med det geniale Ydre i Haab om, at Resten saa nok vilde komme af sig selv. Men skjøndt han, som Duborg sagde, i flere Aar egentlig ikke havde turdet gaa hjemmefra, af Frygt for, at Berømmelsen imens skulde komme og banke paa Døren, og skjøndt han gjorde alt Muligt — og lidt til — forat blive bemærket, lykkedes det dog ikke. Forgjæves søgte han at arrangere Succes'er ved af og til at sætte sine Smaabilleder ind til Salg hos Kunsthandlere og paa Auctioner og saa lade Familiens Medlemmer skiftes til at opkjøbe dem; forgjæves sled han alle Redactionskontorers Bagtrapper forat tigge sig en Smule trykt Anerkjendelse til — det hjalp Altsammen ikke, Berømmelsen udeblev, og saa blev Løvenørn-Petersen bitter, bitter mod Alle og misundelig paa Enhver, det gik godt. Hørte han om en Kamerat, der havde gjort et Billede, var han

hel nerveus, inden han havde seet det; var han da saa heldig strax at kunne skjønne, at det ikke var noget Betydeligt, gik han beroliget bort, men saae han, at det var godt og vilde gjøre sig, blev han næsten syg.

Hvert tredie, fjerde Aar fik han en Gyldenlak eller en Buket Aurikler paa Udstillingen, og da Blomsterne jo dog maatte have en Anvendelse, pleiede han at forære Svigerfaderen to Billeder om Aaret, og Svigermoderen at kjøbe fire Billeder af ham, saaledes at Svigerforældrenes Hus efterhaanden, som Duborg ogsaa sagde, var blevet et helt „Petersens Musæum", hvor der ikke manglede Andet end Petersens egen Grav i Gaarden. — Ham kunde Duborg ikke taale.

— Julen kom. Ragna var fra Hjemmet ikke synderlig religieust udviklet men kunde dog ikke tænke sig en Juleaften uden Kirkegang og spurgte derfor Juleaftens Formiddag Duborg, hvor de skulde gaa i Kirke.

„Ja," svarede han, „der er jo saa mange Kirker. — Belysningen er naturligvis mest storartet i Peterskirken, men Musiken er vel egentlig bedst i *Maria Maggiore.*"

„Men Hans dog!" udbrød hun. „Du kan da vel nok begribe, at jeg mener protestantisk Gudstjeneste!"

„Naa, ja, det kan vi jo ogsaa gaa til,"

svarede han, „men det Katholske er forresten slet ikke saa galt. — Kunde Du ikke tænke Dig at blive Katholik?“

„Nei!“

„Da kunde jeg godt tænke mig at være Munk!“

„Munk!“

„Ja, hvis jeg ikke var gift, naturligvis, og kun naar Klostrene endnu var, hvad de var i den gode, gamle Pavetid. — Tænk blot, hvor det maatte være storartet altid at sidde oppe i *Bonaventura* paa Palatinerbjerget, ligesom Küchler gjorde, og se ud over Rom og kun male, naar man havde Lyst! Og saa aldrig at skulle tænke paa at skaffe Penge eller give Penge ud! — Jo, Katholicismen er saamænd meget god i mange Dele, men vi kan jo gjerne gaa til protestantisk Gudstjeneste alligevel!“

Og saa var de først til tysk Prædiken og siden til Julefest i „Skandinavisk Forening“. Der forærede han hende en udmærket smuk antik Gemme — en Hermesfigur — som han en Morgen havde kjøbt paa *Campo de' fiori* og siden ladet fatte i en svær Guldring. Hun blev umaadelig glad for den men syntes blot, at Gaven var alt for kostbar. — „Aa, hvad,“ svarede han, „saa suger vi paa Labben siden, om det bliver nødvendigt. Hellere for meget den ene Dag og for lidt den anden end evig og altid den samme

nøgterne Indtægt — men Du tænker naturligvis bestandig paa din Hovedbog, der skulde stemme hver Aften!“

Bestandig tænkte Ragna ganske vist ikke paa Hovedbogen, men jevnlig, efterhaanden hyppigere og hyppigere, gik hendes Tanker til Hjemmet. Ikke at hun just savnede Kontoret, og ikke at hun vilde bytte sit nuværende Liv med det forrige, men Overgangen havde alligevel været for stærk og for brat, hun trængte ligefrem til Arbeide, og hun længtes — af og til i alt Fald — efter Hjemmet. Brevene fra Familien — faa og temmelig indholdsløse — var et saa tarveligt Surrogat, syntes hun, og dog blev hun glad, hvergang der kom et — men det kunde Duborg ikke lide, at hun blev: han var næsten skinsyg paa Hjemmet og kunde undertiden rent ud krænke hende ved saarende Ytringer.

— I Begyndelsen af April, romersk Foraar, arrangerede Asta Hansen en Tur til Tivoli, og Duborg lod sig overtale til for Ragnas Skyld at tage med, skjøndt baade A. B. Jensen og Løvenørn-Petersen var Deltagere.

Man forsmaaede Dampspорvognen og havde eget Kjøretøi. Hen over den vaargrønne, fint nuancerede Campagne kjørte de, mødte tungtlæssede Æselskærrer med mægtige Hjul, langhornede Oxer og maleriske Campagnuoler med

Gedeflokke — her var nok at se. Aniofloden passerede de, bededе ved *Acque Albule* med det dampende, svovlede Vand, og havnede endelig i Tivoli.

Anemoner, røde og blaa, stod i fuldt Flor, Venushaarenes fine, sorte Stilke bar allerede det grønne Kniplingsslør, og nede i Grotterne buldrede Vandmasserne, som vilde de sprænge Klippefanget. Det var deiligt Veir, næsten dansk Sommervarme, og man spiste naturligvis i det Fri, ved Siden af Sibylletemplet.

Duborg var paa Forhaand gnaven. Løvenørn-Petersen havde bestemt sig til at ville skabe et nyt, udødeligt Mesterværk til næste Foraarsudstilling, forestillende italienske Anemoner, og klistrede sig i den Anledning uafbrudt opad A. B. Jensen, medens den lille Frue hagede sig fast ved den anden Side for gjennem orienterende Bemærkninger at stille ham paa det rette Standpunct overfor al den Miskjendelse, Manden bestandig havde været Gjenstand for. Det irriterede yderligere Duborg, og lige efter Maaltidet reiste han sig og gik hen til Skrænten. Ragna fulgte efter, lagde en Haand paa hans Skulder og sagde, idet hun saae ud over Faldene:

„Hvor er det dog en deilig Natur her — Tak, fordi Du tog mig med, Hans!“

Duborg vendte ikke Hovedet om men brummede:

„Natur! Det er ikke Natur, det er Kunst — daarlig Kunst, Panoramaopstilling!“

„Ja, jeg finder det nu smukt alligevel,“ sagde Ragna, „og det vil jeg med din Tilladelse blive ved med!“

„Se, se! Du begynder nok at lægge Dig en selvstændig Opfattelse til! Det klæder Dig godt — næsten lige saa godt som at ryge Cigaret!“

„Om det klæder mig, veed jeg ikke,“ svarede Ragna, „og det er mig ogsaa ligegyldigt, men vær Du glad ved at have en Kone, der ikke som Løvenørn-Petersens talende Automat kun har lært at sige: „Allah er stor!“ — Aa, jeg holdt det ikke ud!“ udbrød hun heftigt. „Og jeg holder det heller ikke ud, Hans, hører Du! Jeg maa have Noget, der kan fylde mig, Noget at tænke paa og tage fat i — giv mig en Opgave, ellers ender det med, jeg gaaer til Grunde!“

Duborg havde vendt sig om og saae næsten forskrækket paa hende.

„Men Herregud, lille Ragna,“ sagde han hjælpeløst som til et Barn, „hvad er der dog i Veien! Og hvor skulde jeg faae en Opgave fra? Det kan jeg virkelig ikke skaffe Dig!“

„Du skal ikke bryde Dig om, at jeg blev heftig,“ sagde Ragna nu roligt. „Jeg er lidt træt og lidt nerveus i den sidste Tid, men det gaaer nok over — tænk blot ikke paa, hvad jeg sagde før — hører Du!“

Det gjorde Duborg nu alligevel et Par Gange i de nærmest følgende Dage efter Tivoli Turen, men hvor meget han end tænkte — undertiden et helt Kvarteer ad Gangen — var og blev det ham dog umuligt at skaffe Ragna en Opgave.

Saa kom den imidlertid af sig selv — hun følte, at hun skulde være Moder.

Hjemme i Kjøbenhavn blev det ogsaa Foraar, men først senere.

Vinteren igjennem havde den nye Generalconsul savnet Ragna paa Kontoret, og nu endte det med, at han maatte tage en Bogholder, saa meget mere som Cyclisten Julius, til Faderens Forbitrelse, for Alvor tænkte paa at gaa over fra „Amateur“ til „Professional“.

Generalconsulen nød forresten sin Værdighed, nød hvert Brev med Titlen udenpaa, og blev for saa vidt en stadig Kirkens Mand, som han nu, langt hyppigere end tidligere, mødte ved Begravelser og luftede Uniformen. Den Tilfredsstillelse havde han ogsaa, at han fik sin Kone ind i en meget fin Damecomitée til Opklædning af ubemidlede Negerconfirmander i Dahomey; Møderne holdtes i selve det grevelige Palais, hvor Madam Asters var Portnerske, og Madamen gav Referat til Mille Buxbom af Generalconsulindens Ankomst.

Den største Begivenhed i det generalconsulige Hus var imidlertid, at Poul i April skulde op til Adgangsexamen til Søofficeersskolen.

Aftenen før den første „mundtlige Examensdag“ sad han ovre hos Fru Lund og Marie, som den Aften ikke var „med“. Han var i Gravstemning og var ganske sikker paa at falde; „men saa gaaer jeg til Koffardis,“ forsikrede han, „for til Søs vil jeg!“

Fru Lund rystede bekymret paa Hovedet og tænkte, at det vist næsten maatte være lige saa svært at komme ind paa Søofficeersskolen som at blive Klasselotteri-Collectrice, men Marie sagde:

„Aa, Pyt! Hvorfor skulde Du falde! Du har jo været flittig!“

„Ja—a, de sidste to Maaneder!“

„Naa, ja, saa gaaer det nok, Du skal bare have Courage!“

— Da det høitidelige Øieblik kom, da Poul næste Morgen gik ind ad Søofficeersskolens Port og passerede den maritime Skildvagt i Gaarden, var det med et Udtryk af overlegen Freidighed, som om det ikke kom ham ved, men Hjertet sad ham i Halsen, og da han traadte ind ad Døren og stod i Vestibulen, bankede hans Hjerte stærkere, end da han som Lærling første Gang stod til Rors.

Med Huen i Haanden traadte han ind i den store, eiendommelig stilfulde Gymnastiksal, der indtager hele Bygningens Midte, og hvorfra der er

Indgang til alle Rummene i Stueetagen; foroven løber et Galleri af udskaaret Træværk, og derfra er Indgang til første Sals Rum.

Han og en anden Adgangsgast havde foreløbig god Tid til at se sig om. Gallionsfiguren af gamle „Heimdal“, der var med ved Helgoland, kneiste i Baggrunden af Salen, og oppe paa Galleriet, hvor i Øieblikket den vagthavende Kvarteerchef, som sad og skrev en Rapport, var det eneste Levende, straalede i Guld og Farver danske Søheltes Vaabenskjolde lige fra Absalon til Suenson.

Saa trak Adgangsgasterne deres Nummer — Poul trak Nummer Tre.

Nummer Et kom ind i et af Klasseværelserne nedenunder, Døren lukkede sig efter ham — nu var han i Ilden!

Saa kom Nummer To — det var dog en syndig Tid, han var oppe, syntes Poul! Men Alt faaer en Ende, og det fik da Examinationen af Nummer To ogsaa — nu var det Pouls Tur!

Hvor betagen han end var af Situationen, saae han dog i et eneste Nu hver Enkelthed i Værelset for sig: Skabet med Modeller og Projectilprøver, Rammerne paa Væggen med artilleristiske Tegninger og — først og sidst — Examinator og de to Censorer ved det grønne Bord.

Alt løb rundt for ham, da han satte sig ned, men lige saa snart han hørte sin egen Stemme,

var al Benouelse som blæst væk, og han klarede sig meget anstændigt.

Og som det gik den første Dag, gik det de følgende. Meget stiv i Papirerne var Poul ikke noget Sted, men han dummede sig ikke mere end nødvendigt, og da han hørte til de Lykkelige, hvis blotte Fremtræden uvilkaarlig virker behageligt, hjalp det vel ogsaa: han blev virkelig en af de tolv Aspiranter, der skulde gjøre Sommertogtet med Cadetcorvetten. Nu gjaldt det altsaa blot om at være blandt de Flinkeste ombord, „og det skal jeg nok blive," sagde han til Fru Lund og Marie, „saa til Efteraaret er jeg Cadet og har Dolken ved Siden!"

Marie skrantede.

Ikke at hun feilede noget Bestemt, men hun blev spinklere og spinklere, blegere og blegere. Hun var efterhaanden bleven Alles Yndling oppe paa Theatret, og snart kom den Ene og snart den Anden derovre og spurgte deltagende til hende og gav gode Raad i Retning af Maltextract og Hæmatogeen. Balletmesteren talte til Theaterlægen, og Theaterlægen erklærede, at hun led af Blodmangel — hun skulde blot, naar Theaterferien kom, ud paa Landet og have frisk Luft og kraftig Føde.

Det blev sagt som en Beroligelse til Moderen, men det var ingen Beroligelse, for Fru Lund vidste ikke sine levende Raad for, hvordan og hvor hun skulde faae Marie paa Landet; hun havde ingen Bekjendte udenfor Byen — hvor skulde man sende et halvvoxent Pigebarn hen paa egen Haand, og hvor skulde Pengene komme fra?

I sin Nød henvendte hun sig da til Maries gamle Læremo'er, til Mille Buxbom. Og Mille

Buxbom, der nu var reduceret til fem Børn, sendte midt i Skoletiden Bud ned til Terndrup, som hun altid pleiede, og bad ham komme op strax.

Terndrup var imidlertid ikke hjemme, og paa hans Dør stod ikke den sædvanlige Placat med Paaskriften „Kommer strax!“ men en ny, hvorpaa læstes: „Forretningen lukket paa Grund af Begravelse.“ Det var første Gang, Mille Buxbom oplevede det — Terndrup gik jo ellers aldrig til Begravelse! Hvem kunde det være, der blev begravet!

Havde hun spurgt Terndrup selv, var hun neppe bleven synderlig klogere, men havde hun spurgt Berner, kunde han nok have givet visse Oplysninger. Han havde nemlig i Løbet af Efteraaret og Vinteren oftere seet den samme Begravelsesplacat paa Terndrups Dør, og da han ikke kunde forstaa, hvorfor just hele hans gamle Vens meget indskrænkede Bekjendtskabskreds skulde gaa hen og dø paa omtrent samme Tid — der var jo dog ikke Pest i Byen — havde han lirket og frittet saa længe, til Terndrup omsider, meget tøvende, var gaaet til Bekjendelse og havde maattet tilstaa, at Begravelsen kun betød, at han var „ude med sin Bøsse“, som han kaldte det.

„Seer De,“ sagde han, „jeg lovede mig selv ovre i Jylland aldrig mere at røre en Bøsse — men her er vi jo paa Sjælland, og her gjælder Jydske Lov ikke. — Jeg kan sgu ikke længer lade det

Skyderi helt fare," lagde han til, „det er Jægerblodet — enten har man det, eller ogsaa har man det ikke — men jeg gaaer begribeligvis kun, hvor jeg har Lov til det — det kan De stole paa!"

— Den Maidag, Mille Buxbom sendte Bud efter Terndrup, var han ude i Sundet efter Knortegjæs sammen med fire Andre — Jægere finder jo altid hinanden, hvor stor saa Byen er — men næste Dag var der ingen „Begravelse", og han stillede derfor efter Anmodning oppe paa Kvisten.

Først converserede Jomfruen ham om Familiepapegøien, af hvilken Oldefaderens Røst endnu talte, men svagere og hæsere. — „Poppe bliver gammel," sagde hun, „jeg beholder ham vist ikke længe, og det er lige saa meget som et Tab af tyve Kroner om Aaret, naar han gaaer bort. — Troer De, der er Noget at gjøre ved ham, Terndrup?"

Terndrup foreslog ti Draaber amerikansk Olie, og det bedst begavede og flittigste af de fem Børn blev strax sendt hen paa Hjorteapotheket efter det foreskrevne Medicament.

„Skriv nu flinkt paa Tavlen imens, I smaa Guds Unger," sagde hun opmuntrende til de resterende fire Børn, „og sæt De Dem i Lænestolen, lille Terndrup, jeg har noget meget Vigtigt at tale med Dem om!"

„Hvis Lænestol er det for Tiden, jeg sidder i?" spurgte Terndrup. „Er det nu Pastor Knastrups eller Pastor Jespersens, eller er de i Compagni om den?"

„Aa, Passiar!“ svarede hun vrippent. „Pastor Jespersen er jo forflyttet til Jylland — han er dem forresten vel undt derovre! — og Pastor Knastrup har jeg ikke hørt det sidste Aar. — Nei, om Gud vil, er det jo rigtignok min Mening, at Præsten ved tysk Kirke skal have Lænestolen — men han bliver nødt til at koste nyt Betræk til den!“

„Det gjør han vist! — Men gaaer De nu i tysk Kirke, Jomfru?“

„Ja, jeg gjør saamænd — sommetider i alt Fald. Man forstaaer dog næsten altid Noget af, hvad Præsten siger — han har en deilig stærk Stemme — og saa er det saa nemt at faae en god Plads i tysk Kirke — det er en vigtig Post! — Men hvad jeg vilde sige, har De hørt det med lille Marie?“

Nei, Terndrup vidste Ingenting, og saa fortalte Jomfruen, at Marie maatte paa Landet og have mere Blod, sagde Doctoren, men Fru Lund vidste ikke, hvor hun skulde faae hende anbragt, og saa havde hun, Mille Buxbom, tænkt sig, om ikke Frøkenerne paa Vennebjerg vilde tage hende i Ferien, og vilde nu spørge, om det ikke kunde gaa an at bede dem om det.

Jo, det mente Terndrup godt det kunde, Mille skrev til Vennebjerg, og Søstrene svarede, at Pigebarnet skulde være velkomment.

Marie var naturligvis henrykt over at skulle ud i den vide Verden, Fru Lund var taknemmelig men høitidelig — Moder og Datter havde jo hidtil aldrig været en Dag borte fra hinanden.

Mille Buxbom og Terndrup fulgte sammen med Fru Lund Marie paa Stationen, Terndrup tog Perronbilletter, og alle Tre saae de hende vel anbragt i en Coupée i det rigtige Tog — saa gik det.

Søstrene paa Vennebjerg havde to Dage forinden havt Sengen til hende opredt, og ti Gange om Dagen saae de paa den, vendte og dreiede paa Hovedpuden og pillede ved Teppet.

— „Det er et stort Ansvar for Gud og Mennesker," sagde de til hinanden, „saadan at tage et fremmed Barn til sig, men et Pigebarn, det kan dog gaa, og proper og velopdragen skriver Mille jo, hun er."

Det havde Mille Buxbom ogsaa ganske rigtigt skrevet men derimod klogeligt fortiet, at hun var

ved Balletten, vel vidende, at de Gamle i saa Fald aldrig havde indladt sig paa at huse et efter deres Mening moralsk fordærvet Pigebarn, der snarere hørte hjemme paa Flakkebjerg end paa Vennebjerg.

— „Nu maa Andrees kunne være her med hende," sagde Hanne, der jo altid var lidt forud.

„Nei," svarede Sine, „før om fem Minuter kan Vognen ikke komme."

„Jo, den skulde have været her nu, men der er formodentlig skeet en Ulykke — ikke med Andrees, men med Jernbanen!"

Det troede Hanne nu altid, der var, men heldigvis spaaede hun ved denne som ved alle andre tidligere Leiligheder feil, for et Øieblik efter svingede Andrees ind i Gaarden og holdt nedenfor Stentrappen.

— „Hun er jo sød!" udbrød Søstrene ganske ugeneert, ligesom hun var kommen af Vognen.

„Men Du er meget større, end vi havde tænkt os," tilføiede Hanne. „Hvor gammel er Du?"

„Tretten Aar."

„Og hvad hedder Du?" spurgte Sine.

„Marie."

„Herregud, Marie! Det hed Væverens Datter, der døde ifjor, jo ogsaa!"

„Naa, Velkommen til Vennebjerg!" lød det i Kor.

„Og nu skal Du se dit Værelse og din Seng," sagde Hanne.

„Men jeg vil være med at vise det!" erklærede Sine, og saa fulgtes de alle Tre ad.

Marie syntes, det var meget for pænt Altsammen til hende, sagde hun med straalende Øine, Søstrene puffede fornøiet til hinanden, og saa skulde den ny Gjæst vises om i Hus og Have.

— „Nei, hvor den er stor!" sagde Marie om Havesalen. „Den er jo lige saa stor som Ballettens Foyer!"

„Som hvad for Noget?" spurgte Hanne forbauset.

„Som Ballettens Foyer," gjentog Marie.

„Kjender den ikke!" sagde Søstrene, og saa gik de ud i Haven.

— „Aa, hvor her er kjønt!" udbrød Marie. „Saadan en Have har jeg aldrig seet — den er ligesom anden Act af „Eventyr paa Fodreisen".

„Hvad er det for noget underligt Noget, Barnet gaaer og siger!" sagde Sine, og Hanne rystede paa Hovedet. „Anden Act af hvad for Noget?"

„Af Hostrups „Eventyr paa Fodreisen"," svarede Marie, der blev hel betuttet. „Kjender De ikke det Stykke?"

„Nei! Vi har ikke Noget med Komedie og Linedansere at gjøre — men hvor i al Verden veed Du alt saadant Noget fra?"

„Men, Herregud, jeg er jo ved Balletten," svarede Marie troskyldigt.

„Ved Balletten!" formelig raabte Søstrene og slog Hænderne sammen. „Ja, det kunde man jo have tænkt sig, at naar Mille anbefalede os et Pigebarn, saa maatte det være en Badutspringerske — naturligvis! — for der er Gjøglerblod i Mille! — Du forbarmende Gud! Et Balletbarn her paa Vennebjerg!"

Marie havde Øinene fulde af Taarer, og det saae et Øieblik ud til, at hun skulde briste i Graad, men hun tog sig sammen, reiste Hovedet og sagde:

„Det er meget kjedeligt, at Jomfru Buxbom ikke har skrevet til Dem, hvem jeg var, og hvad jeg var, men jeg har rigtignok aldrig før vidst, at der var nogen Skam i at være ved Balletten — tvertimod, jeg er stolt af det! Jeg veed nok, at Danserinder i andre Lande maaske ikke har saa godt et Navn paa sig, men er det andre Steder en Plet paa en ung Pige at være ved Balletten, saa er det en Ære at være det i Kjøbenhavn, ved Bournonville's Ballet, ved det kongelige Theater — det veed jeg ogsaa! Og jeg har ikke tigget mig paa her hos Dem — De har bedt mig, og jeg troede, jeg var velkommen, som De ogsaa før sagde, jeg var; men det er jeg altsaa ikke, mærker jeg nok, og saa beder jeg blot om at maatte blive kjørt til Stationen igjen — jeg kan ogsaa godt

gaa, hvis De vil sende mit Tøi efter mig — og saa tager jeg hjem til min Moder, til mit eget, gode Hjem!“

„Pigebarnet har fuldstændig Ret, Sine!“ udbrød Hanne, og neppe havde hun faaet det sagt, før Sine busede ud med et lige saa fuldtonende: „Hanne, det er vist og sandt, hvert Ord, hun siger!“ og i Kor kom det saa: „Vi er to gamle, ufornuftige Mennesker, der staaer her og snakker op om, hvad vi ikke har mindste Forstand paa! Vi har været een Gang i vores Liv paa en Variété, og det tiltalte os ikke; Ballet har vi aldrig været paa, men nu vil vi saamænd ikke gaa i Graven uden at have seet en, det er sikkert!“

„Din lille Stakkel!“ sagde Hanne og kyssede hende to Gange, Sine gjorde det Samme, saa græd de lidt alle Tre, og dermed var Venskabet sluttet — for bestandig.

Om Aftenen, da Marie var kommen i Seng, listede de to Gamle sig sagte ind forat se til hende — jo, hun sov! Og Hanne saae paa hende og sagde: „Søster!“ — det sagde Vennebjergerne nu kun til hinanden ved høitidelige Leiligheder, eller naar de var meget rørt — „Søster! Hun ligner en Guds Engel!“ Og Sine svarede: „Det gjør hun! — Gamle Mille skal ogsaa have en Spegepølse og en Sødmelksost imorgen, fordi hun har sendt os Barnet!“

De nærmest følgende Dage bragte idel Glæde for alle Parter. De Gamle kunde ikke blive træt af Maries Fortællinger om Livet paa Theatret, Kameraterne, Prøver og Forestillinger, og det ene Øieblik imponeredes de af at høre hende tale ud fra den Verdenserfaring, Skuespillene havde givet hende, ret som om hun var en voxen Dame paa mindst tyve, det næste Øieblik slog de Hænderne sammen over hendes Uvidenhed om Alt, hvad der blot laa udenfor Scenen.

Naturen kjendte hun jo egentlig slet ikke Noget til, havde kun en dunkel Anelse om den. Hun mindedes en Foraarsdag, da hun som ganske Lille havde været inde i Kongens Have og der seet et stort Bed med Hundreder af spættede Crocus, som Solen skinnede paa; det Bed var efterhaanfien blevet hende Udtryk baade for Foraar, Farvepragt og al Sydens Herlighed, og hver Gang hun siden paa Theatret saae en tropisk Decoration med Palmer, Magnolier og Lianer, maatte hun bestandig tænke paa de spættede Crocus inde i Kongens Have.

Bagtepper og Sætstykker, det var iøvrigt hendes Natur og hendes Landskaber, og uvilkaarligt sammenlignede hun nu ude paa Vennebjerg Alt med Scenen; bryggede Mosekonen nede paa Engen, mindedes hun strax om „Et Folkesagn“, og lærte Søstrene hende at klatre til Veirs i det store Kirse-

bærtræ, tænkte hun paa Zerina og Zeretta i „Alferne“.

— „Nei, hvad er det, der løber?“ spurgte hun en Dag meget interesseret.

„Det er jo en Hare, Barn!“

„Tænk, kan den løbe saa hurtigt! — Ja, jeg kjender ellers godt Harer: jeg har seet mange af dem hænge udenfor Generalconsulens Kjøkkenvinduer!“

„Hvad for en Generalconsul?“ spurgte Søstrene og spidsede alle fire Ører.

„Generalconsul Lange — der, hvor vi boer i Baghuset!“

„Vores egen Brodersøn! Nei, boer Du der!“

Denne Oplysning blev jo ganske naturligt Udgangspunctet for en hel Række interessante Samtaler om den generalconsulige Familie, og Alle Tre enedes om at gjøre mest af Ragna og Poul — Tanterne dog mest af Ragna, Marie af Poul.

Ud i den lille Skov kom de, hvor Alt undtagen Cyclister frededes — der saae de et Stykke Raavildt — og ned til Søen gik de, hvor Søstrene lærte hende at fiske og skiftedes til at sætte Orm paa Krogen for hende. Bredden var flad og deilig fintsandet, som gjort til at soppe ud fra, og Marie tog Sko og Strømper af og vadede ud mellem Sivene — det havde hun natrligvis heller aldrig før prøvet.

„Sine,“ sagde Hanne imens, „vi har aldrig i vores unge Dage danset med korte Skjørter, det veed Gud — men lad os være enige om, at vi heller aldrig har havt saadan et Par Ben at vise frem!“ og Sine svarede:

„Nei, Hanne, det har Du Ret i: vores Ben har altid været lige op og ned som Portstolper — det var Faconen, der manglede!“

Og da Marie kom iland og satte sig i Græsset hos dem forat trække Strømperne paa, kunde Hanne ikke dy sig men udbrød:

„Det var dog en nydelig lille Fod, Du har, Barn!“

„Aa, den er slet ikke saa pæn,“ svarede Marie ganske roligt og saae selv ned. „Nei, saa skulde De se Ellen Haudrups Fod: Vristen er saa høi og Svanget saa stort — aa, den er ligefrem deilig! Hun kunde spille „Trilby“, kan De tro!“

„Kjender det ikke!“ lød Koret.

„Og saa er hun saa udværts,“ vedblev Marie, faglig begeistret, „og der er Ingen, der har saadanne Taaspidser som hun ved hele Theatret!“

„Ikke!“

„Nei, ikke Een!“

„Ja, vi har da ellers ogsaa lært at danse, da vi var unge,“ sagde Hanne. „Vi gik til Trinøvelser hos Mamsell Pitoretti — hun var meget bekjendt i sin Tid. Der var en Dans, der var saa anstændig og saa rolig — men den var meget

svær, saa vi fik den aldrig rigtig lært — den hed Menuet, kjender Du den?“

Om Marie kjendte Menuet! Hun helmede da heller ikke, før hun om Aftenen fik det gamle, forstemte Klaveer i Havestuen, der ikke havde været rørt i tyve Aar, lukket op; Sine maatte med stive Fingre og med et Anslag, som om hun tærskede, spille Menuetten af „Elverhøi“, Marie dansede, og de Gamle græd — det var en skjøn Aften!

— Der var ikke gaaet en Uge, før Marie kunde vikle hele Vennebjerg — Søstrene først og fremmest — om sin lille Finger. Hun fik sin egen private Syltetøiskrukke, af hvilken hun kunde slikke i Utide, den gamle, blinde „Fido“, der ellers altid saa vidt muligt bed Folk i Benene, strøg sig op ad hende, og Andrees vilde paa Kjøreturene helst have hende op ved Siden af sig paa Bukken, hvor han ellers ikke taalte Nogens siddende Nærværelse.

Hvor man gik, og hvor man stod paa Vennebjerg, hørte man, at der blev kaldt paa Marie — Marie her og Marie der — og en frisk, klokkeren Latter lød hundrede Gange om Dagen gjennem Haven og Lunden, over Markerne og Søen, og saadan en Latter havde Ekkoet derude aldrig før kjendt, saa det gjorde sig en særlig Fornøielse af

at gjentage den saa længe og saa kjønt som muligt — det sagde i alt Fald Hanne.

— Saa kom de sædvanlige Sommergjæster, og Marie blev udtrykkeligt præsenteret for hver enkelt af dem som vordende Danserinde ved det kongelige Theater — de Gamle syntes ligefrem at være stolte ikke blot af deres Gjæst men ogsaa af hendes Livsstilling, og Gud naade Den, der havde vovet at kimse ad den! Men det var der heller Ingen, der gjorde, og i Løbet af et Par Dage var Marie lige saa indgaaet med hele „Antik-cabinettet“ som med de to Værtinder selv. Hun gik Tur med den appetitspadserende Jomfru og hørte hver Morgen hendes Drømme, Frøkenen fra Langeland betroede hende Spisesedlen, før nogen Anden fik den, den Døve satte strax Trompeten for Øret og smilede over hele Ansigtet, saa snart Marie blot viste sig i det Fjerne, og selv Enkefruen og hendes Datter beundrede — foruden hinanden — tilsidst ogsaa hende.

Hver eneste Dag bragte noget Nyt — noget Morsomt eller noget høist Interessant. Snart var Marie med „Tanterne“ — som Søstrene nu bestemt forlangte, at hun skulde kalde dem — oppe paa Kirkegaarden forat luge deres Gravsted — det skete regelmæssigt en Gang om Maaneden — og paa Hjemturen plukkede de Perikum paa Grøftekanten; snart var hun med ude at røgte

Ruserne i Søen eller nede i Byen hos Smeden, der desværre stadig drak men stadig var Vennebjergs tekniske Factotum.

En Dag var det Regnveir, og Tanterne udgød sig i Forbitrelse mod Metereologisk Institut. — „Veiret er slet ikke blevet bedre, siden vi har faaet det," sagde de, „og hvordan det er eller ikke er, saa veed man nu aldrig mere Besked: Veiret retter sig ikke længer efter Barometret, og Barometret ikke efter Veiret — der er Kludder i det!"

Stemningen inden Døre var formelig lidt trykket paa Grund af Dagregnen, men saa opdagede Hanne, da „Berlingske" kom, at hun havde vundet to Hundrede Kroner paa sin imaginaire Lotteriseddel, og i denne glædelige Anledning gav hun Æggepunsch om Aftenen. Alle maatte de skiftes til at „røre" — Enkefruen og Datteren benyttede Leiligheden til i høie Toner at berømme hinandens Ihærdighed — og saa drak man og blev saa gemytlig, at Klokken virkelig blev fem Minuter over Ti, før Tappenstregen gik, og alle de gamle Mennesker kom mere eller mindre omtaagede i Seng og sov over sig næste Morgen, saa Hanne og Sine maatte betale adskillige Mulcter for deres Gjæster.

En anden Aften kom Capellanen paa Besøg. Han var jo temmelig pietistisk, og den Dag var Tanterne paa Forhaand endnu mere krigersk

stemt imod ham, end de pleiede, for de havde nylig seet et Avertissement fra ham i det stedlige Organ, hvori han til November ønskede sig „en troende Barnepige og en from Kjørehoppe“, og den Sammenstilling havde de taget ham meget ilde op. Han kom ellers forat bede om et Bidrag til et Varmeapparat til Kirken, men det gik ogsaa galt. — „Varmeapparat!“ udbrød Søstrene forargede. „Vi fryser aldrig om vores Fødder, og fryser vi, saa mærker vi det ikke, naar vi er i Guds Hus — og hører en ordentlig Prædiken, vel at mærke! Nei, vil De have Bidrag til et Orgel, det kan De faae — og vil De sidde ned og have en Portion Rødgrød, saa kan De ogsaa — værsaaartig!“

Selv det, som i og for sig slet ikke var morsomt men nærmest det modsatte, havde ude paa Vennebjerg i Maries Øine et fornøieligt Præg. Som f. Ex. den Mavepine, Tanterne pludselig fik — de fik, naturligvis, Mavepine, som alt Andet, i Pluralis og nøiagtigt paa samme Tid. Andrees blev strax sendt efter Huslægen — ikke Cycledoctoren, men den rigtige, der boede en halv Mil længere borte — „for har man en Doctor,“ sagde de, „saa er det ogsaa simpel Høflighed mod ham at sende Bud, naar der er Noget i Veien, ikke fordi han kan hjælpe, men fordi det maa være ham en Behagelighed dog at have gjort Noget for sit Nytaarshonorar“ — men inden Doctoren kom, spiste hver

af Patienterne en stor Portion Stikkelsbær, da de gik ud fra, at det Første, Doctoren vilde paabyde, var Diæt, „og hvad Doctoren siger, det skal man gjøre!“ — Naa, næste Dag var Tanterne naturligvis raske igjen, og Alt gik sin daglige Gang.

Da Ferien omsider var til Ende, fik Fru Lund en rødmusset Datter hjem i Store Kongensgade, og Marie medbragte, foruden adskillige gode Sager, en staaende Invitation til alle Ferier — men ude paa Vennebjerg gik de to Søstre rundt og syntes, at der var saa tomt paa Gaarden.

Berner var nær ved at opgive Terndrup det Efteraar.

Begravelsesplacaten anvendtes hyppigere og hyppigere, og da den 16. September faldt paa en Lørdag, og Terndrup af den Grund endogsaa udeblev fra Forretningen paa den vigtigste Ugedag, rystede Berner betænkeligt paa Hovedet og beklagede sig til Holst, da han mødte ham paa Gaden.

Men Holst havde ingen Betænkeligheder, tvertimod.

„Kan De ikke indse," sagde han til Berner, „at Terndrup i en Snes Aar har ført et mod hans Natur stridende og derfor i Virkeligheden ganske uværdigt Liv! Men nu, da han begynder at blæse Forretning og Spidsborgerlighed et Stykke, nu opfylder han sin Mission. — Det skulde De ogsaa gjøre! De skulde opgive alt Andet, hvis det er nødvendigt, og lægge sidste Haand paa det udmærkede Værk, De saa længe har arbeidet paa, hører De!"

Men med det, mente Berner, havde det lange Udsigter; der var saa Meget, der endnu maatte undersøges og constateres, Huller skulde udfyldes, og nye Oplysninger tilveiebringes. — „Jeg har jo ikke engang fundet den sorte Rotte!“ sagde han med et Smil.

„Og heller ikke faaet Klarhed over den italienske Kløver,“ supplerede Holst, „nei, det veed jeg! Men De er alt for samvittighedsfuld, alt for nerveus og —“

„Er jeg nerveus,“ svarede Berner, „saa er det Tidens Skyld. — Men hvad er det, som gjør Tiden nerveus? Det er Jernbaner og Telegrapher, Telephoner og elektriske Ringeapparater, og, fremfor Alt, Smaabladene!“

„Smaabladene!“ gjentog Holst. „De læser dem jo ikke!“

„Jeg ikke, men næsten alle Andre. Seer De, naar en russisk Krydser i vore Dage løber ud af Kronstadts Havn, saa telegrapheres det Verden rundt, og Aviserne har strax en Spidsartikel med Overskriften „Europa i Flammer“, og forefalder der idag et mistænkeligt Sygdomstilfælde i Constantinopel, har Smaabladene imorgen i alle Kjeldervinduer Reclamesedler med Ordene: „Pesten nærmer sig!“ Det gjælder jo kun om at hidse, om at lave Panik, og den Slægt, der fra Barndommen af er voxet op under den Slags Paavirkninger, den bliver nerveus!“

— „Der var da ellers et Par, som ikke saae ud til at lide under Tidens Daarligheder!“ udbrød Holst.

Det var Poul, som i Cadetuniform hilste paa Marie. Hun blev rød i Hovedet, og Begge saae lige straalende, lige ungdommelige ud.

Berner vendte sig om efter dem, smilte og svarede:

„Det har De Ret i! — Men veed De, hvad jeg troer, der er de Tos Lykke?“

„Nei!“

„At de er dygtige og sunde Gjennemsnitsmennesker — hverken mere eller mindre!“

„Skal det være en Lykke?“

„Ja, ubetinget! — Og det er fremfor Alt en Lykke for Samfundet: det kan nemlig ikke leve paa Genierne alene!“

Et Øieblik efter skiltes Holst og Berner.

Poul var, som han ganske rigtigt selv havde propheteret, bleven blandt de Flinkeste af Aspiranterne ombord, baade i Corvetten og senere paa Kanonbaaden; efter Togtets Afslutning kom Udnævnelsen til Cadet, og nu var han altsaa casserneret paa Søofficeersskolen, hvorfra han i Begyndelsen havde nok at fortælle Fru Lund og Marie: om Sovesalen, om Cadetternes Forsamlingsværelse med Billardet og Bogsamlingen, om Chefens Værelse, som man aldrig nærmede sig uden en vis Ængstelse — „for Noget har man jo altid paa Samvittigheden," mente han — om Skoleofficerer og Lærere. En og anden af Kvarteercheferne kunde jo nok være noget skrap og sommetider ogsaa urimelig, syntes han, „men man bliver jo selv Kvarteerchef engang," trøstede han sig med.

Generalconsulen var ikke saa lidt stolt af sin uniformerede Søn og protegerede ham, til stor Forbitrelse for Julius, nu afgjort fremfor Denne.

Julius havde forresten igjen opgivet at blive „Professional“ og interesserede sig nu væsentlig for Brydekampe og Athletpræstationer; han havde anskaffet sig en hel Mængde Jernlodder og Stænger og fortalte daglig sine — i Reglen uinteresserede — Medmennesker, hvor mange Pund han nu kunde „stemme“ et vist Antal Gange.

— En Søndag, da Poul var hjemme, sad han og Julius alene i Dagligstuen, Hver i sin Lænestol, og stiklede paa hinanden — det gjorde de hver Søndag.

— „Det maa være en rar Levevei at være Officeer!“ sagde Julius.

„Ja, det er da i alt Fald bedre end at være Sports-Laban,“ svarede Poul.

„Veed Du, hvad jeg synes,“ vedblev Julius, „jeg synes, det er ynkeligt for et lille Land at ville starte med saadan en Klat tillands og tilvands, som vi har; for Verdensmesterskabet, det er hos Stormagterne, og den Record, de har sat, den kan vi sgu ikke slaa!“

„Vi skulde maaske afvæbne, hvad?“

„Ja, Du troer vel ikke, vi kan staa os mod en Stormagt!“

„Nei, det troer jeg ikke, men vi kan vel først mule Hvem det skal være nogenlunde af med en god Villie, før vi selv maa stryge, og det er da altid en Tilfredsstillelse!“

„Er det en Tilfredsstillelse?“

„Ja; det veed Gud, det er!“

— Saa kom Generalconsulen.

„Aa, Poul, maa jeg tale lidt alene med Dig,“ sagde han.

„Det vil vel ikke sige, at jeg skal forlade Localet?“ spurgte Julius.

„Jo, det vil!“

„Skal man nu jages ud af sine Forældres Stue for saadan en Søofficeersspire!“

„Dy Dig lidt, din Cyclebølle!“ replicerede Poul.

„Ja, jeg gaaer ikke,“ erklærede Julius, „jeg sidder godt, hvor jeg er!“

Faderen snærrede ad ham som en Lænkehund, men det endte dog med, at han og Poul gik over i Kontoret og lod Julius beholde Valpladsen.

— „Sig mig, Poul,“ begyndte Generalconsulen, efterat have laaset Døren, „har I havt nogen Generalconsul ombord paa Turen?“

„Nei — jo, det er sandt: vi havde een i Havre!“

„Naa, og hvordan blev han saa modtaget?“

„Han blev naturligvis pænt modtaget og fik en bedre Frokost hos Chefen o. s. v., men hvad han fik, det veed jeg ikke, for jeg var ikke inviteret med!“

„Aa, jeg bryder mig Pokker om Frokosten,

men jeg mener, hvordan han ellers blev modtaget, med hvad Ceremoniel?“

„Naa, saadan! Jo, han fik naturligvis baade Salut og Faldereb og —“

„Faldereb?“

„Ja, Honneur, da han kom ombord!“

„Naa, ja, vel! Men Salut — skyder de Kanonerne af lige over Hovedet paa En?“

„Ja, hvor skulde man ellers skyde?“

„Nei, det er ogsaa sandt. — Knalder det svært?“

„Ja, det er ligesom man tager det — vi skyder ikke med brugt Krudt!“

„Nei, det knalder sgu vist ækelt! — Jeg troer, jeg vil gaa et Par Gange ud paa Amager i Nærheden af faste Batteri og øve mig i at staa for Skud!“

„Hvorfor det?“

„Herregud, fordi, fordi — ja, jeg kan jo gjerne betro Dig det: jeg har officiel Meddelelse om, at Yocobora til Foraaret sender en Krydser herop for at vise Flaget.“

„Det var som Fanden! — Har de nogen Flaade?“

„Ja, de har da een Krydser — de kjøbte den af Honduras ifjor!“

„Sikke Sjov! — Men det maa jo være sorte Officerer!“

„Hvad for Noget?“

„Ja, er det ikke en Negerrepublik?“

Generalconsulen saae et Øieblik usikkert paa Sønnen, men Denne vedblev:

„Nei, det er sandt: det er nok Haïti! — Men gjør Dig nu bare ikke til Grin, Fader!“

„Maa jeg frabede mig dine Næsvisheder! — Tag ikke Exempel af din Broder Julius!“

„Nei, det skal jeg nok hytte mig for!“

„Og saa taler Du ikke et Ord til Nogen om, hvad jeg har betroet Dig — det er Statshemmeligheder, hører Du!“

Poul førte Skarpen af sin høire Haand over Halsen og sagde: „Amager!“ — det var den kraftigste Edsformular, han kjendte — saa blev han dimitteret, og Generalconsulen satte sig ned og begyndte for halvtredsindstyvende Gang paa Begyndelsesgrundene af den spanske Formlære, som han paa egen Haand studerede forat kunne byde Yocobora's Søofficerer Velkommen til Kjøbenhavn paa deres eget Maal.

Da Vennebjergerne det Aar kom ind til December Termin, ventede der baade dem og adskillige Andre forskjellige Overraskelser.

Ragna havde faaet en Søn nede i Rom; der var lige kommet Brev, og Alt stod vel til.

„Saa er vi Oldetanter!“ sagde Vennebjergerne og kneiste uvilkaarligt, og samme Dag sendte de Ragna hundrede Kroner, „der kunde bruges saaledes, som den Nyfødte maatte ønske det“. De hundrede Kroner kom saare beleiligt.

Efter Middag erklærede Søstrene, at de skulde over i Baghuset, paa Visit hos Fru Lund.

„Hvad Pokker vil I der!“ udbrød Generalconsulen forbauset.

„Vi vil se Maries Moder“, lød Svaret, „for saadant et Pigebarn maa have sjeldne Forældre!“

„Aa, Faderen er der da i alt Fald ikke noget særligt at være stolt af!“ sagde Generalconsulen haanligt. „Han begik Toldsvig og adskilligt

Andet, og havde han ikke været saa fornuftig at dø i Tide, var han endt i Forbedringshuset!“

Det blev et langt Besøg, Vennebjergerne aflagde hos Fru Lund. De maatte jo fortælle Marie om Alt, hvad der var foregaaet paa Gaarden og i Egnen, siden hun reiste, og det var Meget! Husjomfruen havde faaet en Tand trukket ud, Cycledoctoren var væltet med sin Helvedesmaskine og havde forstuvet Foden, Capellanen frøs i Kirken, og der var to Streifdyr i Lunden. Men det Bedste, de havde at melde, kom tilsidst: de ventede bestemt baade Marie og hendes Moder Lille-Juleaften — Marie kunde jo i alt Fald blive til anden Juledags Morgen.

Havde Generalconsulens Forbauselse været stor, da hans Tanter gjorde Visit i Baghuset, blev den endnu større, da de næste Dag erklærede, at de vilde i det kongelige Theater om Aftenen.

„I Theatret!“ udbrød han. „Næste Gang vil I formodentlig i „Figaro!“ Hvordan er I pludselig bleven saa forlystelsessyge!“

Jo, de vilde da se en Ballet, der hed „Fjernt fra Danmark“, for i den dansede Marie Noget, der hed Eskimodansen, og da samme Ballet, efter hvad de havde hørt, til Dels foregik ombord paa en dansk Orlogsmand, og da Poul, efter hvad de lige-

ledes havde erfaret, kjendte Marie og var hendes gode Ven, havde de inviteret ham med.

„Vil I ikke hellere have Julius med?“ spurgte Generalconsulen. „Jeg synes, I pleier at bruge ham til Fører paa Jeres Udflugter, og ham har I da ogsaa mere Nytte af!“

Generalconsulens Forslag var ikke blot en Spydighed men skyldtes forsaavidt ogsaa Beregning, som han efterhaanden var kommen til det Resultat, at Julius vistnok vilde egne sig bedst til Landmand — d. v. s. til at være borte fra Hovedstaden — og den kjærlige Fader haabede nu saa smaat paa ved forsigtig og stadig Lirken at kunne bringe Tanterne til i saa Fald at testamentere ham Vennebjerg.

Men Forslaget vandt ingen Tilslutning: det blev Poul, Tanterne tog med sig i Theatret — i første Parket.

Ligesom der blev lukket op, stillede de og sad omtrent ene Tre i det store, endnu kun halvt oplyste Theater.

— „Da vi i vores Ungdom kom i det gamle Komediehus,“ sagde de, „saa sad vi der allerøverst oppe under Loftet — er det ikke bedre?“

Nei, Poul forklarede dem, at de sad paa bedste Plads.

„Ja, det er maaske ogsaa lovlig høit til Veirs,“ indrømmede Hanne, „men næste Gang, vi kommer

her, vil vi sidde deroppe til Venstre, lige ved Forteppet," og Sine var ganske af samme Mening.

„Men det er jo Kongelogen!" svarede Poul og lo.

„Nei, er det Kongelogen!" udbrød de i Kor og var ikke langt fra at reise sig op og neie for den tomme Loge. „Mon Kongen ogsaa kommer iaften og seer Marie?"

Ja, det vidste Poul jo ikke, men nu begyndte der at komme Folk, saa han maatte tysse paa dem.

— „Der er hun!" sagde Sine, da Marie viste sig paa Scenen — mod al Sædvane var det Sine, der denne Gang paa Grund af sit skarpe Syn havde den første Replik.

„Lad mig se!" svarede Hanne og laante Pouls Kikkert. — „Ja, det er hende!"

Efter Eskimodansen klappede Søstrene for, som var det Banketræer og ikke Hænder, de arbeidede med, og skjøndt Poul var mindst lige saa begeistret som de to Gamle, dreiede han sig dog til Siden og lod, som om han ikke kjendte dem.

— „Gaaer det nu saadan til ombord?" spurgte Hanne ham paa Hjemveien.

„Ja, for saa er det alligevel nettere, end vi troede," bemærkede Sine.

„Nei, ikke altid!" svarede Poul og lo.

— „Veed Du, hvad jeg vilde være, min Dreng, hvis jeg var et ungt Mandfolk?" spurgte Hanne lidt efter, og Poul svarede Nei men ventede,

at Tanten, imponeret af den maritime Ballet, vilde sige saadan Noget som Cadet eller Søofficeer.

Hanne sagde imidlertid til hans store Forbauselse: „Jeg vilde være forelsket i Marie!“ og Sine sagde: „Det vilde jeg ogsaa!“ hvorpaa Poul erklærede, at der jo heller ikke var Nogen, der vidste, om et ungt Mandfolk ikke var det.

Saadan endte den bevægede Aften, og saa opfyldt var Vennebjergerne af, hvad de havde seet, at det varede mindst ti Minuter, efterat de var gaaet iseng, inden Nogen af dem sov.

— Næste Dag var de hos Mille Buxbom.

De var usædvanlig mildt stemt overfor hende og enige om, at man i Grunden ikke kunde være hende taknemmelig nok, fordi det var hende, der havde skaffet dem Bekjendtskabet med Marie.

Da de kom op paa Kvisten, traf de der til deres Forfærdelse to rigtige, sorte Nonner, som imidlertid strax anbefalede sig og gik.

„Mille, Mille!“ raabte de og hævede i samme Tempo advarende Pegefingeren. „Er Du bleven Katholik?“

Mille saae uhyre sønderknust ud, men erklærede da, at hun ikke var Katholik; de to „Søstre“ besøgte hende af og til — det var saadan et Par velsignede Mennesker — og de talte sammen, og de drøftede aandelige Ting sammen o. s. v.

„Mille, Mille!“ lød det igjen formanende. „Skal Du, gamle Menneske, nu gaa rundt og knixe for Helgenbilleder og krydse Dig af, og stænke Dig med Vievand — fy, Du maa skamme Dig, maa Du! Og nu skal Du vel ogsaa staa Skrifte for en eller anden Jesuit eller Sortebroder! — Ja, skulde Du skrifte, hvor tidt Du i din Ungdom har været forliebt i en Badutspringer, saa blev det nok et vidtløftigt Skriftemaal!“

Omsider forlod de, til Milles store Lettelse, Confessionsspørgsmaalet; hun fik Lov at byde Kaffe, og Samtalen bevægede sig i nogen Tid om Marie. Derfra gik den over til hendes Moder og saa til Faderen. — „Om det var sandt, hvad de havde hørt, at han paa det Sidste havde siddet arresteret for Toldsvig?“ — Jo, det havde han da, indrømmede Mille, men Fru Lund var fuldt og fast overbevist om, at der var skeet Manden den blodigste Uret, og paastod altid, at han lige til sin Død havde erklæret, at han var uskyldig i det, han sad for. — „Det paastaaer Mandfolk nu altid,“ sagde de, „men derfor kan han jo gjerne have været uskyldig!“

Tilsidst drøftedes Jomfruens egne Affairer.

Hun havde nu kun to Børn tilbage, og da det ene antoges at ville gaa ud til Nytaar, maatte hun indrømme, at der jo ikke godt kunde være Tale om at fortsætte Skolen.

„Hvad hun da saa havde tænkt paa?“

Ja, Mille havde naturligvis egentlig ikke tænkt paa Noget, men man læste jo dog i Aviserne om saa mange Legater og Stiftelser og —

„Vaas!“ sagde Vennebjergerne. „Nei, Du maa sættes i Huset paa et godt Sted, og hvad Du ikke faaer paa anden Maade, det betaler vi! — Se nu blot at finde et passende Sted!“

Næste Morgen reiste Vennebjergerne hjem.

— Oldefaderens Røst talte ikke længere ud af Poppe.

Kort før Jul døde den efterat have faaet den sidste Olie af Terndrup og blev strax sendt til Udstopning. Familielegatet paa de tyve Kroner aarligt gik nu over til Bombebøssen, og Mille Buxbom var høitideligt stemt.

Ganske vist hang hendes lille Værelse nu, som altid før Jul, fuldt af Papirsdanserinder, Kurve og malede Æggeskaller med Baand i, og ganske vist havde hun i Steden for Papegøien anskaffet sig en Kumme med to blegsottige Guldfisk, som hun forsikrede var høist interessante at se paa, men de forestaaende store Begivenheder — Opbrud og Flytning — havde rent taget Veiret fra hende, og hun var hel distrait, da Terndrup efter Tilsigelse saae op til hende.

Først talte hun om Løst og Fast, om Marie og Vennebjerg og Alt, hvad hun havde hørt der-

udefra; om tysk Kirke, som hun havde forladt, og om Madam Asters, som havde været der den foregaaende Dag.

Pludselig faldt Terndrups Øie paa et nyt Skilderi henne over Commoden, og da han reiste sig forat se, hvad det var, skyndte Jomfruen sig halv forlegen at sige:

„Det er saamænd ikke Andet end den hellige Barbara!“

„Naa, er det det,“ svarede Terndrup. „Hvor kommer De ellers til hende? Er det fra en Auction?“

„Gud, Nei, jeg har faaet hende af Søster Veronica!“

„Hvem er hun?“

„Det er et velsignet Menneske! — Hvem der blot var som hun!“

„De tænker da ikke paa at tage Sløret, Jomfru? Er De ikke lovlig gammel til det?“

„Snak, Terndrup! — Nei, men nu, da jeg maa opgive at holde Skole og opgive at holde egen Leilighed — nu kunde jeg komme i saadan et Slags katholsk Pensionat, hvor man har det saa udmærket: første Klasses aandelig og legemlig Pleie og to Retter kraftig Mad hver Middag — synes De ikke, jeg skulde se at komme der?“

„Nei, jeg synes sgu ikke!“

„Ja, hvorfor ikke?“

„Troer De, Frøkenerne paa Vennebjerg vil give Penge til Katholiker?“

„Nei, det vil de maaske ikke —“

„Nei, det kan De godt bande to Gange paa, de ikke vil!“

„Ja, ja, saa opgiver vi det! — Men saa vil jeg bo hos en Familie, hvor Manden er Frimurer!“

„Frimurer?“

„Ja, min salig Fader var tjenende Broder ved Logen i Kronprinsensgade, og min salig Moder sagde altid: „Mille,“ sagde hun, „hvad de bestiller i deres Loge, det veed jeg ikke, men der maa ikke komme Fruentimmer med, og det respecterer jeg, for saa veed man, at det gaaer anstændigt til.“ — Jo, jeg vil avertere i Adresseavisen om en pæn Frimurerfamilie — vil De hjælpe mig med at sætte saadan et Avertissement sammen?“

Terndrup rystede paa Hovedet, men satte sig alligevel til at skrive, og omsider fik han da Lov at gaa.

Neppe var han imidlertid ude af Døren, før han efter Sædvane blev kaldt tilbage: Jomfruen havde naturligvis glemt Noget.

„Seer De,“ sagde hun, „jeg har to levende Vinterfluer her i Stuen; dem er det jo ikke saa

godt at flytte med — troer De ikke, det kunde more den lille Marie, om De fik den ene med i et Kræmmerhus og forærede hende den fra mig af? — Naa, ikke? — Ja, saa kan Maskinmandens Børn faae den — Farvel, Terndrup!“

Sne var der falden, og Frost var det — Marie og hendes Moder blev hentet i Kane ved Stationen.

Gamle Andrees saae hel fornøiet ud ved Gjensynet med Marie, stoppede hende omhyggeligt ned i Fodposen, stod op bagpaa og slog et knaldende Smeld med den lange Pisk — saa susede de afsted.

Vennebjergerne havde havt ordentlig travlt. I to Dage var der bleven fyret i Gjæsteværelset, Smeden havde været oppe forat hjælpe med at pynte det mægtige Juletræ, der stod i Havestuen — det var fuldt af Lys, Æbler og forgyldte Valnødder, Andet var der ikke paa det — og der var bleven slagtet, bagt, kogt og braset, som om Gaarden skulde have Indkvartering under Cantonnementstiden. Rokkene var sat til Side, der var ødslet med hjemmelavet Potpourri paa alle Kakkelovne, og en Blikæske med Kager var specielt sat hen Marie: „til Slik i Utide.“

— „Velkommen, velkommen!“ raabte Søstrene, længe før Vognen holdt for Stentrappen. „Kom ind, og læg Tøiet i en Fart, og faae noget Varmt i Livet — nei, vi fryser ikke!“

Marie var rundt, oppe og nede, ude og inde, lo og trallede hele den korte Vinterdag igjennem, alle Folkene smilte, naar de saae hende, og Fido kjendte hende aabenbart igjen, for den knurrede kun ganske smaat ad hende.

Fru Lund gik andægtig rundt og følte sig saa inderlig taknemmelig, lod sig nøde til at drikke to Kopper Kaffe efter Middag, men var ikke at formaa til at sætte sig i Sophaen.

— „Saa skal vi have Træet tændt!“ sagde Hanne næste Aften. — „Lænkehunden har vel faaet sine Kjødben?“

„Ja, for længe siden,“ svarede Sine, „og jeg har taget Musefælden ind — det gjør vi altid Juleaften,“ tilføiede hun forklarende til Fru Lund, „for Julenat vil vi ikke have, der skal gaa nogen Mus i. — Kom saa!“

Træet straalede omkap med de glade Ansigter — Gjæsternes og alle Folkenes — Sine spillede en Psalme, Marie sang, og de Fleste havde Taarer i Øinene.

— „Søster,“ sagde Hanne til Sine, da de gik i Seng, „det var en velsignet Juleaften!“ og Sine svarede: „Ja, det var det!“

— Julemorgen, før det endnu var hel lyst, kjørte de Alle til Kirke.

Kirken var oplyst — det var den altid Julemorgen paa Vennebjergs Bekostning — og den duftede af Gran; alle Mennesker saae saa glade ud, og de gamle Psalmer lød saa kjønt under det lave Loft.

— „Det er næsten bedre at være i Kirke paa Landet end i Byen," sagde Marie paa Hjemturen.

„Ja, det skulde vi nok mene," svarede Tanterne.

„Idag var Capellanen nu ogsaa særlig heldig," sagde Hanne.

„Ja, han mener det vist i Grunden ikke saa slemt, som han siger," tilføiede Sine.

Det blev en bevæget Formiddag. Lige som de var kommen hjem fra Kirke, viste Poul sig — han var gaaet hertil fra Stationen.

Stor var Glæden hos Marie og Fru Lund, men ogsaa Tanterne var paa deres Vis ikke helt fri for at være lidt stolte af Cadetten, og naar Hanne sagde: „Vi er saamænd bleven en militair Familie: Poul har Dolk, og hans Fader har Sabel ved Siden!" og naar Sine tilføiede: „Skal Du ikke ogsaa have forgyldte Buxer?" saa klang der alligevel herigjennem en Anerkjendelse af den

maritime Militarisme som et i alt Fald ubestrideligt *fait accompli.*

Umiddelbart efter Frokosten kom Smeden — desværre ikke absolut ædru — og meldte, at der igjen stod to Stykker Raavildt i Lunden, ikke tusend Alen fra Gaarden: han havde selv seet dem, da han før kom gaaende fra Kroen.

„Saa vil vi se at skyde det ene af dem," sagde Hanne, „for det hører ikke til her, det er Streifvildt."

„Ja, vi har vores Faders Bøsse, Krudthorn og Haglpung," sagde Sine, „og vi har saa tidt skudt efter Stære i Kirsebærtræerne, saa et Dyr maa vi da sagtens kunne ramme!"

Poul tilbød at ville fungere som Skytte, men Tilbudet modtoges ikke. — „Du kan maaske skyde med Kanoner," hed det, „det er gjerne muligt, men vores Faders Bøsse troer vi dog nok, vi selv kan haandtere bedst — kom saa!"

De to Gamle skridtede ud, fulgte af Marie og Poul, der nok vilde se, hvordan den Jagt spændte af.

Ude paa Engen, foran Skoven, stod ganske rigtigt et Stykke Raavildt — to var der ikke, men Smeden havde maaske seet dobbelt — og Sine opdagede det strax.

„Giv mig Bøssen!" sagde hun til Hanne.

„Ja, men vær forsigtig, Sine!" lød det. „Du

veed, den venstre Hane kan ikke staa paa Halv! — Er Dyret der endnu?“

„Ja, vist er det der — men vær nu bare stille — nu sigter jeg!“

„Hold paa Hovedet af den, Sine! Du skal ikke være bange for at trykke af — Du kan jo i det Høieste faae en hoven Kind! — Men hvad var det?“

Ja, det maatte Hanne nok spørge om!

Inde fra Skoven lød der et Skud, Dyret brækkede sammen og laa ubevægeligt paa Pletten, og frem mellem Stammerne kom en Mand med Bøsse i Haanden.

Poul, der selvfølgelig strax var paa det Rene med, at det maatte være en Krybskytte, satte i fuldt Firspring afsted efter ham, fulgt af Tanterne og Marie, og et Øieblik efter stod de alle Tre ved Siden af Jægeren, der aabenbart havde opgivet at stole paa sine Ben.

„Hvor understaaer han sig i at skyde vores Dyr lige for Næsen af os!“ raabte Vennebjergerne.

„Arresteres skal han — hvad hedder han?“

„Men Goddag, Hr. Terndrup, og glædelig Jul!“ udbrød Marie og gav ham Haanden. „Er det virkelig Dem!“

„Ja, det er sgu!“ svarede Terndrup, yderlig flou.

Han havde af Mille Buxbom hørt om Streifdyrene i Vennebjerg Lund — hun havde jo hørt

det af Marie — og da han ikke godt kunde tænke sig Muligheden af, at Frøkenerne selv pürschede — tilmed paa en første Juledag — havde han troet, at der var Fred og ingen Fare, og var taget afsted med Morgentoget for en Gang igjen at skyde et ordentligt Stykke Vildt — hidtil havde han jo maattet lade sig nøie med Fugle og hvad Smaat, der kunde falde for.

Ikke saa snart havde imidlertid Marie rakt Terndrup Haanden, før Situationen med Eet var forandret.

„Hun kjender Mennesket!“ sagde Søstrene til hinanden. „Ja, det er jo en anden Sag! — Vær saa god at følge med op paa Gaarden og drikke en Kop Kaffe — og Tak, fordi De skjød Dyret, det var meget godt gjort!“

Terndrup saae lidt mistænksomt hen paa de Gamle, som forat forvisse sig om, at den overvættes Artighed ikke var en Fælde, men da han ved at se paa dem blev fuldt beroliget i saa Henseende, tog han Kaskjetten af, sagde: „Tak, som byder!“ og fulgte med til Vennebjerg efter dog først at have brækket Dyret op og taget det paa Nakken.

Underveis erfarede Søstrene, at det var den Terndrup, som tog sig saa meget af Mille Buxbom, og som de saa tidt havde hørt Tale om, og oppe paa Gaarden viste det sig, at han jo ogsaa var en god Bekjendt af Fru Lund.

— „Maa vi tale et Par Ord med Dem, men afsides," sagde Hanne, da Kaffen var drukken.

Terndrup var endnu ikke helt vel til Mode og ventede sig et Krydsforhør angaaende den ulovlige Jagt, som han navnlig var uhyre bange for, at Berner skulde høre noget om.

— „Har De kjendt Fru Lunds Mand?" begyndte Hanne.

Ja, det havde Terndrup da.

Om det var sandt, at Manden havde været uskyldig?

„Ja, til Dels — i det, han fik Skyld for," svarede Terndrup.

Om han kunde bevise det?

Nei, det kunde han ikke, men han havde kunnet.

Hanne og Sine saae uforstaaende paa hinanden. — „Men saa var der vel en Anden, som —"

Terndrup nikkede.

Og han vidste, hvem det var?

Terndrup nikkede igjen — men Mere var der aabenbart ikke at faae ud af ham.

Om Aftenen tog Poul og Terndrup bort med samme Tog — den Ene paa anden, den Anden paa tredie Klasse. Poul havde faaet mange Hilsener med, og Terndrup havde faaet Anmodning om endelig at komme ud paa Vennebjerg, naar han vilde, og skyde det Vildt, der fandtes.

— „Det er saamænd første Gang, Poul har besøgt os ved Juletid," sagde Hanne om Aftenen, da Søstrene var kommen ind i deres Soveværelse.

„Ja, men det er vel egentlig heller ikke os, han har besøgt," svarede Sine, og saa vexledes der ikke flere Ord imellem dem den Aften.

Næste Morgen reiste Fru Lund og Marie, og om Aftenen dansede Marie i „Livjægerne paa Amager".

— Tiden gaaer.

Paa Vinter følger Vaar og Sommer; det bliver atter Vinter, atter Vaar. Tiden lider fremdeles men uden store Begivenheder.

Mille Buxbom er forlængst flyttet fra Frimurerfamilien og skifter stadig Pensionat og stadig Husdyr.

Vennebjergerne kommer ind til Terminerne, gaaer regelmæssigt i det kongelige Theater og seer der, hvor Marie danser sig større og smukkere — seer ogsaa, hvor hun danser sig ind i Hjertet paa Poul og paa alle Andre med.

Poul læser om Vinteren og er paa Togt om Sommeren, Julius uddanner sig til practisk Landmand paa en Herregaard, og Generalconsulens Knaphul begynder at gabe efter et Baand.

Berner passer sin Skole og samler og samler til sit store Værk, men han har hverken fundet den sorte Rotte eller den italienske Kløver; han

er forresten stadig paa „historiske“ Excursioner med sine Drenge, og imellem ogsaa paa Excursion med Holst og Terndrup, men Denne er bleven upaalideligere og upaalideligere, han lader Forretningen skjøtte sig selv og „jagter“ mere og mere: Sjælland, og specielt Vennebjerg, ligger jo udenfor hans Lov og Ret!

Men Duborgs!

Jo, en Foraarsdag sagde Holst til Berner:

„Har De hørt, at Duborgs kommer hjem om en Maaned?“

„Nei!“

„Ja, De maa ikke tro, han selv har skrevet det, men jeg fik Brev fra min gamle Veninde, Asta Hansen i Rom, og hun fortalte det!“

Og det var ganske rigtigt, Duborgs kom hjem.

Ragna havde jo sin „Opgave“, en prægtig, stor Dreng, som hun selv havde ammet, og hun var, som rimeligt, baade glad og stolt, som alle Mødre. Men Duborg — ja han var paa sin Vis ellevild! I timevis kunde han sidde og se paa sin „romerske Dreng“, der forresten var født i Olevano, hvor de havde tilbragt de varme Sommermaaneder, beundre ham, lege for ham, røre Vuggen og smaasynge — ganske uden Stemme — han bestilte til Tider ligefrem ikke Andet.

— „Men Hans dog!“ sagde Ragna en Dag. „Du glemmer jo rent dit Arbeide!“

„Aa, blæse være med det! Det er skam meget morsommere at sidde og se paa Drengen,“ svarede han.

„Men Du havde jo bestemt lovet Englænderen Billedet færdigt inden Jul!“

„Det kan det vel ogsaa blive — og bliver det ikke færdigt, saa maa han vente.“

Ragna maatte tvinge sig for ikke at blive heftig. — „Men Betalingen,“ sagde hun. „Der er snart Ebbe i Kassen!“

„Ja, Herregud, saa har vi vel Kredit!“

„Jeg er ikke vant til at leve paa Kredit!“

„Det kan man vænne sig til!“

Ragna bed sig i Læben, Drengen vaagnede og skreg, og hun tog ham paa Skjødet.

„Veed Du hvad,“ udbrød Duborg pludselig, „Du seer storartet ud saadan — en ren Madonna!“

Ragna blev formelig rød i Hovedet, men gleınt var alligevel Vreden, og det var med et fornøiet Smil, hun svarede:

„Aa, Pjank, Hans!“

„Nei, det er ikke Pjank! Nu skal jeg sige Dig Noget: Englænderen skal nok faae sit Billede, men før jeg har gjort det færdigt, vil jeg male et, som Du og ingen Anden skal have: jeg vil male Dig med Drengen paa Skjødet!“

„Aa, hvad!“

„Jo, jeg vil. Og det skal nok blive et godt Billede, for det er et Motiv, jeg synes om!“

— Og Billedet blev godt.

I forbausende kort Tid gjorde Duborg det færdigt, og det var, som om hans Kjærlighed til Emnet lyste ud af Billedet; Venner og Bekjendte roste det, Løvenørn-Petersen blev næsten syg af at se det, og selv sagde Duborg, at det var det næstbedste, han i sit Liv havde gjort.

— „Jeg er ogsaa umaadelig glad for det, Hans,“ sagde Ragna, „først og fremmest naturligvis for Drengen —“

„Og for Dig selv!“

„— men ogsaa for hele Interieuret. Nu har jeg jo altid et synligt Romerminde hjemme i Kjøbenhavn.“

„I Kjøbenhavn?“

„Ja, vi skal jo hjem til Foraaret.“

„Hvem siger det?“

„Det har Du jo sagt!“

„Naa, ja — men jeg kan jo ellers ombestemme mig mange Gange.“

„Men jeg ombestemmer mig ikke, Hans, og jeg har bestemt at reise hjem i April — sammen med Drengen naturligvis.“

„Herregud, hvad vil Du egentlig hjemme, Ragna?“

„Længes Du da aldrig hjem?“

„Nei — ikke, naar jeg har det godt, hvor jeg

er — Du veed nok, jeg sætter mere Pris paa Pinier og Agaver end paa Bøgeskov.“

„Men kan Du da ikke forstaa, at jeg længes efter eget Hus og Hjem og ordentlige Kakkelovne og —“

„Kakkelovne! Uha! Noget Grimmere end saadan en sort Jerncylinder kan man da ikke tænke sig at have i en Stue!“

„Naa, ja, saa længes jeg ogsaa efter ordentlig Mad: Grød og —“

„Klipfisk!“

„Ja, ogsaa det! — Du har ingen Forældre, og Du har aldrig havt Søskende, men Du maa vel alligevel kunne forstaa, at jeg ogsaa føler mig saa meget knyttet til min Familie, at jeg gjerne vil se den igjen — kan Du ikke?“

„Aa, jeg veed ikke — naar Du har Drengen og mig, saa maa Du da kunne være tilfreds. Jeg savner jo Ingenting, naar jeg har ham og Dig!“

„Men Du har dit Arbeide, din Kunst!“

„Ja, jo — det har jeg ogsaa, det er sandt nok — men det er da forresten rarest at være fri for at male.“

„Hvad mener Du med det?“

„Ja, det er ikke saadan at forklare — jo, jeg mener egentlig, at det, jeg maler, det er saamænd i Reglen Noget, som hundrede Andre kunde gjøre lige saa godt, og saa kunde Verden lige saa gjerne

undvære det — og jeg vilde helst være fri for at lave det.“

„Det mener Du jo slet ikke!“

„Jo, vist mener jeg det! — Jeg har egentlig aldrig været gladere, end naar jeg saadan i lange Tider havde siddet og svinet med et Billede, som jeg ikke kunde faae ordentligt, og jeg saa tilsidst blev arrig og tog en Kniv og flængede det igjennem paa Kryds og tvers — det var en Lettelse, kan Du tro! Jeg skal sige Dig, jeg har kun været, hvad de Andre kalder inspireret, et Par Gange i mit Liv, og det er jo ikke godt at vide, om jeg nogen Tid bliver det mere. Holst, han er nu altid enten begeistret eller indigneret, men det ligger nu ikke for mig — jeg kunde heller ikke holde ud saadan som han hele Livet igjennem at male smaa Billeder til Dagligstuer, nei, Galleribilleder, det er noget Andet, men dem kan man ikke gjøre hvert Aar. Der skulde slet ikke være Malerier andre Steder end i Musæer, og de Malerier, der ikke var gode nok til Musæerne, de skulde brændes!“

„Hvad skulde der da hænge paa Væggene i Dagligstuerne?“ spurgte Ragna.

„Ingenting! — Der skulde i det Hele taget ikke existere Dagligstuer — i alt Fald ikke hos Kunstnere!“

„Skulde de maaske slet ingen Hjem have?“

„Nei! — Og Folk, der er saa uheldige at bo

i de nordlige Lande, de skulde om Vinteren altid reise sydpaa, lukke Landet af til om Foraaret og tage Nøglen med. — Hvad er det, Du har saa travlt med?“

„Aa, det er ikke Noget,“ svarede Ragna, blev rød i Hovedet og pakkede Noget sammen.

„Nei, lad mig se! — Hvad skal det være til?“

Det var et Stykke vissengrønt Stof, hvorpaa der var syet en hel lille Skov af Svampe, klippede ud af forskjelligfarvede Klædestumper og skyggede med Silkesting: der var hvide Champignons med chocoladefarvede Lameller, gloende røde Fluesvampe og slanke Paddehatte, der lignede chinesiske Parasoller.

„Hvad det skal være til?“ gjentog Ragna.

„Aa, jeg veed saamænd ikke — til at lægge over en Stol eller en Bænk, naar vi faaer vor egen Dagligstue — den Slags Ting har jeg syet saa mange af, naar Du var ude: Noget maatte jeg have at bestille, og man maa jo dog ogsaa tænke paa, at vi egentlig ikke har ret Meget at gjøre det hyggeligt med hjemme.“

„Det er slet ikke daarligt!“ sagde Duborg. „Det er egentlig ligefrem godt. Hvem har tegnet det for Dig?“

„Det har virkelig Ingen — jeg har gjort det saa godt, jeg kunde.“

„Ja, det er naturligvis heller ikke hel godt tegnet — men det er godt fundet paa — det

kunde ogsaa have været brugt til Decoration af Porcelain. — Lad mig se, hvad Du ellers har gjort!“

Meget forlegen kom Ragna nu frem med en Del andre Ting, som hun selv havde udstyret med originale Motiver — italienske Anemoner, Firben, Piniekogler og Bregner — i paasyet Klæde.

Duborg saae længe paa det Altsammen, nikkede roligt og udtalte af og til et Par anerkjendende Ord, men om Nogen havde spurgt ham, om han nu nærmest var stolt af sin Kone eller skinsyg paa hende, vilde han have været i den største Forlegenhed med Svaret, og tilsidst brummede han — ret som om han var bange for at have sagt for meget:

„Jeg synes nu forresten, det maatte være morsommere for Dig at sidde og se paa, at jeg maler, end selv at lave saadant Noget!“

„Ja, men jeg kan da ikke hele Livet igjennem sidde og se paa Dig!“ indvendte Ragna.

„Nei — men Du kan jo ogsaa gjerne klimpre lidt paa din Mandolin, naar jeg er ude, og saa har Du da Drengen at passe.“

„Men han skal da ikke Livet igjennem have Bryst!“

Det maatte Duborg indrømme, og Resultatet af denne Indrømmelse blev, at de virkelig kom til Kjøbenhavn sidst i April.

Holst havde havt i Commission at leie Lei-
lighed til det hjemvendende Ægtepar, og det var
ingen let Opgave med de Betingelser, Duborg havde
stillet ham: han vilde bo udenfor Byen, men ikke
for langt borte; helst skulde det være et Hus for
sig selv, et Værelse brugeligt til Atelier maatte der
være, og mere end fem Hundrede Kroner aarligt
vilde han ikke give.

Holst havde været paa Expedition sammen
med Berner, Gud veed, hvor mange Gange, og
tilsidst lykkedes det ham virkelig at finde saa om-
trent, hvad han søgte.

Langt ude ved Østerfælled, paa Jagtveien, laa
der et gammelt, halv forfaldent Hus, som engang
i sine Velmagtsdage havde været brugt som Land-
sted. Kalkpudsen paa Pilastrene var falden af,
Trapperne var slidte og skjæve, og Haven tilgroet
som en Urskov og fuld af Ukrudt, men den kunde
blive voldsom hyggelig, mente baade Holst og
Berner, og da ingen Andre vilde bo der, var

Eieren villig til at overlade Leieren alle Herlighederne for de fem Hundrede om Aaret.

— „Her er forfærdelig godt at være!“ sagde Holst. „Gudbevares, jeg vilde ikke bo her — det er mig alt for langt borte fra det rigtige Kjøbenhavn — men Udsigten over Fællederne vil minde Duborg om Campagnen — kun at her er meget kjønnere — og saa gaaer det nok!“

„Ja, her kan et Barn da voxe op i Omgivelser, der giver en Baggrund af Minder,“ sagde Berner. „Her er mørke Trapperum og Loft og Have, Skodder for Vinduerne og ordentligt Ringetøi ved Døren — ikke det fæle elektriske Stads, der gjør En saa nerveus!“

Duborgs Ungkarlemøbler, der havde været magazinerede, mens han var i Udlandet, kom paa Plads, og Ragnas Moder kjøbte for sine opsparede Naalepenge det Nødvendigste, men skjøndt det var smaa Rum, forslog det alligevel ikke ret meget.

Berner paastod, at en kjøn, gammel Etagère, han havde, stod ham i Veien hjemme i Nyhavn, og lod den derfor flytte ud til Østerfælled, og Holst forsikrede, at han var ligefrem glad ved at blive af med et lille japanesisk Bord, som han nylig havde tusket sig til, men det voldte nogen Vanskelighed at enes om, hvor Stykkerne skulde anbringes, idet begge Giverne var enige om, at der egentlig var mest Trang til Noget inde i Atelieret, men alligevel vilde de begge To have

hver sin Gjenstand placeret inde i „Fruens Værelse“. Saa endte de da ogsaa tilsidst med at negligere Atelieret, og da Duborg og Ragna kom hjem, var Alt i foreløbig Orden.

Ragna var henrykt over sit Hjem og glad ved at se sine Nærmeste efter den lange Adskillelse, og Duborg var — i alt Fald til en Begyndelse — temmelig elskværdig mod sin Kones Familie. Julius var jo ikke hjemme — han studerede stadig til Agrar — Poul var efter Duborgs Mening saa frisk og saa kjøn, at selv han blev i godt Humeur ved blot at se ham, Svigermoderen mødtes med Svigersønnen i Beundring over den „romerske Dreng“, og Svigerfader og Svigersøn talte saa lidt som muligt med hinanden.

Generalconsulen beklagede forresten, at det var Italiensk, Ragna havde lært at tale paa Reisen, og ikke Spansk, for havde det blot været det, kunde hun jo have hjulpet ham med den rette Betoning af den Tale, som han, da Selvstudierne ikke førte til noget, havde ladet en Translateur oversætte til ham efter selve Generalens Concept. I flere Maaneder havde han øvet sig — høit — inde paa Kontoret, og hele Huset, lige fra Generalconsulinden til Stuepigen, kunde Begyndelsen: *„¡ Señores! Perdonen Vds:, que hablo sin preparación!“* udenad. Han havde virkelig ogsaa til-

sidst opnaaet at kunne aflevere hele Talen uden Standsninger, da der pludselig arriverede en Hjobspost: der kom ingen Krydser fra Yocobora!

Dette hang saaledes sammen.

Fra umindelige Tider havde der i Republiken Yocobora — ligesom i de andre mellem- og sydamerikanske Stater — været to Partier, der skiftedes til at have Magten og til paa alle Maader at fortrædige den til enhver Tid bestaaende Regjering. Det ene Parti kaldtes „de Gule“ og det andet „de Røde“; var Præsidenten „gul“, gjorde „de Røde“ Opstand, og var han „rød“, gjorde „de Gule“ det Samme, men altid var det en ganske uskyldig Opstand, der aldrig kostede Blod, men kun nogle Vinduesruder og et Par Snese raadne Æg.

Den Præsident, der havde lagt Republikens diplomatiske og mercantile Forbindelser med Kongeriget Danmark i Generalconsulens faste Haand, var „rød“, og det var derfor altsaa i sin Orden, at „de Gule“ ved enhver Leilighed demonstrerede imod ham. Saaledes ogsaa ved en Troppe-revue, hvor Oppositionens Fører gav Møde til Hest i Spidsen for sin udvalgte Garde, udskjældte Præsidenten i passende Afstand og erklærede strax at ville rykke ind paa Livet af ham. Det var der imidlertid Ingen, der tog alvorligt, og allermindst den „gule“ Chef, der meget skulde have sig

frabedt Noget, der blot lignede Haandgribeligheder; men hvad han ikke vilde, det vilde hans fyrige, spanske Hingst: den blev sky for Et eller Andet og satte uheldigvis i fuldt Firspring over ad Præsidenten til.

Ikke saa snart saae Denne til sin store Forbauselse, at det virkelig syntes at være Alvor med „de Gule“, før han resolut gjorde omkring og som klog General salverede sin dyrebare Person, og til sin endnu større Forbauselse saae den „gule“ Høvding sig fem Minuter senere hyldet af et forholdsvis begeistret Folk og indsat som Præsident.

Dette havde et Systemskifte til Følge: den nye Præsident sendte ikke Republikens Krydser til Europa men bestemte sig til at holde den i hjemlige Farvande for i paakommende Tilfælde at kunne stikke til Søs, og at Generalconsulen brændte inde med sin improviserede spanske Tale, skyldtes saaledes i Virkeligheden udelukkende den fyrige spanske Hingst. — „En Hest, en Hest!“ kunde han med Føie have udraabt, men Generalconsulen citerede aldrig Shakespeare.

Den fyrige Hingst blev imidlertid — indirecte — ogsaa Skyld i noget Andet.

Generalconsulen var i Forveien skuffet og ærgerlig — skuffet over endnu ikke at være bleven decoreret, ærgerlig over Julius, hvis agrariske Virksomhed efter de Oplysninger, der forelaa, nær-

mest indskrænkede sig til at deltage i Fællesspisningen ved Dyrskuer og til at vise en levende Interesse for Hestevæddeløb og Ridning overhovedet, hvilket sidste kun fandt en Slags Opmuntring hos den gamle Grosserer, der med et mimrende Smil erklærede, at af al den Sport, Sønnesønnen havde drevet, var denne saamænd den fornuftigste, for ved den havde han dog nogen Udsigt til engang at brække Halsen. Til den hjemlige Skuffelse og Ærgrelse kom saa Yocobora-Krydserens Udeblivelse, og Generalconsulens Misstemning fik jevnlig Udbrud, saaledes ogsaa en Dag, da Ragna og Duborg spiste hjemme hos ham, og da han var bleven yderligere irriteret over, at en af hans smaa, mindre fine, Transactioner var falden uheldig ud.

Hans Kone, der jo baade vidste og mærkede, at Datteren og Svigersønnen havde det smaat, vilde gjerne have sin Mand til at give dem et fast aarligt Tilskud, men dels tvivlede hun paa at kunne faae ham til det, dels havde hun paa Fornemmelsen, at Duborg rimeligvis vilde afslaa at modtage noget Fast. Saa havde hun da som en Udvei, der gjorde baade hendes Moderhjerte og hendes diplomatiske Sans Ære, foreslaaet sin Mand at tilbyde Ragna, at hun daglig skulde komme et Par Timer paa Kontoret og føre Bøgerne — saa længe kunde hun jo nok være borte fra Hjemmet — og for det Arbeide have et ret klækkeligt Ho-

norar. Det Forslag var Generalconsulen ogsaa gaaet ind paa — han havde jo udmærket Brug for Datteren — og ved Kaffen kom han frem med sit Tilbud men — rimeligvis paa Grund af de inden- og udenlandske Ærgrelser — under en saadan Form, at det nærmest lød som et Løfte om fast Almisse.

Duborg reiste sig strax op, høirød i Kammen. Ragna vilde, skjøndt hun naturligvis ogsaa følte sig krænket, dog søge at dæmpe ham, men det var for sent, og han svarede i en skarp Tone, at hans Kone ikke skulde bruges til at calculere Klipfisk, hun havde Andet at bruge sin Tid til, og forresten behøvede hun slet ikke at arbeide og tjene Penge, han, Hans Duborg, skulde nok ernære Kone og Barn ved sin Kunst.

„Talemaader!“ hvæsede Grossereren og tyggede arrigt paa Cigaren. „Kunstnerhovmod! Store Ord og fedt Flæsk! Troer De, De kan ernære en Familie med Deres Pensel — hidtil har De jo levet af det, som et ordentligt Udstyr skulde have kostet, og nu — nei, havde De ikke mig i Ryggen, saa sultede De!“

„Men Fader dog!“ raabte Ragna.

„Ja, jeg mener, hvad jeg siger — men Du kan jo ikke gjøre ved, at din Mand er en Pjalt!“

„Hans, lad os gaa!“ sagde Ragna, ligbleg men rolig. „Den, der fornærmer min Mand, fornærmer mig — ligegyldigt, hvem det er — og i

hans Hus hverken kan eller vil jeg sætte min Fod!“

„Naa, Du er ogsaa høibenet!“ brølte Faderen og smed Cigaren henad Gulvet. „Ja, ja, Du kommer nok igjen, naar Du bliver sulten, min Pige! — Farvel saa længe!“ raabte han nedad Trappen efter hende.

Men Ragna kom ikke — selv om hun var sulten.

Hun led i Stilhed under Forholdene, men hun anstrengte sig dobbelt for altid at vise Duborg et mildt Ansigt, og det lykkedes ogsaa i Reglen. Hvad der hjalp hende, var, at hun havde nok at tage Vare paa i Hjemmet — næsten for meget.

I forbausende kort Tid fik hun med ganske smaa Midler hele Huset monteret. Romer-Portièrerne blev hængt op, gamle Fyrretræs Kister dækkedes med de udsyede Stykker og blev til „Løibænke“ og Skamler, og af Cigarkasser, der limedes sammen, lavede hun et stort, morsomt Kryderiskab med utallige Rum og med indbrændte, „allegoriske“ Ornamenter — det saae ligefrem ud af Noget.

„Ja, saadan en vis Smag for det Decorative, det har Du,“ indrømmede Duborg. „Men det er jo egentlig ingen Nytte til,“ tilføiede han, „og først og fremmest maa Du jo tænke paa at passe Drengen.“

Stundom kunde det falde hende lidt svært at holde Humeuret oppe, navnlig naar Duborg pludselig i otte Dage holdt op at bestille Noget, fordi han erklærede, at det var ham ganske umuligt at arbeide. — „Jeg har heller Ingenting mere at male," sagde han saa, „Ingenting! — Jeg skulde være bleven ved Porcelainet!"

„Saa begynd paa det igjen!" foreslog Ragna mere end een Gang, men det vilde han heller ikke, og saa kunde, hvad Duborg kaldte „Kontorblodet" komme op i hende: hun blev taus og myndig, og hun kunde lade ham vide, at han manglede Energi.

Holst var hendes Trøst.

Han beundrede hende i Stort og Smaat, udtalte sig i stærke Ord om hendes sikre decorative Smag og var altid den Oplivende. Imellem spillede han ogsaa lidt sammen med hende og bragte hende Bøger til Laans, men Duborg holdt ikke af, at hun læste ret længe ad Gangen: „det er saa uselskabeligt," sagde han.

Duborgs Affairer begyndte Holst igjen at tage sig af, skaffede ham Bestillinger — som han forresten jevnlig kun modstræbende tog imod — og skaffede Udveie, bestandig lige fornøielig og lige uegennyttig.

— „Du skulde holde Auction!" sagde han en Dag til Duborg. „Det har Du aldrig gjort, og

Du vilde faae forfærdelig gode Priser — prøv det en Gang!“

Men det vilde Duborg ikke paa nogen Maade. — „Vil Folk kjøbe et Billede af mig, saa kan de jo komme ud at bestille det,“ sagde han.

„Ja, det kan de,“ indrømmede Holst, „men det gjør de sgu ikke!“

En Dag foreslog Ragna Duborg at gjøre nogle Tegninger til Julekort. — „Holst siger, at det betaler sig saa godt,“ sagde hun.

Men det blev han som ude af sig selv over.

„Holst!“ raabte han. „Hvad kommer det ham ved? Og hvad har min Kone i det Hele at drøfte med ham! — Julekort! Troer Du, jeg vil stykke min Kunst ud i Skillinger! Tegne Julenisser og Grantræer og oplyste Kirker — nei, Pøbelkunstner er jeg ikke!“

Ragna græd, og det oplivede hende kun lidt, at der samme Dag bragtes hende en anonym Høne og en do. Rullepølse; saadanne Victualier viste sig af og til, og hun søgte af Princip aldrig at faae at vide, hvorfra de kom, men hun vidste alligevel godt, at det var fra Moderen, hvem Faderen naturligvis paa det strengeste havde forbudt at besøge hende.

Den Eneste af Familien, hun saae, var Poul. Han brød sig Pokker om Familievrøvlet, sagde

han, og han vilde besøge sin Søster og sin Svoger og sin lille Neveu, naar han havde Lyst.

Nu skulde han jo snart være Officeer og optraadte i den Anledning i det Hele med større Selvstændighed overfor Faderen, ja, vovede endogsaa, da Denne en Dag beklagede sig over Yocobora-Krydserens Udeblivelse, at sige:

„Vær Du glad ved det, Fader: Du havde sgu dog rystet i de forgyldte Buxer, naar Saluten var gaaet!“

En Aften i December var der Selskab hos Duborgs. Der var ikke Andre end Holst, Berner og Terndrup, og de var bedt paa Slagtemad fra Vennebjerg.

Holst var til at begynde med rasende indigneret. Han havde paa anden Haand faaet en „Stambog“ sendende fra en ikke kjøn Dame, som han een Gang havde været sammen med i stort Selskab, og Meningen var, at han skulde tegne et Billede i den og skrive sit Navn.

— „Er det nu ikke for galt,“ sagde han, „at saadan en ganske almindelig Grossererfrue tillader sig at holde Stambog! Det kan en Kunstners eller en Forfatters eller en Componists Kone gjøre — En, der hører til Lavet — men Andre har sgu ikke Lov til at stille den Slags Fordringer! — Troer hun, det kan være m i g en Fornøielse at male Bøgeskov og Bukøer i et Album inde mellem de Forglemmigeier, hendes private Veninder har

tegnet, og de Flouser, hendes Mands Kontorister har skrevet! Nei, det er for frækt!“

„Gud veed, hvor Du gider!“ mumlede Duborg, der var sulten.

„Jo, det er for paatrængende,“ vedblev Holst, „det sagde jeg ogsaa, da jeg gav Bogen tilbage.“

„Du gjorde da ikke Noget ved den?“

„Jo — naturligvis! Hun fik for fem Øre Gurkemeie og for ti Øre Spinatgrønt i passende Blanding — jeg vil først og fremmest have Fred — men jeg vil have Lov til at ærgre mig bagefter!“

„Gud veed, hvor Du gider!“ gjentog Duborg, og saa gik man til Bords.

— „Sikken Sylte!“ udbrød Terndrup og satte Servietten fastere om Halsen. „Ja, jeg smagte Magen til den forgangen Dag, da jeg var ude at skyde et Par Harer for Frøkenerne.“

„Og Leverpølsen er delicat!“ erklærede Holst.

— „I Parenthes sagt: Gudskelov, man ikke er Vegetarianer!“

„Du med dine Parentheser!“ brummede Duborg.

„Ja, nu har jeg en Menneskealder igjennem talt i Parentheser,“ svarede Holst, „saa vil jeg ogsaa blive ved med det! — Apropos Leverpølsen: som god Demokrat maa jeg naturligvis misbillige Herregaardenes Existens saadan ganske i Alminde-

lighed, men at Herregaards Pølse er noget for sig, det maa man indrømme.“

„Det er mig alt for svær Mad om Aftenen,“ sagde Duborg. — „Har Du ikke noget Salat, Ragna?“

Nei, det havde hun virkelig ikke, det var alt for dyrt paa denne Aarstid.

Duborg saae gnaven ud, men Berner, der jo altid havde næret et stille Sværmeri for „den ranke Frue“, som han kaldte Ragna, og ikke forsømte nogen Leilighed til at bryde en Lanse for hende, tog nu Ordet og sagde:

„Og selv om Salat slet ikke var dyrere nu end om Sommeren, saa skulde man alligevel ikke have den paa sit Bord i December Maaned!“

„Hvadbehager! Hvorfor ikke det?“

„Fordi man efterhaanden helt forrykker Aarstiderne og ikke længer veed, naar det er Paaske, og naar det er Jul! Nu har man jo Violer hele Aaret om, og Ingen skjønner mere paa dem om Foraaret. Nei, i gamle Dage, paa Frederik den Sjettes Fødselsdag den 28. Januar, saa fik Hoffet første Gang Lammesteg og Jordbær fra Driverierne ved Rosenborg; det vidste hele Byen, og hele Byen vidste ogsaa, at ingen Andre kunde faae det — det gav Ro og Tilfredshed i Gemytterne!“

„Aa, De fortjente selv at have levet paa Frederik den Sjettes Tid!“ sagde Holst.

„Ja, jeg vilde sikkert have befundet mig

inderlig vel," svarede Berner. „Det var hyggelige Hjem, som fandtes dengang, tarvelige men hyggelige!"

„Nei, det bliver snart for galt!" raabte Holst. „Vover De virkelig at prise Hjemmenes Hygge i de Tider! Man havde jo ingen Hjem: Manden gik i Clubben, og Kone og Børn sad om Aftenen og halvsov over et Tællelys i de kjedelige Stuer med de nøgne Vægge og de stive, haarde Stole. Nu til Dags bestræber dog næsten Enhver sig for efter Evne at forme Hjemmet efter sin Smag — den er ikke altid fin —"

„Nei!" sagde Duborg.

— „men, enfin, man begynder at forstaa, at Bohavet ikke er noget Ligegyldigt, at det giver Hjemmet Physiognomi, Characteer; man begynder at komme bort fra, at Alt skal være Fabrikarbeide, man sætter Pris paa, at Haandværkeren, ligesom i Middelalderen, har søgt at lægge sin Individualitet og sin Kjærlighed i hvert enkelt Stykke, og man ender med selv at faae Kjærlighed til alle de enkelte livløse Ting, der i Forening danner Rammen om et Hjem. Og selve Kunsten er bleven demokratiseret: den finder jo Vei derhen, hvor den fordum kun kjendtes af Navn! Gudbevares, jeg indrømmer villigt, at vor Tid ikke er den store Kunsts, ikke Galleribilledernes, men den er en Tid for Hjemmets Kunst og for Samarbeidet mellem Kunst og Haandværk. — Nei,

Gud velsigne vor Tid! Tænk blot paa Blomsterne, Berner! Har De egentlig nogensinde skjønnet paa, hvordan vi i vore Dage svælger i Blomster Aaret om — Blomster i Hjemmet og Blomster paa Strøget — det er jo en ren Øienlyst! Og man kan ligefrem bedømme det Culturtrin, en By staaer paa, efter dens Blomsterforbrug! — Ja, i een Henseende staaer vi endnu tilbage: vi har ikke lært at sætte Blomster udenfor Vinduerne, som de gjør i Syden, i alt Fald i Smaabyerne, hvor hele Gaden om Sommeren er een broget Altanhave — men det kommer nok!“

„Nei, det kommer vist alligevel ikke,“ indvendte Berner.

„Hvorfor ikke det?“

„Fordi det netop er characteristisk for Sydboerne at smykke udadtil, mens vi pynter op inden Døre. Nordboen har et Hjem — det kjender Sydboen i Virkeligheden ikke. Og naar De paastaaer, at man kan bedømme det Culturtrin, en By staaer paa, efter dens Blomsterforbrug, saa vil jeg rigtignok hævde, at der er en anden Maalestok, der er meget, meget bedre.“

„Hvad er det for en?“

„Det er de Monumenter, som vedkommende By rummer. De peger nemlig ikke blot paa bestemte historiske Begivenheder eller Personer, men de viser, hvad det er, og hvem det er, Byen ønsker at mindes om. De er et Led i den hi-

storiske Opdragelse, og den, veed De jo nok, jeg i en vis Forstand sætter over al anden Opdragelse.“

„Det veed jeg!“

„Derfor beundrer jeg f. Ex. ogsaa Keiser Wilhelms Idee, i „Siegesallee“ at give sine Berlinere en kronologisk Række Statuer og Buster af de Fyrster og de store Mænd, der fra den graa Fortid til nu har skabt Landets Saga — daglig historisk Læsning for Menigmand i hvidt Marmor — det er alligevel en stolt Tanke!“

„Ja, jeg har ikke været i Berlin i de senere Aar, saa jeg veed ikke, hvordan det tager sig ud i Praxis, men de fleste Monumenter kjeder mig, det tilstaaer jeg.“

„Et Monument kan aldrig kjede, naar det betyder Noget og siger Noget. — Tænk blot paa Carl den Tolvtes Statue i Stockholm — ja, jeg har ikke været der, lige saa lidt som i Berlin, men selv gjennem Afbildninger faaer man dog et Indtryk, som aldrig glemmes, af den faste Kongeskikkelse med det dragne Værge, der peger mod Øst, bestandig mod Øst. — Det er et helt stort Capitel af Sveriges Historie, man kan læse sig til af den Statue! — Og herhjemme! For blot at nævne et enkelt Eksempel: hvad siger De om Huitfeldt-Søilen ved Langelinie!“

„Ja, den er smuk!“

„Men det er ikke det, der gjør den til, hvad

den er — lige saa lidt som de maleriske Buer og Tempelrester skaber Forum Romanum!“ sagde Berner med et Smil. „Nei, med al Respect for den slanke, korinthiske Søile, der bærer Udødelighedens Genius, saa er det dog de gamle, irrede Malmkanoner ved dens Fod, der er det egentlige Monument. Hvert Barn veed, at de var med, da „Dannebrog“ sprang i Luften, og at de først et Par Aarhundreder efter hentedes op fra Kjøge Bugt; hvert Barn kan lægge sin varme Haand paa dem — man har ikke mange historiske Documenter af den Slags!“

„Naa, ja, Huitfeldt-Søilen har nu ogsaa Verdens deiligste Promenade — mindst lige saa smuk som *Villa nazionale* i Neapel — til Omgivelse: paa den ene Side Rheden med Seilere og Dampere, paa den anden Side Castelsgraven som en skovkranset Indsø — en Maaneskinsaften her — vidunderlig!“

„Ja, Huitfeldts Æresminde staaer paa den Plads, der passer for det,“ sagde Berner. „Orlogsmænd passerer ud og ind forbi det, paa Vagtskibet ligeoverfor vaier Splitflaget, og Saluten fra Sixtus drøner lige imod det.“

— „Jeg har hele Tiden siddet og villet sige Noget,“ sagde Duborg.

„Saa kom med det!“ svarede Holst.

„Ja, men det er ikke om jeres Monumenter — der er kun to eller tre i hele Verden, der duer

noget — nei, det var dengang Talen var om Blomster.“

„Saa kom med Blomsterne!“

„Ja, jeg vilde bare have sagt, at Blomster, det kan være meget godt — men hvad kan det hjælpe, man pynter op med dem, saa længe vi har de rædsomme Kakkelovne herhjemme! Saadan en sort, poleret Tingest kan jo tage Humeuret rent fra En ved bare Grimhed — og dem længtes Ragna efter nede i Rom!“

„Ja, naar jeg frøs!“ svarede Ragna.

„Kakkelovnene var nok baade kjønnere og hyggeligere i Frederik den Sjettes Tid,“ sagde Berner, „de gamle, norske Ovne med bibelske Scener og danske Konger i Relief paa Siderne!“

„Ja, de var sgu gode!“ forsikrede Terndrup. „De holdt storartet paa Varmen, og saa var der de her rare Rum, hvor man kunde stege Løgæbler i og have en Kaffepunsch staaende!“

„Er det ikke det, jeg siger,“ udbrød Holst. „Berner skulde have levet paa Frederik den Sjettes Tid!“

„Maaske!“ svarede Berner med et Smil. — „Men hvem indestaaer mig saa for, at jeg ikke havde seet hen til Frederik den Femtes Tid som Idealet! Der er dem, som er forud for deres Tid: Folk, som helst gaaer langt udenfor Portene blot forat tage imod det Ny — og der er dem, som

helst sidder indenfor Voldene og seer tilbage — jeg hører nu engang til de Sidste!“

„Og beskjæftiger Dem derfor med de uddøende Racer!“

„Og med de indvandrende!“ tilføiede Berner.

„Ja, det er sandt,“ sagde Duborg, „hvordan gaaer det med Deres Bog?“

„Som det har gaaet i Aaringer,“ svarede Berner. „Jeg samler og samler og faaer jo ogsaa stadig nye Data, men jeg mangler Energi eller Resignation — man kan vel kalde det begge Dele — til at sætte Punctum. Jeg mangler et Stød fremad, et Puf i Nakken!“

„Som f. Ex. at kunne constatere den sorte Rottes Existens paa et kjøbenhavnsk Loft!“ sagde Holst.

„Ja, for Exempel!“

„Veed De, hvem der egentlig er en gammel sort Rotte!“ spurgte Terndrup pludselig. „Det er Jomfru Buxbom! Hun hører sgu til den oprindelig indfødte Kjøbenhavnerrace, men hun har i lange Tider været fortrængt til Loftskamrene, og naar hun engang døer, er hun saamænd den Sidste af sin Slags! — Hun er ogsaa ligefrem kommen til ligne en gammel Stængerotte!“

Alle de Tilstedeværende kjendte jo Mille Buxbom af Navn og Omtale, og det interesserede dem derfor ogsaa meget at høre, hvordan hun efterat være flyttet fra Frimurerfamilien til Christianshavn,

og gjennem flere Mellemstationer til Nørrebro, nu var havnet i Vingaardsstræde med sin udstoppede Papegøie, Lænestolen og to levende Vinterfluer. — „Men der bliver hun naturligvis heller ikke længe!“ sluttede Terndrup.

Saa reiste man sig fra Bordet, fik Vin i Glassene og Cigarerne tændt; Holst sang — Duborg havde en gammel Guitar, som han kun brugte til at decorere med — og der var saare fornøieligt i den lille lune Stue, mens Vinterstormen hylede udenfor.

„Men nu maa Fru Ragnas Mandolin med,“ erklærede Holst. „Mandolin og Guitar, de supplerer hinanden!“

Ragna saae til Duborg, men han lod, som om han ikke mærkede det, og saa svarede hun undvigende.

„Jo, vist saa!“ vedblev Holst. „Duborg, hjælp mig at overtale din Kone!“

„Hvorfor skulde jeg egentlig det?“ lød Svaret mut.

„Fordi det fornøier baade hende og os Andre at faae lidt Musik — hun og jeg spiller saa godt sammen!“

„Ja, det er nok muligt — men jeg spiller jo ikke!“

„Nei, netop derfor!“

„Du er mageløs!“ sagde Holst, rystede smi-

lende paa Hovedet og tog igjen fat paa sin Sang.

— „Ja, var man endda dernede!“ brummede Duborg, efterat Holst havde sunget *Sul mare l'uccica.*

„Her er jo meget bedre!“ paastod Holst.

„Ja, jeg skal love for det! — Man hundefryser jo!“

„Saa se Dig varm paa Billedet der! — Det er da Romerminder!“ — Holst pegede paa Maleriet af Ragna og Drengen.

„Ja, det er godt gjort,“ sagde Duborg.

„Jeg er ogsaa hel stolt af, at Hans har malet det til mig,“ sagde hun. „Før han begyndte paa det, sagde han: „det Billede skal Du og ingen Anden have!“ — Han havde nu heller ikke faaet Lov at male det paa andre Vilkaar!“ tilføiede hun med et Smil.

Men ellers var det smaat bevendt med Smilet hos hende. Berner lagde Mærke til, at hun kunde falde helt hen, naar hun sad imellem dem, og der gled hvert Øieblik som en Skygge over hendes Ansigt — den ranke, kloge Frue!

— „Er hun lykkelig?“ spurgte Berner paa Hjemveien Holst.

„Ja, Lykke er jo som alt Andet noget Relativt,“ svarede Denne. „Men hvis hun fik Valget imellem Alverdens Herligheder paa den ene Side

og Duborg paa den anden Side, saa valgte hun alligevel ham.“

„Troer De?“

„Ja, De troer maaske, hun valgte mig — eller Dem!“

Berner blev rød i Hovedet og skyndte sig at sige:

„Hun er da ikke syg?“

„Nei. Men hun har Pengesorger, og det er ogsaa saadan en Slags Sygdom. Jeg kjender den godt, for det velhavende Bourgeoisi er ikke engang rigtig villigt til at kjøbe mine Mesterværker for Tiden. — Det er nu ogsaa Pokkers uheldigt for en Kunstner, at Ingen finder paa at anskaffe sig Malerier ved Juletid!“

Det var der forresten En, der gjorde — men han var anonym.

Et Par Dage før Jul viste Terndrup sig hos Duborgs og skulde i dybeste Hemmelighed spørge, fra en ubekjendt Kunstven, der ønskede at være unævnt, om en nærmere betegnet Studie fra Albano var at faae til Kjøbs, og hvad Prisen var.

Duborg smaavrissede og sagde, at han egentlig ikke solgte Studier, men Ragna skyndte sig at tage Ordet og sagde:

„Vil De sige, at den kan faaes for hundrede Kroner.“

Saa betalte Terndrup og gik med Billedet, og Ragna var vis paa, at det var Moderen, der var Kjøberen.

Det var imidlertid Berner, men foreløbig turde han dog ikke hænge Albaneserinden op.

Terndrup havde naturligvis havt fuldstændig Ret den Aften ude hos Duborgs: Mille Buxbom blev ikke i Vingaardsstræde.

De første otte Dage, hun var der, havde som sædvanligt Alt været udmærket: Værelset, Kosten og den selskabelige Omgang. Men saa blev paa een Gang Alt umuligt: der var ingen Sol, hun fik Puddersukker til Eftermiddagskaffen, kort sagt, hun maatte flytte, og det mente ogsaa baade Madam Asters og Frk. Hansen og Madam Siegler, der troligt opsøgte hende, hvor hun boede, og aldrig forsmaaede hendes private Kaffe.

Jomfruen var bleven gammel og daarlig til Bens, kunde ikke mere gaa til Brylluper men nøiedes med Frk. Hansens Referater og maatte til sin store Sorg lade Maskinmandens Kone kjøbe den Snus, som hun stadig brugte og stadig betragtede som en Statshemmelighed. Hun kom i Grunden kun paa Gaden, naar hun flyttede, men da dette i

Reglen skete hver Maaned, blev hun dog ikke hel fremmed for Byen og dens forskjellige Kvarterer.

Sidst havde hun jo boet ude paa Nørrebro, lige overfor Assistens-Kirkegaard, og det havde strax tiltalt hende i høi Grad. — „Her er tre, fire store Begravelser hver Dag," sagde hun, „og om Søndagen kommer Folk ud og har deres Smørrebrød og en Baier med i Lommen — det er lige saa livligt som Dyrehavsbakken!" men da Madamen, hun boede hos, tillod sig at skulle have en Lille, erklærede hun strax, at hun vilde bort. „Den Historie ønsker jeg dog ikke at overvære," sagde hun bestemt, „og saa skulde man maaske oven i Kjøbet i otte Dage spises af med Havresuppe og Vandgrød — nei, Tak!"

Nu var hun foreløbig installeret hos en Rodemesterfamilie ved Vestervold, men da Solen stod paa, saa det ikke var muligt at være der, havde hun bestilt Terndrup op forat gjøre Aftale om et nyt Sted.

— „Ak, ja, lille Terndrup," sagde Jomfruen, „det er besværligt, kan De tro, for mig skrøbelige Stakkel at skulle raabe „Kom ind!" hver Gang det banker — De maa tro, jeg savner salig Poppe og de tyve Kroner aarligt! Men jeg trøster mig med den der" — hun pegede paa en Løvfrø, der med store Øine sad og philosopherede i et Sylteglas. „Den har jeg byttet mig til for de hvide Mus, jeg fik efter Guldfiskene — de var

ikke til at holde ud at have i Længden — og den er uhyre interessant, for man kan bestemt se paa den, hvordan Veiret bliver, og det slaaer mangen Gang til. — Aa, vær saa god at sidde ned — nei, i Lænestolen — ja, der skulde nyt Betræk, jeg veed det nok, men det maa Doctor Hjarup selv koste sig!“

„Hvem?“ spurgte Terndrup.

„Min egen Læge, den velsignede Mand! Han har fundet ud af, hvad tre andre Læger ikke kunde: det er i mit Hovede, det sidder, siger han, og der er ikke Noget at gjøre ved det, men det er dog saa beroligende at vide, hvad det er, man feiler.“

Siden Mille Buxbom ikke mere kunde komme i Kirke, havde hun nemlig kastet sig over Læger. Hver Gang hun flyttede, skiftede hun ogsaa Doctor og omtalte naturligvis Vedkommende, som om han var hendes private Hof-Medicus; Honorar fik han ikke, men Expectance paa Lænestolen.

— „Naa, har De saa fundet et Sted, hvor De vil hen?“ spurgte Terndrup.

„Gud, ja! Det er et lille Pensionat for enlige Damer, der har kjendt bedre Dage, henne i Løngangsstræde, lige ved det nye Raadhus, saa man har Klokkerne der paa første Haand. Det er kun fine, dannede Damer, som logerer der — ifjor havde to af dem abonneret i Tivoli, og den Ene, som jeg kjender gjennem Frøken Hansen, er

saa musikalsk, at hun kan fortælle om Symphonierne saa livagtigt, at det er, som om man hørte dem. — Der vil jeg hen!“

„Ja, ja, saa skal jeg se at ordne det — men prøv paa at holde ud der et Par Maaneder!“

„Et Par Maaneder — hvor vil De hen! Jeg vil aldrig derfra, før jeg skal kjøres ud paa Kirkegaarden! Nu har jeg ogsaa aftalt det Hele angaaende Begravelsen med Be'emanden: der skal være Kareth til Præsten og to smaa Laurbærtræer i Capellet ved Hovedenden af Kisten — vil De huske det, hvis han skulde glemme det?“

„Det skal jeg!“

„Saa var der ogsaa noget Andet, jeg vilde tale med Dem om: De veed jo, at Marie skal confirmeres nu?“

„Ja, hun skal jo saa.“

„Troer De, hun vilde bryde sig om at faae Poppe — med Bur, naturligvis? Han er saa besværlig at flytte med!“

„Nei, det troer jeg sgu egentlig ikke!“

„Naa, ikke — nei, det kan jo ogsaa nok være, det var for verdslig en Gave ved saadan en Leilighed. — Ja, saa troer jeg, jeg vil give hende den hellige Barbara i Ramme, som jeg fik af Søster Veronica.“

„Ja, gjør De det, Jomfru!“

— „Hvordan mon Frøkenerne paa Vennebjerg har det?“

„Udmærket! — Jeg skjød to Snepper i Lunden til dem forgangen Dag. — Farvel Jomfru!“

„Farvèl, lille Terndrup! — Og husk saa angaaende min Begravelse, at Be'emanden veed Besked! — Farvel!“

Marie blev confirmeret, i Slotskirken — det kongelige Theater hører jo til Slotsmenigheden.

Vennebjergerne kom, for første Gang i Gud veed hvor mange Aar, til Byen udenfor Terminstiderne og var høiligt opbyggede: Marie svarede storartet, syntes de, og Slotspræsten talte meget bedre end Capellanen derhjemme, som stadig var uden Varmeapparat.

Holst og Terndrup forærede Marie henholdsvis en Aquarel og Oehlenschläger's Tragedier — et saa godt som nyt Exemplar --- Mille Buxbom blev ved den trufne Aftale og skjænkede hende den hellige Barbara i Ramme, og Generalconsulen havde om Morgenen sendt hende en Psalmebog med Guldsnit.

Men det Bedste af Alt var dog den Ring — en glat Guldring med en enkelt Turkis — som Poul selv kom med om Aftenen; han var halv forlegen ved at give den, og hun blev baade rød og bleg ved at tage imod den, men Ingen af dem

sagde egentlig noget Rigtigt. Poul fortalte mest om sin Afgangsexamen, som han nu var oppe til, og om sin Udnævnelse til Officeer, som han vilde faae til Efteraaret, naar Sommertogtet var forbi, og Marie ønskede ham god Lykke og tænkte uvilkaarligt: „Hvad saa?“

— „Nu kommer min Marie paa Placaten som „Frøken“,“ sagde Fru Lund og tørrede Øinene. „Herregud, havde blot min Mand oplevet den Dag!“

„Ja, De har Glæde af Deres Datter,“ sagde Generalconsulinden, der ogsaa var kommen paa Gratulationsvisit i Baghuset, „og De lever daglig sammen med hende — skjøn paa det!“

Og saa græd ogsaa hun — det gjorde hun nu saa jevnlig, naar Manden ikke saae det.

— Generalconsulen var ikke bleven blidere, tvertimod.

Han havde af en eller anden Grund — eller maaske af flere — ventet at blive udnævnt til Ridder af Dannebrog ved en bestemt Leilighed, men han blev det ikke, og saa gik det pludselig op for ham, at han egentlig altid havde næret frisindede, oppositionelle Anskuelser. Høireregjeringen havde ikke holdt, hvad han havde ventet sig af den, og det var jo da ogsaa en Republik, intet Monarchi, som han havde den Ære at repræsentere: han besluttede sig til at blive radical. Da imidlertid

den liberale Directeur for det amerikanske Export-selskab omtrent samtidig udnævntes til Etatsraad og fra nu af blev en trofast og værdifuld Støtte for de conservative Interesser, skete der altsaa ingen Forrykkelse af de politiske Partiers numeriske Forhold.

Generalconsulens Frontforandring foregik med den resolute Forretningsdygtighed, der altid havde udmærket ham: han meldte sig ud af Høires Arbeider- og Vælgerforening og ind i den liberale Vælgerforening, og forat constatere, at han nu var rettroende radical paa alle Omraader, opsagde han samtidigt sin faste Stol i Garnisons Kirke og blev Medlem af Foreningen for Ligbrænding.

— „Jesper vil brændes!“ sagde Vennebjergerne og slog Hænderne sammen, da dette rygtedes ud paa Landet. „Han vil brændes i de forgyldte Buxer, og saa skal hans Aske kommes paa Krukke og bindes til ligesom Syltetøi! — Ja, vi vil i alt Fald ikke have Krukken ned i vores Familiebegravelse!“

Ude i det gamle Havehus paa Jagtveien sad en Junidag „den ranke Frue“ — betydelig mindre rank end før, syntes Holst, der var kommen paa Besøg; Duborg var ude.

— „Skal vi saa gjøre lidt Musik, Fru Ragna?“ spurgte han.

„Nei, Tak,“ svarede hun, „Hans holder nu engang ikke rigtig af det, og saa kan jeg ikke lide at spille med Dem, naar han er ude.“

„Men det er jo mere end urimeligt!“ indvendte Holst. „Hvad i al Verden kan han dog have imod det?“

„Ja, det er jo en lille Særhed — dem har vi vel Alle — men jeg troer ligefrem, han er jaloux!“

„Paa mig?“

„Nei, det troer jeg dog ikke! Men paa Alt, hvad jeg overhovedet foretager mig, undtagen netop at passe Drengen og en Strikkestrømpe!“

„Er han da heller ikke glad for Deres Teppe?“

„Han har saamænd slet ikke seet det! Jeg arbeider kun paa det, naar han er ude, for saae han det, vilde han sige, at det ikke var nogen Nytte til, og at det kun tog mine Tanker fra h a m!“

Holst rystede paa Hovedet. — „Maa jeg se, hvor vidt De er kommen?“

Ragna gik ind i Værelset ved Siden af, lukkede en Puf op og hentede et Teppe, som hun bredte ud over Gulvet. Paa hvid Bund var der over hele Midten syet gule Silkebaand overkors, saa de dannede regelmæssige Parallelogrammer; udenom var der Tunger af Laurbærblade i mørkegrønt Klæde.

„Det er jo bleven complet smukt!“ udbrød Holst. „Ren Empire! Og d e t har De selv componeret saadan lige ud af deres kloge lille Hoved! — Veed De hvad: der er ikke ti Fruentimmer — om Forladelse: Damer! — i hele Kongeriget Danmark med tilhørende Bilande, der kunde gjøre noget saa Simpelt og Stilfuldt! — De har en Fremtid for Dem, hvis De selv vil!“

„Aa, det mener De jo slet ikke!“

„Jo, det veed Gud, jeg gjør! Den s t o r e Kunst, den staaer i Stampe hele Verden over, men den „lille“, den florerer, og i d e n kan D e ogsaa præstere Noget. — Maa jeg have Lov at indlevere Teppet til den kunstindustrielle Udstilling — det er jo færdigt!“

„Aa, nei, lad hellere være! Det er ikke nær godt nok, og —“

„Jo, det er!“

— „og Hans vilde slet ikke synes om, hvis det virkelig blev antaget!“

„Han skal Ingenting vide, før det er paa Udstillingen. — Nu pakker jeg det ind og tager det med mig!“

Holst begyndte at rulle Teppet sammen og fik et stort Papir lagt om, men han var knap færdig, da Ragna ængstelig udbrød:

„Der kommer Duborg! Jeg kan høre ham i Haven — skynd Dem endelig!“

Teppet var accurat bundet sammen, da Duborg kom ind, men Ragna blev alligevel rød i Hovedet, da han saae paa hende, og der blev et Par Øieblikkes Taushed, før Nogen sagde Noget.

Lidt efter lidt tøede man dog saa temmelig op, og Duborg hentede Drengen ind, saae beundrende paa ham med store Øine og sagde saa til Holst:

„Er han nu ikke storartet!“

„Jo, det er han vist,“ svarede Holst, „men det interesserer mig altid mere at se paa de smaa Børns Mødre end paa Børnene selv!“

Duborg kigede stjaalent op paa ham, saae ogsaa hen paa Ragna men sagde ikke Noget.

— „Veed Du, hvad jeg vilde gjøre, hvis jeg var i dit Sted, Duborg?“ spurgte Holst, der Ingenting havde mærket. „Havde jeg den Kone, Du

har, saa gjorde jeg hende for det Første til enevældig Minister — Gudbevares, jeg er Demokrat, udadtil, men i Hjemmet, det er noget Andet — og saa gav jeg hende Ret til Krigserklæringer og Afslutning af Fred og Tractater — ved de sidste forstaaer jeg nu nærmest Overdragelse af Kunstværker for contant Betaling til det velhavende Bourgeoisi — og veed Du, hvad jeg saa mere vilde gjøre? Jeg vilde igjen tage fat paa det Decorative og —"

„Naa, paa Porcelainet!"

„Ja! Du skal naturligvis male Billeder imellem, men der er Ingen herhjemme, der har viist den Sans for det Decorative som Du — skjøndt vor moderne Keramik i det Hele jo ubestridt staaer som den første i Verden — og naar Du nu oven i Kjøbet har en Kone, som —"

„Som hvad for Noget?"

Ragna saae bønligt hen paa Holst, han dreiede af og svarede blot:

„En Kone, som ogsaa har Interesse for den Gren af Kunsten — ja, saa synes jeg, at Du —"

„Og jeg synes, Du skulde lade mig passe mig selv!" afbrød Duborg ham. „Gjøres umyndig vil jeg ikke!"

Saa vovede Holst sig ikke længere frem, han tog Fru Ragnas Teppe og gik.

Duborg blev ved med at være i et skrækkeligt Humeur, og det blev ikke bedre, da Løvenørn-Petersen — Gud maa vide hvorfor — aflagde ham et længere Besøg. Han kom lige fra Cultusministeriet — der var nemlig udnævnt en ny Minister, og den lovende Yngling paa de halvhundrede Aar forsømte ikke ved hvert Personskifte at bringe sig selv og sin miskjendte Kunst i behagelig Erindring hos Excellencen for om muligt ad den Vei at opnaa en beskeden Understøttelse paa Finansloven eller en ydre Anerkjendelse af sine Fortjenester.

Duborg snærrede næsten ad ham, og Løvenørn-Petersen maatte to, tre Gange bede om at se det sidste Billede, han havde malet, før han bekvemmede sig til at vise ham det. Saa blev Løvenørn-Petersen elskværdig og smilende og roste det i høie Toner, og da han omsider var vel ude af Døren, sagde Duborg til Ragna:

„Det er ikke til at tage feil af: selv han kan se, at det er noget Skidt!“

Men det blev ikke ved det Besøg: samme Dag kom „Stabstrompeteren“, A. B. Jensen.

Han var for sin Klike ifærd med at arrangere en Salgsudstilling hos en tysk Kunsthandler, men han vilde gjerne have et Par Navne udenfor de Sammensvornes Kreds med, og derfor kom han til ham og bad ham udstille; der var udmærkede Chancer for at sælge, forsikrede han, og han skulde blot ikke forlange for lave Priser.

Nei, Duborg havde saamænd ingenting at udstille og Ingenting at sælge for Tiden, saa det kunde ikke hjælpe.

Jo, han havde da det brillante Billede nede fra Rom, sagde A. B. Jensen, det af Fruen og Barnet. — „Der hænger det jo!“

Ja, mente Duborg, men det var jo ikke saadan Noget at udstille og —

„Det er det Bedste, De nogensinde har gjort!“ forsikrede den Anden.

„Ja, Billedet er godt nok ,men —“

„Jeg vil næsten garantere Dem, at De kan faae det solgt dernede — De skal forlange 1500 Mark!“

„Ja—a, det er godt nok, men —“

„Det Billede er hverken bestemt til at udstilles eller til at sælges,“ sagde Ragna.

„Ja, det vil sige —“, begyndte Duborg.

„Billedet er min personlige Eiendom,“ afbrød

Ragna ham og reiste sig op, „og det kommer ikke udenfor denne Stue uden min Villie!“

Duborg havde knap et eneste Øieblik for Alvor tænkt sig Muligheden af at udstille eller afhænde Billedet, men Ragnas bestemte Optræden irriterede ham, han vilde ikke „gjøres umyndig“, og derfor svarede han bryskt:

„Jeg har da malet Billedet, veed jeg!“

„Ja, til mig,“ indvendte Ragna.

„Men vil De da virkelig forhindre Deres Mand fra en stor Succes?“ spurgte A. B. Jensen nok saa lumskeligt.

„Ja! Naar Succes'en kun kan kjøbes paa Bekostning af noget Større!“

„Noget Større?“

„Ja, De forstaaer det formodentlig ikke — men det er noget Andet og Større, der staaer paa Spil!“

„Og jeg skal virkelig gaa med uforrettet Sag?“

„Ja, tvinge min Kone kan jeg jo ikke,“ svarede Duborg med indeklemt Forbitrelse, og A. B. Jensen gik.

Det varede nogle Øieblikke, inden Uveiret brød løs — hverken Duborg eller Ragna vilde begynde.

Omsider busede han ud med et rasende:

„Egoist, som Du er! — Hvad mente Du med den Snak om, at „noget Større“ stod paa Spil?“

„Dit og mit Samliv!“ svarede hun.

„Talemaader!“

„Det er ikke Talemaader! — Nei, Du skal blive og høre mig! Kunde Du virkelig ønske, at det Billede blev solgt! Forstaaer Du da ikke, at det er mit — paa samme Maade som jeg tilhører Dig, og Dig alene, med Sjæl og Legeme!“

„Ja, gjør Du da det?“

„Om jeg gjør! Betragter Du mig som en Model, som Capripigen, der —“

„Snerperi!“

„Og det kalder Du Snerperi! — Du maa være mig taknemmelig, fordi jeg har forhindret Dig fra at gjøre Noget, som Du bittert vilde have fortrudt!“

„Glad!“ raabte Duborg ude af sig selv. „Glad over, at din utidige Sentimentalitet forhindrer mig fra at vinde Anerkjendelse som Kunstner! — Du glemmer nok, at Du allerede een Gang har spoleret min Lykke!“

„Jeg!“

„Ja, Du! Var det maaske ikke for din Skyld, jeg ødelagde det bedste Billede, jeg nogensinde har gjort!“

„Og det fortryder Du! Glemmer Du da, at det var det, som —“

„Jeg mener hvert Ord, jeg siger! Havde jeg dengang gjort, som enhver Anden vilde have gjort,

og ikke været dum hensynsfuld, saa havde det Billede bragt mit Navn Verden over og —“

„Og havde Du saa været lykkeligere?“

„Saa havde jeg nu været en fri Mand, der ikke maatte gaa i Trædemøllen forat føde Kone og Barn!“

„For Guds Skyld, Hans, sig dog, at Du ikke mener et Ord af, hvad Du der har sagt!“

„Jeg mener hvert Ord! En Kunstner skal være fri — uafhængig til alle Sider — ellers gaaer han bag af Dansen som Kunstner!“

Ragna var bleven ligbleg. — „Jeg skal ikke længer staa Dig i Veien!“ sagde hun. „Jeg gaaer og tager mit Barn med mig!“

„Naa, saa Du gaaer! Hvor gaaer Du hen? Til dine Forældre, til Kontoret? — Du kommer nok snart igjen!“

„Nei, Hans, jeg kommer ikke igjen!“

„Hvor skulde Du løbe hen, spørger jeg? — Du tænker da vel ikke paa — Pjank!“

Duborg slog en tvungen Latter op, tog sin Hat og gik, men da han en Timestid efter kom hjem, var baade hans Kone og Barn borte.

Som en Vanvittig styrtede han op til Holst — han var ikke hjemme.

— „Hvem er det, der kommer Sine?“ udbrød Hanne, der stod paa den lille Høi i Vennebjergs Have og saae ned ad Veien til Stationen. „Er det ikke Posten?“

„Ih, nei!“ svarede Sine. „Det er jo et Fruentimmer med en Barnevogn!“

„Er det Smedekonen?“

„Nei, det er det ikke — hun har rund Hat paa! — Jeg troer, saa min Sandten, det er Ragna!“

Og det var det.

— „Velkommen til Vennebjerg!“ raabte Tanterne i Kor. „Det er dog et deiligt Barn, Du har! — Men hvad er der i Veien! Du seer jo ud, som om Du havde solgt Smørret og tabt Pengene! — Og hvor er din Mand?“

Saa let og saa skaansomt som muligt sagde Ragna, at hun havde maattet forlade ham, fordi hun ikke kunde blive, men bad dem forresten gjøre hende den Tjeneste ikke at spørge videre.

„Er Du rendt fra ham!“ udbrød Søstrene. „Saa Marsch omkring strax, og hjem igjen — vi har ingen Fraskilte i vores Familie!“

Ragna brast i Graad — „den ranke Frue“ var som et knækket Rør.

„Jeg har ikke et Sted i Verden at gaa hen uden her,“ hulkede hun, „og saa jager I mig bort!“

„Nei, det veed Gud, vi ikke gjør!“ sagde Hanne og kyssede hende, og Sine sagde: „Vel er vi et Par haardhændede gamle Jomfruer, men rene Umennesker er vi da heller ikke! — Sikken en Skurk han maa være!“

„Nei, det er han slet ikke, Tante!“

„Jo, vist er han saa! Han skulde kagstryges paa Gammel-Torv, skulde han, om der ellers var Lov og Ret i Landet, og vi vilde leie Vinduer hos Conditoren paa Hjørnet og se paa det!“

„Tante Hanne og Tante Sine, jeg beder Jer saa mindeligt om det: sig ikke noget Ondt om Hans — det bedrøver mig jo kun!“

„Gud, lille Ragna, det maa da kun opmuntre Dig!“ sagde Hanne, og Sine tilføiede: „Vi siger det jo kun forat vise, at vi er paa dit Parti overfor det fremmede Mandfolk, der har trængt sig ind i Familien — men naar Du vil have det, saa tier vi bomstille og nævner ikke Mennesket! — Kom nu med indenfor!“

Hvor diplomatisk Tanterne end optraadte, og hvor taus end Ragna var, kunde det dog ikke undgaaes, at Sommergjæsterne paa Vennebjerg efterhaanden fik Færten af, at der var noget Aparte ved Ragnas uventede Besøg uden Mand. Enkefruen og Datteren overbød hinanden i ufine Spørgsmaal og ufin Hvisken, Frøkenen fra Langeland tabte næsten Interessen for Spisesedlen, og selv den Døve fik man gjennem Trompeten bibragt Forestillingen om, at der var Noget paa Færde.

Under disse Forhold blev Marie Ragnas eneste Trøst.

Ragna stod for Marie bestandig som den fine Frøken fra Forhuset, hvem hun havde seet op til fra ganske Lille, men Ragna var jo tillige noget Andet: hun var Pouls Søster. Intet Under derfor, at Marie af hele sin sextenaarige Sjæl kom Ragna imøde og, uden at spørge, instinctmæssigt forstod hende bedre end Nogen af de Andre. Ragna maatte aabne sit Hjerte for En, og det var, til Trods for Aldersforskjellen, Marie, der blev hendes Fortrolige. Time efter Time kunde de To sidde sammen, Ragna talte som til en Jevnaldrende, og tilsidst blev hun for Marie som den ældre Søster, hvem man kunde betro Alt. Ængstelig prøvende sig frem nævnede Marie tilsidst Pouls Navn efterat have havt det paa Læberne hundrede Gange, og da det først var nævnet, var det, som alle Sluser sprængtes; hidtil havde hun kun turdet hviske til

Sivene ved Søen, nu kunde hun tale til et levende Væsen, nævne Navnet høit: Poul, Poul, Poul!

— Et Par Dage efter Ragnas Ankomst til Vennebjerg kom der Brev til hende fra Faderen. Heri erklærede han, til Trods for sine nyanlagte moderne Anskuelser, at han betragtede det Hele som en Skandale, men at hendes Plads i Hjemmet og paa Kontoret ikke desto mindre stod hende aaben, naar hun snarest muligt vilde gjøre de fornødne Skridt til en lovformelig Separation.

Det Brev svarede hun ikke paa.

Dagen efter kom Terndrup paa Besøg fra Morgen til Aften — han var ude forat skyde Ænder.

— „Jeg har ellers en Hilsen til Fruen," sagde han til Ragna, og Ragna blev blodrød. „Det er fra Holst, han kommer imorgen."

Og Holst kom.

I flere Timer gik han alene rundt med Ragna, i Haven og i Lunden; Sine saae, at han kyssede hende paa Haanden, baade da han kom, og da han gik, og Hanna hørte, at han kaldte hende „Kjære Fru Ragna!"

— „Ham kan vi ikke lide!" sagde Tanterne.

Og Holst kom igjen to Dage efter. Ragna blev hel febrilsk, Enkefruen og hendes Datter

korsede sig, og der blev sagt stygge Ting i Trompeten til den Døve.

— „Sine!“ sagde Hanne. „Vi har næret en Slange ved vores Barm! Ragna er rendt væk fra een Mand forat løbe væk med en anden — saadan gaaer det til nutildags!“ Og Sine svarede: „Hanne! Hun løber ingen Steder uden Barnet — saa meget Fruentimmer er hun dog! Lad os bare passe paa Drengen men forresten lade som Ingenting, for tale til hende, det kan gjøre Ondt værre!“

Med den største Forbauselse mærkede Ragna, at Tanterne var hel anderledes imod hende end før; de iagttog hende skarpt, benyttede enhver Leilighed til at omtale Duborg med en vis Anerkjendelse og skiftedes ligefrem til i Afstand at gaa efter hende, saa snart hun var udenfor med Barnet.

Tredie Gang kom Holst.

— „Tør vi spørge, hvem der egentlig har havt Bud efter Dem?“ spurgte Hanne, og Sine tilføiede den ganske overflødige Forsikring: „Mig er det ikke!“ Men Holst var uforknyt og svarede blot, at da han laa paa Landet kun to Mil fra Vennebjerg, saa var det jo saa rimeligt, at han besøgte sin Veninde Fru Ragna saa ofte, han kunde.

— „Han er lige saa fræk som Stratenrøveren i den forrige Feuilleton!“ erklærede Hanne, og da

Ragna gik ud i Haven med Holst, listede de sig begge To efter dem.

„Hvor blev de af?“ spurgte Hanne.

„De satte sig paa Bænken nede ved den gamle Eg — jeg kan se dem gjennem Buskene!“ svarede Sine.

„Kom saa — men forsigtigt!“

— „Kan Du høre, hvad de siger?“

„Vist kan jeg saa, men vær blot stille!“

Hvad Hanne hørte og siden meddelte til Sine, opfyldte imidlertid de Gamle med Forfærdelse — saa vidt havde dog Ingen af dem troet, det var kommet!

— „Tage Afsked forinden med Tanterne vil jeg ikke,“ havde Ragna sagt til Holst, „det giver kun Scener, og jeg troer heller ikke engang, de godvilligt lod mig tage afsted, for i de sidste Dage vogter de paa hvert af mine Skridt, som om de anede Noget! Skal det ske imorgen, saa maa det være, efterat hele Gaarden er iseng, ikke før Klokken Elleve!“

Og Holst havde svaret: „Altsaa imorgen Aften Klokken Elleve med lukket Vogn paa Landeveien nedenfor Havehøien!“

— Tanterne holdt Krigsraad.

„Skal vi lukke hende inde?“ foreslog Hanne.

„Nei, hun springer ud af Vinduet!“ mente Sine.

„Eller ligefrem tage Barnet fra hende?“

„Nei, saa kan hun gjøre en Ulykke paa sig selv!“.

„Ja, hvad da?“

— „Veed Du hvad, Søster,“ sagde Sine efter nogen Betænkning, „hendes Mand er da nærmest til at vide det Hele, saa kan han jo gjøre, hvad han vil. Vi ynder ham ikke, men vi skal dog huske paa, at det ikke er ham, der er løbet fra hende, saa noget Hensyn skylder man ham da!“

„Det har Du Ret i, Søster, vi maa skrive!“

„Nei, det bliver for sent at skrive, og Postvæsenet er ogsaa noget usikkert Noget: vi maa telegraphere.“

Efter længere Raadslagning opsattes da et Telegram til Duborg saalydende:

„Hun vil løbe væk igjen imorgen Nat Klokken Elleve, men vi veed det Hele og passer paa. Nu kan De gjøre, hvad De synes.“

Hanne og Sine.

Telegrammet blev afsendt — det var første Gang i deres lange Liv, at Vennebjergerne havde telegrapheret — og hele næste Dag ventede de to Gamle Duborg, men han kom ikke.

„Ja, ja,“ sagde de til hinanden, „saa har vi i alt Fald vores Samvittighed fri overfor det fremmede Menneske. Men selv om han ikke vil holde

sin Kone fra at løbe bort med Galanen, saa vil vi!“

Lidt før Rødgrødstid gik Ragna en Tur i Haven med Barnet; det kunde der jo ikke være nogen Fare ved, saa Tanterne fritog sig selv for yderligere Observation. Rødgrøden kom paa Bordet, Enkefruen og Datteren havde lige øst op til hinanden, saa sprang Bomben: Ragna var borte.

Hvor var Ragna! Hele Huset kom i Forhør, og Gaasepigen kunde da tilsidst melde, at der for lidt siden havde holdt en lukket Vogn paa Veien nedenfor Havehøien; af den var der steget en Mandsperson ud, han havde omfavnet og kysset den unge Frue, og hun havde sat sig ind i Vognen med ham og Barnet og var kjørt bort — i Retning af Hovedlandeveien.

Hele Gaarden i Oprør: Ordrer og Contraordrer, Lamenteren og Skrigen op! Den Eneste, der var rolig, var Marie. Hun gik oven i Kjøbet rundt med et stille Smil, og det var ikke langt fra, at Tanterne et Øieblik endogsaa næsten tænkte sig Muligheden af at kunne blive ganske lidt vrede paa hende for hendes Mangel paa Medfølelse, eftersom hun bestemt raadede dem til at forholde sig rolige og endelig ikke foretage sig noget uoverlagt Skridt, før de næste Dag havde faaet paalidelige Efterretninger.

„Næste Dag!“ udbrød de. „Imorgen kan

Ragna jo være i Hamborg, og iovermorgen i Polen eller Tyrkiet! Nei, enten har man Familie, eller ogsaa har man det ikke — nu kjører vi ind til hendes Forældre og derfra til hendes Mand, saa maa de tage Affaire!“

Andrees fik til sin utrolige Forbauselse Ordre til strax at spænde for, de Gamle satte sig i Caleschen, kjørte hele Natten og holdt hen paa Morgenstunden i Store Kongensgade udenfor Generalconsulens Gaard.

Der var naturligvis Ingen oppe hos Generalconsulens paa den Tid — Julius var jo den eneste Morgenmand i Huset, og han var i Jylland — men Portneren lukkede dem omsider ind, og de fik da banket Familien op.

— „Hvad er der paa Færde!“ raabte Generalconsulen.

„Er Ragna død?“ udbrød hans Kone forfærdet.

„Gid det var saa vel!“ svarede Tanterne. „Veed I virkelig Ingenting?“

Nei, Forældrene vidste af gode Grunde ikke det Mindste, og saa fortalte Vennebjergerne dem, at deres Datter den foregaaende Aften, mir nichts dir nichts, var løben væk med en anden Mand. De havde, saa snart de var kommen under Veir med, hvad hun tænkte paa, telegraphisk meddelt Manden det, men han var formodentlig lige glad, for han havde slet ikke ladet høre fra sig.

„Men det er din egen Skyld, Jesper!“ sagde

Hanne. „Det er Straffen, fordi Du hjerteløst har lukket din Dør for dit eget Barn og smidt Blodets Røst ned ad Trapperne!“

„Ja, og Du har sagt din Stol af i Garnisons Kirke,“ supplerede Sine, „og Du vil brændes og kommes paa Krukke — den Slags Ting taaler Vorherre ikke i Længden!“

„Vaas!“ raabte Generalconsulen men var dog aabenbart selv en Del rystet ved, hvad han hørte. — „Skulde det virkelig være Ragna, der har Skylden — vi maa ud til min Svigersøn, hvor ubehageligt det end er mig — men han maa vel kunne give Besked!“

„Ja, vi tager med!“ erklærede Vennebjergerne. „Det er vores Hjem, hun senest er løben fra, saa vi har dog vel en vis Ret til at faae nogen Redelighed paa Tingene! — Skynd Jer lidt — nei, Tak, vi skal ikke have Kaffe!“

Og saa kjørte de alle Fire afsted i den gamle Calesche — Generalconsulen sagde altid siden, at var der Noget, han var taknemmelig for, saa var det, at han ikke havde mødt nogen af sine Bekjendte i den Ekvipage! Ud ad Jagtveien kjørte de, langs Østerfælled — og de saae da ogsaa ud, som om de skulde til Henrettelse Allesammen.

Endelig holdt de ved det gamle Landsted; Døren stod aaben — Duborg var altsaa hjemme — og de gik lige ind i Havestuen.

Der sad Ragna og Duborg med Drengen imellem sig og drak Morgenkaffe, og det Hele saae høist tiltalende og høist fredeligt ud.

Ægteparret foer noget hurtigt op, da de uventede Morgengjæster traadte ind, og en eneste lille Brøkdel af et Secund var det tydeligt, at Ingen vidste, hvad der skulde siges eller gjøres; men saa faldt Moder og Datter i Armene paa hinanden, og Vennebjergerne snøftede og tørrede Øinene.

— „Ja, I maa ikke være vrede paa mig, fordi jeg ikke fik sagt Farvel iaftes," sagde Ragna med et Smil til Tanterne, „men jeg kom lidt hovedkulds afsted."

„Det kan man jo godt kalde det," svarede Hanne spidst, „men maa vi saa alligevel bede om en Forklaring!"

Ja, Ragna gav den Forklaring, hun kunde. Hun havde længtes saa umaadeligt efter Duborg, og Duborg efter hende — tilsidst havde egentlig Ingen af dem kunnet holde det ud, men Ingen af dem vilde dog gjøre det første Skridt. Men saa var Holst traadt til og havde afvexlende læst begge Parter Texten og foreslaaet Duborg, at han simpelthen skulde tage ud til Vennebjerg, hilse paa Tanterne og hente sin Kone og sit Barn. Det vilde Duborg ogsaa hellere end gjerne have gjort,

men Ragna vilde for enhver Pris undgaa Scener ude paa Gaarden i Gjæsternes Overværelse og havde derfor bestemt at gaa alene ned til Stationen og der møde sin Mand og tage hjem med ham. Men saa kom Tanternes uafbrudte Observation, der gjorde det umuligt for hende at forlade Gaarden sammen med Barnet, og saa maatte hun forat komme ubemærket bort lade Holst bede Duborg om at hente hende med Vogn Klokken Elleve om Aftenen.

— „Ham, Holst, ham kan vi godt lide!“ erklærede Tanterne, men de var dog endnu ikke rigtig klare over Forholdene, og Sine spurgte tvivlende: „Var det virkelig din egen Mand, Du løb væk med?“

„Ja, det veed Gud, det var!“

„Men vi telegrapherede jo!“ sagde Hanne.

„Ja, det er sandt,“ svarede Duborg, „Tak for det! Derfor kom jeg ogsaa med Vognen to Timer før, end jeg ellers var kommen, og saa var Marie Lund saa god at kalde paa Ragna, og saa gik det Hele!“

— „Maa vi saa faae Kaffe!“ sagde Tanterne og satte sig ned.

Alt aandede Fred og Forsoning over hele Linien — selv Generalconsulen kyssede sin Datter paa Panden og trykkede sin Svigersøn i Haanden.

— Da Morgengjæsterne omsider var taget bort, gik Ragna hen til sin Mand, lagde begge Hænder paa hans Skuldre og sagde:

„Veed Du, hvad min store Feil har været, Hans! Jeg vilde have, at Du skulde være som alle de Andre — og saa er det, jeg er lykkelig over og stolt af, jo netop det, at Du ikke er det!“

„Er Du virkelig!“ brummede Duborg. „Vilde Du da ikke alligevel hellere sidde hjemme hos dine Forældre — med Drengen, naturligvis — og ønske, at Du aldrig havde seet mig?“

„Men Hans dog!“ sagde Ragna og lo. „Hvor skulde saa Drengen være kommen fra!“

„Naa, ja, det er jo sandt nok, men jeg mener bare, om Du ikke havde været lykkeligere, hvis Alt var bleven ved at gaa i den gamle Gjænge, og Du endnu havde siddet paa Kontoret — saa havde Du dog været sparet for mange Sorger!“

„Men saa havde jeg jo heller ikke været Den, jeg nu er! — Troer Du da ikke, jeg veed, at jeg er en Anden nu end før — og at det er Dig, der er Skyld i det!“

„Jo, det er Du vel ogsaa. — Du havde da i alt Fald ikke faaet Sølvmedaille for dit Teppe, hvis Du endnu havde siddet over Klipfisken,“ tilføiede han med et lunt Smil.

„Har jeg! Er det sandt!“

„Ja, vist er det sandt, og Teppet er godt nok, jeg har seet det!“

„Og Du er ikke vred over, at jeg —“

„Vred! Nei, det manglede kun! Jeg er skam ikke helt fri for at være vigtig af min Kone! — Men nu skal jeg fortælle Dig Noget: mens Du var borte, har jeg naturligvis tænkt over mange Ting, og jeg er ogsaa bleven klar over, at Holst havde Ret, da han sagde Noget om, at vor Tid ikke er den store, men den lille Kunsts. Jeg interesserer mig ganske vist mest for Gallerierne, det gjør jeg — men Dagligstuerne har vel alligevel ogsaa deres Ret. Naa, saa bestemte jeg mig til igjen at slaa mig paa Porcelainet — det er dog saadan noget temmelig fornemt Noget — og det duer jeg til. — Nu har jeg været ude paa Fabriken, og der tog man imod mig med Kyshaand.“

„Ja, det troer jeg nok! — Men Du skal da ogsaa male rigtige Malerier, Hans?“

„Ja — naar jeg har Noget at male! Men seer Du, det er mere og mere gaaet op for mig: jeg er jo af dem, der kun en sjelden Gang saadan bliver inspireret — og jeg kan ogsaa kun en Gang imellem lade være med at være Egoist — men holde af Dig, det gjør jeg alligevel altid!“

Ragna faldt ham rent ud om Halsen og græd og lo, og lo og græd — det var længe siden, hun havde gjort det!

„Men Du skal hjælpe mig med at hitte paa decorative Motiver,“ vedblev Duborg, „for det har Holst ogsaa Ret i: Du seer brillant, og havde

Du i Tide lært det, jeg har, saa var Du ti Gange mere værd, end jeg er — jo, Du var!“

— Efter en Pause sagde Duborg: „Og veed Du, hvad jeg egentlig troer, der har været min største Feil: jeg har ikke saadan altid kunnet finde mig i, at Du var den Overlegne — men det er Du! — og saa har jeg været jaloux — paa Alt, hvad Du rørte ved, og Alt, hvad Du saae til — men det skal jeg ikke være mere!“

„Aldrig?“

„Jo, jeg bliver det vel nok alligevel — en Gang imellem. Men det, som jeg især ikke har kunnet udstaa ved Dig, det var, at Du altid — næsten altid — havde Ret — det maa en Kone aldrig have!“

— Fra den Dag af var Duborgs Hjem, som Holst udtrykte sig, en constitutionel Stat, i hvilken den hidtil enevældige Souverain af fri Villie havde delt sin Magt baade m. H. t. Lovgivning, Administration i Almindelighed og Finansvæsen i Særdeleshed med en ansvarlig Eneminister, og samtidig havde Duborg indført en ny Tidsregning, idet det senere altid hed: „Det var saa og saa længe før eller efter, at jeg hentede min Kone paa Vennebjerg!“

Poul blev da Officeer og skulde med Vintercorvetten til Vestindien. Uniformen havde været prøvet Uger iforveien, og den Dag, han fik sin Udnævnelse, gjorde han i fuld Gala Visit hos Fru Lund og Marie.

Marie havde ganske naivt troet, at naar han først var Officeer, saa vilde han med Sabelen ved Siden komme over og fri, og hans Besøg var hende derfor en uhyre Skuffelse. Han sagde rigtignok, at hun var hans eneste rigtige Ven, den Enestè. hvem han kunde betro alle sine Sorger og alle sine Glæder, men forresten var han overgiven, næsten ellevild, og talte mest om den forestaaende Vestindietur, som han glædede sig umaneerligt til — hvor kunde han dog glæde sig til at være en hel Vinter borte!

Marie græd, da han var gaaet, og mistede rent Humeuret, og det var saa meget desto uhel-

digere, som hun netop nu skulde have sin egentlige Debut: Titelrollen i „Søvngjængersken".

Maaneder igjennem havde hun arbeidet, været til Gud veed hvor mange Prøver i Dansesalen og siden paa Scenen, og Alle, baade Balletmester og Kamerater, ventede sig en Succes.

Og saa kom den store Aften. Fru Lund havde fra Morgenstunden af været ude forat kaste stjaalne Blikke til alle Gadehjørner og i Forbigaaende læse Datterens Navn paa Placaterne; Marie syntes, at den Dag aldrig fik Ende, og saa blev det dog omsider Aften.

Alle hendes Venner var i Theatret. Poul sad med Vennebjergerne i første Parket, Duborg med Holst og Berner i andet, og Terndrup i Galleriet — han var mødt, skjøndt Hønsejagten gik ind den Dag.

Oppe paa sit Paaklædningsværelse fandt Marie en Buket med et Par Linier fra Ragna — Alle paa Theatret var saa venlige imod hende, og da hun i god Tid stod fuldt færdig i Foyer'en, syntes hun, at Bournonvilles Billede saae opmuntrende ned paa hende.

Og Debut'en blev en Succes, i Grunden en stor Succes. Det var ikke alene hendes Skjønhed, og hendes sikre, fuldt beherskede Dans, der tog Publicum med Storm: det var først og fremmest den kvindelige Ynde, der prægede hver af hendes Bevægelser, den Følelse, hun lagde for Dagen i de

alvorlige Scener, og den kyske Frihed, hvormed hun helt igjennem førte sig.

Hun vidste, at Poul sad i Parkettet — men hun vidste ikke, om hun var glad eller bedrøvet over det.

Publicum var begeistret, og Aviserne var næste Morgen dog for en Gangs Skyld enige om Noget, nemlig om, at Balletten havde faaet en ny, vordende Primadonna; det morede Marie at læse, men hun læste det egentlig som Noget, der handlede om en Anden, en ganske Anden end den Marie, der sad i Baghuset i Store Kongensgade.

— „Du var storartet iaftes!“ sagde Poul, der lige kigede over til hende. „Jeg er hel stolt over, at vi To er voxet op i samme Gaard!“

— Terndrup kom efter Løfte op til Mille Buxbom og gav Referat — Mille var bleven meget gammel.

Hun havde virkelig for et Par Maaneder siden faaet sat igjennem, at hun var kommen til at bo i et Slags Gjæstehjem, der styredes af St: Apollonia Søstrene, og i Begyndelsen havde dette selvfølgelig været det eneste Sted paa Jorden, hvor hun overhovedet kunde tænke sig at existere. Men lige saa selvfølgeligt havde Bladet vendt sig. — „Nei, jeg vil ikke dø hos Katholikerne,“ havde hun erklæret. „Katholiklig, dem ryger de over og læser over og gjør Stads af, men almindelige Lig,

som jeg og andre Lutheranere, de bliver puttet i en umalet Fyrretræs Kiste og baaret ned ad Kjøkkentrappen — det har jeg selv seet! Nei, nu har jeg igjen gjort ordentlig Aftale om min Begravelse, og Be'emanden veed Besked!"

Og saa sad hun da nu i Nyhavn hos en Skræderfamilie og var foreløbig henrykt baade over Værelset, Udsigten og Skræderfamilien; det var jo nok lidt høit oppe — fjerde Sal — „men saa er man saa rart nær ved Pulterkammeret," mente hun, „og det er en vigtig Post!"

Løvfrøen havde hun skilt sig af med og i Steden faaet en Skildpadde, som var meget oplivende, sagde hun: det var et roligt Dyr, rigtig passende for ældre, enlige Folk, og grumme billigt at holde, for Vinteren igjennem spiste den slet Ingenting, men for Øieblikket var Padden laant ud til Nabokonen, der sommetider var noget tungsindig af sig og derfor trængte til Opmuntring.

Terndrup blev anbragt i Lænestolen, og Terndrup maatte fortælle.

— „Herregud, at lille Marie nu er naaet saa vidt!" sagde Jomfruen rørt. „Kan De huske, da hun sad paa Skammelen under Vinduet og skrev paa sin Tavle! — Poppe kunde saa godt lide hende — ja, nu er der gaaet Møl i ham, det gamle Skind, og Gud veed, hvad Bombebøssen gjør med de tyve Kroner — og hun var et fromt Barn: hun skal ogsaa have mit Ravhjerte, naar jeg

er død og borte og er kommen honnet i Jorden! — Ak, ja, man bliver gammel, og man har det ensomt. Gudbevares, Skræderens er flinke Folk, det var Synd at klage paa dem, men fine er de jo ikke, og han er da egentlig ogsaa kun Buxeskræder — ja, det vil sige, han vender en bedre Frakke imellem og syer en Vest om, men alligevel — nei! Frøken Hansen synger ikke mere i Garnisons — hun har rent mistet Stemmen, og nu gaaer hun rundt og seer paa Leiligheder — ikke fordi hun flytter — hun har jo sine to Værelser i „Trøstens Bolig“ — men forat faae Tiden til at gaa med Noget — og Madam Siegler tager ikke mere ud til Middag, og Madam Asters er bleven værkelig. — Lirekasserne er heller ikke mere, hvad de h a r været — det er altid saadan gesvindte Melodier, de nu spiller, saa man faaer hel ondt i Hovedet, naar man vil nikke Tacten med. — Nei, det var andre Tider, Terndrup, da vi boede i Hus sammen i Gothersgade — har Duerne det godt? — Ja, jeg vilde gjerne give Dem en lille Ting med til Marie, der kunde glæde hende, men jeg veed saamænd ikke, hvad det skulde være — jo, bi lidt! Jeg maa have dem i Commoden!“

Og Jomfruen ledte og ledte i tre Commodeskuffer, og tilsidst fandt hun mellem havarerede Papirsdanserinder og Stumper af brogede Silkebaand en gulnet Convolut.

„Giv lille Marie dem," sagde hun, „det vil fornøie hende at se, at jeg har gjemt dem!"

„Hvad for nogen?" spurgte Terndrup og vendte og dreiede Convoluten.

„Aa, det er saamænd ikke Andet end et Par Blomster, hun engang gav mig for mange Aar siden — jeg troer, hun havde faaet dem af den lille Poul Lange — ja, nu er han vel ogsaa bleven stor, for Officeer er han da — men det kunde jo være, det vilde more hende at faae dem igjen saa længe efter. — Husk nu at give hende dem, og sig, at hun snart skal se op til sin gamle Læremo'er!"

„Det skal jeg!"

„Ak, ja, Herregud, man er skrøbelig, Terndrup. Og saa har Doctoren her i Gaden ikke mindste Begreb om, hvad jeg feiler!"

„Ikke det?"

„Nei! Han siger, at det er Alderdom — men Alderdom er da ingen Sygdom, vel?"

„Nei, det er det jo ikke."

„Bare jeg kunde dø, Terndrup — men jeg troer, Sjælen er groet fast i Ryggen paa mig!"

„Aa, hvad, saa slemt er det vel heller ikke! — Men nu maa jeg afsted — Farvel, Jomfru!"

Terndrup var allerede ude af Døren, da han blev kaldt tilbage.

„Der var blot een Ting, jeg endnu vilde sige

Dem — De skal have Lænestolen efter mig — jo De skal!“

„Skal jeg! — Er der da ikke en eneste Præst eller Doctor, som De —“

„Nei, der er ikke. — Men De maa selv koste nyt Betræk til den!“

Og efter dette var Terndrup sikker paa, at Mille Buxbom ikke kunde have ret langt tilbage.

Der var Bal hos Generalconsulens, Bal for Poul inden hans Afreise.

Poul vilde havt Marie bedt med, men det vilde Faderen ikke paa nogen Maade vide af. — „Vi gjør ikke Fester for Balletdronninger," sagde han, „og Du har allerede havt Maskepi nok med Baghuset — mere end nok!"

Saa fandt Poul sig ogsaa i det og trøstede sig med, at Marie egentlig var alt for god til at tages om Livet af Alle og Enhver — „og hun vilde saamænd heller ikke engang have moret sig," mente han.

Men more sig, det gjorde Poul. Marie sad Balaftenen i Mørke i aabent Vindue og saae over mod den oplyste Etage. Musiken lød ned til hende, Par for Par bevægede sig forbi Ruderne — der var Poul med en ung, smuk Dame. De standsede i Vinduesfordybningen, han lo og saae straalende fornøiet ud — nu bøiede han sig ind

bag Gardinet og hviskede Noget til hende — hun saae ned — Parret forsvandt.

Og Marie græd. Hvad hjalp det hende, at Aviserne sagde, hun havde lagt hele Kjøbenhavn for sine Fødder, naar han, han, den Eneste — aa, det var til at fortvivle over! Illusion efter Illusion var tabt, fløiet som Trækfuglene i den kolde Efteraarsnat — forbi, forbi!

Og hun aabnede den gulnede Convolut, som hun samme Dag havde faaet af Terndrup — et Barndomsminde dæmrede frem for hende: hun huskede saa tydeligt, da Poul gav hende den lille Buket, han selv havde plukket i Grønsværen om Lindetræet — nu stod ogsaa det afbladet, sort og nøgent mod den stjerneklare Himmel. Tidligere vilde de tørre Blade have været hende en Relikvie — nu var de kun Symbolet paa en tabt Illusion.

— „Far hen for Vinden, forsvind i Rummet — den visne Blomst grønnes aldrig mere!“

Og ud i Septembernatten flyver Convoluten med de skjørnede Stilke og det smulrede Løv, et Vindpust løfter den opad, op over Lindetræet — saa bliver den borte i Mørket.

— I Februar fik Marie et underligt Brev fra Poul, fra Vestindien. Hun maatte læse det baade to og tre Gange, før hun rigtig forstod det.

Det lød saadan:

Min egen, kjære Marie!

Jeg veed slet ikke, hvordan jeg skal faae begyndt, og endnu mindre, hvordan jeg skal faae sagt, hvad jeg vil.

Jeg skammer mig som en Hund over mig selv, det er sikkert, men det er forresten alt for lidt sagt. Naar jeg blot i fem Minuter nu kunde se Dig ind i Øinene — eller maaske slaa mine Øine ned for Dig! — Men det er jo umuligt — og komme hjem uden at have skrevet Dig til, som det er, det vil jeg heller ikke.

Marie, jeg er en Æsel! Jeg veed jo godt, at Du holder af mig — hvis Du da ikke har

skiftet Sind, mens jeg har været borte — og jeg holder mere af Dig end af noget andet Menneske paa Jorden — det har jeg altid gjort. Men jeg er en letsindig Hund. Og det er saa underligt, at jeg egentlig først, efterat vi havde staaet Skagen ud, blev rigtig klar over, at Du var den Eneste i hele Verden, jeg vilde have til Kone — hvis Du da ellers vilde have mig. Det tænkte jeg saa paa at ville skrive til Dig fra Madeira, men det blev ikke til Noget, for Du veed jo, at Skriveri aldrig har været min Sag, og jeg synes ogsaa, det var naturligst at sige saadan Noget mundtligt, naar jeg kom hjem, i Steden for at skrive det — og Du vidste det vel ogsaa iforveien.

Det var der jo alligevel ingen Ulykke i Altsammen, men nu kommer det.

Der var Bal igaar ude paa en af Plantagerne, og jeg var med. Jeg veed godt, at Du ikke kan forstaa det, men jeg vil alligevel have Lov at skrive det, for sandt er det: jeg tænkte paa Dig, og ikke paa noget Andet end Dig hele Veien ud, baade da vi roede ind til Quaien, og da vi red ud til den forbandede Plantage, og jeg var saa glad, som jeg ikke længe har været. Men netop fordi jeg tænkte paa Dig hele Tiden, var jeg munter, over-

stadig, og gjorde Kur til Damerne over en lav Sko.

Damerne i Troperne er nu anderledes end Damerne hjemme — Du kjender Spanierinden i „Fjernt fra Danmark“! Der var En af dem, som jeg dansede meget med. Hun var kjøn — det vil sige, det syntes jeg igaar — og hun var venlig og indladende og alt Muligt. Jeg maatte tale om Dig med et Menneske — netop fordi Du er saa forskjellig fra alle dem, jeg var sammen med — og saa fortalte jeg hende Løst og Fast: at vi var voxet op sammen og havde holdt af hinanden som Børn, at Du allerede var en berømt Danserinde, og at jeg vilde fri høitideligt til Dig, saa snart jeg kom hjem — det var ligefrem en Lettelse at faae talt ud. Og hun var saa deltagende, spurgte, hvad Du hed — kun Fornavn naturligvis — og jeg sagde hende det, og hun gjentog: „Marie, Marie, Marie“ — og det lød meget kjønnere end hele Balmusiken.

Ja, kan Du saa gjætte Dig til Resten? Nei, det er Ulykken, det kan Du ikke, for det er Du alt for god og honnet til, og der er naturligvis heller ikke et Menneske, der vil forstaa, at man kan bære sig saadan ad.

Kjære, lille Marie, jeg vil ikke gjøre mig bedre, end jeg er, men det var hende, som

ude i den mørke Palmeallee pludselig slog sine Arme om Halsen paa mig og sagde noget Sludder, som jeg i Øieblikket tog for gode Varer — jeg havde jo ogsaa drukket en hel Del iskold Champagne, og varmt var det — noget Sludder om, at her i Vestindien var hun min Marie, og at hun skulde erstatte mig Savnet af den rigtige Marie o. s. v. i den Dur. Men det var nu alligevel voldsomt durkdrevent af hende, for det var den eneste Maade, hun kunde fange mig paa.

Jeg tænkte paa Dig, men jeg tog hende i mine Arme.

Og nu er jeg saa voldsom ulykkelig og skamfuld, og jeg veed slet ikke, om Du kan tilgive mig. Men det troer jeg nu alligevel, Du kan, for Du er saa god, og jeg er egentlig saa umaadelig glad over at have faaet Dig sagt alt det, jeg vilde. Men Anledningen skulde jo rigtignok helst have været en anden.

Holder Du af mig endnu, saa skriv to Ord til mig, til Havre — saa veed jeg dog, om jeg er kjøbt eller solgt, inden jeg kommer hjem. Men Du skal ikke sige Noget til Nogen — for med Fader maa man varpe sig frem, og det vil jeg selv gjøre.

Gud velsigne Dig, og hold af mig trods Alt!

Din
Poul.

Marie skrev til Havre, og Ragna var den Eneste, hun betroede sin Lykke til.

Sidst i Marts kom Poul hjem med Corvetten, brunet af Vestindiens Sol og straalende af Glæde. Naar han kunde, stjal han sig over til Marie i hendes Hjem, ellers mødtes de kun hos Duborgs.

I Begyndelsen af Juni var det Ragnas Fødselsdag. Hendes Forældre havde været paa officiel Visit om Formiddagen, men til om Aftenen var der bedt større Selskab: Holst, Berner og Terndrup, Poul og Marie.

— „Jomfru Buxbom er død imorges," sagde Terndrup, „og det er godt for hende, men jeg vil ligegodt savne at komme op og høre paa hendes Kjørileis en Gang om Maaneden, det veed Gud, jeg vil!"

„Herregud, er hun borte!" udbrød Berner. „Den Slags Existenser døer ud og erstattes ikke af lignende ny."

„Ja, kan De huske, jeg kaldte hende den sidste sorte Rotte?" vedblev Terndrup. „Nu, da

hun er død, kan det saa ikke give Dem det „Puf“, De trænger til for at lade Bogen komme ud?“

„Nei, det troer jeg dog ikke,“ svarede Berner med et Smil. „Min Bog skulde jo ikke beskjæftige sig med Symboler men med Realiteter!“

Saa kom Holst.

— „Det er da en Evighed, siden man har seet noget til Dig!“ brummede Duborg. „Man skulde tro, Du havde været udenlands!“

„Udenlands!“ gjentog Holst. „Nei! Jeg forlader ikke uden bydende Nødvendighed mit kjære Kjøbenhavn, men jeg har havt forfærdelig travlt!“

„Hvormed?“

„Med de forberedende Arbeider og Forsøg, der har været nødvendige for at kunne bringe Fru Ragna en Fødselsdagsgave — værsaagod!“

Ragna aabnede en Mappe, han rakte hende, og fandt en Radering: et Billede af Gaarden i hendes gamle Hjem, hvor Lindetræet løftede sin Krone op over Taget.

„Nei, hvor det er kjønt!“ udbrød Ragna. „Og endnu kjønnere af Dem at tænke paa mig — Tusind Tak!“

„Ja, det er jo det „historiske Vindue“,“ sagde Holst. „Havde Duborg ikke hin Morgen seet en hvid, uforlovet Arm lukke det op, saa Gud veed, hvordan Alting var gaaet!“

„Saa havde Du formodentlig endnu været en

fri Mand," sagde Ragna til Duborg, „som en Kunstner jo bør være!"

„Det er nok muligt," svarede Duborg, „men saa havde jeg heller ikke havt en enevældig Minister, der styrede mine Affairer — og styrede dem godt! — Men hvad er det, Holst, er Du begyndt at radere?"

„Ja, jeg er! Jeg havde en temmelig bestemt Fornemmelse af, at Kjøbelysten hos det velhavende Bourgeoisi begyndte at tabe sig — i alt Fald overfor mine Mesterværker — og saa tog jeg fat paa Radeernaalen og prøvede mig frem — ja, det er det første rigtige Forsøg, din Kone har faaet."

„Det er sgu godt!" erklærede Duborg.

„Ja, Løvenørn-Petersen fik ogsaa hel ondt af det igaar — men det skal nok blive bedre," forsikrede Holst, „og gjennem det Utal af fortrinlige Blade, der efterhaanden vil udkomme fra min agtede Haand, skal Efterverdenen faae et Begreb om, hvordan det gamle Kjøbenhavn saae ud, der var tilbage ved Aarhundredets Begyndelse."

„Det kan jeg lide!" sagde Berner. „Det er historisk Opdragelse gjennem Kunsten, og det er historisk Opdragelse, det kommer an paa!"

— „Men jeg glemmer jo rent, at jeg har en Present endnu!" sagde Holst og tog en lille Convolut frem af Lommen, lukkede den op og gav Ragna en Firkløver. — „Den fandt jeg under Deres Faders Lindetræ forleden, da jeg var inde i Gaarden

og gjøre en Skizze til Raderingen — den bringer nok Lykke, skal De se!“

„Tillader De!“ sagde Berner, reiste sig hurtigt og saae interesseret paa Firkløveren. „Og den har De virkelig plukket i Generalconsulens Gaard!“

„Ja, det veed Gud, jeg har! Der stod et Par Kløverplanter under Lindetræet, og saa —“

„Det er *Trifolium resupinatum!*“ sagde Berner næsten høitideligt.

„Den fra Pladsen om Thorvaldsens Musæum — „Planten funden og forsvunden“!“

„Ja, den italienske Kløverart, som i sin Tid kom hertil med det Hø, som var brugt ved Indpakningen af Marmorstatuerne.“

„Men De har jo een Gang tidligere fundet den i Generalconsulens Gaard — har De ikke?“ spurgte Holst.

„Nei, jeg har ikke fundet den,“ svarede Berner, „men jeg har for en Del Aar siden havt et Exemplar i min Haand, som jeg tog ud af Beltet paa Frøken Marie, og hun sagde dengang, at nuværende Lieutenant Lange havde plukket det hjemme i sin Faders Gaard.“

„Det er sgu rigtigt!“ udbrød Terndrup. „Nu kan jeg huske det!“

„Men jeg har i Grunden lige til nu troet, at der dengang forelaa en Feiltagelse,“ vedblev Berner, „for jeg har siden flere Aar i Træk om Sommeren, naar Generalconsulen laa paa Landet, listet mig

ind i Gaarden og ledt og ledt men aldrig fundet hverken *Trifolium resupinatum* eller nogen anden Kløver. — Og hvordan kan den nu pludselig efter saa lang Tids Forløb dukke op?"

Berner satte sig ned og saae og saae paa Firkløveren, med og uden Lupe, saae og grundede, og grundede og saae, og var temmelig taus Resten af Aftenen.

Saa kom Poul og Marie — de kom „ganske tilfældigt" sammen.

— „Maa jeg se min Neveu!" sagde Poul, da Gratulationen og Haandtrykningen var endt. „Det er saa flot at være Onkel!"

Og Poul og Marie saae paa Drengen sammen og snakkede med Drengen sammen, og Marie kom pludselig til at tænke sig selv som Tante til ham og blev rød i Hovedet ved sine egne Tanker.

— „Aa, maatte jeg have talt to Ord med Dem i Enrum," sagde Terndrup efter Aftensbordet til Marie ude i Haven, og saa gik de ind i „Urskoven", mens Poul saae langt efter dem

„Sig mig, bitte Frøken," begyndte han, „det Papir med nogle tørrede Blomster i, som jeg gav Dem engang fra gamle Jomfru Buxbom — har De det endnu?"

„Nei, det har jeg ikke," svarede Marie og blev hel ulykkelig.

„Ja, det gjør Ingenting," sagde Terndrup, „slet Ingenting. — Men skulde De kunne huske,

hvor Papiret blev af, for det kunde saadan more mig at vide?“

„Ja — jo, jeg troer nok, det fløi fra mig en Aften,“ svarede Marie.

„Se, se! — Og hvor var det, med Forlov at spørge?“

„Det var hjemme i Gaarden — jeg ledte efter det næste Dag, men det var ikke til at finde, og jeg er saa voldsom bedrøvet over det netop nu, da gamle Jomfru Buxbom er død — det havde dog været et Minde om hende.“

„Aa, De faaer jo hendes Ravhjerte,“ trøstede Terndrup, „og hvad de her Blomster angaaer, saa skal De ikke sørge — det var maaske allerbedst, det gik, som det gik. — Ja, Tak, Andet var det ikke, jeg vilde!“

Man brød sent op og gik hjem i den lune, lyse Midsommernat.

— „Hvor er det dog et kjønt Par!“ sagde Holst til Berner og Terndrup om Paul og Marie, der Arm i Arm gik foran.

„Gu, er det saa!“ indrømmede Terndrup.

„Ja, og veed De, hvad der er saa velgjørende ved de To?“ spurgte Berner. „Det er, at de har Tro paa Livet, Mod paa Fremtiden — der er vist ikke den Ting i hele Verden, Nogen af dem er bange for!“

„Naa — aa,“ sagde Terndrup, „jeg troer sgu

ikke, Lieutenanten vil være synderlig kaalhøgen, naar han skal til at tale med sin Fader!“

„Det skulde da ogsaa være det Eneste!“ indrømmede Berner.

Det allersidste Stykke af Hjemveien fulgtes Terndrup og Berner alene ad.

— „Naa,“ sagde Terndrup, „nu har De da Deres Trifolium. — Er det heller ingen „Puf“ til Bogen?“

„Jo — umuligt var det jo ikke!“

„Naa, det var da godt! Klem saa bare paa, og smed, mens Jernet er varmt! — Jeg vil dog ogsaa nok se den Bog trykt, før jeg tager fra Byen!“

„Fra Byen?“

„Ja — jeg reiser til Efteraaret — til Hønsetiden,“ svarede Terndrup og saae ned.

„Men hvorhen dog?“

„Til Jylland, begribeligvis! Først tager jeg over ad Skjern til, og saa seer jeg, hvor jeg vil slaa mig ned for Resten af min Levetid.“

„Men jeg troede dog, at De —“

„Naa, at jeg havde lovet mig selv o. s. v. — Ja, det har jeg jo paa en Maade ogsaa. — Men saadan Noget skal man ikke love — for i Længden kan man ikke holde det!“

„Herregud, skal man nu miste Dem! — Men har De da Raad til at opgive Forretningen?“

„Gu', har jeg saa! — Man er da ikke for Ingenting Jyde, og jeg har lagt Skilling paa Skilling.“

„Og det skal virkelig være allerede til Efteraaret?“

„Ja, det er da paa høie Tid!“

„Hvad vil det sige?“

„Jo, seer De, Vorherre har nu bestemt et vist Antal Patroner for enhver Jæger, og jeg har jo sparet svært paa mine i over tyve Aar; skydes op skal de, og saa vil jeg dog helst knalde dem af, mens jeg endnu kan se lige ud ad en Bøssepibe. — Godnat, Berner!“

Vel var Poul, som Terndrup rigtigt havde bemærket, ikke synderlig „kaalhøgen“ overfor sin Fader, men der maa jo en Ende paa Alting, og en skjønne Dag i Eftersommeren, ude paa Landet, opgav han — efter Poussecaféen — at „varpe sig frem“ og fortalte rent ud, at han og Marie holdt af hinanden.

Det blev en artig Scene!

Generalconsulen saae saa forfærdet ud, som om Saluten fra mindst ti mellemamerikanske Orlogsmænd var gaaet lige over Hovedet paa ham; han kylede Cigaren i Ansigtet paa den nærmeste og mest menneskevenlige af Familieløverne, begyndte med at spørge, om Poul var bleven gal, sagde derefter, at han kun havde Sorg af sine Børn, og erklærede saa, aldrig, aldrig at ville finde sig i en saadan Forbindelse. — „Heldigvis,“ sluttede han, „veed jeg dog, at Du som Lieutenant skal have en vis Indtægt for at faae Giftermaalstilladelse, og den Indtægt kan Du — heldigvis! — ikke skaffe, for

din Danserinde har vist ikke nogen større Formue, vel?“

Poul fandt det klogest ikke at spænde mere i den Gang og trak sig tilbage, men Generalconsulen lod det ikke være nok med at have sagt Poul Besked: han gik næste Dag til Fru Lund.

— „Det er nydelige Historier,“ begyndte han, „med min Søn og Deres Datter! Men det har man for sin Godhed! Skjøndt jeg ikke havde mindste Forpligtelse overfor Dem — hører De: ikke den mindste! — saa har jeg dog ladet Dem bo gratis her i Huset, jeg har støttet Dem med et fast contant Beløb, og saa har De alligevel systematisk søgt at lokke min uerfarne Søn — jo, De har! Da Deres Mand kom i Fedtefadet —“

„Han var uskyldig, Hr. Generalconsul,“ indvendte Fru Lund ydmygt, „det blev han ved med at sige til det Sidste!“

„Lad os ikke tale om det! Jeg anklager Ingen, men at der ikke kan være Tale om Giftermaal, haaber jeg, De som en fornuftig Kone indseer. Vel er jeg en fordomsfri og afgjort liberal Mand — en god Demokrat — men Fordomsfriheden har ogsaa sine Grænser, og i dette Tilfælde betegner Begrebet Balletdanserinde som Svigerdatter for mig Grænsen, den absolute Grænse. Gudbevares, jeg siger ikke Noget om Deres Datter i og for sig, men min Søns Hustru — nei! —

De maa flytte til October, Understøttelsen beholder De!“

Fru Lund græd, og Marie græd, da hun i skaansomme Udtryk fik Meddelelsen om det Forefaldne; Generalconsulinden sørgede, Duborg brummede, og Poul saae ikke til sin Fader.

— „Jeg kommer nok ikke til Jylland iaar før efter Hønsetiden," sagde Terndrup. „Ja, jeg har nok tænkt det!"

Terndrup havde forresten allerede „hævet" sin Forretning og realiseret Bøger, Frimærker, Conchylier og „Spirituosa". Han havde imidlertid travlt alligevel, var stærkt interesseret i Trykningen af Berners Bog og gjorde flere Afstikkere fra Byen uden at have Bøsse med.

En skjønne Dag stillede han paa Generalconsulens Kontor.

„Hvad er til Tjeneste?" spurgte Denne og stillede sig i Audienspositur.

„Aa, det er skam egentlig kun et godt Raad, jeg vilde bede om," svarede Terndrup, „men det kan jo nok være, det trækker lidt ud, saa jeg troer, vi gjør bedst i at sætte os ned."

Dermed tog han ugeneert en Stol, og da han

satte sig, gjorde Generalconsulen fornærmet det Samme.

„Det er saamænd angaaende Fru Lund," vedblev Terndrup. „Hvad skal vi stille op med hende: hun vil flytte!"

„Vil flytte!" raabte Generalconsulen. „Hun skal!"

„Naa, hun skal, se, se! — Ja, det kommer jo strengt taget ikke mig ved, men —"

„Nei!"

— „men jeg synes sgu, det er urimeligt! Saa faaer jo for det Første Deres Søn længere at gaa, naar han vil besøge sin Kjæreste — naa, han har naturligvis unge Ben, saa —"

„Kjæreste! Er De gal, Menneske! Hvem taler De om?"

„Om Deres Søn og Fru Lunds Datter, begribeligvis!"

„De faaer aldrig i Evighed hinanden!"

„Naa, ikke det? — Gjør Fru Lund maaske Vanskeligheder, fordi Deres Søn kun er Secondlieutenant?"

„Nei, det troer jeg dog ikke, hun gjør!"

„Ja, men hvad kan det da være for? — Er det monstro, fordi hun veed Noget?"

„Om hvem?"

„Ja, det maatte vel være om Dem!"

„Om mig!"

„Ja, men det kan Deres Søn jo ikke gjøre ved!“

„Maa jeg bede Dem øieblikkelig —“

„Ja, jeg skal strax være der! — Saa maa Fru Lund alligevel have faaet Noget at vide — men det er ikke af mig!“

„Aa, De er jo forrykt — hvad mener De?“

„Det var ellers en Skam, for jeg har holdt ren Mund — men hun maa jo have faaet Rede paa de her Appelsiner!“

Generalconsulen var bleven høirød i Hovedet, og hans Stemme rystede, da han sagde:

„Jeg indseer virkelig ikke, hvad det vedkommer mig, at hendes Mand smuglede og blev overbevist om Toldsvig!“

„Naa, ikke?“

„Nei!“

„Ja, saa maa jeg nok forklare mig tydeligere. — Det var sgu Dem, der smuglede!“

„Mig!“

„Ja, vist var det saa!“

„De lyver! — Og om det saa var sandt tusende Gange og tusende Gange til, saa veed De Ingenting — Ingenting!“

„Ja, det er nu ellers, ligesom man tager det! — Jeg har altid havt saadan hvad man kalder Misfidus til Dem, og saa var det for en hel Del Aar siden, at Deres yngste Søn en Dag solgte mig nogle gamle Frimærker, som sad paa Brevene.“

„Den Satans Dreng!“ udbrød Generalconsulen.

„Og eet af dem var skam fra Fru Lunds Mand!“

„Naa, og det Brev, det læste De?“

„Ja, jeg gjorde saamænd! — Det skulde jeg maaske ikke have gjort, men —“

„En Gentleman læser ikke andre Folks Breve!“

„Det har De sgu vist egentlig Ret i! Jeg har ogsaa fortrudt det, men gjort er gjort!“

„Naa, og Brevet, Brevet!“

„Ja, man maatte jo stave og lægge sammen, men saa blev Meningen ogsaa grumme tydelig.“

„Naa, det blev den!“

„Ja, grumme tydelig! — De har jo nu altid holdt af saadan smaa, mindre propre Nebengeschäfter — ogsaa før De blev Generalconsul — og saa havde De hittet paa — bare som en Adspredelse, begribeligvis — at smugle Silketøi ind paa Bunden af Appelsinkasser, og Kasserne blev slaaet op om Natten i Deres Gaard — jo, de gjorde! — og De brugte Deres Agent, Lund, som Straamand — det var hans Navn, der blev klareret paa, og det var da ogsaa ham, der blev snuppet!“

„Tilstod han maaske ikke selv?“

„Jo, han gjorde!“

„Og det vil De bilde voxne Folk ind, at han havde gjort godvilligt, hvis han havde havt rent Mel i Posen!“

„Nei, aa, nei! Han gjorde det heller ikke god-

villigt, og han havde heller ikke rent Mel i Posen, det var Synd at sige, for han havde brugt af de Penge, han havde incasseret som Deres Reisende, og han kunde ikke erstatte Beløbet. Saa gjorde De ham klar paa, at Straffen for Bedrageri var meget større end for den Smule Toldsvig, og De lovede ham at holde ren Mund med det Første, naar han alene vilde tage sig Skylden paa for det Andet!“

„Hvor meget koster det Brev?“

„Ja, jeg har nu aldrig saadan handlet med Breve,“ svaréde Terndrup, stadig lige irriterende rolig, „kun med Frimærker, og det er jeg ogsaa hørt op med nu — men forresten er det Brev ikke til at faae.“

„Hvad skal det sige?“

„Nei, for jeg har brændt det.“

„Har De brændt det?“

„Ja, jeg har sgu. Det skulde jeg maaske ikke have gjort — jeg har ogsaa fortrudt det bagefter!“

Generalconsulen trak lettet Veiret og reiste sig igjen.

„Vil De uopholdeligt forlade mit Kontor!“ sagde han.

„Ja, jeg kan snart være færdig,“ svarede Terndrup. — „Men jeg er alligevel bange for, at Fru Lund har faaet noget at vide om den Kløver,

siden hun absolut vil flytte, og det er sgu kjedeligt!“

„Kløver! — Vaas! — Hvad for en Kløver?“

„Ja, Generalconsulen kan nok huske, at Berner — De veed, ham, Deres Svigersøns gode Ven — han kom engang for mange Tider siden og sagde til Dem, at han havde faaet et Par visne Blade af en sjelden Plante, som skulde være funden i Deres Gaard. Det var nu mærkeligt nok, for det var en Kløver, som ellers kun findes nede i Italien, og som kun var funden eet Sted før i Kjøbenhavn — nei, De maa sgu sidde ned og høre paa mig, for det er ligefrem en Historie, der kunde trykkes i Aviserne!“

„Alt det Vrøvl kommer jo ikke mig ved!“

„Nei, man skulde ikke tro det, for De faaer jo ingen Klipfisk nede fra Italien, vel? Det var jo ogsaa det, der var det Mærkelige, at den Plante netop skulde voxe i Deres Gaard!“

„Det har været en Feiltagelse. Jeg har selv seet efter i flere Aar siden: der har ikke været mere Kløver end bag paa min Haand!“

„Det er rigtigt — men iaar er der sgu!“

„Det er jo umuligt! Men selv om det var sandt — den Kløver iaar kan da ikke stamme fra Høet i de Appelsinkasser, som Lund — selvfølgelig imod mit Vidende og Villie — muligvis har brugt min Gaard til at slaa op i!“

„Jo, det er det Underlige af det: det gjør den

nu alligevel! Det er skam, som jeg før sagde, en Historie, der er lige til at trykke — men den er lidt lang. — Seer De, de visne Blade, som Berner i sin Tid fik fat paa, de var af en lille Buket, som Deres yngste Søn havde plukket her i Gaarden og givet Marie Lund.“

„Den Satans Dreng!“ udbrød Generalconsulen for anden Gang.

„Ja, det er Satan til Dreng!“ indrømmede Terndrup. — „Om Forladelse, nu er han jo Lieutenant! — Men, hvad jeg vilde sige, Marie Lund, hun havde saamænd, før Berner kom til, givet den gamle Jomfru Buxbom — De veed hende, der var kjendt fra Barn af med Deres Tanter fra Vennebjerg — det Meste af Buketten, og se, Jomfruen — hun var jo saadan sær i mange Dele, men honnet, det var hun — naa, hun havde gjemt de her Blomster i et Papir, og dem gav hun mig ifjor, forat jeg skulde fly dem tilbage til Marie Lund som en lille Amindelse. Det gjorde jeg ogsaa, men saa gik det hverken værre eller bedre, end at Papiret en Aften, da hun stod i et aabent Vindue her i Baghuset, fløi fra hende, op over Lindetræet. Og saa har der formodentlig været lidt Frø ved de visne Stilke, og det har spiret. — Kan De saa se, at Kløveren iaar alligevel stammer fra den, Deres Appelsiner har været pakket i? Og troer De ikke, at saadan en italiensk Plante i Store Kongensgade, naar man pirred lidt

op i de gamle Historier, kunde være, hvad de oppe i Criminalretten kalder for et Indicium?“

„Aa, De er jo gal, Menneske — splittergal!“ raabte Generalconsulen. „Og jeg skal i alt Fald nok sørge for, at der ikke mere skal være Noget at finde i Gaarden — det kan De stole paa!“

„Aa, ja, saamænd, ja,“ svarede Terndrup, „det kunde jeg næsten tænke mig. — Men det gjør nu Ingenting!“

„Ikke det!“

„Nei! — Jeg skal sige Dem, den er allerede paa Tryk!“

„Hvad for en?“

„Kløveren! De veed, Berner — ham, Deres Svigersøns gode Ven — han har i lange Tider skrevet paa en Bog om alle Planter og Dyr i hele Kjøbenhavn, og nu er den da endelig givet i Trykken — det har saamænd holdt haardt nok at faae ham til det! — Jeg har ellers et Correcturark i Lommen, som jeg fik Lov at laane — her skal De se, hvad der staaer:

„*Trifolium resupinatum.* Første Gang funden paa Pladsen omkring Thorvaldsens Musæum. Senere funden i Generalconsul Lange's Gaard, Store Kongensgade 238.“

„Se, nu kan De jo luge, saa meget De vil,

om Deres Lindetræ — De kan sgu ikke luge Historien ud af Berners Bog!“

„Det er mig ogsaa ganske ligegyldigt! Naar der Ingenting findes i Gaarden, saa vil Enhver sige, at Deres Hr. Berner har taget feil!“

„Ja, Gud veed! — Jeg skal sige Dem, han har været saa forsigtig at plukke nogle Stykker, som han har, pænt tørret, i sit Herbarium.“

„Det er Tyveri! Jeg kan sagsøge ham for uberettiget Indtrængen paa mit Territorium og for Krænkelse af Privatlivets Fred!“

„Det kan De! — Men De lader nok være med det!“

„Nei, jeg gjør ikke!“

„Jo, gu, gjør De saa! For nu skal jeg sige Dem Noget: De kunde ikke staa Dem ved, at jeg sørgede for, der i Smaabladene kom en nem lille Historie om Generalconsul Lange og Handelsagent Lund og Toldsvig og italiensk Kløver. Veed De hvad: det Nummer af Avisen, det kjøbte sgu Deres Fader strax!“

„Det Hele beviser Ingenting!“

„Nei, det gjør det ikke — men De er ligegodt en død Mand den Dag, det kommer frem!“

Generalconsulen begyndte at se ud, som om han mente Slaget tabt og ikke engang selv troede paa Muligheden af, at der var Tid til at vinde et nyt.

— „Hvad forlanger De saa for at tie stille?“

spurgte han med brudt Stemme. „Ikke fordi jeg har Nogetsomhelst at bebreide mig — ikke det Mindste! — men offentlig Skandale er mig modbydelig!“

„Ja, mig ogsaa, uha, uha!“ forsikrede Terndrup. „Men jeg er ellers grumme billig, for jeg holder ren Mund, naar bare Fru Lund bliver boende — og De saa lader hendes Datter og Deres Søn faae hinanden, begribeligvis!“

„Men er De da forrykt, Menneske! Min Søn og den fattige Balletspringerske — aldrig!“

„Ja, se fattig kan man nu vel i Grunden ikke kalde hende.“

„Ikke det!“

„Nei, det kan man ikke — hun faaer da baade at bide og brænde!“

„Saa! — Maa jeg spørge hvorfra?“

„Ja, det skulde jo egentlig være en Hemmelighed, men siden Generalconsulen ligefrem spørger om det, og da De jo saadan paa en Maade er nærmest til at vide det — jo, seer De: Frøkenerne paa Vennebjerg har gjort Testamente for nylig — jeg var selv Vitterlighedsvidne sammen med Smeden.“

„Naa, det var De! — Og hvad kommer det Sagen ved?“

„Jo, det kommer den sgu meget ved! Se, de rede Penge, som Frøkenerne efterlader sig —“

„Dem skal maaske Dansefrøkenen have?“

„Nei, aa, nei! — Nei, dem skal Deres Datter have, men se Gaarden —“

„Ja, den skal min Søn Julius have — han er den eneste Landmand i Familien!“

„Det er nok muligt — men den er nu ligegodt testamenteret til Marie Lund.“

„Vennebjerg! Til Fremmede! Det er for galt! — De to gamle Fruentimmer maa jo gaa i Barndom!“

„Aa, nei, det maa man ikke sige! Det er jo nok lidt kleint med Synet for Frøken Hanne, og Frøken Sine kunde jo være noget mere skrap til at høre, end hun er, men Forstanden, den skader Gudskelov Ingenting!“

Generalconsulen gik op og ned ad Gulvet, standsede ved Pulten og trommede med Fingrene, gik igjen op og ned, og standsede igjen — overveiede og beregnede, calculerede Skandalen og taxerede Vennebjerg, og endte med at give sig.

Terndrup var allerede ude paa Gangen, da han blev kaldt tilbage.

— „Hør, den Bog,“ begyndte Generalconsulen, „den, som han — hvad er det nu, han hedder —“

„Berner!“

„Ja, Berner — der har altid været mig noget Ubehageligt ved den Person, lige fra den første Gang, jeg saae ham! — Den Bog ønsker jeg ikke skal udkomme!“

„Ikke det!“

„Nei, De maa standse Trykningen!“

„Det kan jeg sgu ikke!“

„Ja, det om den forbandede — om denne Kløver — det maa i alt Fald gaa ud! Det stiller jeg som Betingelse, som absolut Betingelse for min — forresten ganske frivillige — Indvilligelse i Partiet!“

„Ja, ja, saa maa jeg jo se, hvad jeg kan gjøre! — Godmorgen, Hr. Generalconsul!“

Samme Aften søgte Terndrup Berner i hans Hjem.

— „Hør, Berner," sagde han, „De kommer til at gjøre mig en Tjeneste. „Det om den her Trifolium — det maa De stryge i Correcturen!"

„Jeg troer, De vil!" svarede Berner og saae næsten forfærdet ud. „Dens sporadiske Forekomst er jo netop det Mærkeligste i hele Bogen!"

„Ja, det er nok muligt — men den maa sgu væk alligevel! Jeg har ikke Lov saadan at sætte Dem ind i hele Redeligheden, men jeg skal sige Dem: der er To, som ikke kan faae hinanden, uden at De stryger den Trifolium."

„Hvem er det?"

„Ja, det er ogsaa en Hemmelighed, men det er ellers Marie Lund og Lieutenant Lange — nu veed De det!"

„Men Terndrup — kan De forlange det af mig!"

„Ja, jeg kan sgu! — Har De ikke altid sagt, at naar en Art — et Dyr eller en Plante — saadan har opfyldt sin Mission, saa forsvinder den?“

„Jo, det har jeg vel nok, men —“

„Naa, den Trifolium, den har opfyldt sin Mission — det kan De stole paa! — og saa lader vi den forsvinde!“

„Mission — ja, hvilken Mission?“

Terndrup stod et Øieblik og betænkte sig, saa saae han op med et polisk Smil i det ene Øie og svarede:

„Den har jo faaet Dem til at udgive Deres Bog — det var saamænd ellers aldrig bleven til Noget uden den.“

Det kunde Berner ikke Andet end indrømme; saa tænkte han paa Poul og Marie — og saa lovede han — med et resigneret Suk — at føie sin gamle Ven.

„Det var Ret!“ sagde Terndrup. „Og Bogen kan sgu være lige god for det! Men siden De var saa nem at faae i Tale, skal De ogsaa have hele Historien!“ og saa fortalte han Alt, hvad han vidste, fra først til sidst.

Berner hørte efter med største Opmærksomhed, og da Terndrup omsider var færdig, sad Berner endnu lidt og grundede, før han sagde:

„Det er altsaa egentlig gamle Jomfru Buxbom, som Lieutenant Lange og Frøken Marie kan takke for, at de faaer hinanden!“

„Hvordan det?“

„Jo, havde hun ikke gjemt den lille Buket, saa —“

„Ja, men hvad kunde det have hjulpet, naar De ikke strax havde seet, at der var noget Aparte ved de Blade, De tog fra Marie Lunds Belte!“

„Nei, det er ogsaa sandt! — Men det er dog Marie selv, der har saaet Frøet!“

„Det er det! — Men dersom Holst ikke var gaaet ind i Generalconsulens Gaard forat tegne, saa havde han ikke fundet Firkløveren, og saa havde vi været lige nær!“

„Og dersom De ikke paa Forhaand havde havt Deres Viden fra det Brev, Terndrup —“

„Ja, det, som Lieutenanten solgte mig!“

— „Og saa siger man, at Livet selv aldrig „componerer“!“ udbrød Berner. „Jo, Livet combinerer og componerer saamænd omkap med Alverdens Forfattere — men man har ikke altid saa let ved at se det i Virkeligheden som i Bøgerne!“

„Det er nok muligt, men veed De, hvad jeg forresten tænker paa, Berner: gamle Jomfru Buxbom, hun vilde altid laane Bøger, hvor man paa sidste Side havde en Fornemmelse af, at de, der fik hinanden, blev lykkelige, og det var skam tidt svært at skaffe hende, især i de senere Aar. Men den Fornemmelse, den har jeg med Marie Lund og Lieutenanten — jeg var sgu ikke nær saa

sikker, dengang Duborg blev gift med hans Søster!“

„Hun er dōg en sjelden Kvinde,“ svarede Berner, „saa rank og saa sikker!“

— „Ja, gu, er hun sikker!“ indrømmede Terndrup.

Terndrup sagde selv, at hans „Mission“ i Kjøbenhavn nu ogsaa var endt — ligesom Trifolium's — der var Ingenting at bie efter, og først i October vilde han reise.

Om Formiddagen, som han skulde med Dampskibet om Aftenen, kom Holst og Berner hen til ham forat sige et sidste Farvel i den gamle, tomme Leilighed, hvor der nu saae saa underlig fremmed ud, og hvor man mindst af Alt forstod, at der kunde have været saa mange Bøger til Huse i de smaa Rum.

Terndrup vilde endnu engang op paa Slaget og tage Afsked med Udsigten og Duerne — han havde forresten foræret dem til Værtens Søn — og saa gik Holst og Berner med op.

Det var smukt Octoberveir med ualmindelig klar Luft; Røgsløret laa lavt nede, kun Tage og Kviste ragede op af det.

— „Herregud, der er gamle Jomfru Buxboms Vindue!“ siger Terndrup. „Ja, nu er der ingen Kasser med Purløg og Pralbønner udenfor — Gud maa vide, hvem der egentlig boer!“

„Og der var Duborgs og mit Atelier!“ svarer Holst. „Nu boer der en Photograph — *sic transit* —!“

Berner seer i modsat Retning, over ad Store Kongensgade til. — „Der er Generalconsulens Gaard,“ siger han og falder i Tanker, men om han nærmest tænker paa *Trifolium resupinatum* eller paa det „historiske Vindue“, hvor Duborg første Gang saae sin „ranke Frue“, det er ikke godt at sige.

— „Hvor der dog i Virkeligheden er Faa i en stor By, der rigtig føler sig knyttet til den!“ udbryder Holst. „Somme er og bliver Fremmede —“

„Ja, Terndrup har jo altid seet over ad den Kant til, hvor Jylland ligger,“ afbryder Berner ham med et Smil.

„Og Andre har bestandig staaet udenfor det Hele,“ vedbliver Holst, „som f. Ex. Duborg — han er lige glad, om han er paa Capri eller i Kjøbenhavn — eller, rettere sagt, han er gladest, naar han blot er borte!“

„Men hvor er det dog muligt!“ svarer Berner. „Her er jo bedst i hele Verden!“

„Og smukkest!“ tilføier Holst. „Her bliver kjønnere og kjønnere — se blot paa Nyrops Raadhus, hvor det kneiser over Kjøbenhavn!“

„Men Christiansborg ligger endnu i Ruiner,“ indvender Berner, „„Kongens Kjøbenhavn“ har intet Midtpunct!“

„Det skal det have!“ forsikrer Holst. „Festivitas kan ingen By og ingen Tid undvære, og derfor skal Slotstinderne ogsaa løfte sig over Staden Side om Side med Raadhustaarnet!“

„Men Slotstaarnet maa være det høieste, og Spiret skal bære den gyldne Kongekrone!“

„Kan indrømmes — af Skjønhedshensyn! — Men det bliver os Demokrater, og ikke Dem og Deres Lige, som bygger Kongen det ny „Kjøbenhavns Slot“!“

Berner smiler. — „For mig er det Væsentlige ikke, hvem der bygger, men at der bygges. Hovedsagen er, at Holmen ikke ligger hen som en Brandtomt, et Splittelsens Tegn, men at man igjen reiser den sunkne Kongeborg paa historisk Grund, hvælver og kupler den over Absalons Brønd — Traditionens „hellige Kilde“ — den, som er og bliver et Folks dyreste Eie!“

— „Ja, Eet er sikkert,“ siger Holst, „De og jeg, vi holder af Kjøbenhavn — „Landets Hjerte“,

som Duborg ikke kan lide, jeg siger — og hver af os holder nu af den paa sin Maade. — Men var jeg enevældig Konge af Kjøbenhavn, saa lod jeg Folk som Dem og mig sætte i forgyldte Rammer!“

„Jeg vilde dog foretrække en gammel Mahogniramme,“ indvender Berner, „jeg troer, den vil passe mig bedst!“

„Ogsaa indrømmet!“ svarer Holst, og der bliver en Pause.

Lidt efter siger Berner: „Har De tænkt paa, at det rimeligvis er sidste Gang, vi To staaer heroppe og seer ud over Byen! Det er dog altid en Afslutning paa Noget, Noget, man er færdig med — og jeg synes, den sidste Tid har bragt saa mange Afslutninger!“

„Afslutning!“ gjentager Holst. „Jeg kan ikke fordrage Afslutninger, hverken i Livet eller i Bøger! Man skal altid kunne tænke sig en Fortsættelse, ellers er jo Interessen forbi, men man skal ikke vide, hvordan Fortsættelsen bliver — og det veed man da heldigvis heller aldrig! — Færdig, siger De! Troer De, jeg er færdig, eller nogensinde bliver det? Nei! Jeg kan skabe mange smaa udødelige Mesterværker endnu — og De! De skal naturligvis udgive Supplementbind til Deres store Værk — hvem veed, maaske naaer De

endnu at faae den sidste sorte Rotte med: den kan jo komme for Dagens Lys, naar vi begynder at rydde Christiansborgs Ruiner forat bygge det ny Slot! — og saa skal De fortsætte Ungdommens historiske Opdragelse — helst naturligvis gjennem Kunsten! — Og Duborgs! Troer De, de er færdige? Jo, Pyt! Han kan endnu blive inspireret og gjøre et Galleribillede, og Fru Ragna — ja, kun kan gjøre, hvad det skal være! — Og Lieutenanten og hans bedaarende lille Kjæreste — den sunde Ungdom, som ethvert Samfunds Fremtid skal bygges paa — de skal jo først til at begynde! Selv Terndrup kan der saamænd ovre i Tredækkernes Land være forbeholdt de mærkeligste Oplevelser — det er kun Byens Saga, han gaaer ud af, ikke Aarhundredets! — Ja, vi skal vel ned!“

— Berner gaaer forrest. — „Giv mig Deres Haand,“ siger han til Holst, „her er mørkt, og jeg er dog mere husvant end De!“

„Den ny Tid støtter sig til den gamle,“ svarer Holst, „og det er det, den skal, for saa bryder vi da ikke med Traditionen!“

— Terndrup staaer endnu deroppe og seer sig omkring — det er jo tyve Aar af sit Liv, han tager Afsked med.

Den dæmpede Støi fra Gaderne nedenunder — et sammenstemt Kor af Raslen og Klirren, Rumlen

og Raaben — lyder op til ham, i Øieblikke stærkere, i Øieblikke svagere — snart skal han slet ikke mere høre den, han drager bort, Andre kommer til.

Dueflokken slaaer et Slag over de nærmeste røde Tage, løfter og sænker sig og bliver borte for Øiet, borte i Soltaagen, som dirrer over den store By.

Og saa gaaer ogsaa Terndrup ned forat drage til sine Fædres Land og der bruge de Patroner, som Vorherre endnu maatte have bestemt for ham.

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG

SOPHUS BAUDITZ:

Krøniker fra Garnisonsbyen.

4de Udgave.

Man træffer virkelig aandelig Sundhed.
Vort Land.

... baaren af den samme elskværdig optimistiske Livsanskuelse, gjennemtrængt af et ikke mindre fint Lune.
Berl. Tid.

Udslaget at en virkelig digterisk Evne.
Højskolebladet.

Det er en brillant Bog.
Nationaltidende.

3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 50 Ø.

Hjortholm.

4de Oplag.

(Folke-Udgave).

Sophus Bauditz ny Bog vil glæde hans gamle Læsere og vinde ham mange ny.
Berl. Tid.

Intet Under, at »Hjortholm« træder ud i Livet med saa glimrende en Succes.
Nationaltidende.

Ualmindelig tiltalende, velskreven. Dannebrog.

Solblink af dansk Lune og Luft af dansk Natur.
Flensborg Avis.

3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 50 Ø.

Udvalgte Noveller

afspejle Forf. livlige Fortællemaade, hans virkelige Lune og hele elskværdige danske Jevnhed. Nationaltid.

Smaafortællinger, som ere stærkt krydrede med et fint Lune. Vejle Amts Avis.

Fortællinger, baade morsomme og alvorlige, men alle med det Skær over sig af Skønhed og Harmoni, der er ejendommelig for Bauditz.
Viborg Stiftst.

3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 50 Ø.

3die Oplag af

JUL I SKOVRIDERGAARDEN
OG ANDRE FORTÆLLINGER.

3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 50 Øre.

Man kunde fristes til med et ofte misbrugt Udtryk at kalde den »Aarets Julebog«.
Berl. Tid.

Om Sophus Bauditz' nye Bog lader sig sige alt det gode, som nu i en Række af Aar er sagt om hans elskværdige Bøger. København.

... saa sund og jævn, saa dansk og frisk. Vort Land.

... som Julegæst staar alle Hjem ham aabne. Dannebrog.

6te Oplag (Folke-Udgave) af

HISTORIER FRA SKOVRIDERGAARDEN.

Med Tegninger af *Knud Larsen.*

3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 50 Øre.

... fortjener fuldt ud den sjældne Yndest, den har vundet. Dannebrog.

Der er noget velgjørende ved at møde dette Slags Forfatterskab. Nationaltid.